NOTULEN

VAN DE

ALGEMEENE EN DIRECTIEVERGADERINGEN

VAN HET

BATAVIAASCH GENOOTSCHAP

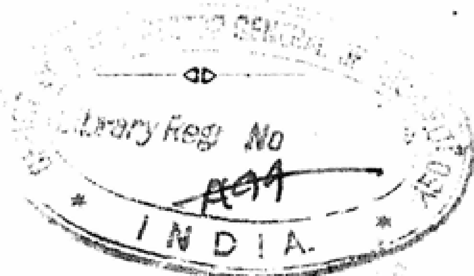
VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN

OPGERICHT 1778

DEEL LVI 1918

WELTEVREDEN
G. KOLFF & Co.

1918—1919.

'S GRAVENHAGE
M. NIJHOFF.

INHOUD.

Notulen der eerste Directievergadering, gehouden op Maandag 7 Januari 1918.

Aanwezig: de Directieleden W. J. COENEN, voorzitter; Dr. G. A. J. HAZEU, ondervoorzitter; V. ZIMMERMANN, Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN, Dr. H. DJAJADININGRAT, Dr. F. D. K. BOSCH, P. DE ROO DE LA FAILLE, P. J. OTT DE VRIES, Dr. B. SCHRIEKE en de adj.-secretaris P. GEDIKING.

Afwezig: met kennisgeving de Directieleden J. P. MOQUETTE en Mr. K. F. CREUTZBERG.

I. De voorzitter opent de vergadering met een heilwensch bij de intrede van het nieuwe jaar.

De notulen der vergaderingen van 3 en 19 December worden met eenige wijzigingen goedgekeurd en vastgesteld.

II. De Heer COENEN doet mondeling verslag van het wedervaren der deputatie, die in opdracht der vergadering van 19 December l.l. (Notulen blz. 164) trachten zou, in verband met het voornemen der Directie om met de samenstelling van het Gedenkboek voort te gaan, Dr. DE HAAN te bewegen zich aan dezen arbeid niet te onttrekken. Gevolg van dit bezoek is geweest een schrijven van Dr. F. DE HAAN (zie No. 20 der ingekomen stukken in deze notulen, sub X) behelzende de wenschen, bij welker vervulling hij bereid is het werk te vervolgen. De voornaamste dezer zijn: dat het verschijnen van het Gedenkboek niet gebonden blijft aan den datum van 30 Mei 1919, en dat Dr. BOSCH van hem zal overnemen alles, wat een optreden naar buiten medebrengt.

De voorzitter, zich overtuigd houdend in deze den bijval der vergadering te hebben, noodigt den Heer BOSCH uit, zich wel met de boven aangegeven taak te willen belasten. Dr. BOSCH verklaart deze gaarne te aanvaarden en verzekert der

Directie, dat hij haar op de hoogte zal houden van den loop van zaken met het werk.

Aan de wenschen van Dr. DE HAAN wordt alzoo gevolg gegeven en besloten hem hiervan schriftelijk mededeeling te doen.

III. Nu met 1 Januari l.l. de nieuwe Statuten in werking getreden zijn en daarmede art. 18 van kracht is geworden, hetwelk aan het Bestuur de bevoegdheid tot het maken van huishoudelijke reglementen geeft, is het oogenblik gekomen om het Reglement van Orde vast te stellen.

De gedachtenwisseling dienaangaande is eigenlijk reeds op de vergadering van 3 December 1917 beeindigd.

Op voorstel van den Heer ZIMMERMANN wordt hem en den adj.-secretaris opgedragen eene regeling voor het nieuwe instituut der vertegenwoordigers te ontwerpen tegen de volgende vergadering.

Tevens worden de rechten der leden ten opzichte van de boekerij vastgesteld in eene bepaling van den volgenden inhoud, die in de plaats van alinea 3 en 4 van artikel 10 treedt:

„Gewone leden ontvangen, indien elders woonachtig of verblijvend, de door hen te leenen boeken franco toegezonden. Zij hebben het recht door zich borg te stellen voor niet-leden dezen het gebruik van werken uit de boekerij tehuis mogelijk te maken. Deze geïntroduceerden en de buitengewone leden ontvangen de hun elders toe te zenden boeken op eigen kosten.

De leeners zijn verplicht de boeken franco terug te zenden."

Aldus wordt het Huishoudelijk Reglement aangenomen. (Zie echter Notulen 4 Februari 1918 sub I, bldz. 11).

IV. Namens de commissie, in de vergadering van 3 Dec. l.l. (VI sub 2) aangewezen om van advies te dienen inzake een voor Prof. KERN op te richten monument, leest de Heer ZIMMERMANN eene memorie voor. De H. H. HAZEU, ZIMMERMANN en DJAJADININGRAT hebben daarin het plan ontworpen,

dat het Genootschap als minimum uit eigen middelen een gedenkplaat in den voorhal van het Museum zal oprichten, maar zich eerst tot het Algemeen Verbond zal wenden, daar KERN voor dit lichaam zooveel heeft gedaan. Bij ruimer middelen kan een borstbeeld of ander gedenkteeken worden opgericht. Ziet de Heer DE ROO weinig zin in het plaatsen van een opschrift in het geboortehuis te Poerworedjo, de Heer OTT DE VRIES noemt het een aardig idee en met weinig kosten te volvoeren.

Als plaats voor de in het Museum te Weltevreden te onthullen gedenkplaat, wordt eenstemmig de groote wandvlakte van één der portalen halverwege de trap naar de bovenverdieping aangewezen. Bij deze gelegenheid wordt ook gevraagd naar het borstbeeld van Mr. C. TH. VAN DEVENTER, voor hetwelk het Ned. Verbond, althans tijdelijk, gastvrijheid in het Museum had verzocht (Notulen 1915 bladz. 107). Volgens mededeeling van Dr. HOESEIN DJAJADININGRAT is de uitvoering van dit voornemen vertraagd door den dood van den beeldhouwer CHARLES VAN WIJK.

Het plan der commissie wordt goedgekeurd.

V. Thans is aan de orde een voorstel van den Chef van den Oudheidkundigen Dienst (ing. stukken No. 8, blz. 8) tot wijziging van de uitgave en de samenstelling der Oudheidkundige Rapporten. Zijne bedoeling is eene nieuwe serie van Jaarrapporten te openen, op de leest der „Reports of the Archaeological Survey" in Eng.-Indië geschoeid en deze los te maken van de edita van het Bataviaasch Genootschap. De omvangrijke uiteenzetting wordt door den Heer BOSCH samengevat en, wat betreft de gevolgen voor het Genootschap, toegelicht. Die gevolgen zullen zijn: geen risico meer voor het bedrag, waarmede het jaarlijks door de Regeering toegestane bedrag van *f* 1500 bij de uitgave der rapporten en kwartaalverslagen overschreden wordt. In de bedoeling ligt ook beschrijving en afbeeldingen van merkwaardige museumstukken op te nemen. Het financiëel offer zal, indien het

Genootschap zich met het Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië benevens het Koloniaal Instituut te Amsterdam tot het te samen dragen van de helft der kosten van uitgave verbindt, bij weder normale papierprijzen ongeveer *f* 1000,— bedragen, waarvoor de Directie dan een evenredig deel der oplage ontvangt. Deze exemplaren zou het bijv. gratis aan de gewone leden (van *f* 40,—), tegen verlaagden prijs aan de buitengewone leden (van *f* 12,—) kunnen afstaan.

Nadat de Penningmeester heeft verklaard, dat de stand van de kas die uitgave wel toelaat, wordt het voorstel van den Chef van den Oudheidkundigen Dienst aanvaard, n.l. indien ook de andere partijen, te weten de Regeering en de beide genoemde instituten zich tot deelname bereid verklaren.

VI. Thans moeten overeenkomstig artikel 9 van het Reglement van Orde commissies van jaarlijksche opname der verzamelingen worden aangewezen. Zij worden samengesteld als volgt:

voor het ethnographisch museum en de handschriftenverzameling: de H. H. COENEN en BOSCH;

voor het oudheidkundig museum: de H. H. OTT DE VRIES en SCHUMANN;

voor het munt,-penning-en zegelkabinet: de H. H. COENEN en ZIMMERMANN;

voor het financiëel beheer: de H. H. MOQUETTE en BOSCH;

voor de boekerij: de H. H. HAZEU en SCHUMANN.

VII. Bij de rondvraag deelt de Heer BOSCH mede:

1e. dat de Heer PERQUIN, bouwkundige van den Oudheidkundigen Dienst op 15 December l.l. de Protestantsche Kerk te Soerabaja, over welker afbraak de Heer OTT DE VRIES in de vergadering van 3 December 1917 sprak (Notulen blz. 144) in oogenschouw heeft genomen. Het verwaarloosd gebouw zal nog tot 1 Januari 1919 in gebruik blijven. De grafsteen en gedenktafel van den stichter A. CHR. COERTS

worden naar het nieuwe bedehuis overgebracht, terwijl voor afbeelding van het verdwijnend erfstuk (waaraan overigens geene architectonische waarde toekomt) werd zorg gedragen.

2e. dat hij van den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS eene bijdrage voor het Tijdschrift ontving, getiteld: Het basrelief van het pendopoterras op Tjandi Panataran, alsmede een opstel van R. Ng. POERBATJARAKA, handelend over Tjåndrå Kirånå. De beoordeeling wordt opgedragen aan de H. H. BOSCH en SCHRIEKE.

VIII. De Heer ZIMMERMANN bepleit het bekendmaken bij advertentie in de plaatselijke bladen en ook in een of meer Soerabajasche van de aanneming der nieuwe Statuten, waardoor buitengewone leden à *f* 12,— per jaar zich thans kunnen opgeven.

Aangenomen.

IX. De Heer SCHRIEKE: a) brengt een viertal geschenken van den Heer J. B. MOENS, ingenieur B.O.W. te Weltevreden, ter tafel, te weten:

1. een Javaansch hazardspel, (kodok oelo), waarvan de korte beschrijving door den gever is bijgevoegd. (Verg. Tijdschrift Bataviaasch Genootschap XXXI, blz. 269).
2. een achttal Bataksche ringen, uit de streek ten Zuiden van het Toba-meer.
3. een potje voor sirihbladen (padadahan), behoorend tot een sirihstel, koperwerk van West-Borneo, merkwaardig om het ornament.
4. een besneden bamboekoker uit het land der Ot Danoem-Dajaks (Z. en O. afdeeling Borneo).

Alle vier geschenken voor de ethnographische verzameling aanvaard. Den schenker dank betuigen.

b) vermeldt de opdracht door den Heer SCHWARTZ op verzoek van den Heer COENEN aanvaard. De voorzitter brengt daarop in herinnering, dat van Regeeringswege aan het Bataviaasch Genootschap verzocht is de bewerking van hoofdstuk XI sub j.

(ethnographie) van het Verslag der Militaire Exploratie van Ned. Nieuw-Guinea op zich te nemen. Geantwoord werd, daar destijds de conservator, de Heer PLEYTE ziek was, dat naar vermogen getracht zou worden aan het verlangen van den Landvoogd te voldoen (Notulen 1916 bladz. 161). Na den dood van den Heer PLEYTE (Notulen 1917 bladz. 97 sub X) is door allerlei oorzaken de zaak lang blijven rusten. Thans, nu de tijd dringt, heeft de voorzitter den adj.-conservator verzocht deze taak op zich te willen nemen, ofschoon daarmede alweer inbreuk op den rustigen voortgang van het catalogiseeren zijner afdeeling wordt gemaakt. De Heer SCHRIEKE merkt evenwel op, dat de inventarisatie der rubriek Nieuw-Guinea toch had te geschieden en nu alleen eerder wordt ondernomen. Voor het omwerken van het gecatalogiseerde gedeelte naar de in de vergadering van 3 December l.l. (Notulen sub VIII blz. 148) gewijzigde methode heeft zich iemand aangeboden. Een bedrag van 25 cents per vel is hiermede gemoeid, terwijl den adj.-conservator daardoor tijd wordt bespaard. Goedgekeurd.

X. Aan de orde komen thans de ingekomen stukken:

1. Dienstbrief No. 34276, Batavia 26 November 1917, van den Directeur van O. en E., waarbij namens het Legerbestuur ten gebruike worden aangeboden twee woordenlijsten-Holle der Piroe- en Boven-Sapolewa-talen (Ceram), terwijl terugverzocht worden twee andere betreffende Soëlatongvallen, aangeboden bij brief van 16 Januari 1917, No. 1482.

De eerste in handen gesteld van Dr. DJAJADININGRAT, om ze te doen afschrijven; de laatste waren als geschenk beschouwd en voor de Handschriftenverzameling aanvaard. Bedankt bij schrijven No. 19 van 16 Januari 1917, waarop geenerlei rectificatie is gevolgd.

Nadat afschrift genomen is, alle terugzenden.

2. Renvooi No. 54095 R, Batavia 20 Nov. 1917, van den Directeur van O. en E., d/t. van den Chef van den Oud-

heidkundigen Dienst, waarbij aangeboden worden een aantal te Bantarbalang (Pemalang) opgegraven kèpengs.

Zonder waarde voor de collectie. Munten en begeleidende stukken van den Resident van Pekalongan (No. 12879/56) teruggezonden op 8 December l.l.

3. Nadere opgaaf door Kolff & Co., Batavia 4 December 1917, van noodzakelijke prijsverhooging van het drukken der Notulen, te weten tot *f* 65.— per vel.

Vroeger *f* 40,—; thans *f* 52,—; bij schrijven van 8 Nov. gevraagd *f* 68,—.

Voorloopige regeling getroffen.

4. Missive No. 22827/44, dd. 3 December 1917, van den Resident van Pasoeroean ter aanbieding van een afschrift der nota van den controleur van Loemadjang dd. 28 Nov. l.l. omtrent het graf van den Zwitserschen natuuronderzoeker HEINRICH ZOLLINGER († 1859).

Bijdragen van Zollingers hand zijn opgenomen in Verhandelingen deel XXII en XXIII.

Het aanbrengen van een gedenkplaat en onderhouden van het graf ligt op den weg van den Gewestelijken Raad. De Directie is bereid tot bijdrage. In dezen geest te schrijven. (Zie Notulen 4 Maart 1918 VII sub 7 en 8 April sub XI).

5. Dienstnota No. 23692, Batavia 27 Nov. 1917, van het Departement van Justitie, Afdeeling A, waarmede aangeboden worden een werk(je) getiteld: „Officiëele bescheiden, die geleid hebben tot vaststelling van de regeling der Coöperatieve vereenigingen in Ned.-Indië (Staatsblad 1915 No. 431):

Bedankt 8 December 1917.

6. Schrijven van den landsarchivaris, Dr. F. de HAAN, Batavia 5 December 1917, waarbij hij voorstelt af te zien van de uitgave van een Gedenkboek Batavia 1619 — 1919.

Zie Notulen 1917 blz. 163 — 164 en 1918 blz. 1 en 9.

7. Aanbieding bij schrijven No. 2844, Weltevreden 7 Dec. 1917, door de Commissie voor de Volkslectuur, van een in Javaansch schrift gestelde bewerking eener legende door

R. PRAWIRA WINARSA, getiteld: „Serat dongeng njariosaken pandoeng Bangsa sakti."

Schrijver en Commissie bedankt.

8. Voorstel van den Chef van den Oudheidkundigen Dienst, Batavia 8 December 1917, No. 878/26, tot wijziging der uitgave en samenstelling van de Oudheidk. Rapporten.

Zie deze Notulen sub V, blz. 3.

9. Aanbieding door den Gouverneur van Celebes e.o., Makassar 5 December 1917, No. 291/XXIV, van eene op verzoek dezerzijds van 6 Aug. l.l. No. 202, gegeven beschrijving door den Assistent-Resident van Paree Paree, van 3 gedenkbladen in het bezit van den Datoe van Soepa.

Foto's gevraagd naar aanleiding van een schrijven van den Controleur van Tabanan van 21 Juli l.l. (Notulen 1917 bladz. 109).

Den Gouverneur van Celebes bedanken.

10. Aanbieding bij schrijven No. 4083, Batavia 12 Dec. 1917, van den wd. Chef van het Mijnwezen van foto's en „afprenten" van „Batoe Sampei" (Sanggau) en „Batoe Pahat" (Sekadau), Borneo's W. Afdeeling.

Bedankt 10 Januari 1918. Zie Notulen 1910, bladz. 101. Foto's en afprenten in handen gesteld van den Chef van den Oudh. Dienst, Dr. Bosch.

11. Bericht van goede ontvangst en doorzending, bij schrijven van den Resident van Djokjakarta, 15 Dec. 1917, No. 12138/33, eener som van *f* 15,— voor 2 koperen beeldjes, gevonden te Sono (Kretek).

Informatie. Zie Notulen 3 December '17 X 19 blz. 157/158.

12. Aanbieding door den 1en luitenant gezaghebber ter besch. B. C. C. M. M. VAN SUCHTELEN, Endeh 7 Dec. 1917, van een artikel, getiteld: „Een offerfeest bij de Nagehstam op Flores," ter opname in het Tijdschrift.

Commissie van beoordeeling: Dr. H. DJAJADININGRAT en Dr. B. SCHRIEKE. Zie Notulen 4 Maart '18 V sub 2 en 8 April '18 X sub 8.

13. Bericht van ontvangst, 22 Dec. 1917, No. 4704/29,

door den Assistent-Resident van Bandjarnegara, van het toegezonden bedrag van *f* 327,69 voor aankoop van ketting en ring enz. gevonden te Wanasarie.

Informatie. Zie Notulen 1917, blz. 153, 156.

14. Verzoek van den President der Société de l'Histoire des Colonies Françaises, Parijs 24 Oct. 1917, om nog 30 francs voor abonnement 1914/15 en 16.

Zenden. Wederom aanvulling vragen.

15. Bericht van ontvangst door den Resident van Pekalongan, 24 Dec. 1917, No. 14914/56, van postwissel ad *f* 30,50 voor aangekochte oudheden.

Informatie.

16. Aanbieding bij missive No. 9947, Batavia 18 Dec. 1917, van den Commandant der Zeemacht enz., van een tweetal boeken (Zeemansgids, deel III en Lichtenlijst) benevens 2 aanvullingen.

Bedankt 3 Januari 1918.

17. Idem, No. 9946, van een rol kaarten (N. Sumatra, Boeton enz.)

Bedankt 3 Januari 1918.

18. Verzoek van de Commissie van aanslag in de belasting op de bedrijfs- en andere inkomsten van Inlanders enz. Batavia 29 Dec. 1917, No. 91, om opgave van het personeel.

Verstrekt 4 Jan. 1918.

19. Erkenning door K. D. ARDIWINATA, Bandoeng 3 Jan. 1918, der ontvangst van *f* 25.— voor den hoofddoek van R. M. MOHAMAD RASSJID.

Informatie. Zie Notulen 1917, bladz. 141.

20. Schrijven van Dr. F. DE HAAN, Weltevreden 4 Jan. 1918, No. 793, behelzende de voorwaarden, onder welke hij bij eventueele voorzetting van het Gedenkboek bereid is zijn arbeid daaraan te blijven geven.

Zie ingekomen stukken No. 6 en deze Notulen sub I.

XI. Door den Heer COENEN wordt mede namens Dr.

DJAJADININGRAT rapport uitgebracht aangaande het hun toevertrouwde opstel van G. DE WAAL VAN ANKEVEEN, getiteld: „Allerlei". (Notulen 2 Juli 1917, sub XI 4). Het advies luidt: deze bijdrage weder ter beschikking van den schrijver te stellen en hem in overweging te geven zijne aanteekeningen met de toegezegde vervolgen te verwerken onder raadpleging der betreffende litteratuur. Aldus besloten.

XII. Van de ledenlijst wordt (door overlijden) geschrapt:
R. M. E. RAAFF te Djokjakarta.
Voor het gewoon lidmaatschap hebben zich opgegeven:
W. J. WINCKEL, adm. c.o. Tjidadap, Tjibeber.
CHAS. BERLIN, makelaar, Semarang.
Voor het buitengewone:
H. J. F. BIJLMER, off. van Gezondheid 2e kl. te Weltevreden.
W. VAN STEIN CALLENFELS, onderadm. c.o. Tanah-Datar. Tjibeber.
H. A. HAMID, leeraar Maleisch, te Weltevreden.
G. L. VAN DER MOLEN, makelaar, te Weltevreden.
H. E. DRIESSEN, makelaar, te Weltevreden.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 4 Februari 1918.

COENEN, *Voorzitter.*
P. GEDIKING, *Adj.-Secretaris.*

Notulen der tweede Directievergadering, gehouden op Maandag 4 Februari 1918.

Aanwezig: de Directieleden W. J. COENEN, voorzitter, V. ZIMMERMANN, J. P. MOQUETTE, Dr. H. DJAJADININGRAT, Dr. F. D. K. BOSCH, Mr. K. F. CREUTZBERG, Dr. B. SCHRIEKE, en de adj.-secretaris P. GEDIKING.

Afwezig: de Directieleden Dr. G. A. J. HAZEU, Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN, P. DE ROO DE LA FAILLE, P. J. OTT DE VRIES.

I. Op voorstel van den voorzitter wordt goedgevonden in de notulen der vergadering van 7 Januari l.l. uit de aangenomen bepaling aangaande het gebruik der boekerij door buitengewone leden en geïntroduceerden het woord „elders" te schrappen (Notulen sub III, Reglement van Orde 1918, bladz. 12, art. 10, eind der 3e alinea). Daarop worden de notulen goedgekeurd en gearresteerd.

II. De Heer COENEN doet als afgevaardigde der Directie voor de zaken der boekerij mededeeling van eene poging om een meer ontwikkelde hulpkracht voor deze verzameling te verkrijgen (Notulen 7 Februari 1916, bladz. 3). De Heer Dr. A. FITZ is sedert 10 Jan. l.l. op proef bij den bibliothecaris werkzaam gesteld.

III. Bij de rondvraag bespreekt Dr. BOSCH:

a). No. 19 der ingekomen stukken. De Heer TH. MORREN, oud-archivaris van Delft, heeft ter audientie bij den Gouverneur-Generaal medegedeeld, dat in den kraton te Cheribon zich eenige voorwerpen van geschiedkundige waarde bevinden, die de eigenaar verkoopen wil. Z. Exc. heeft daarop een

schrijven tot den Directeur van O. en E. doen richten, houdende een verzoek om opgaaf, welke dezer in aanmerking komen voor aankoop door den Lande of een Museum. Onder deze voorwerpen bevinden zich: een zilveren brievenkoker, gebruikt voor brieven der sultans aan den Gouv.-Generaal enz. Voorts twee oude wagens, één bij den Sultan Sepoeh, één bij den Sultan Anoem. Dr. BOSCH vertoont een zestal photographische afbeeldingen, op verzoek van den controleur ULJEE gemaakt. Op de borst van het houten paard, dat bij het eene voertuig de zitplaats vormt, staat in Javaansche cijfers van nieuwer maaksel het jaartal 1350. Is dit bedoeld naar de Çaka-tijdrekening dan is begin 15e eeuw als datum zeker aan twijfel onderhevig. Van twee zijden werd de aandacht van den Heer BOSCH op deze karossen gevestigd. Stelt het Genootschap er prijs op, dan haaste het zich. Dr. BOSCH biedt aan naar Cheribon te gaan en daarna een voorstel te doen.

Daar volgens bericht van Dr. SCHRIEKE de Heer HAZEU zich juist op 5 Februari daarheen begeven zal om in den kring der sultansfamilie een belangrijk Javaansch feest bij te wonen, is de gelegenheid aangewezen om langs dezen weg nadere inlichting te verkrijgen. De Heer BOSCH zal zich vóór diens vertrek telefonisch met den Heer HAZEU in verbinding stellen.

b) de grootte der oplaag van het Gedenkboek. In de vergadering van 4 Juli 1917 (bladz. 78) is besloten het aantal exemplaren eerst dan vast te stellen als eene raming van kosten, die destijds nog niet mogelijk was, zou zijn opgemaakt. In de aanstaande week zal Dr. BOSCH een onderhoud met den Heer TEILLERS hebben. Acht deze het gewenscht voor eene bijzondere reproductie clichés naar Holland te zenden, dan is het noodzakelijk het aantal benoodigde exemplaren te weten.

Dr. DE HAAN zag de oplaag gaarne niet te groot, zoodat het boek eene bibliographische zeldzaamheid zou kunnen worden (Notulen 1917, bladz. 76). De Heer CREUTZBERG

acht dit inzicht in strijd met het begrip Gedenkboek. Hij raadt de raming niet te eng te nemen.

De Heer BOSCH wijst o.a. ook op het aantal presentexemplaren, dat de Heer YZERMAN zal behoeven. Hij zou een oplaag van 750 exemplaren wenschen.

De Heer MOQUETTE meent, dat de oplaag niet geringer moet worden genomen dan die der andere edita van het Genootschap, dus minstens 750.

De Heer ZIMMERMANN zou tot 1000, zelfs tot 1250 afdrukken willen gaan.

Het aantal exemplaren der oplaag wordt daarna op 1000 vastgesteld.

Verder deelt de Heer BOSCH mede, dat de Heer J. J. DE VINK, vakphotograaf van den Oudheidkundigen Dienst, met goedvinden der Regeering naar Batavia is overgeplaatst om ten behoeve van het Gedenkboek van de voorwerpen van het Museum, die daarvoor in aanmerking komen, opnamen te maken.

Overigens is eene nauwkeurige vaststelling van den inhoud van het Gedenkboek volgens Dr. DE HAAN nog niet mogelijk.

IV. De Heer MOQUETTE heeft aan te bieden voor de munt- en penningverzameling:

a) vier houdenpenningen;

b) het bodeninsigne, dat na een 100-tal jaren gebruik ter Alg.-Secretarie is afgeschaft;

c) biljetten van een rijksdaalder en een gulden, welke als proefdrukken voor eventueel uit te geven noodpapiergeld bij ALBRECHT & Co., voor de Javasche Bank zijn vervaardigd. Eveneens proeven van biljetten van een rijksdaalder naar model bij de Tophographische Inrichting gemaakt. (Not. 1915, blz. 19 enz.).

V. De Heer ZIMMERMANN legt de stukken betreffende de boekafsluiting over en deelt mede, dat de kasmiddelen in het afgeloopen jaar zijn vooruitgegaan. De posten der begrooting voor 1918 zijn door hem volgens den wensch van

den voorzitter ten vorigen jare in overleg met de conservatoren ingevuld en worden ter bespoediging in deze vergadering behandeld. Besloten wordt voor prijsvragen een plaats pro memorie op de begrooting te laten en voor het Gedenkboek eene afzonderlijke rekening te openen. Alle vermeerderingen, welke nog niet door de Directie zijn toegestaan, worden gebracht onder het hoofd: onvoorziene uitgaven. De begrooting wordt vervolgens goedgekeurd en zal met de rekening en verantwoording eerst in handen der commissie voor onderzoek van het financiëel beheer (de H. H. MOQUETTE en BOSCH) worden gesteld, vervolgens in rondlezing gaan.

VI. De Heer SCHRIEKE bespreekt in de eerste plaats No. 21 der ingekomen stukken: het verzoek der inlandsche oppassers van het Museum om loonsverhooging wegens duurte der eerste levensbehoeften. Hun loon is thans *f* 14,—. Met *f* 15 's maands zouden zij naar het inzicht van den adjunct-conservator reeds tevreden zijn.

De Heer CREUTZBERG acht het eene fout in hunne salariëering, dat voor allen, langer of korter in dienst, het loon gelijk is. Hij maakt de Directie opmerkzaam op eene regeling der bezoldigingen van bureau-oppassers op de hoofdplaatsen, welke in voorbereiding is.

Besloten wordt eene verhooging van het loon tot *f* 15,— ingaande met Februari toe te staan, en den conservator op te dragen, naar genoemde regeling aan de Departementen te willen informeeren (zie Notulen 8 April 1918 sub VIII).

2) Voorts deelt de Heer SCHRIEKE mede, dat de schatting van den termijn voor de revisie der afdeeling Nieuw-Guinea in verband met de door den Heer SCHWARTZ aanvaarde opdracht nopens het verslag der Militaire Exploratie van Nieuw-Guinea (Notulen 7 Janauri IX b) te gering is gebleken. Overigens doen zich ook in deze afdeeling de reeds gesignaleerde gebreken voor (Notulen 3 Dec. 1917 sub VIII).

VII. Thans is aan de orde (ing. stukken No. 11) de

instructie, door den Heer ZIMMERMANN ontworpen voor de bij artikel 13 der Nieuwe Statuten ingestelde Vertegenwoordigers. Bij de rondlezing heeft Mr. CREUTZBERG eene toevoeging voorgesteld welke op de voorlaatste bladzijde (No. 5) zal worden ingevlochten, terwijl de ontwerper eveneens bereid wordt gevonden eene emendatie der onderwerpen van stukken voor het Tijdschrift (op bladz. 3) te aanvaarden. Daarna wordt de instructie goedgekeurd en zal zij aan de beide thans reeds fungeerende vertegenwoordigers, de H. H. VAN STEIN CALLENFELS en FAUBEL, worden toegezonden.

De Directie besluit overeenkomstig den wensch van eerstgenoemde (ag. 55/18) hen niet te binden aan een vast ressort.

Verder deelt de Heer ZIMMERMANN, aan wien met den adj.-secretaris de maatregelen tot propaganda zijn opgedragen, mede, dat hem de bewuste circulaire ter opwekking tot het lidmaatschap (Notulen 1914 p. 161; 1515, p. 7 en 18; 1916 p. 151, 154) wel bruikbaar voorkomt: mits een los blad met de nieuwe bepalingen worde toegevoegd, waar dit dienstig voorkomt.-Goedgekeurd.

VIII. Vervolgens komen ter tafel eenige stukken (No. 15) betreffende de Openluchtmuseum-beweging, door den Heer DJAJADININGRAT ter kennisneming afgestaan.

De voorzitter acht dit punt nog niet rijp voor beraadslaging; deze stukken zijn nog niet bij alle leden rond geweest, de notulen der 2e en 3e vergadering zijn er niet bij. Enz.

Besloten wordt dus deze zaak aan te houden en verdere stukken af te wachten.

IX. Aan de orde komen nu de ingekomen stukken:

1. Aanbieding door de Commissie voor de Volkslectuur bij schrijven No. 50, Weltevreden 8 Jan. 1918, van een handschrift, getiteld: „Wawatjan babad Soemedang," namens den schrijver, den onderwijzer ABDOERRACHMAN.

Bedankt 10 Jan. 1918.

2. Briefkaart van Prof. Dr. P. J. BLOK, gedagteekend Leiden, 25 October 1917, waarbij instemming betuigd wordt met het plan van het Gedenkboek 1619 — 1919 en gewezen wordt op werken van waarde voor dit doel in de Bibliotheca Thysiana, aldaar.

Dank betuigen.

3. Brief van den Heer J. W. YZERMAN, 's Gravenhage, 20 October 1917, No. 1, betreffende de ontvangst en aanvaarding der opdracht inzake het Gedenkboek.

Zie Notulen 1917, bladz. 74 e.v. Informatie.

4. Verzoek van het Bataksch Instituut, Leiden, 10 October 1917, om in het archief te willen nagaan, wie de schrijver is van eene nota, waaruit Mr. RADERMACHER geput heeft voor zijn opstel: „Beschrijving van het eiland Sumatra" in Verhandelingen, deel III, 1781, het hoofdstuk over de „Batassers."

Wordt nagezocht. (Zie Not. 27 Mei 1918, ing. stuk. No. 15).

5. Mededeeling van den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS, Gedong Sanga, 12 Januari 1918, aangaande twee kasten van eigenaardig oud model in de residentswoning te Rembang, desgewenscht te vervangen en af te staan aan het Museum.

Foto en nadere inlichtingen verzoeken.

6. Verzoek van den controleur L. ADAM, Menado 2 Jan. 1918, om nummers van het Tijdschrift Bataviaasch Genootschap, waarin artikelen over de Minahassa e.o. voorkomen, ten behoeve van de onder zijn beheer staande Gewestelijke Bibliotheek.

Toegestaan. Ook andere Gew. Bibliotheken zullen kunnen ontvangen, wat op hun gewest betrekking heeft.

7. Aanbieding door de Commissie voor de Volkslectuur bij schrijven No. 82, Weltevreden 14 Januari 1918, van een handschrift, getiteld „Pratelanipoen sadjen manton" namens den schrijver WIRODARSONO te Karangan, Klaten.

Der Commissie en den auteur dank betuigd.

8. Erkenning der ontvangst van *f* 25,— voor de hoofddoek

met inscriptie, aangekocht van R. MOHAMAD RASSJID te Tjiandjoer, bij diens schrijven van 16 Januari 1918.

Zie Notulen 1917 bladz. 141. Informatie.

9. Uittreksel uit het Register der Besluiten van den Directeur van B. B., No. 126 A. P., Batavia, 18 Januari 1918, waarbij met ingang van 1 Januari l.l. den Heer H. J. E. F. SCHWARTZ wordt opgedragen wekelijks 7 inplaats van 12 lessen te geven aan de Politieschool alhier.

De in September verleende vergunning liep tot December l.l.

10. Schrijven van den Secretaris der Kon. Natuurkundige Vereeniging, No. 114, Weltevreden, 22 Januari 1918, waarbij terugaangeboden wordt het versteend voorwerp van den Officier van Gezondheid H. J. GERRITSEN te Ngawi, waaromtrent advies werd gevraagd bij missive van den Resident van Madioen No. 11037/26 dd. 15 Dec. 1916. Bijgevoegd afschrift van een advies door Dr. L. RUTTEN in een brief namens den Dienst van het Mijnwezen.

Voorwerp en stukken werden aan de Kon. Natuurk. Vereeniging doorgezonden met verzoek om advies op 21 Februari 1917 (Notulen 1917, bladz. 14); om antwoord werd verzocht op 13 October 1917 en 14 Januari 1918.

Voorwerp en stukken met copieën aan den Directeur van Onderwijs en Eeredienst zenden.

11. Ontwerp-instructies voor de Vertegenwoordigers, ingevolge Notulen, 7 Jan. '18 sub III, aangeboden bij schrijven van den Heer V. ZIMMERMANN, Weltevreden 26 Jan. 1918.

Zie deze Notulen sub VII.

12. Brief van den Heer J. W. VAN NOUHUYS, Directeur van het Museum voor Land- en Volk, te Rotterdam, met dankbetuiging voor het aanschaffen der Koedjangs (zie Notulen 1916, bladz. 144 e.e.) en instemming met het later verzenden.

Postwissel nog niet ontvangen. — Informatie.

13. Aanbieding door den Gouv.-Secretaris, Legislative Department, Delhi, 13 Dec. 1917, van „Chronological Tables and Index of the Indian Statutes, Vol. I., 1917."

Bedankt 29 Jan. 1918.

14. Stukken betreffende Heemschut en Openlucht Museum, bij missive van 7 Jan. 1918 aangeboden aan Dr. H. DJAJADININGRAT door den Chef van het Encyclopaedisch Bureau, te weten: Notulen der vergadering op 15 Oct 1917, [Ontwerp] Statuten der Vereeniging: Ned.-Ind. Heemschut", [Ontwerp] Statuten voor de Vereeniging tot inrichting en beheer van Openluchtmusea in Ned-Indië, en [Ontwerp] Circulaire.

Aangehouden. Zie sub VIII.

15. Antwoord bij missive 1080/1, van den Ass-Resident van Poerworedjo, 22 Jan 1918, op de vraag dezerzijds naar het geboortehuis van Prof Dr. H. KERN aldaar. Als bijlage 2 photo's.

Zie Not. 7 Jan. sub IV. Het Antwoord van het Alg. Ned. Verbond is nog niet ingekomen. (Zie Notulen 8 April 1918 sub VII). Beslissing inzake het Kern-monument aangehouden

Den Ass.-Resident van Poerworedjo dank betuigen.

16. Leenbewijs voor lila's en kanonnen, aangeboden door den Beheerder van het Magazijn van Oorlog, Batavia 28 Januari '18 en geteekend terug te zenden.

Nagaan in den inventaris.

17. Renvooi No 1043 van den Directeur van O. en E. Batavia 17 Januari '18, door tusschenkomst van den Chef van den O. D., waarbij aangeboden wordt een gouden ketting gevonden te Pamrijan, desa Kali Wangi, district Djamboe, afdeeling Poerwokerto.

Geantwoord door Dr. BOSCH: geen prijs op gesteld.

18. Renvooi No 3267 R, van den Directeur van O. en E., Batavia 24 Jan '18, door tusschenkomst eveneens van den Chef van genoemden Dienst, ter aanbieding van een steenen beeld, opgegraven te Pilanglor (Goeboeg, Demak, Semarang).

Beantwoord door Dr. BOSCH: Wordt geen prijs op gesteld.

19. Zendbrief No. 3779, van den Directeur van O. en E. Batavia 31 Januari '18, door tusschenkomst van den Chef van den O. D., met verzoek om advies op een schrijven van den 1sten Gouv. Secretaris, Buitenzorg, 18 Januari 1918,

No. 167/III A. 2, betreffende den eventueelen aankoop van voorwerpen van geschiedkundige waarde in den kraton te Cheribon (volgens mededeeling van den Heer TH. MORREN).

Zie deze Notulen III sub a (blz. 11).

X. Van de ledenlijst wordt geschrapt:

en H. G. BEKING, controleur B.B. te Ngandjoek.

Voor het gewoon lidmaatschap (à *f* 40,—) hebben zich opgegeven:

Mr. N A M VAN AKEN, Dir. N. I. Spaarbank te Lawang.
M. van Meeteren Brouwer, schilder-teekenaar te Oengaran.
A. D. ROBIJN c.o Lawang Kedaton, Probolinggo.
Hoofdredactie Nieuwe Courant, Semarang.

voor het buitengewoon lidmaatschap (à *f* 12,— :

Dr. R. BROERSMA, leeraar P. H S., Weltevreden
K. HEYNE, cons. Museum Econ. Botanie, Buitenzorg.
L. de VRIES, hulpgezaghebber, Tapa Toean, Atjeh.
TH. LIGTHART, Chef Amst Bat. Handelsvereen., Weltevreden.
W. W. TH. DE BRUYN, 1e Commies Alg. Rekenkamer, Weltevreden.
H. A. TADEMA WIELANDT, gep. havenmeester, Soerabaja.
W. SERRY, Dir. Hand. Vereen. Java-Borneo te Soerabaja.
J. J. WARENDORF, afd. Chef S.S. Soerabaja.
H. W. F. HESSELS, makelaar Soerabaja.
Mr. A. VAN GENNEP, advocaat en procureur, Soerabaja.
R. SOEMARDJO, Ass.-Wedono Bestuurschool, Weltevreden.

Hierop wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 4 Maart 1918.

COENEN, *Voorzitter.*
P. GEDIKING, *Adj.- Secretaris.*

Notulen der derde Directievergadering, gehouden op Maandag 4 Maart 1918.

Aanwezig: de Directieleden W. J. COENEN, voorzitter, Dr. G. A. J. HAZEU, ondervoorzitter, Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN, Dr. H. DJAJADININGRAT, Dr. F. D. K. BOSCH, Dr. B. SCHRIEKE, en de adj.-secretaris P. GEDIKING.

Afwezig: de Directieleden V. ZIMMERMANN (door uitstedigheid), J. P. MOQUETTE (met schriftelijke kennisgeving), P. J. OTT DE VRIES, P. DE ROO DE LA FAILLE en Mr. K. F. CREUTZBERG.

I. De notulen der vergadering van 4 Februari l.l. worden goedgekeurd en vastgesteld. Naar aanleiding van punt IIIa verklaart desgevraagd Dr. HAZEU, dat hij in den kraton van Cheribon de besproken oudheden heeft gezien o.a. de brievenkoker en een der karossen.

Men was echter te veel in beslag genomen door het feest, zoodat de rechte gelegenheid zich niet voordeed om te informeeren naar plannen tot verkoop. Even heeft Dr. HAZEU het onderwerp nog aangeroerd, doch niet den indruk ontvangen, dat men de karossen weg wilde doen.

Dr. SCHRIEKE licht zijne op den omslag der ontwerpnotulen bij de rondlezing gemaakte opmerking alsnog toe: z.i. waren reeds dadelijk pogingen tot aankoop der wagens te doen, desnoods onder beding ze voorloopig in den kraton te laten, enz.

Dr. HAZEU stelt der Directie voor goed te vinden, dat door hem deze zaak met den Pangeran Adipati in behandeling wordt genomen, zoodra zich eene geschikte en rustige gelegenheid daartoe zal worden. De voorzitter uit den wensch, dat den Pangeran Adipati althans verzocht worde bij eventueel besluit tot verkoop der karossen en andere voorwerpen,

daartoe niet definitief over te gaan, alvorens het Bataviaasch Genootschap in de gelegenheid te hebben gesteld mede een bod te doen.

II. Bij de rondvraag brengt de commissie voor de jaarlijksche opname der Boekerij, de H. H. HAZEU en SCHUMANN, bij monde van eerstgenoemde verslag uit (zie bijlage I).

Nogmaals wordt overlegd, hoe de bibliothecaris te ontlasten van het vele, dat hem door administratie en toenemende belangstelling van het publiek bij gebrek aan geschikt personeel van de eigenlijke reorganisatie weerhoudt.

Der commissie wordt voor haar verslag dank betuigd.

III. De Heer BOSCH:

1. deelt mede, dat de Heer C. J. Graaf VON RANZOW een wapenbord zijner familie (al of niet ter overname) heeft aangeboden. Daar het geenerlei betrekking heeft op Indië en een slechte copie blijkt te zijn, stelt hij voor het voorwerp weder ter beschikking van den eigenaar te stellen.

Aldus besloten.

2. komt nogmaals terug op de schenking van den Heer P. J. LOYSEN DILLIÉ (Notulen 3 December 1917 X sub 21), die immers zijn portret bestemd heeft voor de „wordende schilderijen-verzameling" te Batavia. Nu is inderdaad de Kunstkring alhier voornemens eene collectie te vormen. Zou dit goed geschilderd stuk, dat echter in het Oudheidkundig Museum niet thuis hoort, niet aan genoemd lichaam kunnen worden afgestaan?

De Directie is van meening, dat zulks na het aanvaarden van het geschenk niet aangaat.

3. deelt mede, dat voor het Gedenkboek eene photographische opname van de „schepenenkast" in de Leeszaal van het Museum zal worden gemaakt. Het zal daartoe noodig zijn de lampen af te nemen. De Directie keurt zulks goed, terwijl Mr. SCHUMANN de vraag stelt, of bij die gelegenheid niet tevens de oude kronen uit de groote historische zaal

hierheen kunnen worden overgebracht, of bij gebreke van een genoegzaam aantal naar het model andere kunnen worden gemaakt? Den Heer BOSCH wordt dus verzocht te onderzoeken, of meer stijlvolle verlichting in de vergaderzaal kan worden aangebracht.

4. brengt mede namens den Heer MOQUETTE (Notulen 7 Januari '18 sub VI) rapport uit aangaande het financieel beheer over 1917 in dezer voege:

„Ondergeteekenden, in de vergadering van den 7en Januari l.l. in commissie gesteld om het financieele beheer van het afgeloopen jaar na te gaan, hebben zich op 19 Februari van die laat gekweten.

De kassiersrekening en de bedragen der gekweekte rente werden door hen nagegaan.

Zij constateerden, dat, aangezien de chèques 52890, 52894 en 52895 te samen bedragende *f* 700,—, door den thesaurier in December 1917 afgegeven, pas in 1918 bij de Ned.-Ind. Escomto Maatschappij werden geboekt, daardoor het saldo der giro-rekening *f* 700,— lager is dan het saldo van bovengen. maatschappij.

Van het kasboek gingen zij bij wijze van controle alle ontvang- en uitgaafposten na over de maand Juli, vergeleken de boekingen met de betreffende chèques en quitanties en verifiëerden de optellingen en saldi.

Zij verklaren hierbij, dat de boeken evenals altijd nauwkeurig gehouden zijn en geven daarom in overweging den Thesaurier acquit en décharge te verleenen.

De commissie voornoemd,

MOQUETTE.

F. D. K. BOSCH.

BATAVIA, 1 Maart 1918".

De voorzitter meent, hoewel de penningmeester niet aanwezig is, overeenkomstig het advies acquit en décharge te mogen verleenen, terwijl ook thans wederom een woord van

hulde aan den Heer ZIMMERMANN voor het met zooveel zorg gevoerd geldelijk beheer niet mag achterwege blijven.

Der commissie wordt eveneens dank gebracht.

IV. De Heer SCHUMANN leest het door hem en den Heer OTT DE VRIES geteekend verslag aangaande den staat van het Oudheidkundig museum voor. Dit luidt als volgt:

„Ondergeteekenden, in de Directievergadering van den 7den Januari l.l. in commissie gesteld tot opneming van den toestand der Archaeologische verzameling hebben zich den 12den Februari l.l. onder voorlichting van den betrokken conservator van die taak gekweten.

In het afgeloopen jaar zijn de steenen beelden alle in de vestibule en de rotonde herplaatst en is de bronsverzameling geheel in orde gebracht en reeds sinds geruimen tijd voor het publiek te bezichtigen.

De korte Gids van de Archaeologische collectie, waaraan reeds zoolang behoefte bestaat, zal binnen kort gereed zijn en ter perse gelegd kunnen worden.

Onze Commissie heeft den indruk gekregen, dat het beheer der verzameling door den conservator met alle liefde en toewijding wordt gevoerd.

De commissie voornoemd,

SCHUMANN.

P. J. OTT DE VRIES.

WELTEVREDEN, 2 Maart 1918".

De voorzitter brengt den conservator en der commissie dank.

V. De Heer DJAJADININGRAT:

1. doet, ook uit naam van Dr. HAZEU, verslag van beider onderzoek van het opstel: „Uit het binnenland van Borneo. 1. De Pasirees, 2 het Balianfeest" door den Heer J. TH. HORSTINK (Zie Notulen 1917, bladz. 151).

Conform het advies zal de bijdrage weder ter beschikking van den schrijver gesteld worden onder mededeeling van de door prae-adviseurs gemaakte opmerkingen.

2. brengt mede namens Dr. SCHRIEKE rapport uit aangaande de voor het Tijdschrift bestemde bijdrage van den Heer Jhr. B. C. C. M. M. VAN SUCHTELEN, getiteld: „Een offerfeest bij de Nagehstam op Flores" (Zie Notulen 7 Jan. 1918, X sub 12).

Overeenkomstig den wensch van den schrijver zal hem het stuk van den Heer G. BEKER in Bijdragen Koninklijk Instituut deel 67 ter kennisneming worden toegezonden.

3. deelt voorts mede, dat hij bij de Commissie voor de Volkslectuur eene inhoudsopgave gevraagd heeft van de Javaansche handschriften, door haar namens de samenstellers het Genootschap aangeboden (Notulen 7 Jan. '18 X sub 7, en 4 Februari '18 IX sub 1 en 7) en deze heeft ontvangen.

4. roept in herinnering het handschrift van MANGOEN DI KARIA (Notulen 1916, bladz. 145, 154, 162). Indertijd heeft zich Dr. DJAJADININGRAT met het voorstel van den Heer PLEYTE tot eene vrije bewerking dezer „Kepamalian oerang Soenda" (Notulen 6 Nov. '16 VIII 2) kunnen vereenigen. Deze werd daarop den Heer PLEYTE toevertrouwd, doch deze aangelegenheid is door diens langdurige ziekte en overlijden onafgedaan gebleven. Toen hij zelf de bewerking ter hand wilde nemen, bleek hem, dat uit het werkje slechts zeer weinig is te putten, dat tot meerdere kennis van het volksgeloof en het volksleven in de Soendalanden zou kunnen bijdragen. Het geeft grootendeels verbodsbepalingen (kapamalian), waarmede men min of meer schertsenderwijs wel eens kinderen van ongewenschte handelingen of zaken tracht af te houden en die in het volksleven geen rol spelen. Het weinige, waarvan de publicatie van eenig belang zou kunnen zijn, is bovendien voor een deel reeds bekend gemaakt door den Heer J. HABBEMA in zijn stuk over „Bijgeloof in de Preanger-Regentschappen" (in de Bijdragen Kon. Inst. 2e R., 7e deel). Hij stelt daarom voor om van de publicatie

alsnog af te zien en het handschrift weder ter beschikking te stellen van den schrijver.

Aldus besloten.

VI. Dr. SCHRIEKE:

a) doet mede namens Dr. BOSCH verslag aangaande eene bijdrage van den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS: „De Bubuksah de verklaring van eene serie basreliefs aan het pendopoterras van Panataran", ten behoeve waarvan indertijd handschriften uit Leiden zijn aangevraagd (Notulen 1916 bladz. 119) en door spreker zijn medegebracht. Deze handschriften hebben eene nieuwe verklaring mogelijk gemaakt. Opname van het stuk in het Tijdschrift wordt dus geadviseerd, doch, daar een aanzienlijk deel van dit opstel ingenomen wordt door eene inhoudsopgave der Bubuksah van de hand van den Heer POERBATJARAKA, voorgesteld aan den titel toe te voegen: „met medewerking van R. Ng. POERBATJARAKA." Aangenomen mag worden, dat de Heer CALLENFELS daartegen geen bezwaar zal hebben.

Goedgekeurd.

b) deelt mede, dat hij zich heeft bezig gehouden met de Mohammedaansche rechtspraak in de Soendalanden.

Desbetreffende stukken heeft hij ter bewerking in handen gesteld van R. HAROEN AL-RASIJD (verbonden aan het Bureau voor Inlandsche en Arabische Zaken). Naar aanleiding dezer stukken is geschreven aan den pangeran van Soemedang en van dezen kenner zijn inderdaad gegevens verkregen. Onder leiding van den Heer SCHRIEKE zal de Heer HAROEN thans een artikel samenstellen.

VII. Aan de orde zijn thans de ingekomen stukken:

1. Voorstel van den Heer TH. B. A. FAUBEL, bij schrijven Soerabaja 2 Februari 1918, om den vertegenwoordigers bonboekjes van aangifte voor het lidmaatschap ter beschikking te stellen.

Goedgekeurd.

2. Verzoek van den Resident van Ternate, 11 Januari 1918, No. 164/33, om vertaling van drie door hem medegedeelde Latijnsche inscripties en vraag, of gelden van Regeeringswege voor het onderhoud der oude forten worden uitgetrokken.

In handen gesteld van den Chef van den Oudheidkundigen Dienst.

3. Schrijven van den nieuwen bibliothecaris der Nationale Bibliotheek (Vajiranāna) te Bangkok, 24 Januari 1918, waarbij geïnformeerd wordt naar de mogelijkheid en den prijs van aanvulling der edita van het Bataviaasch Genootschap.

Het Genootschap staat niet in ruil met de bibliotheek te Bangkok, maar zond alle publicaties aan zijn eere-lid den vorigen koning van Siam (tot 1909) en aan het correspondeerende-lid Prins Sommot Amorabandhu (1896 tot nu).

Besloten wordt van het indertijd gezondene nog een exemplaar ter beschikking te stellen van de boekerij te Bangkok ten einde hare groote gapingen aan te vullen; van het vóór 1896 verschenene en nog voorhandene overigens prijsopgave te doen. — Zie ing. st. Mei '18 No. 4.

4. Vraag van de secretaresse van het Comité van Actie Algemeen Ned. Verbond, Medan 5 Februari 1918, of de afdeeling aldaar eventueel boeken uit de Bibliotheek van het Genootschap kan ter leen verkrijgen.

Inlichten omtrent de tegenwoordige bepalingen van lidmaatschap.

5. Aanbieding bij missive, Calcutta 21 Jan. 1918, No. 130, van den Ass.-Secr. Gov. of India, der District Gazetteers of the Benares Dn. B.

Bedanken.

6. Idem, 16 Jan. '18, No. 99, van Kapurthala Gazetteer, Vol XIVB, 1916.

Dank betuigen.

7. Missive, No. 286/Gr., Pasoeroean 9 Febr. 1918, van den Voorzitter van den Gewestelijken Raad, houdende de vraag, welk bedrag het Genootschap beschikbaar wil stellen

voor het verzorgen van het graf van den Zwitserschen natuuronderzoeker H. ZOLLINGER bij Loemadjang (totaal f 275,—).

Aangehouden. Zie Notulen 7 Jan. '18 X sub 4 en 8 April 1918 sub XI.

8. Rectificatie bij brief van den Assistent-Resident van Poerworedjo, 18 Februari 1918, No. 2016/1, in zijne mededeeling (Notulen 4 Febr. 1918 IX sub 16) aangaande de moeder van Prof. KERN.

Informatie.

9. Aanbieding door het Proefstation voor de Java-Suikerindustrie, Soerabaja 15 Februari 1918, No. 298, van een boekwerk: „Dr. J. M. GEERTS, Plantkunde van het Suikerriet."

Bedankt 22 Februari 1918.

10 en 10a. Schrijven van den Heer G. A. N. SCHELTEMA DE HEERE, secretaris van het Departement van Marine, dd. Weltevreden 26 en 28 Februari 1918, waarbij aangeboden worden nog eenige stempels, ten behoeve van de Zeemacht gebruikt. (Zie Notulen 3 Dec. 1917, sub X No. 17 bladz. 157).

Bedanken.

11. Aanbieding door den Ass.-Secretary to the Gov. of India bij missive Calcutta 1 Februari 1918, No. 155, van: „Gazetteer of the Tinnevelly District", Vol. I.

Bedanken.

12. Nota van den Hoofdambtenaar voor de Volkslectuur Weltevreden 18 Febr. 1918, No. 368, waarin op eenige voorwaarden dagbladen en tijdschriften na afloop van elk kwartaal kosteloos ter beschikking van het Bat. Genootschap worden gesteld. Op het desbetreffend verzoek van den bibliothecaris om het Persoverzicht voor de boekerij te mogen ontvangen wordt evenwel bericht, dat aan dit verzoek niet kan worden voldaan.

Den Heer Dr. RINKES dank betuigen.

Zie verder onder No. 14.

13. Aanbieding door de Commissie voor de Volkslectuur Weltevreden 7 Febr. 1918, No. 238, van 8 exemplaren „Spellingstelsel voor Inlandsche talen" met bijbehoorende

Nederlandsche vertaling, betreffende de Maleische, Javaansche, Soendaneesche en Madoereesche talen.

Dank betuigen.

14. Verzoek van den Resident van Riouw e.O., Tandjong Pinang 24 Jan. 1918, No. 258, om litteratuur over de Sam Tian Fui (Drievingerverbond).

Over de Chineesche geheime genootschappen op Bangka bestaat een belangrijk rapport van den toenmaligen ambtenaar voor Chin. Zaken J. L. J. F. EZERMAN, dat ongedrukt in de archieven berust.

Naar aanleiding van deze mededeeling ontstaat eene gedachtenwisseling over de wenschelijkheid en de mogelijkheid om uit den schat van gegevens, die in handschrift bij de Regeering berusten, ter publicatie in het Tijdschrift datgene te verkrijgen, wat voor openbaarmaking vatbaar is. Op voorstel van Dr. HAZEU wordt besloten met het doen van stappen bij het Gouvernement in dezen geest nog te wachten, maar geen bezwaar bestaat tegen het aanvragen der gedrukte, slechts voor den dienst bestemde rapporten alsmede het bovenvermeld Persoverzicht.

Zie ing. stuk. verg. 27 Mei '18 No. 13.

15. Verzoek om duurtetoeslag door de 2 boekbinders bij schrijven, Batavia 3 Maart 1918.

Naar analogie der bedienden (Notulen 4 Februari '18 sub VI 1) beiden *f* 1,— per maand meer toegestaan, zoolang de hooge prijzen aanhouden.

VIII. Gewoon lid (à *f* 40,—) wenschen te worden:

W. VAN STEIN CALLENFELS, ond. adm. c.o. Tanah Datar (Tjibeber), tot dusverre buitengewoon lid.

K. J. SCHELL, Chef firma SCHELL & Co., te Soerabaja.

R. A. LOCKHORST, opz. Gew. werken, te Temanggoeng.

Voor het buitengewoon lidmaatschap (ad. *f* 12,—) hebben zich opgegeven:

A. PLEYSIER, adm. Kol. Rub. Mij. Poerwodadi, Ngebroek.

W. VOORBEYTEL CANNENBERG, luit. ter zee 1e kl., Weltevreden.

Redactie „Deutsche Wacht," Weltevreden.
Mej. B. J. GILJAM, bibliothesse S.S., Weltevreden.
A. H. SWEYS, Directeur Gew. werken, Magelang.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en vastgesteld in de Directievergadering van 8 April 1918.

COENEN, *Voorzitter.*
P. GEDIKING, *Adj. Secretaris.*

Bijlage I (zie bladz. 21 sub II).

Ondergeteekenden, in Uwe vergadering van 7 Januari 1918, (Notulen sub VI) in commissie gesteld om het jaarlijksch verslag over den toestand der Boekerij uit te brengen hebben de eer zich hierbij van die opdracht te kwijten.

De werkzaamheden der reorganisatie van de Bibliotheek, uitvoerig aangegeven in Bijlage III van het vorig jaarrapport, werden dit jaar met kracht voortgezet. Wat de revisie speciaal betreft, waren in 1917 nog te herzien de vakken 28 — 48. Nu is deze reeds tot 35 gevorderd, terwijl de atlassen en kaarten geheel geordend zijn.

Echter gaf de wisseling in het personeel, dat overigens uit gebrek aan geschikte krachten nooit compleet was, veel stagnatie. Er is uitzicht, dat dit euvel in 1918 kan worden weggenomen.

Zeer verheugend is de toenemende belangstelling van het publiek, als blijken kan uit bijgaanden staat, waarin eenige cijfers betreffende 1917 zijn opgenomen.

Aanschaffen van boeken uit Europa was door den oorlog vrijwel onmogelijk; erger is, dat om diezelfde reden de tijdschriften ongeregeld en met veel lacunes binnenkomen, soms reeds sinds jaren uit zijn gebleven.

De uitbreiding, die de bibliotheek onderging, bestaat dan ook voornamelijk uit geschenken.

Het inhalen van dezen gedwongen achterstand zal na het beëindigen van den oorlog aanzienlijke offers vragen.

De commissie voornoemd,

G. A. J. Hazeu.
Schumann.

Weltevreden, 27 Februari 1918.

Bijlage I[a].

Eenige cijfers aangaande de Bibliotheek.

	1917	1916.
reçu's van terugontvangen boeken. .	1568.	± 600.
reçu's van op 1 Jan. '18 uitgeleende boeken	452.	
buiten de bibliotheek dus geleend. .	2020.	
in de Leeszaal gebruikt	± evenveel.	
		Aug.-Dec.
bedrag der per rembours verzonden boeken	*f* 257,28	*f* 396,64
bedrag der á contant verkochte boeken.	*f* 565,75[5]	*f* 406,09[5]
handteekeningen van nieuwe bezoekers in de Leeszaal (w.o. ± 40 inlanders)	142.	
aantal ingekomen stukken	301.	205.
aantal verzonden brieven	365.	262.
		Mei-Dec.
boeken gebonden door onze binders	332.	290.
couranten wekelijks gebundeld . .	± 50.	
gerepareerd (vooral geplakt) . .	vele honderde.	
kaarten hersteld	662.	

BIJLAGE II.

LIJST

van ingekomen boekwerken gedurende het 1e kwartaal 1918.

Achmad bin Abdulah Asagaif (Said), Kitab akan beladjar membatja dan menoelis toelisan arab di terangkan dengan bahasa malajoe hoeroef Woelanda. Tjitakan jang pertama. Soerabaja [1918].

Dikloewarken oleh perkoempoelan al Islamijah di Soerakarta.

Bosch (F. D. K.), Een koperen plaat van 848 Çaka. Weltevreden 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Oudheidk. Verslag 1917, 3e kwartaal.

Bulletin de l'Académie malgache. Nouvelle Série, tome Ier. 1914. Tananarive 1917. Avec fig. et 2 cartes. 4°.

Colonie de Madagascar et Dépendances.

Bulletin de la Société d'Etudes Océaniennes (Polynésie orientale). Anthropologie. Ethnologie. Philologie. Histoire. Sciences naturelles. No 1 etc. Papeete (Tahiti) 1917 e.s. 8°.

Publié sous le patronage du Gouv. des Etabl. français de l'Océanie.

Catalogus.— Katalogus van de Bibliotheek der Vereeniging van Ambtenaren bij het Boschwezen in Ned.-Oost-Indië. Samengesteld door *F. W. Snepvangers.* Soerabaia 1918. 8°.

Catalogus van Cliché's, Foto's en Lantaarnplaatjes bij het Encyclopaedisch Bureau. [Weltevreden 1918]. 4°.

Decentralisatie-verslag 1915 — 1916. Weltevreden 1916. 4°.

Dubois (H.), Essai de Dictionnaire Betsileo. Lettre G — L. Tananarive [1914]. 8°.

Supplément au Bulletin de l'Académie malgache. Année 1914 vol. XIII (nouv. Série).
Lettre A — F voir „Bulletins" 1909, 1910, 1911 et 1913.

Elliott (Cha. Winslow), A vocabulary and phrase book of the Lanao Moro Dialect. Manila 1913. 8°.

Bureau of Science. Division of Ethnology Publications. vol. V, Part V.

Epigraphia Indo-Moslemica ed. by *G. Yazdani*, 1913—1914. Calcutta 1917. With 22 pl. 4°.

Published under the Authority of the Gov. of India.

Geerts (J. M.), Plantkunde van het suikerriet. Beknopt overzicht van eenige hoofdstukken der Plantkunde ten dienste van suikerrietplanters. Weltevreden [1916]. Met 104 fig. en 4 pl. 8°.

Goor (M. E. Lulius van), Djalatoenda-Kertasana-Sentoel. Weltevreden 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Oudheidk. Verslag 1917. 3e kwartaal.

Gracht (W. A. J. M. Waterschoot van der), Rapport over de opsporing van Delfstoffen in Ned. Oost-Indië. (Krachtens opdracht bij K. B. van 9 Juni 1913, No. 54). Batavia 1914. Met 2 kaarten. 8°.

Grijns (G.), Bacteriologisch onderzoek van de Artesische putten en waterleidingen te Batavia. Batavia 1915. Met 2 tab. 8°.

Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië. Deel 55, afl. 6.

Grijns (G.), Drinkwater onderzoekingen in de Residentie Menado. Batavia 1915. Met 5 pl. en 3 tab. 8°.

Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië. Deel 55, afl. 6.

Haar Bzn. (B. ter), Het Adatproces der Inlanders. [Acad.] Proefschrift Univ. Leiden. Amsterdam 1915. 8°.

Helsdingen Jr. (C. C. van), De Volksraad. Geschiedkundige toelichting en practische bewerking der voorschriften betreffende den Volksraad. Batavia 1917. 8°.

Heutsz Jr. (J. B. van), De Invloed van den Oorlog op onze Koloniën. Purmerend [1917]. 8°.

Oorlogsmonographieën. De Invloed van den Oorlog op onze Samenleving. Redactie: *H. S. Uyekruyer.*

Heyden (H. N. van der), De hygiënische verzorging der Arbeiders-immigranten in de Buitenbezittingen. Weltevreden 1918. 8°.

Mededeelingen v. h. Hygiënisch Comité v. h. Ned.-Ind. Landbouw-Syndicaat.
Overdruk uit Koloniale Studiën. 2e Jaarg. No. 1.

Jaarboek van het Mijnwezen in Ned. Oost-Indië. 43ste Jaarg. 1914. Verhandelingen. 2de gedeelte. Batavia 1915. Met 12 fig. en 6 pl. 8°.

Jaarverslag. — Dienst der zoutverpakking. Jaarverslag over 1916. Batavia 1918. Met 4 pl. 4°.

Departement van Gouv. Bedrijven in Ned.-Indië.

Kamerling (Z.), Overzicht over de gebreken van den Bouwgrond, welke als oorzaak van ziekelijke toestanden van onze kultuurgewassen in aanmerking kunnen komen. Voordracht te houden op het 7e congres te Malang . . . Malang 1904. Met 1 tab. 8°.

Kats (J.), Overzicht van het onderwijs in Ned.-Indië. Bijgewerkt tot 1 Juli 1915. Batavia 1915. 8°.

Klinkert Sr. (H. C.), Spraakleer van het Maleisch. 3e, verkorte uitgave, bewerkt door *A. H. J. G. Walbeehm.* Leiden 1917. 8°.

Koomans (J.), Verslag over eene reis naar Japan ter bestudeering van het steenkolen- en kooksvraagstuk. Batavia 1917. Met 1 tab. 8°.

Verslagen en mededeelingen betreffende Indische Delfstoffen en hare Toepassingen. No. 2.

Leven (Jong). Tijdschrift voor opvoeding en onderwijs Redactie: *F. H. Beguin—Bikkers* e. a. 1e Jaarg. No 1 e. v. [Weltevreden] 1918. 4°.

Uitgave van het N. I. O. G.

[*Orgaan* van de] Nederlandsche Vereeniging Onze Vloot. Verschijnt maandelijks. 8e Jaarg. afl. 1 e. v. Bussum 1916. 8°.

Orgaan van de Studeerenden-Vereeniging „Minahasa". Verschijnt eens in de maand. Hoofdredacteur: *T. A. Kandou.* 1e Jaarg. no. 1 e. v. Weltevreden 1918. 8°.

Plan of Sourabaya. [Weltevreden] 1915. 16°.
Edited by the Official Tourist Office.

Plan of Batavia. [Weltevreden] 1917. 16°.
Edited by the Official Tourist Office.

Reglement voor den Loodsdienst van Tarakan (Z. en O. Afdeeling van Borneo). Batavia 1917. 8°.

Reports (Scientific) of the Agricultural Research Institute, Pusa (including the Report of the Imperial Cotton Specialist), 1916-1917. Calcutta 1917. 8° maj.

Review (A) of educational work in Formosa. Compiled by the Department of educational affairs of the Government general of Formosa, Japan. No pl. 1916. With 23 pl. and tab. 8°.

Rhemrev [W. H.] — [D.] van Hinloopen Labberton (Hoor en wederhoor inzake). Een volledig overzicht ter aanvulling van éénzijdige pers-voorlichting. Weltevreden 1917. 8°.

Roon (J. van), De Taak van den Topografischen Dienst. Eene anticritiek. Batavia—Weltevreden 1916. 8°.
Overgedrukt uit het Militair Tijdschrift [Maart 1916].

Rosenburgh (C. R. W. K. van Alderwerelt van), Malayan Ferns and Fern Allies. Handbook to the Determination of the Ferns and the Fern Allies of the Malayan Islands . . . . Suppl. 1. Batavia 1916. 8°.
Published by the Dep. of Agriculture, Neth. India.

Saint-Sauveur (J. de), Lexique français — bas malais . . . avec des notes de grammaire malaise . . . Préface de *Ant. Cabaton*. Paris 1912. 8° min.

Satiman, De Baroto-Joedho. Weltevreden [1918]. 8°.
Uitgaven van het Comité voor het Javaansch-Nationalisme. No. 3.

Serat Séh Siti Djenar. Weltevreden 1917. 8°.
Javaansche uitgaven van Widya Poestaka.

[*Soeriokoesoemo (R. M. S.)*], Javaansch Nationalisme. Weltevreden [1918]. 8°.
Uitgaven van het Comité voor het Javaansch-Nationalisme. No. 1.

[*Soeriokoesoemo (R. M. S.)*], De Situatie [en *Abd. Rachman*], Ons Standpunt. Weltevreden [1918]. 8°.
Uitgaven van het Comité voor het Javaansch-Nationalisme. No. 2.

Statistiek van den Handel en de in- en uitvoerrechten in Ned.-Indië over het jaar 1915. Deel II^a^. (Java en Madoera). Batavia 1916. 4°.
Samengesteld bij het Hoofdbureau der in- en uitvoerrechten en accijnzen.

Statistiek van de Scheepvaart in Nederl.-Indië over het jaar 1914. Batavia 1915. 4°.
— idem over het jaar 1915. Weltevreden 1916. 4°.
Samengesteld bij het Hoofdbureau van Scheepvaart.

Statutes (The) of the Dominion of New-Zealand, passed in the 8th. year of the reign of H. M. King George V and the 3rd. session of the 19th Parliament of New-Zealand, begun . . . June 1917. Wellington 1917. 4°.

Toelichtingen op de Reiskaart van de Residentie Preanger-Regentschappen. Schaal 1 : 250.000. Batavia 1911. 8°.

Uitgaven van het Comité voor het Javaansch Nationalisme No. 1 e.v. Weltevreden [1918 e.v.]. 8°.

Verslag.— Caoutchoucbedrijf bij het Boschwezen. Verslag over 1914. Batavia 1916. fol.

Dep. van Landbouw enz. in Ned.-Indië. Supplement op het verslag van den dienst van het Boschwezen ... 1914.

Verslag (69ste) ... der Doopsgezinde Vereeniging tot bevordering der Evangelie-verbreiding in de Ned. Overzeesche Bezittingen [over 1916]. Amsterdam 1917. 8°.

Verslag van de 1ste Algemeene Vergadering (1917). [Weltevreden 1918[. 8°.

Vereeniging voor Studie van koloniaal-maatschappelijke vraagstukken. Publicatie no. 4.

Verslag (3de) van den dienst der arbeidsinspectie en koeliewerving in Nederl.-Indië. Weltevreden 1914. Met 11 pl. fol.

Verslag (Algemeen) van het Onderwijs in Ned.-Indië. 1916. Batavia 1917. 2 deelen. Met tab. 4°.

Vollenhoven (C. van), Het Adatrecht van Ned.-Indië. Afl. 7 en 8. Leiden 1917. 8° maj.

Versluys (J. C. van Reigersberg), De Ned.-Indische Mijnbouwpolitiek en de vooruitzichten der Benzine-markt. Batavia 1916. 8°.

Overdruk uit de Javabode van November 1916.

Waterman (Marg. P.), A vocabulary of Bontoc Stems and their Derivatives. Manila 1913. 8°.

Bureau of Science. Division of Ethnology Publications. Vol V, Part IV.

Wederopbouw. Maandschrift gewijd aan de Jong-Javanen-Beweging . . . Redactie: *R. M. S. Soeriokoesoemo, Sadiman* en *Abd. Rachman*. 1e Jaarg. no. 1 e. v. Weltevreden [1918]. 8°.

Werdi Sastra (Radin). — Pětotor kahotomohon. Hé pakompol sarta hé karang bih —. Batawi 1915. 8°.

(Met Javaansche karakters).

Zakwoordenboekje (Ned.-Soend. en Soend.-Ned.), met eenige Samenspraken . . . Batavia—Weltevreden 1917. kl. 8°.

Zee (D. van der), De Volksraad. De voorschriften omtrent zijn instelling, samenstelling en bevoegdheden, stelselmatig gerangschikt en van aanteekeningen voorzien. Deel I. Batavia 1917. 8°.

Siameesche boeken in Siameesche karakters met ingelegden Engelschen titel.

Abhinhapaccavekkanapatha. A Sermon on the Fruits of Good and Ill conduct. With a preface by Prince *Sommot Amorabhandhu.* [Bangkok] B. E. 2457 [A. D. 1913]. 8°.

Accoount (An) of a Royal Cremation during the Time of Ayuddhya. [Bangkok] B. E. 2459 [A. D. 1915]. 8°.

Candaparitta (A Siamese version of the) and Suriya paritta. [Bangkok] B. E. 2458 [A. D. 1914.] kl. 8°.

Chronicle of the Family of Bang Chang. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab* [Bangkok] B. E. 2457 [A. D. 1913]. 8°.

Cintamani. A Collection of Moral Stanzas. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2459. [A. D. 1915]. kl. 8°.

Collection (A) of Boat Songs. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2460 [A.D. 1916]. 8°.

Collection (A) of Poetical works to the Glory of our Lord the Buddha, of the Devatas, of the Royal Elephants, etc. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2457 [A. D. 1913]. 8°.

Duties (The) of Royal Pages, Life-Guards and other officials of the Palace during the time of Ayuddhya. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2459 [A. D. 1915]. kl. 8°.

Edicts (Royal) of H. M. the late King. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2458 [A. D. 1914]. 8°.

History of the Holy Relic of Nagor Sri Dharmarag. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2460 [A. D. 1916]. kl. 8°.

Kárya Kumaraparva. Sermon on one of the Incidents in the Life of Vessantara relating to his two children. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2459 [A. D. 1915]. kl. 8°.

Kávya Sakraparva. Sermon on some Incidents in the Life of Vessantara relating to God Indra. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2459 [A. D. 1915]. kl. 8°.

Kávya Vanapravesána. Sermon on some Incidents in the Life of Vessantara, relating to his Retirement into the Forest. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2459 [A. D. 1915]. kl. 8°.

Life (The) of Vessantara according to the Siamese official version. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2460 [A. D. 1916]. 8°.

Memoirs of Hluang Udom Sompatti. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2458 [A. D. 1914]. 8°.

Narindra Devi (*Krom Luang*). Relation of certain events in the early History of Bangkok recorded by —. With a Pre-

face by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2459 [A. D. 1915]. kl. 8°.

Ovāda Krasatri. On Duties of Wives towards their Husbands. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2460 [A. D. 1916]. kl. 8°.

Ovádāmusásani. On Duties of Priests and Novices. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2457 [A. D. 1913]. kl. 8°.

Pánhadhammavinicchaya. On various points of religious Doctrine. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2457 [A. D. 1913]. 8°.

Paramanujitjinorasa (Krom Phra), Poem describing the military Procession on land and on the river at the time when the King proceeds to present Kathin Gifts. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2458 [A. D. 1914]. kl. 8°.

Phraya Tak. — The Royal Order of Phraya Tak regarding the Observance of Precepts. With Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2458 [A. D. 1914]. kl. 8°.

Râmâyana (Episode from) according to the Theatrical Version composed during the 1st, 2nd, 4th, 5th reigns. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2408 [A. D. 1914]. kl. 8°.

Record (A) of the Military Expedition against Chieng Tung. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2459 [A. D. 1915]. 8°.

Record (A) of the voyage of H. M. the late King to Singapore, Batavia and India. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2460. [A. D. 1916] 8°.

Sāratthasamuccaya (Translation from). A Commentary of Buddhist Prayers. Chapters 4, 13, 14, 15, 16, 17. (With a Preface by Prince *Sommot Amorbhandhu*), 19, 20, 21. (With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab).* [Bangkok] B. E. 2451—2460 [A. D. 1907—1916]. 8°.

Sermon (A) on the ten Duties of Sovereigns, illustrated by some examples taken out of the History of Siam. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2458 [A. D. 1914]. 8°.

Shakespeare.—A Poem based on *Shakespeare's* Merchant of Venice. With a Preface by Prince D*amrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2459 [A. D. 1915]. 8°.

Sketch (A historical) of the Chief Monasteries of Siam. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2457 [A. D. 1913]. 8°.

Sketch (Historical) of the National Library. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2459 [A. D. 1915]. 8°.

Story (The) of Inao according to the theatrical version. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2460 [A. D. 1916]. 8°.

Story (The) of Sankh Silpa Jai according to the theatrical version by *Rāmāthebodi* the IInd. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2460 [A. D. 1916]. kl. 8°.

Treatise (An old) on Horses. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2458 [A. D. 1914]. kl. 8°.

Treatise (A) on Remedies from the Time of Phra Narai. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab.* [Bangkok] B. E. 2460 [A. D. 1916]. kl. 8°.

Treatise (A) on Remedies from the time of the Second Reign of the Present Dynasty. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab*. [Bangkok] B. E. 2459 [A. B. 1915]. kl. 8°.

Ubhayabákya. A Collection of moral Stanzas. With a Preface by Prince *Sommot Amorabhandhu*. [Bangkok] B. E. 2457 [A. D. 1913]. 8°.

Uposathasilakathā. On the Celebration of Uposatha Day. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab*. [Bangkok] B. E. 2459 [A. D. 1915]. 8°.

Vannavritti (A poetical version of the Pàli Poem). With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab*. [Bangkok] B. E. 2459 [A. D. 1915]. 8°.

Vividhavakya. A Collection of moral Stanzas. With a Preface by Prince *Damrong Rajanubhab*. [Bangkok] B. E. 2457 [1913]. 8°.

Notulen der vierde Directievergadering, gehouden op Maandag 8 April 1918.

Aanwezig: de Directieleden W. J. COENEN, voorzitter; Dr. G. A. J. HAZEU, ondervoorzitter; V. ZIMMERMANN, Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN, Dr. H. DJAJADININGRAT, Dr. F. D. K. BOSCH, Mr. K. F. CREUTZBERG, Dr. B. SCHRIEKE en de adj.-secretaris P. GEDIKING.

Afwezig: de Directieleden J. P. MOQUETTE (wegens ziekte), P. J. OTT DE VRIES en P. DE ROO DE LA FAILLE (door verhindering).

I. De notulen der vergadering op 4 Maart l.l. worden goedgekeurd en vastgesteld.

II. De Heer COENEN deelt mede, enz.

III. De rondvraag begint bij den Heer HAZEU. Deze:

1. legt eene opgaaf van 3 nieuwe leden, bij eene ontmoeting met den Heer VAN STEIN CALLENFELS ontvangen, over;

2. kan thans eene nadere mededeeling doen over de oude voorwerpen in den kraton Kasepoehan te Cheribon (zie Notulen 4 Februari 1918 sub IIIa en die van 4 Maart l.l. onder I). Pangeran Adipati MOHAMAD DJAMALOEDIN ALOEDA heeft eene lijst doen samenstellen van hetgeen hij bereid is te verkoopen. Van de karèta singa echter wil hij in geen geval afstand doen. De lijst omvat oud porcelein, kristal, koperwerk, schilderijen, meubels, staatsiewapens, oude tegels en een lontar, die echter niet van bijzonderen inhoud is. Het blijkt, dat vooral in den laatsten tijd deze antiquiteiten veler belangstelling wekken. Den Pangeran Adipati was verteld, dat de meeste kans op een' goeden

prijs bestond bij verkoop aan Amerikanen, of andere zeer rijke vreemdelingen. Daarom wordt de collectie liefst in haar geheel aangeboden en tegen niet geringen prijs: f 200.000.

Naar sprekers meening zal evenwel slechts een klein gedeelte blijken voor ons Museum waarde te hebben. Het ware dus gewenscht de lijst eerst in rondlezing te zenden en ieder der conservatoren te doen uitkiezen, wat voor zijne afdeeling bruikbaar ware, vervolgens iemand naar Tjirebon te zenden om de voorwerpen te onderzoeken en in onderhandeling over den aankoop te treden. De Pangeran Adipati heeft zich bereid verklaard tot bezichtiging en bespreking gelegenheid te geven, mits op vooraf gaande aanvraag.

Aldus besloten.

IV. De Heer BOSCH bepleit de wenschelijkheid om vast te stellen langs welke lijnen de uitbreiding der Boekerij zal plaats hebben. De revisie is nog wel niet ten einde, maar de bibliothecaris meent, dat, nu de hoofdvakken achter den rug zijn, zij wel zoover gevorderd is, dat zich daarover oordeelen laat. Het komt den Heer BOSCH wenschelijk voor, dat de bibliotheek van het Genootschap zich niet tot Indologie bepaalt, maar het terrein der „Geisteswissenschaften" tot het hare verklaart in der voege als aangegeven op bladz. 53 der Notulen van 1916. Op verzoek leest de Heer ZIMMERMANN zijne desbetreffende nota van 5 Juni 1914 voor, terwijl daarna de Heer BOSCH het verloop van deze aangelegenheid uit de Notulen van dat jaar refereert (1914 bladz. 80, 101, 150, 156). Door den oorlog is de zaak toenmaals uitgesteld. De Heer BOSCH wijst op een braakliggend terrein, dat thans geen der beide organisaties: Genootschap en Bibliotheekvereeniging bestrijkt, maar dat volgens de sinds een halve eeuw gevolgde scheidingslijn tusschen Genootschap en Kon. Natuurk. Vereeniging aan onze zijde behoort. Op het gebied van algemeene taalwetenschap en belletrie is hier in Indië in bibliotheken ongeveer niets te vinden. De

grens der literaire wetenschap is niet gemakkelijk te trekken. Daarom stelt hij voor, dat eene commissie den bibliothecaris de richting aanwijze en de mate, waarin hij op dit gebied mag aankoopen.

De heer HAZEU raadt aan, deze zaak eerst nog eens kalm te overleggen in commissie. Dr. BRANDES had zich indertijd wel eene gedragslijn gevormd en kocht veel over Eng.-Indië, daarna echter heeft men zich meer beperkt.

Mr. SCHUMANN meent, dat over de consequenties van het voorstel wat licht wordt heengegleden. Immers om op juridisch gebied, waarover hij uitteraard beter oordeelen kan, te blijven, bestaan de aanwinsten der boekerij in de laatste jaren nagenoeg alleen uit dissertaties, voor het aanvullen van het vak der rechtswetenschap alleen zouden duizende guldens noodig zijn enz.

Maar het Genootschap kan trachten in samenwerking met den Lande de beschikking te krijgen over hetgeen de Departementen van Algemeen Bestuur buiten hun handboeken bevatten.

Onze bibliotheek trachte zich vooral te voorzien van tijdschriften; afzonderlijke werken kunnen particulieren zelf nog wel aankoopen.

Overigens heeft hij geen bezwaar tegen eene commissie, maar stelt zich op grond van de financieele onmacht van het Genootschap weinig van de zaak voor.

De Heer ZIMMERMANN meent, dat de Heer SCHUMANN te pessimistisch oordeelt. Men kan met bescheiden middelen wel iets bereiken en van gelegenheden profiteeren.

Mr. CREUTZBERG heeft met genoegen den Heer SCHUMANN van samenwerking met het Gouvernement hooren spreken.

Zelf heeft hij sinds eenigen tijd plannen in die richting, zij het nog vaag. Daartoe ware niet noodig, dat het bezit van het Genootschap in handen van het Gouvernement zou komen. Hem lijkt het instellen eener commissie aanbevelenswaardig.

De Heer BOSCH vraagt, of men door samengaan op dit gebied met het Land niet in conflict zou komen met de Bibliotheekvereeniging.

De Heer CREUTZBERG zegt, dat, indien de Regeering zou samenwerken met particulieren, het Bataviaasch Genootschap wel de eerste zal zijn, terwijl Mr. SCHUMANN opmerkt, dat, waar in een land met veertig millioen menschen eene groote bibliotheek moet zijn, het eventueel rapport de beteekenis van het Genootschap in deze zal moeten redden, opdat het niet uitgeschakeld worde.

Tegen zittingnemen in de commissie hebben de H.H. HAZEU en CREUTZBERG wel bezwaar op grond van gebrek aan tijd, de laatste althans in de eerstvolgende maanden.

Dr. BOSCH stelt evenwel voor, dat eene kleinere commissie een voor-ontwerp zal maken en laten rondgaan, hetwelk de grootere commissie en de Directie in staat zal stellen, zonder tijdverlies de zaak af te doen. Hij zoude wenschen, dat Mej. Dr. M. E. LULIUS VAN GOOR, lid van het Genootschap, tot medewerking aan dit voor-ontwerp werde aangezocht. Op uitnoodiging van den voorzitter zal de groote commissie bestaan uit Dr. HAZEU als voorzitter, Mr. SCHUMANN, Mr. CREUTZBERG, Dr. BOSCH, Mej. Dr. LULIUS VAN GOOR en den bibliothecaris: de kleine uit de drie laatstgenoemden.

V. De Heer ZIMMERMANN brengt ter tafel een aanbod van Chineesche boeken, waarvan eene lijst, door den eigenaar opgesteld, bij de Directieleden in rondlezing is geweest. In hoofdzaak zijn het drie standaardwerken (de 13 Klassieken, de 24 Historiën, en de Politieke edicten, door Prof. DE GROOT op bladz. 13, 15, 17 van zijne verhandeling over „Sinologische Seminare" genoemd. Het gaat hier minder om het bedrag dan om de vraag, of het Genootschap ook Chineesche boeken zal aankoopen?

De Heer COENEN neemt zich voor, met den Heer EZERMAN over deze zaak te spreken.

Zie Notulen 4 Aug. '18 sub V.

VI. De stukken betreffende de boekafsluiting met de begrooting voor het jaar 1918 zijn uit de rondlezing teruggekomen. De voorzitter herhaalt tegenover den Heer ZIMMERMANN, die ter vorige vergadering niet aanwezig was, nogmaals de toen uitgesproken lof over den onberispelijken financieelen arbeid (Notulen 4 Maart '18 III sub 4).

VII. De Heer CREUTZBERG deelt mede, dat het Alg. Nederlandsch Verbond in zijne pas gehouden vergadering het schrijven der Directie (zie bladz. 3) heeft overwogen. Waar het antwoord van den Secretaris nog niet is ingekomen, wil hij hier het resultaat mededeelen. Het Alg. Ned. Verbond gevoelt sympathie voor het plan van het Genootschap om ter gedachtenis van prof. KERN een blijvend aandenken op te richten enz. Om met de beperkte geldmiddelen het idee van een borstbeeld als gedenkteeken te kunnen verwezenlijken is in de vergadering van het Groepsbestuur van het A. N. V. de vraag geopperd, of niet van Kern's borstbeeld in het gebouw der Kolon. Bibliotheek (van Galenstraat, 's-Gravenhage) een bronzen afgietsel vervaardigd zou kunnen worden.

De Heer ZIMMERMANN constateert, dat het Genootschap blijven moet bij zijn voornemen om een gedenkplaat aan te brengen. De Voorzitter verklaart zich echter bereid te informeeren bij de firma's Begeer en Van Kempen naar de kosten van een bronzen borstbeeld, als dat in het gebouw van het Kon. Instituut voor prof. KERN bij zijn 70-jarigen verjaardag opgericht.

VIII. De Heer SCHRIEKE heeft ingevolge de opdracht, in Notulen 4 Februari 1918 sub VI (bladz. 14) vermeld, geinformeerd naar de ontworpen salarisregeling van het inlandsch personeel bij de Departementen. De stukken en overzichten, hem welwillend verstrekt, betreffen de Departementen van Financiën, en Onderwijs en Eeredienst. De Heer SCHRIEKE treedt in eene vergelijking van de loonen ginds en hier. Het

blijkt, dat deze niet ten nadeele van het Museum uitvalt. Aan den penningmeester en den secretaris wordt overgelaten uit te maken, bij welke leden van 's Genootschaps personeel een toeslag overeenkomstig deze regeling billijk ware. De Heer CREUTZBERG legt echter den nadruk op de wenschelijkheid, dat door de Directie het beginsel van periodieke verhoogingen „bij ijverige en trouwe plichtsbetrachting" worde aanvaard.

Aldus geschiedt.

De Heer SCHRIEKE legt de hem verstrekte stukken over en ontvangt den dank der Directie voor de moeite, die hij zich in deze aangelegenheid heeft gegeven.

IX. Op eene vraag van de zijde des voorzitters verklaart de Heer BOSCH, dat aangaande het Gedenkboek geene mededeelingen zijn te doen.

X. Thans komen aan de orde de ingekomen stukken:

1. Bericht van het overlijden te 's-Gravenhage, 6 December 1917, van het eerelid M.J. VAN BOSSE.

Rouwbeklag zenden.

2. Schrijven van den Heer TH. B. A. FAUBEL, Soerabaja 7 Maart 1918, waarbij ZEd. zijne poging tot het inrichten van een' cursus voor inlandsche talen te Soerabaja bericht.

Afwachten. Zie Notulen 27 Mei 1918 VIII No. 1 (blz. 57).

3. *Renvooi No. 9912, Batavia 7 Maart 1918, van den Directeur van O. en E., door tusschenkomst van den Chef van den Oudheidkundigen Dienst, waarbij ter overname aangeboden wordt een in de desa Patemon, district en afdeeling Poerbalingga gevonden gouden voorwerp.

Door den Conservator der Archaeologische Verzameling aangekocht voor *f* 93,50. Stukken geretourneerd. Bedrag verzonden.

4. Voorstel van den Vertegenwoordiger des Genootschaps, den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS, Wonosobo 10 Maart 1918, om lezingen te organiseeren met, ter toelichting, serieën van lantaarnplaatjes.

Vergelijk Notulen 1914, bladzijde 93 sub 8, en 1916, bladzijde 153.

Den Heer CALLENFELS vragen, hoe en waar en over welke onderwerpen hij zich voorstelt lezingen te houden, en welken steun het Genootschap daarbij zou kunnen verleenen.

Dr. BOSCH zal bij het Encyclopaedisch Bureau informeeren naar lantaarnplaatjes om deze eventueel òf te leenen òf te doen vervaardgen. (Zie Notulen 27 Mei '18 VIII sub 16 en 4 Aug. '18 X sub 4).

5. Brief van Mevr. de wede. M. H. SCHWARZ-HARTIG, Soerabaja 11 Maart 1918, behelzende de tijding van het overlijden op 28 Febr. l.l. van het buitengewoon lid J. A. T. SCHWARZ, beoefenaar van het Tontemboansch.

Rouwbeklag zenden.

6. Aanbieding door den Ass. Secr. to the Govt. of India, Dep. of Education, Calcutta 21 Februari 1918 No. 303, van Akijab District Gazetteer.

Goede ontvangst berichten. Verg. No. 10.

7. Circulaire betreffende eene omstreeks Juli a.s. te houden vergadering der Ned.-Indische Juristen-Vereeniging, verzonden door den Secr. Mr. P. F. K. FABER, Weltevreden 19 Maart 1918.

Informatie. (Zie Notulen 4 Aug. III No. 7).

8. Schrijven van den gezaghebber t/b Jhr. B. C. C. M. M. VAN SUCHTELEN, gedagteekend Endeh 11 Maart 1918, en gericht aan de redactie van het Tijdschrift, waarin geinformeerd wordt naar zijn artikel: „Een offerfeest bij de Nagehstam" (zie Notulen 7 Jan. '18 X sub 12, bladz. 8, Not. 4 Maart '18 V sub 2, bladz. 24 en 4 Aug. III 5).

Heeft het antwoord der Directie dd. 11 Maart gekruist. Oponthoud door beoordeeling. Uitleg gegeven 22 Maart l.l.

9. Missive No. 22, Weltevreden 20 Maart 1918, van den Directeur der Bestuursschool, behelzende het verzoek om voor die inrichting ook de Notulen (vanaf 1910) te mogen ontvangen.

Toegestaan. Zie blz. 58 sub VIII 6.

10. Aanbieding door den Ass. Secretary to the Govt. of India, Dep. of Educ., Calcutta 13 Maart 1918, van Shahpur District Gazetteer, vol. XXX A, 1917.

Bedanken.

11. Aanbieding door den Consul-Generaal der Nederlanden, Calcutta 12 Maart 1918, No. 317, der inhoudsopgave van 2 kisten „Provincial Gazetteers" te zenden per s. s. „Roggeveen".

Zie Notulen 1 Juli '18 sub VIII 2-3 en 4 Aug. '18 III 8.

12. Schrijven van den Heer F. W. STAPEL, Bandoeng 1 April 1918, waarin de aandacht wordt gevestigd op twee kleinigheden voor het Gedenkboek.

Ter kennis van Dr. DE HAAN gebracht.

13. Aanbieding door den Heer L. C. WESTENENK, Resident van Benkoelen, op 28 Maart 1918, van een artikel voor het Tijdschrift, getiteld: „Het hoornopschrift van Loeboek Blimbing".

Commissie: Dr. HAZEU, Dr. DJAJADININGRAT. Zie Notulen 27 Mei '18 sub V. (blz. 53).

14. Schrijven van den Heer TH. B. A. FAUBEL, Soerabaja 5 April 1918, met opgaaf van advertentiekosten en verzoek om 10 aangifte-boekjes voor het lidmaatschap.

Toezenden.

15. Dankbetuiging van den Resident van Riouw, Tandjoeng Pinang 2 April 1918, No. 1186, voor opgaaf en leen van lectuur over het Drievingerverbond.

Informatie.

XI. Ook wordt behandeld No. 7 der ingekomen stukken van de vergadering op 4 Maart (sub VII) te weten: de vraag van den voorzitter van den Gewestelijken Raad van Pasoeroean, welk deel van het op *f* 275,— begroote bedrag het Bataviaasch Genootschap bereid is bij te dragen voor het in orde brengen van het graf van den Zwitserschen natuuronderzoeker H. ZOLLINGER bij Loemadjang.

Wordt besloten f 100,— voor dit doel te bestemmen en

voor meerderen steun de aandacht te vestigen op de Kon. Natuurkundige Vereeniging.

XII. De ledenlijst heeft veel aanwinst, weinig verlies.

Voor het lidmaatschap heeft bedankt:

J. VAN AALST, resident van Soerabaja.

Voor het gewoon lidmaatschap hebben zich opgegeven:

F. W. LUTTER, ing. D. P. M. te Tjepoe.

R. M. T. ARIO TJOKRO ADHI NEGORO, Regent van Wonosobo.

M. VLIERBOOM, te Malang.

F. C. VAN BRAAK, adm. c. o. Wonosarie, Malang.

I. H. MISSET, Hoofdcomm. v. Politie, Mr. Cornelis.

C. VAN COOTEN, Proc. N. V. Sem. Autom. Mij., Semarang.

R. M. BRENTHEL, Gew. leider pestbestrijding, Soerakarta.

Voor het buitengewoon lidmaatschap geven zich op:

G. F. VAN DISSEL, ing. B. O. W., Madioen.

F. RAAIJMAEKERS, ing. S. S., Weltevreden.

R. SASRASOEGONDO, ond. a/d Kweekschool, Djokja.

T. P. ROQUE, fabrikagechef s. f. Beran bij Djokja.

P. H. M. HAAN, empl. Alg. Mij. Lev. Verz., Soerabaja.

G. J. PIJNAKER HORDIJK, adm. s. f. Beran bij Djokja.

A. DE GEUS, leeraar Bestuursschool, Weltevreden.

J. VERHEGT, chemist. s. f. Djatiroto.

B. J. VISSCHER, insp. Inl. Ond., Weltevreden.

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 27 Mei 1918.

COENEN, *Voorzitter.*

P. GEDIKING, *Adj.-Secretaris.*

Notulen der vijfde Directievergadering, gehouden op Maandag 27 Mei 1918.

Aanwezig: de Directieleden W. J. COENEN, voorzitter; Dr. G. A. J. HAZEU, ondervoorzitter; V. ZIMMERMANN, Dr. H. DJAJADININGRAT, Dr. F. D. K. BOSCH, P. J. OTT DE VRIES, P. DE ROO DE LA FAILLE, Dr. B. SCHRIEKE en de adj.-secretaris P. GEDIKING.

Afwezig: de Directieleden J. P. MOQUETTE, Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN, Mr. K. F. CREUTZBERG.

I. De notulen der vergadering van 8 April l.l. worden goedgekeurd en vastgesteld. Naar aanleiding van een verzoek van den voorzitter om, zoo spoedig de Directieleden zeker zijn van verhindering op den aangekondigden datum, daarvan aan den secretaris kennis te willen geven, opdat niet, zooals onlangs (13 Mei) de bijeenkomst op het laatste oogenblik moet worden afgezegd, ontstaat eene gedachtenwisseling over de wenschelijkheid van een vasten tijd van vergaderen en den daarvoor meest geschikten dag. Gehouden wordt, zoo mogelijk, de eerste Maandag van de maand.

II. Bij de rondvraag brengt de Heer BOSCH ter tafel een beeldje van Tjandi Soemberdjati bij Blitar, naar hij onderstelt, wel de kleinste Ganeça van Java.

Aanvaard voor de Archaeologische Verzameling.

III. De Heer De ROO DE LA FAILLE vestigt de aandacht op de oude grafzerken, die vóór den ingang van het kerkhof op Tanahabang liggen. Het regenwater en het geloop der wachtenden zullen het mooie beeldhouwwerk uitslijpen. Hij roept de tusschenkomst van den Oudheidkundigen Dienst in om deze steenen althans rechtop te zetten.

De Heeren COENEN en OTT DE VRIES vragen, of hun niet een betere plaats ware aan te wijzen, of deze steenen misschien afkomstig zijn uit de Portugeesche Kerk en daar weder waren terug te brengen?

Dr. BOSCH leest voor, wat Dr. F. DE HAAN in zijn onlangs verschenen opstel: De laatste der Mardijkers (Bijdragen Kon. Instituut deel 73 afl. 2, 1917, blz. 227/8) over de oude grafsteenen op Tanahabang zegt (zie ook Priangan, deel I blz. 123 en 213).

De Oudh. Dienst kan deze zaak behandelen tegelijk met die van de grafzerk van den Gouverneur-Generaal CAREL REINIERSZ. (Zie Notulen 1914 bladz. 100 en 144; 1917 bladz. 128, 154). De Heer BOSCH heeft ter zake geinformeerd, maar het blijkt eene ingewikkelde juridische quaestie te zijn. De begraafplaats te Koepang bij Soerabaja immers is particulier eigendom. Thans dient, volgens het Departement van Justitie, vastgesteld te worden, of zich onder de zerk werkelijk het gebeente bevindt.

De Chef van den Oudh. Dienst heeft zich daartoe reeds tweemaal tot den Resident van Soerabaja gewend, maar tot nu toe geen antwoord ontvangen.

IV. De Heer ZIMMERMANN deelt mede, dat van de obligaties der Indische Leening 1915 in het bezit van het Genootschap, ééne à *f* 1000 is uitgeloot, van die van 1916 twee à *f* 1000. Hij heeft immiddels andere exemplaren tot gelijk bedrag weder ingekocht.

Zie Nov. 1915, blz. 25. Goedgekeurd.

V. De Heer DJAJADININGRAT brengt, mede namens Dr. HAZEU, rapport uit aangaande het opstel van den Heer L. C. WESTENENK over „het Hoornopschrift van Loeboek Blimbing". (zie Notulen 8 April 1918 sub X No. 13, blz. 50). Opname van het stuk in het Tijdschrift wordt geadviseerd.

Aldus besloten. Aan de commissie wordt dank betuigd.

VI. De Heer SCHRIEKE biedt namens Mevrouw FRUIN-

MEES eenige boeken ten geschenke aan en geeft de namen van twee candidaten voor het buitengewoon lidmaatschap op. Hiervan nota genomen.

1. Daarna bespreekt hij de aanstelling van een' tijdelijken tweeden suppoost om den Heer SCHWARTZ bij te staan, zoolang de Heer MOQUETTE voor het inrichten van het nieuwe muntkabinet de diensten van den concierge DE JONG van noode heeft. De voorzitter heeft, zich sterk makende op die handeling de goedkeuring der Directie te verkrijgen, in deze aangelegenheid eene beslissing genomen; de vergadering keurt den genomen maatregel goed.

2. Voorts vermeldt de Heer SCHRIEKE de ontvangst van een op Bali vervaardigd model van een inrichting tot zoutbereiding, zooals die aldaar plaats heeft, welk model de leden der Directie vóór den aanvang der vergadering in oogenschouw hebben genomen.

Hij herinnert er aan, hoe den Heeren SCHWARTZ en BOSCH bij hun reis naar Bali in 1916 een crediet van *f* 1000,— werd toegestaan om te trachten daaruit de verzamelingen van Bali in het Museum aan te vullen (Notulen blz. 97 en 149.) Van dit bedrag is ongeveer *f* 800 over. In bewerking bleven op Bali (bladz. 141) het model van een poera en van een poeri.

Een dezer modellen heeft Dr. BOSCH bij zijn bezoek aan Bali in 1917 (Notulen blz. 106 en 111) nog bezichtigd en daarbij geconstateerd, dat goed werk geleverd wordt. Voor het eene model heeft de Heer SCHWARTZ het hout goedkoop kunnen krijgen; voor het andere was de prijs en de aanvoer duur. Rekeningen en teekeningen zijn ingeleverd, die duidelijk maken, dat de kosten van dat model *f* 600,— zullen bedragen, zoodat verwacht kan worden, dat voor beide tezamen het restant van het crediet met eenige honderde guldens zal worden overschreden.

De Heer SCHRIEKE wijst daartegenover op het benefiet der ontvangen geschenken.

Goedgekeerd.

3. Deelt verder mede, dat de Heer SCHWARTZ gereed is gekomen met het hem toevertrouwd aandeel (XI sub j) van het Verslag der Militaire Exploratie van Nieuw-Guinea (Notulen 1916 bladz. 106; 1917 blz. 17, 43, 97; 1918 blz. 5 sub IX b en blz. 14 sub VI 2). Het volkenkundig gedeelte werd opgedragen aan een officier; de beschrijving der betreffende voorwerpen alhier en het ethnologisch verslag van den laatstgenoemde grijpen in elkaar; overleg is dus noodig. De Heer SCHRIEKE stelt voor tot dit doel den Heer SCHWARTZ gelegenheid te geven naar Bandoeng te gaan. De Heer SCHWARTZ heeft ten behoeve van verwijzingen ruimte opengelaten in zijn concept.

Terwijl de tijd heette te dringen (Notulen 1917 blz. 17), blijkt thans dat het verslag nog in lang niet klaar zal zijn. De voorzitter acht het echter gewenscht, dat het aan het Genootschap opgedragen gedeelte tijdig zal worden ingediend, en vraagt, of er geen bezwaar tegen is, het opstel van den Heer SCHWARTZ nog even ter kennisneming bij de Directie te doen rondgaan. De Heer SCHRIEKE zegt toe, dat zulks, nadat het zal zijnaf- gewerkt en met de schrijfmachine getikt, zal geschieden.

4. Bij den arbeid ten behoeve van het Verslag der Militaire Exploratie is gebleken, dat de zoogenaamd best geordende afdeeling van het Ethnographisch Museum veel te wenschen overliet. Blijkbaar was eene indeeling naar stammen beproefd.

Thans zal de geographische indeeling worden gevolgd. (Zie Not. 20 Sept. '18 V sub 5).

De Voorzitter trekt uit deze opmerking de slotsom, dat de revisie wederom langer zal duren.

De Heer SCHRIEKE zegt, dat de Heer SCHWARTZ met den theoretischen catalogus, n.l. het excerpeeren van het journaal eigenlijk klaar is, maar thans bezig is met het vergelijken der voorwerpen in de kasten. Het veranderen der eerst aangenomen indeeling (Notulen 1917, blz. 8-11) werd ter vergadering reeds besproken en goedgekeurd. (Notulen 1917 blz. 148/9). Voor het omwerken van het reeds afgedaan gedeelte werd een be-

drag toegestaan. Nadat de conservator het plan tot het gereedmaken van een stuk als model, wegens gebrek aan tijd had moeten opgeven, heeft hij dengene, die zich voor het werk beschikbaar had gesteld, uitleg gegeven, terwijl het resultaat van diens arbeid door hem zal worden nagezien.

5. Door bemiddeling van den Heer J. L. MOENS, ing. B. O. W. te Weltevreden, is ter overname voor de Ethnographische Verzameling aangeboden een koperen martavaan (haramau) met draken-figuren in haut-relief, welke vervaardigd heet te zijn door de Ot Danoem Dajaks. Het gieten van een dergelijk groot stuk (hoogte 64 c. M., breedte 55 c. M.), waarvan in de literatuur over Dajaks geen melding wordt gemaakt, wordt door de Directieleden aan twijfel onderhevig geacht, ofschoon het gebied der Ot Danoem (Zuid- O. Borneo) nog niet is onderzocht en verscheiden gietplaatsen door den verkooper (een Chineesch van half-Dajaksche afkomst) werden opgenoemd. De draken-figuren echter vertoonen onmiskenbaar Borneoschen invloed. Gevreesd wordt, dat zulk een voorwerp, indien al door Dajaks en op Borneo vervaardigd, dan toch voor den verkoop aan Europeanen werd gemaakt.

Eene gedachtenwisseling ontstaat over het begrip echt en onecht in ethnographischen zin. „Echt" wordt door den Heer ZIMMERMANN gedefinieerd als: „in de streek vervaardigd, voor eigen gebruik bestemd, niet op bestelling van anderen dan volksgenooten gemaakt".

Ten slotte wordt aan den conservator machtiging gegeven de martavaan voor *f* 225,— aan te koopen, ingeval hij door nadere informatie de overtuiging krijgt, dat het voorwerp echt is. (Zie Not. 4 Nov. 18 VII 5).

6. Ten slotte heeft Dr. SCHRIEKE namens den Heer MOENS ten geschenke aan te bieden: twee donkerkleurige kains, een paar dansringen, en twee kalkpotjes, afkomstig van Wetar (Z.W. eilanden).

Aanvaard voor de Ethnographische Verzameling.

Den gever dank betuigen.

VII. De voorzitter informeert bij den Heer BOSCH, hoe het staat met zijn in Oct. 1916 (Notulen blz. 138-140) door hem aangekondigd voornemen, om de beelden en opschriften der Oudheidkundige afdeeling van ingelijste verklaringen te voorzien.

De conservator antwoordt, dat over ongeveer een week een deel dezer toelichtingen zal worden aangebracht, indien passend papier daartoe beschikbaar is. Ook foto's zullen worden opgehangen.

VIII. Thans komen in behandeling de ingekomen stukken:

1. Schrijven van den Heer TH. B. A. FAUBEL, Soerabaja 4 April 1918, waarbij o. a. het mislukken van den ontworpen cursus voor inlandsche talen wordt bericht.

Zie Notulen 8 April '18 X 2 (blz. 48). Informatie.

2. Aanbod van C. H. SHAW, Principal of Public School Lake Bathurst, N. S. Wales, bij brief van 18 Februari 1918, om fossielen te ruilen tegen een kris.

Niet op ingaan.

3. Bericht van den Ass. Librarian, Univ. Library, Berkeley, California, 31 Jan. 1918, dat de toegezegde publicaties verscheept zullen worden door bemiddeling van Smithsonian Institution. Geinformeerd wordt naar de edita dezerzijds.

Bericht van ontvangst der nieuwe publicaties van het Genootschap is sinds ingekomen. De 2 kisten met edita staan ter verzending gereed. Wederzijds in de tegenwoordige omstandigheden eene afwachtende houding aangenomen.

Wachten op ontvangst van cognossement.

4. Dankbetuiging van den bibliothecaris der Vajiranana, No. 69, Bangkok 3 April 1918, voor de toegezegde aanvulling der edita en verzoek om voortaan de publicaties van dit Genootschap te zenden aan de Nationale Bibliotheek inplaats van aan het, sinds overleden, eerelid Prins SOMMAT AMORABANDHU.

Ruil aanvaarden.

5. Aanbieding bij missive No. 3947/10, dd. 11 April 1918, door den Ass. Resident van Poerworedjo van een te desa

Loegoe, district Koetoardjo, residentie Kedoe, opgegraven gouden ring.

Geantwoord (door Dr. BOSCH): zonder waarde voor de collectie. Ring teruggezonden per postpakket met aangegeven waarde.

6. Dankbetuiging van den Directeur der Bestuursschool, Weltevreden 20 April 1918, No. 30, voor de toegezonden jaargangen der Notulen.

Informatie. Zie Notulen blz. 49 sub X No. 9.

7. Schrijven van Mej. Dr. M. E. LULIUS VAN GOOR, Batavia, 20 April 1918, waarin zij de uitnoodiging der Directie om zitting te nemen in de Commissie voor uitbreiding der Bibliotheek, gaarne aanvaardt.

Zie Notulen 1919 blz. 48. sub IV.

Informatie.

8. Aanvaarding door Mr. W. J. M. PLATE, Lid van den Raad van Justitie te Soerabaja, bij schrijven gedagteekend 20 April 1918, van het buitengewoon lidmaatschap en aanbieding van drie door hem bewerkte rechtsreglementen voor de boekerij.

„Bali en Lombokreglement" en „W. Borneo Reglement" zijn aanwinsten, het zgn. „Inlandsch Reglement" met dedicatie van den bewerker is als 2e exemplaar bijgeschreven.

Bedankt 27 April 1918.

9. Dankbetuiging van den controleur L. ADAM, Menado 10 April 1918, voor de aan de Gewestelijke Boekerij aldaar door de Directie afgestane adita.

Zie Notulen 4 Febr. '18 IX, No. 6. (blz. 16).

Informatie.

10. Dienstbrief van den Directeur van O. en E., Batavia, 29 April 1918, No. 11847, waarbij ingevolge regeeringsopdracht spoedige afdoening wordt verzocht van missive No. 187/III A 2 van den 1sten Gouv. Secretaris (dd. 18 Jan. l.l.), betreffende den aankoop van historische voorwerpen in den kraton van Cheribon.

De voorzitter deelt mede, dat hij, aanvankelijk voornemens

dadelijk aan het verzoek om bespoediging te voldoen door uittreksels uit de Notulen der vergaderingen van Febr., Maart, April te zenden ten blijke, dat de Directie diligent was geweest, na telefonisch overleg met Dr. HAZEU, aan wien de besprekingen in deze zaak tot dusverre waren toevertrouwd, had besloten te wachten tot de huidige vergadering. Daardoor zoude de brief aan de Regeering mogelijk ook het voorgenomen bezoek der beide conservatoren, de H.H. BOSCH en SCHRIEKE, kunnen berichten. De Heer SCHRIEKE verklaart de ontstentenis van aanteekeningen aangaande de voorwerpen in de rondgezonden inventaris (Notulen 8 April '18 sub III No. 2), welke voor de verzamelingen van het Genootschap in aanmerking zouden komen, daarmede, dat het niet wel mogelijk is, zich uit de bloote opsomming een idee te maken.

Dus is een bezoek gewenscht. Daar, naar Dr. HAZEU mededeelt, de Pangeran staat op verkoop en bloc, ware er duidelijk op te wijzen, dat de bedoeling is, eventueel enkele dingen aan te koopen. De Landvoogd wenscht te voorkomen, dat ook deze voorwerpen van historische waarde het land uit zouden gaan. Na herlezing van den brief van den 1sten Gouv. secretaris (Notulen blz. 18/19 No. 19) stelt de voorzitter vast, dat de conservatoren gaan met drieërlei opdracht: eventueele aankoop door den lande, voor een Museum, voor het Bataviaasch Genootschap. De beide Heeren zullen voor hun reis twee dagen noodig hebben.

De Heer BOSCH vraagt, of zij ook te oordeelen hebben over de prijzen, die in het aanbod buitensporig hoog zijn.

De voorzitter bevestigt zulks op grond, dat de Regeering advies vraagt over den aankoop. In het taxeeren van historische voorwerpen ziet de Heer SCHRIEKE wel bezwaar. De beide conservatoren zeggen een gedetailleerd rapport toe, hetwelk den landvoogd zal worden aangeboden.

De Heer DE ROO vraagt, of het eventueel niet aangekochte zal worden gefotografeerd? Hij wijst verder er op, dat er vele merkwaardigheden in en buiten Cheribon

zijn (Kraton van de Kasepoehan, Soenjaragi, Goenoeng Djati) waarvan nog nooit beteekenend werk is gemaakt.

De Heer BOSCH verzoekt, dat in de notulen akte worde genomen van de opmerking des Heeren DE ROO. Het is gewenscht, dat iemand worde aangewezen voor de Hollandsche, Mohammedaansche, Chineesche Oudheden op Java. De Heer BOSCH verzoekt uittreksel van deze passage uit de Notulen, die hem tot steun kan zijn bij een eventueel in te dienen voorstel. Besloten wordt, dat der Regeering onder het overleggen van uittreksels uit de notulen dadelijk zal worden bericht aangaande het voorgenomen bezoek der conservatoren en verslag hunner reis worden toegezegd; dat voorts den Pangeran zoo spoedig mogelijk belet worde gevraagd.

11. Bericht door den Voorzitter van den Gewestelijken Raad van Pasoeroean, dd. 26 April 1918, No. 911/G. R., der goede ontvangst van *f* 100.— voor het herstel van het graf van H. ZOLLINGER.

Gezonden ingevolge besluit Dir. verg. 8 April 1918 sub XI. Informatie.

12. Antwoord van het Groepsbestuur van het Algemeen Nederl. Verbond, Batavia 26 April 1918, op het schrijven der Directie van 10 Jan. l.l. No. 15 aangaande een voor Prof. H. KERN op te richten gedenkteeken. Event. toezegging van *f* 500.— voor dit doel en verwijzing naar het door den beeldhouwer CH. VAN WIJK vervaardigd borstbeeld.

Deze mededeeling werd reeds door Mr. CREUTZBERG gedaan in de vergadering van 8 April l.l. (zie Notulen sub VII).

De Voorzitter heeft ingevolge zijne belofte ter laatste vergadering (8 April sub VII) informaties genomen en bevonden, dat de vertegenwoordiger van Begeer alhier op reis was.

Bij Van Kempen stond hem iemand te woord, die zeide competent te zijn in deze zaak, en daarvoor attesten te kunnen bijbrengen. Het maken eener buste ontraadde hij: deze zoude in de huidige omstandigheden op *f* 5000 à *f* 6000

komen. Een basrelief echter naar een goed portret raadde hij aan. Het boetseeren zoude hij in koeler klimaat moeten verrichten, het afgieten in brons had in Holland te geschieden; intusschen zou men hier een gebronsd afgietsel kunnen plaatsen. me kosten zouden beloopen *f* 1500 à *f* 2000.

De Penningmeester maakt op grond, dat de begrooting maar juist heeft gesloten, bezwaar tegen dit groot bedrag. Naar zijne meening is de indruk van een basrelief niet meer dan die van een steen met inscriptie, welke volgens zijne vroegere informatie, slechts een paar honderd gulden zou vereischen.

De Heer OTT DE VRIES is voor een basrelief op steenen plaat en dit in Holland te laten vervaardigen, hetgeen zeker minder kostbaar is.

De Penningmeester wijst nogmaals op de groote bijdrage, die het Genootschap zelf zal moeten storten en op het lang uitstel.

De meerderheid echter besluit den Heer ROUFFAER in Holland te verzoeken wel te willen informeeren bij Begeer of of welke andere firma hem raadzaam voorkomt, naar de prijs van het bedoeld basrelief en het antwoord ter bespoediging telegraphisch mede te deelen.

13. Missive van den 1sten Gouv. secretaris, Buitenzorg 1 Mei 1918, No. 1164/III/A2 behelzende gunstige beschikking op 's Genootschaps verzoek om alle van Regeeringswege uitgegeven verslagen voor de Boekerij te ontvangen, met voorbehoud echter van raadpleging alleen met toestemming der Directie, van de rapporten „voor den dienst" bestemd, waarvan er drie worden aangeboden: Rapport Dr. PH. S. VAN RONKEL, over godsd. verschijnselen ter Sum. w. kust, Prof. Dr. C. SNOUCK HURGRONJE, Bestuursbeleid in Djambi 19.6", Res. ENGELENBERG, Drankmisbruik der inlandsche bevolking".

Der Regeering dank betuigen. Boeken in de gesloten archiefkast geplaatst.

14. Aanbieding in bruikleen door Dr. F. DE HAAN, bij schrijven ged. 3 Mei 1918, van eene zilveren schenkpiring

ter gedachtenisse van JAC. CANTER VISSCHER, predikant bij de Portugeesche gemeente te Batavia: bruikleen tot den dag zijner pensioneering, schenking bij overlijden vóór dien tijd.

In dank aanvaarden en overeenkomstig den wensch van Dr F. DE HAAN in de Goudkamer plaatsen. (Zie Not. 4 Nov. '18 III 12).

15. Terugaanbieding door den landsarchivaris Dr. F. DE HAAN, Batavia 3 Mei 1918, van het schrijven van den Heer M. JOUSTRA, archivaris van het Batak-Instituut, Leiden 10 Oct. 1917, No. 635, waarin gevraagd wordt naar den schrijver der nota aangaande de Bataks, welke in Radermacher's opstel over Sumatra (Verhandelingen Bat. Genootschap deel III) is verwerkt. De bescheiden in 's Lands Archief geven geen uitsluitsel. Gegevens zijn mogelijk verstrekt door OH. SIBERG.

Zie Notulen 4 Febr. 18 IX sub 4 (blz. 16). In 's Genootschaps archief is niets omtrent den auteur te vinden. Dit aan den Heer JOUSTRA berichten met copie van den brief van Dr. DE HAAN.

16. Brief van den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS, Gedong Sanga, 1 Mei 1918, bevattende de gevraagde nadere inlichtingen omtrent de benoodigde lantaarnplaatjes voor de door hem ontworpen lezingen vanwege het Genootschap; voorts omtrent de oude muurkasten in de Residentswoning te Rembang en het Compagnies kerkhof aldaar.

Zie Notulen 8 April '18 sub X No. 4 en 4 Febr. '18 sub IX No. 5, blz. 18, verder 4 Aug. 18 XI sub 4.

Daar de Heer CALLENFELS dezer dagen te Batavia zal zijn, wordt Dr. BOSCH verzocht de punten van dezen brief nader met hem te willen bespreken.

17. Verzoek per briefkaart van J. G. TZAMPARLIS, Neapolis (Creta) 28 Nov. 1917, om statuten, jaarboeken, tijdschriften, publicaties, catalogi etc. etc. van het Genootschap ten geschenke.

Niet op ingaan.

18. Aanbieding door de Algem. Secretarie bij dienstnota No. 10087, Buitenzorg 23 April 1918, van „E. C. ABENDANON, Expédition de la Célèbes Centrale, vol. II".

Bedankt.

19. Doodsbericht van ED. CHAVANNES, te Parijs 29 Jan. 1918.

Deze Sinoloog was noch eere-, noch corresp., noch gewoon lid van het Bat. Genootschap.

Naar aanleiding hiervan wordt de aandacht gevestigd op het feit, dat in de laatste jaren het Genootschap eenige zijner eere- en correspondeerende leden heeft verloren. De Heer SCHRIEKE doet het idee aan de hand ter gelegenheid van het feest van Batavia in 1919 de opengevallen plaatsen aan te vullen. Eene commissie, bestaande uit de H.H. HAZEU, DJAJADININGRAT, BOSCH, SCHRIEKE, wordt benoemd om hare gedachten daarover te laten gaan.

20. Aanbieding door den Ass. Secretary to the Government of India, Dep. of Education, Calcutta, bij schrijven No. 393, dd. 5 April '18, van: Bhandara District Gazetteer, B, 1891—1915, Chhindwara Distr. Gaz. 1891—1915, Nagpur Distr. Gaz. B. 1891—1915 en Addenda."

Bedanken.

21. Aanbieding door den Ass. Secr. Gov. of India, bij missive no. 427, Calcutta 4 April '18, van Hazaribagh Distr. Gazetteer.

Bedanken.

22. Aanbieding bij dienstbrief No. 1957/106e der IVe afd. Dep. v. O., Bandoeng 10 Mei 1918, van „Administratieve voorschriften voor den Dienst van het Wapen der Genie" met „Modellen".

Bedanken.

23. Aanbieding door het Bestuur der Vereeniging „Openlucht Musea in N. I." en „N. I. Heemschut" bij schrijven Batavia 4 Mei '18, van een 10-tal exemplaren der geïllustreerde circulaire ter verspreiding.

Informatie.

24. Brief van den Heer K. VAN DER KAMP, Soerabaja 4 Mei '18, doorgezonden door den Vertegenwoordiger van het Genootschap, den Heer TH. B. A. FAUBEL, behelzende offerte eener collectie oud-Chineesch porcelein tot de prijs van *f* 375.000.

Geantwoord: wordt niet door het Museum verzameld.

25. Zendbrief No. 20857 R dd. Batavia 13 Mei 1918, van den Dir. v. O. en E., d/t v/d Chef v/d Oudh. D. renvooi No. 1084, dd. 15 Mei '18, betreffende dezelfde collectie.

Antwoord: geen Chineesche afdeeling in het Museum.

26. Schrijven van Raden SOEMODHINOTO, Malang 9 Mei 1918, waarbij deze een vogel te koop aanbiedt, welke wellicht nog niet aanwezig is „in den Dierentuin".

Verwarring met het Zoolog. Museum, Buitenzorg of den „Dierentuin" alhier.

Daarheen verwezen.

27. Bericht van de Ásiatic Society of Japan, Keyo Univ. Tokio, April 1918, dat zij na vol. XLV den ruil met het Genootschap staakt.

„Transactions" niet compleet in de Bibliotheek; aanvulling vragen.

28. Circulaire, Semarang (Mei 1918) van het Comité voor Javaansche Cultuur-ontwikkeling, uitnoodigende tot deelname aan het op 5 en 6 Juli te Solo te houden congres.

Aangehouden. (Zie Notulen 1 Juli '18 III).

29. Mededeeling van den Gew. eerstaanw. Off. v. Gez., Batavia 22 Mei 1918, No. 488, dat Dr. F. H. HEHEWERTH met 8 Mei 1918 opgetreden is als bibliothecaris der Militair Geneeskundige Bibliotheek van het Dep. v. O. VIe afd., ter vervanging van Dr. H. M. NEEB.

Informatie.

30. Aanbieding door den Resident van Djokjakarta bij schrijven No. 5246/33 dd. 23 Mei 1918, van eenige te desa Diro, regentschap Sleman afd. Djokjakarta, opgegraven voorwerpen.

In handen van Dr. BOSCH (zie Notulen 1 Juli '18 IV sub 4).

X. De Directie acht het nog niet noodig met het oog op den geslonken voorraad van Dr. DE HAAN'S werk Priangan haar besluit van 1912 (Notulen blz. 89) in te trekken, doch machtigt den secretaris met die verstrekking op te houden, wanneer het aantal tot 100 is gedaald.

XI. Dagelijks door het publiek en velerhande andere zaken in beslag genomen, heeft de bibliothecaris eindelijk gemeend ter wille van den beteren voortgang der revisie te moeten verzoeken de boekerij gedurende nog twee dagen per week, liefst Donderdag en Vrijdag, te sluiten.

Nadat de adj.-secretaris de zaal heeft verlaten, beraadslaagt de Directie langen tijd, waarna hem als hare beslissing wordt medegedeeld, dat zij zich te zeer in de toegenomen belangstelling in de boekerij verheugt om het publiek door meerdere sluiting af te schrikken, al zou ook langere duur der revisie van de bibliotheek daarvan het gevolg kunnen zijn.

XII. Bedankt voor het gewoon lidmaatschap:

G. J. LUKEY, adm. c.o. Pawon Kediri.

HAUW TEK KONG, Batavia.

F. L. C. WEEHUIZEN, Weltevreden, die buit. lid, wordt (zie sub II).

Mevr. W. FRUIN-MEES, Weltevreden (tegen het 3e kwartaal, terwijl alsdan Mr. TH. A. FRUIN buit. lid wordt).

Voor het buitengewoon lidmaatschap is bedankt door N. ZIMMERMANN, Soerabaja.

Voor het gewoon lidmaatschap hebben zich opgegeven:

J. HULSHOFF POL, Algem. Secretaris, Buitenzorg.

G. R. ERDBRINK, 1e Gouv. secretaris, Buitenzorg.

Dr. J. C. KONINGSBERGER, Voorzitter v/d Volksraad te Buitenzorg.

Mr. W. SONNEVELD, Lid v. d. Raad van Indië, Weltevreden.

B. J. SWART, Lid v. d. Raad v. Indië, Weltevreden.

Mr. H. J. SCHEUER, Directeur van het Dep. v. Justitie, Weltevreden.

Pangeran Adipati Aria Praboe Prang Wedana, Solo.

Mr. C. DE ROON SWAAN, Raadsheer Hooggerechtshof, Weltevreden.

V. C. HAMPE, vertegenw. Java-Borneo Handel Mij. te Djokjakarta.

H. v. DOGGENAAR, Beheerder Resink & Co., Semarang.

Mr. L. H. F. CREUTZBERG, griffier Raad v. Justitie, Semarang.

Prof. Mr. J. H. CARPENTIER ALTING, Pres. Hooggerechtshof, Weltevreden.

Buitengewoon lid wenschen te worden:

Mr. F. C. L. MEYER, Voorzitter Landraad, Brebes.

Mr. J. J. TICHELAAR, „ „ Modjokerto.

Mr. EM. C. M. BATTA „ „ Indramajoe.

Mr. C. PH. E. E. STEINMETZ, buit. sub. off. v. Just. b/d Raad v. Just., Weltevreden.

J. S. SCHOLTEN, Ass.-Resident te Pandeglang.

Mr. H. RAHDER,t ijd. buit. lid Raad v. Justitie, Weltevreden.

Mr. A. J. C. M. NELISSEN, Voorzitter Landraad te Proboli nggo.

Mr. W. R. VAN STOCKUM, subst. off. v. Just. b/d Raad v. Just., te Soerabaja.

Mr. J. D. WERKMAN, voorzitter Landraad, Soekaboemi.

Mr. W. J. M. PLATE, Lid Raad v. Justitie, Soerabaja.

C. J. FEITH, Resident, Cheribon.

Jhr. L. DE STUERS, Resident der Preanger Regentschappen, te Bandoeng.

Mr. J. M. v. WALSEM, voorzitter Landraad, Banjoewangi.

Mr. J. B. R. J. T. PILON, Landrechter, Tangerang.

J. E. TH. M. MOORMANN, admin. s. f. Tjolomadoe, Solo.

F.L.C. WEEHUIZEN, leeraar Curs. Natuurkunde, Weltevreden.

GITA HOESADA, inl. arts, Solo.

R. A. T. LACH DE BÈRE, arts, off. v. Gez. b/d Marine.

Mr. L. SCHOUTENDORP, advocaat, Weltevreden.

Mej. B. DRAAYER, leerares H. B. S., Weltevreden.

Mej. M. HOETINK, leerares H. S. B., Weltevreden.

Mevr. J. S. A. CARRIÈRE-LAGAAY, leerares H. B. S., Weltevreden.

Mr. TH. A. FRUIN, advocaat, Weltevreden (tegen het 3e kwartaal).

G. A. N. SCHELTEMA DE HEERE, secretaris Dep. v. Marine, Weltevreden.

H. C. ZENTGRAAF, Redacteur Soerab. Handelsblad, Djokjakarta.

W. J. VELTMAN, Ass. Res., Tegal.

G. TH. STIBBE, Resident, Pekalongan.

Mr. J. D. HOLLEMAN, voorz. Landraad, Toeloengagoeng.

C. DE GROOT, Ass. Resident, Batang.

Mr. N. C. KIST, Ambt. t.b. Dep. v. Just., Mr. Cornelis.

Mr. H. D. FEENSTRA, advocaat, Weltevreden.

Mr. E. J. F. VAN DUNNÉ, advocaat, Weltevreden.

P. TH. MARIANO DE CALOUTA, koopman, Soerabaja.

R. M. SOETATMO SOERJOKOESOEMO, opzichter, Depok.

M. SOEDJONO, ass.-wedono, estuursschool, Weltevreden.

Met het oog op het vergevorderd uur wordt de bijeenkomst opgeheven.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 1 Juli 1918.

COENEN, *Voorzitter.*

P. GEDIKING, *Adj. Secretaris.*

Notulen der zesde Directievergadering, gehouden op Maandag 1 Juli 1918.

Aanwezig: de Directieleden W. J. COENEN, voorzitter, Dr. G. A. J. HAZEU, ondervoorzitter, V. ZIMMERMANN, Dr. F. D. K. BOSCH, Dr. H. DJAJADININGRAT, P. DE ROO DE LA FAILLE, Mr. K. F. CREUTZBERG, Dr. B. SCHRIEKE en de adj.-secretaris P. GEDIKING.

Afwezig: de Directieleden J. P. MOQUETTE, Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN, P. J. OTT DE VRIES.

I. De notulen der vergadering van 27 Mei l.l. worden, nadat daarin een paar verduidelijkingen zijn aangebracht, goedgekeurd en vastgesteld.

II. In behandeling komt eerst het advies der H. H. BOSCH en SCHRIEKE aangaande den eventueelen aankoop van oudheden en ethnographica uit de kratons Kasepoehan en Kanoman te Cheribon, welke zij op 7 Juni l.l. hebben bezocht.

De Voorzitter, den Heeren dankbrengend voor hun rapport, zegt daarin toch een punt te hebben gemist, waarnaar de Regeering zeker vragen zal n.l. de kosten. Enz.

Besloten wordt dit rapport bij de Regeering in te dienen met een schrijven aan den Directeur van Onderwijs en Eeredienst, waarin aanbevolen wordt den wd Sultan Sepoeh te verzoeken de als een afgerond geheel aangewezen voorwerpen afzonderlijk te verkoopen, voorts er op te wijzen, dat de Directie, mocht de Regeering van haar bemiddeling in deze verder gebruik willen maken, zich voorstelt de aankoopprijs door eene commissie van drie deskundigen te laten uitmaken.

Ten slotte vraagt nog de Heer ZIMMERMANN, of de com-

missie geen dingen gezien heeft, die voor het Gedenkboek van belang zouden kunnen zijn. De Heer BOSCH antwoordt ontkennend; een paar schenkpirings, die hij heeft laten photographeeren, achtte Dr. DE HAAN niet van belang, misschien zal de afbeelding van een bokaal worden opgenomen.

III. Van de ingekomen stukken worden eerst behandeld No. 28, aangehouden van de vorige vergadering (Notulen 27 Mei VIII, No. 28) en No. 6 van thans, te weten een circulaire van het Comité voor Javaansche Cultuurontwikkeling, behelzend eene uitnoodiging om afgevaardigden te zenden naar het op 5 tot 7 Juli a.s. te Solo te houden Congres; het tweede een schrijven van de H. H. Dr H. DJAJADININGRAT en P. V. VAN STEIN CALLENFELS, resp. als voorzitter en secretaris van het voorloopig comité voor het voorbereiden van een Congres voor taal-, land- en volkenkunde van Java, welk schrijven een verzoek aan de Directie inhoudt om twee leden aan te wijzen, die zitting zullen nemen in het definitief Comité, dat tijdens het congres te Solo op 5 — 7 Juli voor het eerst vergaderen zal.

Nadat de Heer HAZEU de vraag van den voorzitter, of zulks binnen onze grenzen ligt, bevestigend heeft beantwoord, vooral voor het tweede, meer wetenschappelijk congres, waarop men wellicht zal geraken tot de oprichting van een Java-Instituut, en de Heer HAZEU heeft verklaard zelf niet naar Solo te gaan, worden voor het eerste de H. H. BOSCH, SCHRIEKE en DJAJADININGRAT, voor het laatste de beide eerstgenoemden aangezocht het Genootschap te willen vertegenwoordigen en daartoe bereid gevonden.

Op de vraag van den Heer SCHRIEKE naar hunne volmacht om te spreken en te handelen, wordt hun, behoudens de punten, waarin zij zelf ruggespraak wel gewenscht zouden achten, plein pouvoir verleend.

De Heer SCHRIEKE verlaat hierna de vergadering.

IV. Thans is aan de orde de rondvraag. De heer BOSCH:

1. deelt mede, dat de Gids voor de Archaeologische Verzameling (Not. 1917, blz. 11) gereed is gekomen voor den druk. Deze behandelt achtereenvolgens de steenen beelden, de beschreven steenen en de Bronskamer. Vooraf gaat ten gerieve van het publiek een chronologisch overzicht der Javaansche geschiedenis en een lijst der godheden met verklaringen. Bijgevoegd zullen worden een plattegrond en 3 platen.

De H. H. DE ROO en DJAJADININGRAT achten dit aantal gering.

De Heer BOSCH heeft geinformeerd bij Albrecht naar de kosten eener uitgave in den trant van den Gids voor de Goudkamer. Bij een omvang van 6 vel, met drie reproducties kosten 2000 exemplaren *f* 1000. De verkoopprijs zou dan kunnen worden gesteld op *f* 0,50 à *f* 0,60. Drie clichés en hun afdrukken komen op 100 en enkele guldens.

De Heer CREUTZBERG meent, dat op 96 bladzijden het boekje wel 12 plaatjes mag bevatten; dat maakt het smakelijk. De kosten bedragen dan *f* 1450.

De Penningmeester, bij wien de voorzitter informeert, of de kas deze uitgave toelaat, moet uit een oogpunt van zuinigheid bezwaar maken. De bibliotheek koopt tot nu toe zeer zuinig aan. Geeft het toenemend aantal leden eene vermeerdering van contributie, daartegenover staat de verplichting om meer van het Tijdschrift te laten verschijnen. Uit een oogpunt van propaganda alleen bezien is de Heer ZIMMERMANN ook voor eene royaler uitgaaf van het boekje.

Den Heer BOSCH wordt machtiging verleend den Gids van het Archaeologisch Museum in 2000 exemplaren met 12 reproducties voor een bedrag van *f* 1400 à *f* 1500 te laten drukken. Eene Maleische editie eveneens met platen wordt voor deze Afdeeling minder noodig geacht, daar degenen, die daarin belangstellen, in den regel wel Hollandsch verstaan. Eene Engelsche vertaling ten bate der vreemdelingen kan gevoegelijk wachten tot nà den oorlog.

2. bericht de aankomst en plaatsing der Hindoeoudheden uit Magelang, welke bij Besluit van den Gouverneur

Generaal van 2 Juni 1917, No. 11 (Not. blz. 98) aan het Genootschap ter bewaring zijn gegeven.

3. heeft 4 bronzen beeldjes uit Temanggoeng aangekocht voor *f* 75,—.

4. en eenige voorwerpen uit desa Diro (regentschap Sleman, res. Djokjakarta) voor *f* 144,— (zie Notulen 27 Mei '18 IX No. 30).

5. heeft eene mededeeling te doen aangaande den druk van het Gedenkboek. De Heer TEILLERS heeft volgens belofte hem een monsterboek gezonden van eene Engelsche fabriek, alle fraaie soorten, maar tijdens den oorlog niet te krijgen, en die van eene Japansche, leelijk, dof en onbruikbaar. Wil men een boek uitgeven zooals de bedoeling was, in den trant van COLIJN 's Ned.-Indië, waarbij de kleinere plaatjes in den tekst op geglansd papier gedrukt zijn, dan moet men wachten tot na den oorlog. Geglansd papier is, volgens den Heer TEILLERS, die ter zake op de hoogte is, thans niet te verkrijgen. Een boek van dof papier, met glimmende platen er tusschen en opgeplakte reproducties in den tekst, zou een weinig fraaien indruk maken. Wil de Directie nog verder informeeren òf in dit uitstel berusten?

De vergadering neemt op voorstel van den voorzitter deze kennisgeving met teleurstelling aan, maar spreekt den wensch uit, dat met de samenstelling van het werk en de voorbereiding der clichés inmiddels worde voortgegaan.

6. brengt ter tafel een kris van een eigenaardig maaksel, voor een huwelijksfeest te Solo in 30 exemplaren tot uitsluitend gebruik in de kraton gemaakt en door de panutra's dien dag in den optocht gedragen, welk voorwerp door den Heer MOENS in ruil is aangeboden voor een gebroken beeldje zonder vaste bewaarplaats, aangetroffen in de Handschriftenkamer.

Ruil goedgekeurd.

7. deelt mede, dat de Heer MOENS een opstel voor het Tijdschrift heeft aangeboden, getiteld: „Hindoe-Javaansche portretten".

Commissie Dr. DJAJADININGRAT en Dr. BOSCH. (ZieNotulen 4 Aug. 1918 sub. XI).

8. brengt het voornemen in herinnering om lezingen te doen houden (Notulen 1916, bladz. 153). De Heer BOSCH sprak reeds over Midden-Javaansche kunst voor de leerlingen der Bestuursschool in het gebouw der Kon. Natuurk. Vereeniging, en denkt thans daarop een, evenwel zelfstandig, vervolg te geven over het belangrijker onderwerp: Oost-Javaansche kunst en geschiedenis. Hij stelt voor deze lezing vanwege het Genootschap te doen plaats hebben en den leerlingen der Bestuursschool vrijen toegang te verleenen.

Wenscht men deze lezing te laten houden in eigen huis, in de groote zaal naast de Compagnieskamer, dan dienen enkele voorzieningen te worden getroffen: electrische lampen, stoelen, een scherm voor lichtbeelden. Wenscht men haar door meerdere te doen volgen, dan zouden de voorzieningen van blijvenden aard moeten zijn. De Kunstkring verhuurt zijne overigens geschikte zaal niet aan vereenigingen, die op gelijk terrein als hij werken. Bovendien zou men in het Museum het voordeel genieten van voorwerpen ter vergelijking en verduidelijking bij de hand te hebben.

Daar het aanbrengen van electrische verlichtingen op dit oogenblik zeer duur is, wordt het raadzaam geacht eerst eene begrooting der Electriciteits Maatschappij te vragen en eventueel voorloopig stoelen te huren. Den Penningmeester wordt met den Heer BOSCH verzocht hiernaar te willen informeeren en een praeadvies te laten circuleeren.

V. De Heer DJAJADININGRAT doet mededeeling;

1e. aangaande de Maleische vertaling van den Gids voor de Goudkamer (Notulen 1917, bladz. 145). Deze is thans klaar; het vertaalloon is in overleg met de Commissie voor de Volkslectuur gesteld op *f* 45—. Naar de kosten van het drukken werd geinformeerd bij de drukkerij „Evolutie", en de „Indonesische Drukkerij". Hij doet mededeeling van de opgegeven prijzen en vraagt de beslissing der Directie

aangaande het formaat en het aantal der te drukken exemplaren en den verkoopsprijs per exemplaar. Besloten wordt tot eene uitgave in 2000 exemplaren, klein formaat, voor het publiek beschikbaar tegen betaling van 10 cents;

2. dat de hem toegevoegde schrijver R. WIROWONGSO ontslag heeft gevraagd na gedurende de maand April verlof te hebben genoten en in Solo ziek te zijn geworden. Wil de Directie hem ook het loon over de maand Mei, waarin hij niet aanwezig is geweest, uitkeeren? Na een kort overleg wordt besloten de maand Mei te beschouwen als eene maand, waarin hij mede verlof had en nu wegens ziekte, zoodat hem het loon over die maand toekomt.

VI. De Heer ZIMMERMANN constateert, dat de verkoop der edita à contant in de laatste maanden aanzienlijk is teruggegaan. Den Heer DJAJADININGRAT wordt verzocht met den bibliothecaris te overleggen, of mogelijk door adverteeren het debiet weer kan toenemen.

VII. De voorzitter brengt mede namens den Heer BOSCH rapport uit aangaande den staat van het Ethnographisch Museum en de Handschriftenverzameling (Notulen 7 Januari 1918 sub VI) en mede namens den Heer ZIMMERMANN verslag nopens het Munt-, Penning-en Zegelkabinet. Deze rapporten luiden als volgt:

Weltevreden, 1 Juni 1918.

Ondergeteekenden, in Uwe vergadering van 7 Januari l.l. in commissie gesteld voor de jaarlijksche opname van het Ethnographisch Museum en de Handschriftenverzameling, hebben zich op Zaterdag 25 Mei van deze opdracht gekweten.

De commissie constateerde, dat de arbeid van het catalogiseeren en revideeren in eerstgenoemde afdeeling van het Museum door den adjunct-conservator naar de in Uwe vergadering van 18 Februari 1917 ampel

besproken en sindsdien gewijzigde methode, geregeld wordt voortgezet.

In het verslagjaar werd de nieuwe Goudkamer eerst des Zondags (sedert 2 Augustus 1917 Notulen bladz 105) en daarna dagelijks (vanaf 19 September Notulen. bladz. 112) voor het publiek opengesteld.

In de Balizaal werd de verlichting verbeterd door het aanbrengen van drie bovenramen aan de buitenzijde.

Uwe gecommitteerden bevonden, dat de verzamelingen in goeden staat verkeeren.

Wat de Handschriftencollectie betreft, deze is in denzelfden toestand gebleven als het vorig jaar. Met de uitleening door middel van de administratie der bibliotheek wordt voortgegaan. Tot bijzondere opmerkingen vindt Uwe commissie geen aanleiding.

(w. g.) COENEN.
(w. g.) F. D. K. BOSCH.

Weltevreden, 1 Juni 1918.

Wij ondergeteekenden, W. J. COENEN en V. ZIMMERMANN, door de Directievergadering van 7 Januari 1918 benoemd tot het uitbrengen van het jaarlijksche verslag aangaande den staat van het Munt-, Penning- en Zegelkabinet hebben onder leiding van den conservator op Zaterdag 25 Mei l.l. een bezoek aan deze verzameling gebracht. Wij hebben bevonden, dat de Heer Moquette met veel toewijding bezig is aan de rangschikking der muntcollectie in de vitrines van de nieuwe muntkamer.

Het laat zich aanzien, dat dit nauwlettend en tijdroovend werk nog eenige maanden zal vereischen. Tot opmerkingen vond de commissie ook hier geen aanleiding.

(w. g.) COENEN.
(w. g.) V. ZIMMERMAAN.

VIII. Thans komen aan de orde de ingekomen stukken:

1. Uitnoodiging der Graduate School of Tropical Agriculture, Riverside, California, afd. der College of Agric., Berkeley) 15 Februari 1918,- om in ruil te treden van wederzijdsche edita.

Publicaties betreffende citroenkweekerij.

Ligt niet op 's Genootschaps terrein.

2 en 3. Schrijven van den Consul-Generaal der Nederlanden te Calcutta, gedateerd 20 Mei 1918, No. 602 en 618, ter aankondiging der verzending van 2 kisten Provincial Gazetteers, met rectificatie van den datum. (Zie Notulen 1917, bladz 21 en 150).

Ontvangen 25 Juli 1918.

4. Antwoord van Pang. A. MOH. DJAMALOEDIN ALOEDA, wakil Sultan Sepoeh, Cheribon 4 Juni 1918, betreffende den dag, waarop hij de H. H. BOSCH en SCHRIEKE zal ontvangen.

Zie Notulen 27 Mei 1918 sub VIII No. 10.

5. Circulaire van het Bestuur der Vereeniging N. Ind. Kunstkring, Batavia Juni 1918, om instemming te verzoeken met het plan tot oprichting eener school voor inlandsche Kunstnijverheid te Batavia.

De Heer CREUTZBERG, aangezocht om hierover zijn oordeel uit te spreken, mede in verband met het tot hem in zijne ambtelijke hoedanigheid gericht verzoek van den Kunstkring om te mogen medewerken aan het teekenonderricht voor inlandsche onderwijzers, zegt omtrent dit laatste niet heel veel mede te deelen te hebben, omdat de zaak nog in overweging is. Men moet wel onderscheiden tusschen onderricht, dat aan onderwijzers gegeven wordt in het belang van hun 'arbeid in de school (bijv. illustratief teekenen bij het spreekonderwijs) en teekenonderwijs ter bevordering van kunstnijverheid. Circulaire en adres houden een en ander niet voldoende uit een. Wat nu de beoogde Kunstnijverheidschool betreft, in algemeenen zin kan men adhaesie betuigen, mits het onderricht maatschappelijk effect hebbe. Indien de maatschappij de producten niet wil, indien de beoefende

kunst niet wortelt in het volk, is het eene vergeefsche onderneming, gelijk de kantschool van Mevrouw VAN DER MEULEN te Fort de Kock, wier leerlingen aan kant niet meer dachten, toen ze groot waren geworden.

De Heer COENEN legt den nadruk op het verschil in opvatting, ook in kunstopvatting, tusschen Westerlingen en Oosterlingen, waarbij echter wordt opgemerkt, dat de Kunstnijverheidsschool inlandsche leerkrachten wil gebruiken.

De Heer HAZEU wil gaarne vooruitgang, maar staat sceptisch tegenover pogingen tot kunst kweeken. Hij wijst op het vergeefsche daarvan ook in Atjeh en op Java bij het streven van den Heer JASPER. Met den Heer CREUTZBERG wil hij wachten tot de behoefte wortelt in de inlandsche maatschappij. Dan zullen de inlandsche kunstenaars van zelf opkomen.

De Directie betuige aan het Bestuur van den Kunstkring instemming, maar met het voorbehoud, dat blijke, dat de behoefte aan dezen vorm van onderwijs wortelt in de maatschappij, hetgeen een punt van onderzoek kan uitmaken.

6. Schrijven van het voorloopig Comité tot voorbereiding van het Congres voor Taal-, Land- en Volkenkunde van Java, Weltevreden 13 Juni 1918, behelzende de uitnoodiging tot het aanwijzen van twee vertegenwoordigers van het Bataviaasch Genootschap voor het te houden Congres, waaromtrent besprekingen zullen plaats hebben te Solo ter gelegenheid van het Congres voor Jav. Cultuurontwikkeling.

Zie deze notulen sub III.

7. Aanbieding door den Dir. van B. O. W. bij dienstbrief No. 9911/D, Batavia 1 Juni 1918, van: Verslag B.O.W. over 1915/1916, afd. Laboratoria voor materiaalonderzoek.

Bedankt.

8. Aanbieding door den Directeur van B. B. bij dienstbrief No. 5343/A1, Batavia 29 Mei 1918, van: Toelichtingen op de nieuwe grondhuurbepalingen in de "Gouvernementslanden op Java en Madoera (Staatsblad 1916 No. 86)".

Bedankt.

9. Aanbieding door den Hoofdinspecteur, Chef van den B. G. D., bij missive No. 5473, Batavia 3 Juni 1918, van: „Voorschriften voor de B.G.D. 1917" met aanvullingen en verbeterblad.

Bedankt.

10. Aanbieding door de Alg. Secretarie, bij nota No. 5528/18, Buitenzorg 19 Juni 1918, van „Jaarcijfers voor het Koninkrijk der Nederlanden. — Koloniën 1915".

Bedankt.

11, 11*a*, 11*b*. Aanbieding door den Directeur van Financiën bij dienstbrief No. 12765, 25480, 26862 Batavia, resp. 27 Mei, 10 Juni, 19 Juni 1918 van: „Voorloopig Indisch Begrootingsontwerp voor 1919" en „Gedrukte stukken Volksraad 31-35".

Bedankt.

12. Mededeelingen van het Comité voor Javaansche Cultuurontwikkeling te Solo 5-7 Juli '18, te weten Programma en Mededeelingen No. 2 (omtrent reisgelegenheden).

Informatie.

13. Aanbieding door den Resident van Batavia, bij missive No. 11834/1, Batavia 26 Juni 1918, namens den Landvoogd, van twee aan Zijne Excellentie door den Zelfbestuurder van Kota Waringin (Z. O. Afd. Borneo) geschonken rotanstokken met gouden knop, met verzoek om mededeeling, of het Museum op deze voorwerpen prijs stelt.

In de goudkamer plaatsen. Den Resident van Batavia verzoeken den Landvoogd de dank der Directie te vertolken (Zie Notulen 20 Sept. '18 IX 4).

IX. Voor het gewoon lidmaatschap heeft bedankt:

Jhr. Mr. A. C. D. DE GRAAFF, te Weltevreden.

Voor het gewoon lidmaatschap hebben zich opgegeven:

De Deli-Maatschappij, Medan.

Mejuffrouw G. ANDREAE, Huize Deli Mij, Medan.

J. VAN BREEN, leeraar K. Emma School, Soerabaja.

C. E. BRUGMAN, Ondernemer van Landbouw, Weltevreden.

Buitengewoon lid wenschen te worden:

E. J. VAN LIER, Chef v/d Dienst der Arbeidsinspectie Weltevreden.

DAJAT HIDAJAT, Gouv. Ind. Arts, Muntok, Banka.

L. MAITIMO, 1e Commies Departement v. Marine, Meester Cornelis.

TH. G. J. RESINK, particulier, Djokja.

B. J. NIJMAN, onderwijzer Osvia, Serang.

J. VERSLUYS, onderwijzer Osvia, Probolinggo.

A. MEYROOS, Ambtenaar Encyclopaedisch Bureau, Weltevreden.

P. S. L. WARD, particulier, Weltevreden.

Mr. H. GROENEVELDT, adj. insp. Immigratiedienst, Weltevreden.

Mr. K. L. J. ENTHOVEN, Weltevreden.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 4 Augustus 1918.

COENEN, *Voorzitter.*

P. GEDIKING, *Adj. Secretaris.*

Notulen der zevende Directievergadering, gehouden op Zondag 4 Augustus 1918.

Aanwezig: de Directieleden W. J. COENEN, voorzitter; Dr. G. A. J. HAZEU, ondervoorzitter; J. P. MOQUETTE, Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN, Dr. H. DJAJADININGRAT, Dr. F. D. K. BOSCH, P. J. OTT DE VRIES, Dr. B. SCHRIEKE en de adj.-secretaris P. GEDIKING.

Afwezig: de Directieleden V. ZIMMERMANN, P. DE ROO DE LA FAILLE en Mr. K. F. CREUTZBERG.

I. De Notulen der vergadering van 1 Juli l.l. worden met de wijzigingen goedgekeurd en gearresteerd.

II. Daarna stelt de voorzitter dadelijk aan de orde het hoofdpunt der agenda van deze bijeenkomst.

Het Museum gaat den adj.-conservator, den Heer H. J. E. F. SCHWARTZ verliezen. Aan de Politieschool zal, als het daartoe strekkend voorstel door de Regeering wordt ingewilligd, een docent benoemd worden, die zijne lessen in den voormiddag zal kunnen geven. De Heer SCHWARTZ is voor die betrekking een ernstig candidaat en zal bij benoeming zijne werkzaamheden als hulpconservator moeten opgeven. Van de zijde van den Directeur van Binnenlandsch Bestuur is spreker de vraag gedaan, of die plannen met den Heer SCHWARTZ bij de Directie bezwaar zouden ontmoeten. enz.

De voorzitter geeft als zijne meening te kennen, dat, waar de Directie tevoren telkens hare inschikkelijkheid tegenover de Politieschool en den Heer SCHWARTZ heeft getoond, zij thans toch moet blijven staan op den eisch om den Heer SCHWARTZ nog een drie maanden geheel ter beschikking te

hebben, gedurende welken tijd zij naar een opvolger zal kunnen uitzien, enz.

De Heer SCHRIEKE, aan het woord komend, deelt mede, dat de Heer SCHWARTZ, zoo hij benoemd mocht worden, aan de Politieschool belast zal worden met in het geheel 18 lesuren en zich verder zal wijden aan het Balisch Woordenboek, maar dat hij er een eer in stelt nevens deze werkzaamheden den arbeid, waaraan hij thans voor het Genootschap bezig is namelijk (het afwerken van) den Gids der Ethnographische collectie belangeloos te voltooien. Ook daarna belooft hij wetenschappelijken bezoekers gratis behulpzaam te zijn.

Welke zijn nu de vereischten voor zijn' event. opvolger? De Gids is klaar, maar moet geverifieerd worden bij de kasten (Notulen 1917, bladzijde 148; Notulen 1918, bladzijde 14). De afdeelingen Sumatra en Java kunnen einde dezer maand ter perse gaan. Nieuw-Guinea heeft door vele verrassingen en teleurstellingen bij het bijeenbrengen der ethnographica groot oponthoud bezorgd. Een vast systeem bij het revideeren is nu aangenomen. Het is dus gewenscht, dat de opvolger iemand zij, die zich aan de vastgelegde werkwijze ondergeschikt weet te maken. Thans is de oud-Resident van Madoera W. H. HOEDT reeds een tiental dagen uit liefhebberij in het Museum werkzaam en genegen tot 1 September op die wijze voort te gaan. Naar den indruk der H.H. SCHWARTZ en SCHRIEKE zou hij een geschikt hulpconservator kunnen worden, die echter den hem betrekkelijk vreemden ethnographischen arbeid in samenwerking met den eerstgenoemde nog heeft te leeren.

De Heer SCHRIEKE stelt voor den Heer HOEDT te bestemmen tot opvolger van den heer SCHWARTZ vooral ook, omdat deze zich bereid heeft verklaard op de aanwijzing van den Heer SCHWARTZ en onder diens leiding voort te werken.

De H.H. DJAJADININGRAT en MOQUETTE adviseeren aan de toestemming tot benoeming van den Heer SCHWARTZ geen voorwaarden te verbinden.

Mr. SCHUMANN meent, dat eene bevredigende regeling gemakkelijk is te vinden, door vóór 8 uur te beginnen. Als de Heer SCHWARTZ van $7^{1}/_{2}$ — 10 uur op het Museum is, daarna aan de Politieschool, kan dit nog maanden zoo voortgaan.

Het gesprek komt nu op eene algemeene verlenging der werkuren in het Museum, dus van $7^{1}/_{2}$ tot 1 uur, of tot $1^{1}/_{2}$, gelijk op de Gouvernementsbureaux, c. q. met sluiting om 1 uur voor het publiek.

De voorzitter neemt het voorstel van den Heer SCHUMANN over, den Heer SCHWARTZ niet te binden, maar gebruik te maken van zijne toezegging om na zijne benoeming aan de Politieschool 2 uur in het Museum te werken. In dien geest zal de voorzitter met den Directeur van B. B. spreken.

De Heer SCHRIEKE vraagt, of den Heer SCHWARTZ voor zijn' voorgezetten arbeid nog een deel van zijn salaris zal worden toegekend. De voorzitter echter raadt het aanbod te aanvaarden zooals het gedaan is, te weten nadrukkelijk belangeloos. Als het werk voltooid is, kan men overwegen, op welke wijze de Directie dan nog bewijzen van waardeering zou kunnen geven.

Voorts maakt de Heer SCHRIEKE zich tot tolk van den Heer SCHWARTZ voor een plan om het werk in de Ethnographische Afdeeling sneller te doen vorderen. Enz.

Besloten wordt aan dit voorstel geen gevolg te geven en het werk te laten in eene hand. De Heer HOEDT zal voor één jaar worden aangesteld, ingaande met 1 Sept. 1918, den titel dragen van adjunct-conservator, en als hij van $7^{1}/_{2}$-$1^{1}/_{2}$ werkzaam is, eene toelage van ƒ 250,— 's maands ontvangen.

De Heer MOQUETTE wijst er op, dat den Heer SCHWARTZ opgedragen was den Gids samen te stellen (Notulen 1917 bladz. 8), die tevens de basis zou zijn voor den wetenschappelijken catalogus. Wie echter dezen laatsten zal maken, is nog niet bekend (idem pag. 11).

De Heer MOQUETTE memoreert zijne nota van 5 Oct. 1910 betreffende het overdoen van het Museum aan den

Staat en brengt het voornemen in herinnering om op den duur een wetenschappelijk opgeleid ethnoloog aan het hoofd te stellen van de ethnographische collectie, gelijk het streven is op den duur een vakman aan het hoofd van elk der afdeelingen te krijgen. Daartoe werd reeds in 1912 (zie schrijven der Directie No. 84 ddo. 26 Febr.) en in 1913 (Notulen bladz. 34/35) besloten de Regeering te wijzen op de noodzakelijkheid om voor de ethnogr., archaol., numismatische collecties ambtenaren in opleiding te nemen. Ofschoon de oorlogstijd voor het hernieuwen van dit voorstel niet gunstig is, dient toch, daar geen der thans opgeleide Indische litteratoren voor dit doel zal uitkomen, de aandacht nogmaals op de zaak gevestigd te worden. De Directie besluit deze aangelegenheid wederom voor te brengen bij de Regeering.

III. Thans zijn aan de orde de ingekomen stukken:

1. Aanbieding bij dienstbrief No. 5105, Batavia 26 Juni 1918, door den Commandant van de Zeemacht enz. van: Verbeterblad I en II op „Zeemansgids v.d. O. Ind. Archipel, deel II".

Reçu geteekend teruggezonden.

2. Aanbieding door den Secretaris van het Dep. van Marine, bij schrijven van 5 Juli 1918, van de geheel buiten werking gestelde „Voorschriften voor het kasbeheer en de contrôle op de landsuitgaven" voor 's Genootschaps boekerij.

Bedankt 11 Juli 1918.

3. Verzoek van J. M. BEDOC, te Salon (Bouches du Rhône) 1 Mei 1918, tot ruil van kapellen en insecten.

Het duplicaat van den brief doorgezonden aan den Conservator van het Zoölogisch Museum te Buitenzorg.

4. Toezending door den Resident van Djokjakarta, bij missive No. 7855/33, dd. 5 Juli 1918, van 2 quitanties ten bedrage van *f* 144.— voor door het Genootschap op 27 Mei 1918 (ag. no. 300) aangekochte gouden voorwerpen, welke in de desa Diro (regentschap Sleman) waren opgegraven.

Informatie.

5. Heraanbieding door Jhr. B. C. C. M. M. VAN SUCHTELEN, civ. gezaghebber van Endeh (Flores) bij schrijven Réo 13 Juni 1918, van zijn eenigszins gewijzigd opstel „Een offerfeest bij de Nagehstam op Flores", bestemd voor het Tijdschrift.

In handen gesteld van de H.H. DJAJADININGRAT en SCHRIEKE. (Zie Notulen 1918, bladz. 8 sub 12, 24 sub 2, en 49 sub X 8).

6. Aanbieding door de Commissie voor de Volkslectuur bij schrijven no 1482, Weltevreden 11 Juli 1918, van een handschrift van den gep. wedana KI DJOJOTENAJA te Patjitan, getiteld: „Serat gantjaripoen kapal Kedoe tanah Djawi".

Aanvaard voor de handschriftenverzameling.

Den schrijver dank betuigd op 13 Juli 1918.

7. Circulaire van het Bestuur der N. I. Juristenvereeniging, Weltevreden Juli 1918, betreffende het niet doorgaan der Alg. Vergadering te Semarang en het plan voor „Juristendagen".

Informatie.

8. Brief van den Consul-Gen. der Nederlanden te Calcutta, 12 Juli 1918, No. 681, met cognossement en onkostenrekening der per „Roggeveen" verzonden 2 kisten boeken, inhoudende de op 12 Maart l.l. aangekondigde „Provincial Gazetteers".

Zie Not. 3 Apr. 18 X 11, en 1 Juli '18 VIII 2-3. Alles ontvangen.

9. Brief van den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS, Ambarawa 15 Juli 1918, met opgaaf van 13 nieuwe leden en verlangde edita; voorslag om een circulaire betreffende het langzaam verschijnen der edita in te sluiten, enz.

De leden geboekt, het bestelde gezonden. Daar Tijdschrift LVIII afl. 5, en Notulen 1918 I inmiddels verschenen zijn en de verzending begonnen is, wordt besloten voor de circulaire een ander tijdstip af te wachten.

10. Aanbieding door den Ass. Secr. tot the Gov. of India, Dep. of Educ., Calcutta 27 Juni 1918, No. 682, van

„Correction List to the Tables of the B. vol. Gazetteer of the Chhindwara District for 1914/15, 15/16".

Bedankt 21 Juli 1918.

11. Uittreksel uit het Register der Besluiten van den Directeur van B. B., Batavia 19 Juli 1918, No. 1517/A. P., houdende het belasten van den Heer H. J. E. F. SCHWARTZ met 12 (inplaats van 7) lesuren 's weeks aan de Politieschool, met ingang van 1 Juli 1918.

Zie deze Notulen sub II.

12. Verzoek van het Hoofd van het Encyclopaedisch Bureau, Weltevreden 22 Juli 1918, No. 246, om eenige van de voorwerpen No. 17632—17647 der Ethnographische Verzameling te mogen laten afbeelden ten behoeve van eene door het Bureau uit te geven memorie van Luitenant W. R. H. FEUILLETAU DE BRUYN.

Toegestaan.

13. Aanbieding als boven sub 10, No. 630, Calcutta, 17 Juni 1918, van Kangra District Gazetteer, vol. XXX A 1917.

Bedanken.

14. Uittreksel uit het Register der besluiten van den Resident van Djokjakarta, 27 Juli 1918, No. 8446/7 d, behelzende de aanstelling van H. M. L. ROTHE tot tijd. opzichter der oudheden te Prambanan op eene bezoldiging van *f* 75,— 's maands.

Informatie.

IV. Besloten wordt aan Mevrouw B. M. EYKEN-DE WILDE, die hare belangelooze hulp gedurende een half jaar in de bibliotheek verleende, een tweetal edita met inscriptie als blijk van waardeering aan te bieden.

V. Ritter Dr. E. VON ZACH, wd. Oostenrijksch consul alhier, heeft, mede met het oog op de event. aanschaffing van Chineesche boeken, welke de Directie overweegt (zie Notulen 1918 blz. 46 sub V) een opstel geschreven, hetwelk eene kritiek op de verhandeling van prof. Dr. J. J. M. DE GROOT

over „Sinologische Seminare" bevat, en dit opstel aangeboden ter opname in het Tijdschrift.

In handen gesteld van Dr. HAZEU.

VI. Bij de rondvraag deelt de Heer OTT DE VRIES mede, dat hij met een' aan zijn Departement werkzaam ingenieur een bezoek heeft gebracht aan het Museum om na te gaan, of de verlichting niet minder kostbaar ware in te richten. (Eene commissie daartoe werd ingesteld Oct. 1916, zie Notulen bladz. 142 en Not. 1917 bladz. 3). Inmiddels is het maandelijksch bedrag door maatregelen van den adj.- secretaris reeds van *f* 150,— tot *f* 100,— gedaald.

De ingenieur BEEKMAN zal nagaan, of misschien door practischer plaatsing der lampjes nog meer te bezuinigen is.

Den Heer OTT DE VRIES wordt dank gebracht.

VII. De Heer SCHRIEKE brengt ter tafel een door den Heer J. L. MOENS voor de Ethnologische Verzameling aangeboden Dajaksche voetring.

In dank aanvaard.

VIII. De Heer MOENS heeft verzocht, ofschoon de grens vanverkoop al bereikt was, een exemplaar van de Brata-Joeda, uitgegeven door A. B. COHEN STUART, alsnog te mogen aankoopen.

Besloten een exemplaar dezer uitgave hem kosteloos af te staan als blijk van erkentelijkheid voor de verschillende geschenken door hem aan het Museum gegeven.

IX. De Heer MOQUETTE geeft het voornemen te kennen om uit de commissie van redactie te treden. Daar hij des morgens op het Museum bezig is in het Muntkabinet en hij de avonduren niet meer beschikbaar kan stellen, ontbreekt hem de gelegenheid aan het voorbereiden der edita nog deel te nemen.

De voorzitter, het betreurend dat de Heer MOQUETTE als medewerker bij dezen belangrijken arheid, waarin hij jarenlang een zeer beduidend aandeel had, zal moeten aftreden brengt dezen dank voor de diensten door hem in die functie na het heengaan van Dr. PH. S. VAN RONKEL in 1913 (Notulen bladz. 64) aan het Genootschap bewezen. De redactiecommissie wordt daarna aangevuld met Dr. B. SCHRIEKE, die zich gaarne bereid verklaard.

X. De Heer SCHUMANN vestigt nogmaals (zie Notulen 1917 bladz. 58) de aandacht op oude meubelen in het achtergebouw (de gewezen werkkamer van den Heer PLEYTE) en in den goedang, alsmede op het model van het eiland Onrust. Dit laatste is eenigszins beschadigd, doch niet zoo, dat het niet te herstellen zou zijn. Dit stuk, naar men meent, door een dwangarbeider vervaardigd, heeft zich altijd in de belangstelling van het publiek mogen verheugen.

De voorzitter doet een beroep op den conservator Dr. BOSCH, onder wien thans deze zaken ressorteeren, om te willen omzien naar iemand, die het evengenoemd model zal kunnen in orde maken, en verder de oude meubelen te laten herstellen en dezen een betere plaats aan te wijzen.

XI. Dr. BOSCH brengt rapport uit mede namens Dr. DJAJADININGRAT aangaande het opstel van den Heer J. L. MOENS over Hindoeportretbeelden, hetwelk beiden Heeren ter beoordeeling was toevertrouwd (Notulen 1 Juli 1918 sub IV 7). Zij hebben bevonden, dat de schrijver groote iconographische belezenheid bezit enz.

Opname wordt aangeraden, maar overleg met den schrijver om een en ander te wijzigen is gewenscht.

Goedgekeurd.

2. Voorts brengt de Heer BOSCH ter tafel een bronzen hand, vermoedelijk afkomstig uit het Solosche, welk waardevol voorwerp de Resident van Soerakarta ten geschenke heeft afgestaan aan het Museum. Deze hand is merkwaardig in

verband met de theorie van Brandes omtrent de bronzen beelden in de Javaansche Hindoetempels, terwijl kans bestaat op het kosteloos verkrijgen van de andere hand. (Zie Notulen. 11 Dec. 1918 VI sub c). Op aandringen van den Heer VAN STEIN CALLENFELS heeft de resident den wensch te kennen gegeven een Çri-teka-ring te bezitten, waarvan de echtheid door den deskundige van het Genootschap gewaarborgd werd.

Daar het Museum van deze voorwerpen meerdere exemplaren bezit, wordt besloten den Heer HARLOFF zulk een ring met dank voor zijn geschenk kosteloos af te staan.

3. De Oudheidkundige Dienst heeft op dit oogenblik een 28-tal bronzen beeldjes van den Heer VERMIJTELEN te Kediri in onderzoek. Deze beeldjes, deel uitmakend van de bronsvondst te Ngandjoek blijken zeer belangrijk te zijn. Vroeger werden reeds enkele exemplaren voor *f* 80.— per stuk verkocht. De Heer BOSCH wacht een aanbod en verzoekt machtiging om onderhandelingen over den aankoop te beginnen. Mocht de vroegere prijs ook voor deze beeldjes gelden, en de som dus ± *f* 2000 beloopen, dan ware het noodig evenals den vorigen keer (Notulen 1913 blz. 86, 112) den steun der Regeering in te roepen.

Goedgekeurd.

4. Eindelijk bespreekt de Heer BOSCH nog een schrijven van den Heer VAN STEIN CALLENFELS (aan den adj.-secretaris). De Heer CALLENFELS heeft een reeks lezingen optouw gezet, uitgaande van het Genootschap (Notulen 8 April 1918 sub IX 4, verder 27 Mei VIII 16 en 4 Nov. '18 sub III 15, 21, 26) en zou thans gaarne vernemen, of het Genootschap, dat daarvan meerdere bekendheid heeft te wachten, bereid is de kosten op zich te nemen, òf dat het alleen den leden vrijen toegang wenscht te verschaffen en van de andere bezoekers een entree te heffen.

Besloten wordt, daar de kosten niet buitensporig hoog zullen zijn, deze geheel voor rekening van het Genootschap te doen komen.

XII. Voor het gewoon lidmaatschap hebben zich opgegeven:

R. A. KERKHOVEN, adm. Malabar, Pengalengan.

Mr. L. J. P. JEEKEL, advocaat, Semarang.

E. CH. VAN DER LINDE, adm. Demak Idjo, Djokja.

C. CANNE, Resident van Djokja.

Mr. W. B. R. OLT, advocaat, Solo.

Dr. L. S. A. M. VAN RÖMER, Chef geneesk. afd. Oost Java, Soerabaja.

M. H. DAMME, Hoofdinspecteur S. S., Weltevreden.

J. F. W. KLEBER, empl. Mac Neill & Co., Semarang.

P. R. HAUSMANN, arts, Solo.

Voor het buitengewoon lidmaatschap:

T. OTTOLANDER, voorz. N. I. Landb. synd., Tamansari, Banjoewangi.

A. J. JANSSEN, adm. Tamansari, Banjoewangi.

Mr. A. B. COHEN STUART, secr. Volksraad, Buitenzorg.

J. E. STOKVIS, journalist, Semarang.

D. VAN MULLEM, antiquair, Weltevreden.

A. M. LICHTENDAHL, 1e. luit. der Inf., Weltevreden.

P. G. GERKE, ambt. t/b. v/d. Reg. Comm van Inlandsche en Arabische Zaken, Weltevreden.

ABDUL RACHMAN, techn. ambt. v/d Volkshuisvesting, Weltevreden.

S. M. LATIF, landbouwkundige, Moeara Enim, (Palembang).
Terwijl met het einde van het 3e kwartaal bedanken als gewoon lid en overgaan naar het buitengewoon lidmaatschap:

Mej. Dr. M. E LULIUS VAN GOOR, adj.-Oudheidk., Weltevreden.

T. T. KAN, particulier, Weltevreden.

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en vastgesteld in de Directievergaderingen van 20 September en 4 November 1918.

G. A. J. HAZEU, *Onder Voorzitter.*
P. GEDIKING, *Adj.-Secretaris.*

Notulen der achtste Directievergadering, gehouden op Vrijdag 20 September 1917.

Aanwezig: de Directieleden V. ZIMMERMANN, J. P. MOQUETTE, Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN, P. J. OTT DE VRIES, P. DE ROO DE LA FAILLE, Dr. B. SCHRIEKE. en de adj.-secretaris P. GEDIKING.

Afwezig: de Directieleden W. J. COENEN, Dr. G. A. J. HAZEU, Dr. H. DJAJADININGRAT, Dr. F. D. K. BOSCH, Mr. K. F. CREUTZBERG.

I. Bij verhindering van den voorzitter en plotselinge ongesteldheid van den ondervoorzitter neemt de Heer ZIMMERMANN op wensch der leden het praesidium waar.

De notulen van 4 Augustus ll. worden besproken: ten eerste de aanstelling van den Heer HOEDT en de verlenging der werkuren.

De notulen zijn op dit punt onzeker gehouden.

De H.H. MOQUETTE, SCHUMANN, SCHRIEKE meenen stellig, dat ter vergadering van 4 Augustus besloten werd de benoeming des Heeren HOEDT en zijn werktijd van $7^1/_2 — 1^1/_2$ te doen ingaan met 1 September.

Wat het punt van de algemeene verlenging der arbeidsuren betreft, heeft de Heer MOQUETTE bij de rondlezing de aanteekening gesteld: „Ik blijf tegen de regeling". Zulks licht hij thans aldus toe, dat het hem onbillijk voorkomt, buiten voorkennis van het personeel den werktijd, waarop zij zijn aangenomen, te veranderen. Het psychologisch moment ware geweest bij den laatsten opslag van het loon wegens rijstduurte (Notulen 4 Februari '18 sub VI 1).

Heer ZIMMERMANN meent echter, dat de Directie tegenover het inlandsch personeel niet veeleischend is en het

een goed loon uitkeert, terwijl het toch niet wel doenlijk is het eerst te raadplegen.

Het besluit tot verlenging der werkuren is genomen voor het geheele Museum, ook de bibliotheek.

Het geval-SCHWARTZ was daarbij, volgens den Heer SCHUMANN slechts de aanleiding, niet de reden.

Dr. SCHRIEKE deelt mede, dat de Heer SCHWARTZ, wiens beaanstelling aan de Politieschool tegen 1 October a.s bereids afkwam, waarschijnlijk zijne werkuren zal hebben van 8—11 uur des morgens. Hem ware het nu liever en beter de openingsuren van het Museum te zien gesteld van 8—2 uur inplaats van $7^1/_2$—$1^1/_2$.

Daar de Heer COENEN besprekingen had met den Heer HOEDT en ook betreffende laatstgenoemde kwestie, wordt besloten met de juiste vaststelling der werkuren en de afkondiging daarvan te wachten tot de spoedig onder zijn voorzitterschap te houden volgende vergadering, Enz.

De notulen van 4 Augustus zijn daarmede afgehandeld. Besloten wordt evenwel, met het oog op het besprokene ze aan te houden tot de e.v. bijeenkomst, en de aanwezigheid van den Heer COENEN.

II. Met het oog op de urgentie stelt de wd. voorzitter thans eerst aan de orde de electrische verlichting van de groote zaal der Historische Verzameling.

In de vergadering van 1 Juli l.l. (IV sub 8 bladz. 7/8) was aan Dr. BOSCH en spreker opdracht gegeven een ontwerp in te dienen voor dergelijke verlichting ten einde in eigen huis de ontworpen lezingen te kunnen houden. Deskundig advies werd ingewonnen van een ingenieur der Gasmaatschappij. Aangeraden werd zolderverlichting, 9 lampen in de drie gangen, 3 van 600, 6 van 400 kaarsen, gezamenlijk 4200 kaars.

De aanleg met levering der lampen ongerekend eventueel metselwerk, zou op ƒ 1100 komen.

Andere goedkooper adressen worden genoemd.

De kosten der verlichting van de zaal voor eene lezing worden door den Heer OTT DE VRIES naar rato van die van den Schouwburg per avond op *f* 20, — geschat. Voor groote posten kan men overigens contracteeren. Ook komt in Gouvernementsgebouwen de aanleg der leiding (niet het aanbrengen van lampen) op rekening van den Lande. Niet de leiding echter is hier duur, omdat deze reeds in het gebouw en dichtbij voorhanden is, maar de sterke lampen, die niet met gelijk effect te vervangen zijn door 4 × 100 kaars.

De Heer ZIMMERMANN wordt, na nog te nemen informatie en garantie van event. samenwerking tusschen Gasmaatschappij en andere firma's gemachtigd tot een bedrag van ± 1000 gulden de plafondverlichting te doen aanbrengen.

III. De Heer OTT DE VRIES verlaat thans de vergadering. Bij de daarna gehouden rondvraag deelt de Heer DE ROO DE LA FAILLE mede onlangs op tournée in het Buitenzorgsche de oudheden van Tjampea te hebben bezocht en meent te hebben opgemerkt, dat van de zgn. steen van Kebon kopi, die reeds lang onbeschut gelegen heeft, het schrift geleden had. Van dezen steen is de inscriptie gelezen. Maar stelt men prijs op behoud van dit monument, dan vreest hij, dat maatregelen moeten genomen worden. Vervoer zou echter lang en bezwaarlijk zijn; de omvang is te schatten op 1 M^3. Besloten wordt de aandacht van den Oudheidkundigen Dienst op deze zaak te vestigen.

Wat de inscriptie van Tjiaroeteun aangaat, van deze zijn de letters goed leesbaar gebleven. De vroeger in de rivier liggende steen werd door den Heer C. M. PLEYTE op den kant gehaald. Over de interessante inscriptie plaatste hij een aardig artikel in het reeds lang gestaakt tijdschrift: „Het Daghet", voorzien van platen, die de eerste photogrammen dezer oudheid weergeven. Het ware z.i. gewenscht dit weinig bekend artikel te doen herdrukken met de plaatjes, dan wel op den grondslag van het artikel van den Heer PLEYTE een nieuw te doen samenstellen en dit met de afbeeldingen

op te nemen in het Tijdschrift van het Bataviaasch Genootschap. Oost-Java heeft de volle aandacht; deze monumenten echter zijn de oudste van West-Java.

Op voorstel van den wd. voorzitter besluit de vergadering aan Dr. BOSCH over te laten dit artikel c. q. te herdrukken met de platen in het Tijdschrift v. h. Bat. Gen. of in het Oudheidkundig Verslag.

IV. De Heer MOQUETTE heeft twee punten te bespreken:

1e. de door Directieleden voor het Tijdschrift aangeboden bijdragen, die zonder meer op te nemen waren.

Dr. SCHRIEKE vereenigt zich met dit voorstel en meent te kunnen verzekeren, dat ook de afwezige leden der redactiecommissie er mede instemmen.

De bedoeling is de speciale commissie in dit geval te laten vervallen. De redactie-commissie behoudt haar vrijheid van oordeel, en kan zich bij afwijkende meening met den auteur in verbinding stellen c. q. de zaak in de Directievergadering brengen. Zij stelt zich ook niet aansprakelijk voor den inhoud der stukken, heeft alleen ten doel de geschiktheid voor opname in 's Genootschaps periodiek te beoordeelen.

De Heer SCHUMANN ziet niet veel verschil tusschen speciale commissie en redactie-commissie.

De bedoeling is echter dezen tusschenschakel te laten vervallen voor Directieleden. De redactiecommissie blijft ook voor hen gehandhaafd.

Aldus besloten. (Zie echter Notulen 4 Nov. '18 sub II). Dienovereenkomstig zullen in het Tijdschrift worden opgenomen twee stukken, thans door het Directielid DE ROO DE LA FAILLE aangeboden, te weten: „Over het grondenrecht onder Javaansch vorstenbestuur", en „Uit en over een Menangkabausche tambô van Tanah Datar".

In de tweede plaats wijst de Heer MOQUETTE er op, dat het graf van den Heer PLEYTE (overleden 22 Juli 1917) zich nog in geheel onverzorgden staat bevindt. Hij stelt

voor, indien de familie daartegen geen bezwaar heeft, dat de Directie op de laatste rustplaats van dit medelid, hetwelk veel voor het Genootschap heeft gedaan, een eenvoudigen grafsteen zal laten aanbrengen.

Dit sympathiek plan draagt aller goedkeuring weg.

De Heer DE ROO DE LA FAILLE deelt mede, dat de hem toevertrouwde afwikkeling van den boedel van den Heer PLEYTE tot zijn leedwezen door de tijdsomstandigheden lang heeft geduurd en nog zijn beslag moet krijgen, maar dat de familie ongetwijfeld het voornemen met instemming zal begroeten

Tot plaatsing van den grafsteen met naam wordt dus besloten.

V. De heer SCHRIEKE:

1) deelt mede, dat het gewijzigd opstel van den heer Jhr. B. C. C. M. M. VAN SUCHTELEN (Een offerfeest bij de Nagehstam op Flores, zie Notulen 4 Augustus III sub 5) thans door de redactiecommissie in het Tijdschrift zal worden geplaatst, met eene voetnoot harerzijds aan het begin, waarin ter vergelijking naar het stuk van den heer G. BEKER in de Bijdragen Kon. Inst. deel 67 wordt verwezen.

Conform.

2) heeft vernomen, dat P. A. TJOKRONEGORO te Solo overleden is, en door bemiddeling van den resident HARLOFF eene lijst zijner handschriften ontvangen. Van deze wenscht de heer HAZEU er eenige aan te koopen, terwijl Dr. DJAJADININGRAT o.a. er ook enkele, ofschoon reeds uitgegeven, zou kunnen gebruiken voor de Handschriften-verzameling, indien de exemplaren namelijk goed zijn. Mede namens den Heer DJAJADININGRAT is dus reeds naar het gezamenlijk bedrag geinformeerd. De som, door het Genootschap daarbij te besteden, schat de Heer SCHRIEKE op *f* 100 à *f* 200.

Tot deze uitgave wordt de conservator der Handschriftenafdeeling gemachtigd. (Zie Notulen 4 Nov. '18 VII sub 9).

3). heeft een afschrift doen maken van een aan hem gerichten brief van Hadji ABDULLAH ACHMAD, welke met andere nog over te leggen stukken als documenten kunnen gelden voor de Kaoem Moedabeweging van Sumatra's Westkust. Ook bestemt de Heer SCHRIEKE een 10-tal gedrukte werkjes, waarvan 3 in Latijnsch schrift, voor de boekerij (zie bijlage III op blz. 104). Hadji ABDULLAH ACHMAD is een geestverwant van wijlen Sjaich ABDOEH, den bekenden leider der modernistische beweging in den Islam. De Heer SCHRIEKE is voornemens deze bouwstoffen (als aanvulling van Dr. VAN RONKEL 's rapport) in de Notulen te publiceeren of ze later te verwerken tot een artikel in het Tijdschrift.

Den gever wordt dank betuigd.

4). heeft vóór den aanvang der vergadering de aanwezigen rondgeleid bij het kort geleden ontvangen model van een Balisch woonerf (verg. Notulen 27 Mei 1917, VI sub 2). Dit omvangrijk, ongekleurd houten model zal ter bezichtiging in de Balizaal worden opgesteld met een volledigen uitleg in het Hollandsch en Maleisch. De kosten, welke wegens overschrijding der voorgeschreven maat voor vrachtvrij te vervoeren museumstukken op deze zending waren gevallen, zijn door de Directie der K. P. M. reeds aan de kas van het Genootschap gerestitueerd (zie No. 18 der ingekomen stukken).

5). bericht, dat de afdeeling Java en Sumatra gereed zijn. De Gids, omvattende 106 pagina's, gaat Maandag a.s. ter perse. Wat de afdeeling Nieuw-Guinea betreft, eene indeeling naar de stammen, zooals het voornemen was (Notulen 27 Mei 1918, sub VI 3) is niet mogelijk gebleken. De aardrijkskundige indeeling zal thans worden gevolgd. Onder leiding van den Heer SCHWARTZ is daarmede de Heer HOEDT bezig.

6). Het artikel van den Heer SCHWARTZ voor het Verslag der Militaire Exploratie van Nieuw-Guinea (hoofdstuk XI j: Ethnographica, zie Notulen 1918 bladz. 5—6 en 14) is gereed en wordt ten kantore van den Heer SCHRIEKE overgetikt. Spoedig zal het gereed zijn en, gelijk reeds

aangekondigd (Notulen 27 Mei '18 VI sub 3), bij de Directieleden ter kennisneming rondgaan.

7). Bij hun bezoek aan het model van het Balische huis hebben de Directieleden ook bezichtigd eenige andere geschenken, te weten:

a). van den Heer H. F. STEFFENS, chef der firma Schlieper en Co. alhier, eenige voorwerpen afkomstig van de Humboldtbaai, medegebracht door zijn thans overleden broeder: bogen, knodsen, pijlen, een houten bord, geknoopte tasschen, dansattributen, bijl- en disselstelen, banden van boombast.

b). van den Heer H. J. NEERVOORT VAN DE POLL, te Weltevreden: een tooverstaf, een kogelhouder, een stok van een kamponghoofd, het eerste van de Toba-, de beide laatste van de Karo-Batak.

c). van Jhr. B. C. C. M. M. VAN SUCHTELEN (1e Luit. der Inf. laatstelijk civiel gezaghebber te Endeh Flores, thans als controleur geplaatst in Djambi): een xylophoon, een weeftoestel, een dubbele fluit, een bamboedrinkwatervat.

Deze geschenken worden gaarne voor de verzameling aanvaard, den drie schenkers worde de dank der Directie betuigd.

VI. In aansluiting hierbij vestigt de Heer MOQUETTE (nu de Heer SCHRIEKE niet zelf dit punt ter sprake bracht) de aandacht op het feit, dat zich in het lokaal der conservatoren geschenken bevinden, waarvoor nog niet is bedankt.

De Heer SCHRIEKE verklaart dit uit de omstandigheid, dat gedurende eenige maanden door vergevorderden tijd zulke zaken niet ter tafel konden komen. Ze dateeren alle van lang vóór zijn optreden als conservator.

De Heer ZIMMERMANN vraagt, of van deze gevers en geschenken nog eene lijst kan worden opgemaakt en of het gaat hun alsnog den dank van het Genootschap over te brengen?

Machtiging wordt den conservatoren verleend om in afwachting van het ter tafel komen der geschenken voor hunne

afdeeling door den secretaris dadelijk eene dankbetuiging te doen toekomen aan de gevers.

VII. De Heer ZIMMERMANN als penningmeester:

a. deelt mede aan Dr. DE HAAN op diens verzoek ingevolge besluit van 25 Juni 1917 een nieuw crediet van *f* 1000 voor het Gedenkboek te hebben verschaft (Ing. st. No. 16).

Goedgekeurd.

b. stelt (op advies van den adj.-secretaris) voor Mejuffrouw G. ANDREAE, Huize Deli-Maatschappij, Medan, en Mevrouw W. FRUIN-MEES te Padang, welke beiden belangstelling in dit Genootschap hebben getoond, uit te noodigen als vertegenwoordigsters op te willen treden.

Conform. Zie Notulen 4 Nov. 18 sub III 27 en 11 Dec. '18 sub II 3.

VIII. Heeft Dr. BOSCH de reis naar Cheribon (Notulen 27 Mei '18 sub VIII No. 19) als dienstreis kunnen volbrengen, de Heer SCHRIEKE verzoekt zijne declaratie aan den Penningmeester te mogen indienen.

De vraag wordt gesteld, of het niet aanbeveling verdienen zou de foto's van de oudheden in de kratons aldaar, welke het rapport aan den Gouv.-Generaal vergezelden, in de Notulen of het Tijdschrift af te drukken, eene idee, die instemming vindt.

IX. In behandeling komen alsnu de ingekomen stukken:

1. Brief van den Chef der firma Albrecht en Co., Soekaboemi 7 Augustus 1918, waarbij aan de Redactiecommissie uitleg en verontschuldiging worden aangeboden voor eigenmachtige veranderingen door den corrector in afl. 5 van deel LVIII van het Tijdschrift.

Namens de redachtiecommissie berichten, dat voor het Tijdschrift dezelfde typographische voorschriften zullen gelden, als voor de publicaties van den Oudheidkundigen Dienst, zijn vastgesteld.

2. Missive No. 8968/33 dd. 8 Augustus 1918 van den

Resident van Djokjakarta, met de vraag, of door het Genootschap prijs wordt gesteld op vier gebloemde offerbladen, opgegraven te Getes-larang, Poendoeng, reg. Sleman.?

In handen van Dr. BOSCH. Geantwoord: „Geen prijs op gesteld, tenzij met bijzonder ornament".

3. Aanbieding bij Nota No. 733, van den Ass.-Secret. to the Gov. of India, Dep. of Educ., Calcutta 24 Juli 1918, van „Correction List to D Volume of the Gazetteer of the Chhindwara Ds. 1916—17 & Chanda Ds. 1915—16".

Bedanken.

4. Uittreksel uit het Register der Besluiten van den Gouv. Generaal van N. Indië, Tjipanas, 3 Aug. 1918, No. 5, waarbij de twee wandelstokken met gouden knop, Z. Exc. aangeboden door den Bestuurder van Kota-Waringin (Z. O. afd. Borneo) ter bewaring worden afgestaan aan het Bataviaasch Genootschap.

Zie Notulen 1 Juli 1918, VIII sub 13. (bladz. 76)

Informatie.

5. Verzoek van den Directeur van O. en E., Batavia 30 Juli 1918, No. 21357, om opgaven betreffende het Genootschap voor den Regeeringsalmanak 1919.

Verstrekt 26 Augustus 1918.

6. Schrijven van den Conservator der Vajïranāna (National Library), Bangkok, No. 100, 2 Aug. '18, waarbij geinformeerd wordt naar de toegezegde edita.

De kist staat sinds lang gereed. Directe vaargelegenheid ontbreekt tot nu. (Verzonden Oct. '18).

7. Brief van den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS, Gedong Sanga, 18 Augustus 1918, die bezwaar maakt tegen eene titelwijziging en samenvoeging van zijne twee artikelen in de laatst verschenen afl. (5) van Tijdschrift LVIII zonder zijne voorkennis.

Beantwoord door Dr. BOSCH, zie de aanteekening op het schrijven.

8. Vraag van den bibliothecaris der Openbare Leeszaal te Semarang, 21 Aug. 1918, of deze inrichting de uitgaven

van het Genootschap kan verkrijgen tegen de contributie voor buitengewone leden.

Toegestaan.

9. Dankbetuiging van Mevrouw B. M. EYKEN DE WILDE, Malang 12 Aug. 1918, voor de haar aangeboden boekwerken.

Zie Notulen 4 Aug. 1918 sub IV. Informatie.

10. Verklaring van den Heer W. H. HOEDT, dat hij de betrekking van hulp-conservator in het Museum aanvaardt op de door den Voorzitter hem bekend gemaakte voorwaarden.

Zie Notulen 4 Aug. 1918, sub II op blz. 5. Informatie.

11. Schrijven van den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS, Bara Budur 22 Aug. 1918, betreffende de door den Resident HARLOFF aan het Museum geschonken bronzen hand uit den Hindoe-tijd.

Zie Notulen 4 Augustus 1918, IX sub 2.

12. Opgave door den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS, Bara Budur 22 Augustus 1918, van 26 nieuwe buitengewone en 11 gewone leden gewonnen bij zijne 3 eerste lezingen te Semarang, Solo, Madioen; met verzoek eene dankbetuiging te zenden aan het lid Mr. W. DE LOOS enz.

Dankbetuigiug verzonden. Zie ook No. 15.

13. Verzoek der Vereeniging „Maloeka" (secr. CH. F. A. BERETTA) Amboina 15 Aug. 1918, om als lid van het Genootschap te worden ingeschreven onder overlegging van de oprichtings-circulaire dier Vereeniging.

Toegestaan.

14. Aanbieding door Mr. C. A. WIESSING, bij schrijven Batavia 29 Aug. 1918, van een sesando, muziekinstrument uit Timor Koepang.

Bedankt 8 September 1918.

15. Schrijven van den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS, Gedong Sanga 6 Sept. 1918, waarbij nieuwe leden (2 gewone en 11 buitengewone) worden opgegeven. Tevens vraagt de Heer CALLENFELS goedkeuring van de kosten zijner a s. lezing in Soerabaja en van zijn voorstel tot toezending der laatst verschenen edita aan nieuwe leden. enz.

cf. Notulen 4 Aug. '18 XI sub 4. Beide punten goedgekeurd.

16. Aanvraag van een nieuw crediet voor het Gedenkboek door den Landsarchivaris Dr. F. DE HAAN, bij brief van 4 September 1918.

Zie deze Notulen sub VII a.

17. Aanbieding door het Hoofd van den Kadastralen Dienst bij missive Batavia 29 Aug. 1918, No. 5014, van „Kadastrale Overzichtkaart der onderafdeelingshoofdplaats Sabang, schaal 1 op 2500."

Bedankt 16 September 1918.

18. Gunstig antwoord bij schrijven No. 11214, afd. A. D. Bur. I, Weltevreden 16 Sept. 1918, op verzoek dezerzijds tot restitutie van berekende vracht en kosten ad *f* 107,16 voor op Bali vervaardigde modellen voor het Museum, welke de voorgeschreven maat overschrijdden.

Zie Notulen 27 Mei 1917, sub VI 2.

Bedankt, bedrag ontvangen, a/d Penningmeester afgedragen, zie deze Notulen V sub 4.

19. Dankbetuiging, Weltevreden 15 September 1918, van den Heer J. L. MOENS voor het hem ingevolge besluit van 4 Aug. l.l. (Notulen sub VIII) afstaan exemplaar van COHEN STUART's Brata Joeda uitgave.

Informatie.

20. Aanbieding bij schrijven No. 2394/III/A2, Buitenzorg 17 Sept. 1918, van den 1[en] Gouv. Secretaris van „Mededeelingen omtrent enkele onderwerpen van Algemeen Belang" en van Mr. CREUTZBERG's rede in den Volksraad gehouden. Toezegging door tusschenkomst van het Dep. van B. B. van het Onderzoek in zake de Saminbewging (rapport voor den Dienst).

Aangevraagd dezerzijds ingevolge de toezegging bij missive van den 1[en] Gouv. Secretaris No. 1164/III/A2 dd. 1 Mei '18. (zie Notulen 27 Mei '18 sub VIII No. 13).

Voor maatregelen inzake bewaring en raadpleging zie d.z. schrijven No. 288 in antwoord op bovenstaande missive.

21. Voorstel bij schrijven van den Secretaris van den Volksraad, No. 248 dd. 18 Sept. 1918, tot ruil der publicaties van den Volksraad te beginnen met de najaarszitting tegen die van het Bataviaasch Genootschap.

Aanvaard.

X. De snelle aanwas van leden in den laatsten tijd (vooral door de succesvolle bemoeingen van den Heer VAN STEIN CALLENFELS zie sub IX No. 12 en 15) doet den Heer MOQUETTE vragen, of met de oplaag der publicaties van het Genootschap daarop wel gerekend wordt. Het is immers reeds voorgekomen, dat exemplaren van vroegere werken zijn uitverkocht. Den secretaris-bibliothecaris wordt aanbevolen, een wakend oog te houden over de verhouding van oplaag en totaal te verzenden aantal; een marge van 100 exemplaren wordt echter voldoende gerekend. (Zie Notulen 4 Nov. '18 sub IX).

Wat de uitverkochte edita betreft, bij sommige bestaat nog genoeg navraag om bedacht te zijn op eene reproductie in eenigen vorm bijv. eene beperkte oplaag desnoods in Holland langs den weg van „anastatischer Neudruck".

De Heer DE ROO geeft in overweging daarvan eens een lijstje op te maken.

XI. De ledenlijst heeft het verlies van één buitengewoon lid te boeken, de aanwinst echter van 18 gewone en 52 buitengewone leden.

a). Voor het gewoon lidmaatschap hebben zich opgegeven:

N. BEETS, controleur B. B., Ngimbang bij Djombang.
P. C. VAN BERGEN, onderwijzer, postkantoor Kendal.
Mr. O. O. BERGSMA, buit. subst. griffier R. v. J., Semarang.
Dr. S. E. BOORSMA, leeraar H. B. S., Semarang.
L. BUNGER, opticien, Semarang.
E. F. CAMPBELL, lid Mac. Neill en Co., Semarang.
DJOJO PRANOTO, journalist, Weltevreden.
CH. H. VAN DORP, makelaar, Semarang.

H. J. H. EIGL, controleur Pandhuisdienst, Temanggoeng.
M. G. VAN HEEL, afdeelingschef N. I. S., Semarang.
W. H. HOEDT, oud-resident, Weltevreden.
THOM. KARSTEN, bouwk. ing. architect, Semarang.
W. MEES, c/o Internatio, Semarang.
R. M. A. A. POERBAHADININGRAT, Regent 'Semarang.
W. H. ROTH, empl. Ned. Hand. Mij., Solo.
W. A. WINSSER, s. f. Redjoagoeng, Madioen.
H. VAN SANTWIJK, Resident Kedoe, Magelang.
M. VAN YZEREN, hoofd immigr. bur., Medan.

b). Voor het buitengewoon lidmaatschap:

J. V. ARNOLD, wd. adj. controleur Landrente, Bara Budur, Moentilan. (Zie Not. 4 Nov. '18 VIII 2).
ATMODIRONO, architect B. O. W., Semarang.
A. P. G. BECKER, leeraar, Semarang.
Mr. O. VAN BOCKEL, leeraar opleidingsschool, Magelang.
M. BOERS, onderwijzeres, Madioen.
G. L. N. BRITT, Beheerder Bara Budur, Moentilan. (Zie Not. 4 Nov. '18 VIII 2).
Baron VAN COEHOORN, adm. Djetis, Solo, halte Paloer.
J. VAN DEUN, commies S. S., Madioen.
F. BURDINSKY, sectiechef landrente, Magelang.
R. HASAN DJAJADININGRAT, particulier, Serang.
P. K. ERKELENS, onderwijzer, Semarang.
Jhr. Mr. W. W. FEITH, ondervoorzitter van den Landraad te Magelang.
E. W. DE FLINES JR., procuratiehouder Kol. Bank, Soerabaja.
W. K. VAN GENNEP, vertegenwoordiger suikerfabrieken, Magelang.
T. P. T. GROENEVELDT, adj.-controleur Landrente, Madioen.
A. J. HAMERSTER, Controleur B. B., Weltevreden.
Mej. A. P. M. HAMERSTER, onderwijzeres, Weltevreden.
G. H. DE HEER, tolk Jap. taal, Mr. Cornelis.
Mr. C. C. VAN HELSDINGEN Jr., Leeraar Rechtsschool, Weltevreden.
J. H. HESSELBERG, ingenieur B. O. W., Madioen.

KEES BORST, journalist, Semarang.

A. HISCHMANN, Handelsgeempl., Weltevreden.

F. A. HONDIUS VAN HERWERDEN, controleur B. B., Singaradja, Bali.

A. S. JANSSEN, Onderwijzer Opleidingsschool, Magelang.

Mevr. K. A. H. JARMAN — geb. EEFTINCK SCHATTENKERK, koffieondern. Panggoengsen, Katoedoesan, Madioen.

J. W. KLEYN, kapt. der Inf., Magelang.

J. P. KOSTER, partic. Houtconcessie, Tg. Pinang, Riouw.

W. J. KROON, Gep. Secret Sum. W. Kust, Madioen.

ANT. J. LIEVEGOED, journalist, Semarang.

J. E. G. VAN LOOKEREN, Dir. Opleidingsschool, Magelang.

PH. K. MAIER, arts, Madioen.

G. J. MEYER, Commissaris van politie, Solo.

H. MULDER, gep. Kapt., Solo.

J. H. NIEUWENHUIS, Ass.-Resident, werkzaam a/h Dep. B. B., Weltevreden.

C. NUIS, Predikant, Magelang.

J. RAMKISSEN, opnemer Topogr. Dienst, Madioen,

F. H. W. ROOYACKERS, commies gem. Batavia, Mr. Cornelis.

L. P. J. M. SAUTER, Dir. Gasfabriek Tjandi, Semarang.

P. A. SIPKEMA, Commies Cultuurraad, Medan, Deli.

J. CH. VAN SLIEDRECHT, sectieopzichter S. S., Madioen.

J. B. SNELLEN, luit. ter zee, 2e kl., Dep. van Marine, Weltevreden.

D. J. G. VAN STEENBERGEN, 1e luit. cav., Solo.

T. STUIMER, bouwk. teekenaar B. O. W., Weltevreden.

TAN TJENG HOE, particulier, Weltevreden.

Mr. J. S. THIEME, lid Raad van Just., Semarang.

M. J. J. TREUR, controleur B. B., Moentilan.

E. H. M. ULJEE, ingenieur, Madioen.

J. A. VERHOOG, ingenieur B. O. W., Solo.

A. B. VINCENT, commies S. S., Madioen.

J. J, de VINK, photograaf Oudheidk. Dienst (die met ingang van het 4e kw. 1918 bedankt als gew. lid).

W. ZEEHANDELAAR, keurmeester, Madioen.

Openbare Leeszaal, Semarang (ontvangt alle publicaties).

c. Bedankt: het buit. lid JAC. VAN HEEMSTEDE OBELT, te Paree.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en vastgesteld in de Directievergadering van 4 November 1918.

G. A. J. HAZEU, *wd. voorzitter.*
P. GEDIKING, *adj.-secretaris.*

BIJLAGE III (zie bladz. 94 sub V 3).

LIJST

van ingekomen Boekwerken gedurende het 2de en 3de kwartaal 1918.

Abdullah Achmad (Hadji), „Titian kesoerga". Kitab oet-soeloe'ddin. Pembantoe mentashichkan édjaan: *Moehd. Ali* dan *'Abdolmadjid.* Tjitakan jang kedoea. Padang 1916. kl. 8°.
Dikeloearkan oleh „Sjarikat 'ilmoe". No. 1.

Abdullah Achmad (Hadji), Pemboeka pintoe Soerga (djilid I) . . . pembantoe tentang édjaan *'Abdoel 'Aziz.* Tjetakan jang pertama. Padang 1914. kl. 8°.
Dikeloearkan oleh „Sjarikat 'ilmoe". No. 2.

Abdullah Achmad (Hadji), Sjair peroekoenan. Tjitakan jang kedoea. Padang 1917. kl. 8°.

Abdullah Achmad (Hadji), 'Ilmoe sedjati, djilid jang ke 1—4. Padang z.j. [191.]. 8°.

Abdoelkarîm (Sjaich) alias *Hadji Rasoel,* Ikâz al-niâm fimâ 'btada'a min amr al-kijâm. Padang z.j. 8°.

Abdoelkarîm (Sjaich) alias *Hadji Rasoel,* al-Fawâ'id al-'âlijah fî 'chtilâf al-'oelamâ' fi hoekm al-talaffoez bil-nijjah. Padang Pandjang z.j. 8°.

Abdoelkarîm (Sjaich) alias *Hadji Rasoel,* Soeilam al-woesôel. Terkarang oleh —, jang mentashichkan *Hadji Abdullah Achmad.* Padang. 1915, 8°.
Dikeloearkan oleh „Sjarikat 'ilmoe". No. 3.

Abendanon (J. H.), De Ned.-Indische rechtspraak en rechtsliteratuur van 1908—1917. Vervolg op het in 1908 uitgegeven werk, loopende van 1849 tot 1907. 's-Gravenhage—Batavia 1918. 8°.

Aegypten. Wie man es am Besten bereist. [3de Auflage] (1909—1910). Hannover—Leipzig [1910]. Mit 41 farbigen Illustr. von *A. O. Lamplough* [und 3 Karten]. 8° min.

Alcohol—Enquête 1915. [Rapport uitgebracht door *A. J. N. Engelenberg*]. Batavia 1916. fol.
Voor den dienst [ag. 38198/17].

Artikel (Het nieuwe) 113 Regeeringsreglement en het Kon. Besluit tot regeling van den Militairen Dienstplicht voor Europeanen in Ned.-Indië. Met toelichtingen door *H. Bakker.* 's-Gravenhage 1917. 8°.

Artikelen 194—248 van het Reglement op het Rechtswezen in de Residentie Bali en Lombok (Stbl. 1882 no. 142)... in het Hoog—Balisch overgezet door *I Goesti Poetoe Djlantik.* Herzien en verbeterd door *H. J. E. F. Schwartz.* Batavia 1918. 8°.

Atlas van de gewesten der Buitenbezittingen. Nederl. Oost-Indië. Batavia [1918]. fol.
Samengesteld door het Encyclopaedisch Bureau. [afl. 1, 5 kaarten.]

Beeldje (Bronzen) te Solo in het bezit van Dr. Hausmann [door *M. E. Lulius van Goor*]. Weltevreden 1918. Met 1 pl. 8°.
Overgedrukt uit het Oudheidkundig Verslag 1918, 1ste kwartaal.

Belawan—Oceaanhaven [door *W. Cool*]. Batavia 1917. 2 dln. 4°.
I. Tekst. II Bijlagen.
Departement der B. O. W. Afd. Havenwezen.

Benton (A. H.), Indian moral Instruction and Caste Problems. London a. e. 1917. 8°.

Bescheiden.—Het Kon. Besluit van 15 Oct. 1915 No. 33 houdende vaststelling van een Wetboek van Strafrecht voor Ned.-Indië [Staatsblad 1915 No. 732] en het Kon. Besluit van 4 Mei 1917, No. 46, houdende vaststelling van de invoeringsverordering van het Wetboek van Strafrecht

voor Ned.-Indië, (Staatsblad 1917, No. 497). (Officieële Bescheiden). Batavia 1918. fol.

Bevervoorde (J. Engelbert van), De stand van het Vliegwezen in medio 1917. Bandoeng 1918. Met platen. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging 1918 No. 60.

Binyon (Lau.), The Flight of the Dragon. An Essay on the Theory and Practice of Art in China and Japan.... London 1911. 8° min.
The Wisdom of the East Series.

Bleijkmans (D.), Handleiding voor het schaakspel. Amsterdam [1917]. 8°.
Premie op Warendorf's Familie-kalender voor 1917.

Blink (H.), Friesland als economisch gewest in den loop der eeuwen en in 't bijzonder in den tegenwoordigen tijd. Een economisch-geographische en historische studie. 's-Gravenhage 1917. Met afb. 4°.
Tijdschrift voor economische geographie. Jaarg. 8. no. 11.

Borchert (Al.), Der Animismus oder Ursprung und Entwicklung der Religion aus dem Seelen—, Ahnen—und Geisterkult. Ein kritischer Beitrag zur vergleichenden Religionswissenschaft. Freiburg i. B. 1900. 8°.
Studien aus dem Collegium Sapientiae zu Freiburg i. B. 5ter Band.

Bosch (F. D. K.), Hindoesche invloed op de ontwikkeling van het Javaansche volk. Weltevreden 1918. 8°.
Overdruk uit de Pedoman Prijaji.

Bosch (F. D. K.), De bijzetting van Koning Krĕtanagara te Sagala. Weltevreden 1918. 8°.
—Idem, Nog eens: De bijzetting van Koning Krĕtanagara te Sagala. Weltevreden 1918. Met 2 pl. 8°.
Overgedrukt uit het Oudheidk. Verslag 1917 4e kwart. en 1918, 1ste kwart.

Brandstetter (Renw.), Die Reduplikation in den indianischen, indonesischen und indogermanischen Sprachen. (Luzern 1917). 8°.

Beilage zum Jahresbericht der Luzerner Kantonsschule.

Bree (*L. de*), Nederlandsch-Indië in de 20ste eeuw. Het Bankwezen. Batavia 1918. 8°.

Brouwer (*P. A. S. van Limburg*), Boergoensche Charters 1428—1482. Amsterdam—'s-Gravenhage 1869. 8° maj.

IIIe Afd. v.h. Oorkondenboek van Holland en Zeeland, uitgegeven van wege de Kon. Akad. v. Wetenschappen.

Calendar.—Kyoto Imperial University (Kyoto Teikoku Daigaku). The Calendar 3d and 4h years of Taisho. [Kyoto] 1915. With a Map. 8° min.

Callenfels (*P. V. van Stein*), Nog een Sindok—raadsel. Weltevreden 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Oudheidk. Verslag 1917, 4e Kwart., uitgegeven door het Bat. Gen. van K. en W.

Callenfels (*P. V. van Stein*), De inscriptie van Kandangan. Weltevreden 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Tijdschrift v. h. Bat. Gen. v. K. en W. (deel LVIII, afl. 5).

Callenfels (*P. V. van Stein*), Verklaring van twee basreliefseries. Met medewerking van *R. Ng. Poerbatjaraka.* Weltevreden 1918. Met 2 pl. en 1 kaart. 8°.

Overgedrukt uit het Tijdschrift v. h. Bat. Gen. v. K. en W. (Dl. LVIII, afl. 5).

Callenfels (*P. V. van Stein*), Een hypothese omtrent de motieven, die Airlangga bewogen kunnen hebben tot de verdeeling van het rijk. Weltevreden 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Oudheidk. Verslag 1918, 1ste kwart. uitgeg. door het Bat. Gen. van K. en W.

Catalogue (A descriptive) of the Sanskrit Manuscripts in the Gov. Oriental Manuscripts Library, Madras, bij *S. Kuppuswami*. Vol. XX—XXI.—Kāvyas-Madras 1918. 2 vols. 8°.

Prepared under the orders of the Government of Madras.

Catalogus.—Koloniaal-Aardrijkskundige Tentoonstelling ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan v. h. Kon. Aardrijksk. Genootschap 20 Sept.—31 Oct. 1913 [in het] Stedelijk Museum Amsterdam. Den Haag [1913]. 8°.

Catalogus der archaeologische verzameling van het Provinciaal Genootschap van K. en W. in N.-Brabant, beschreven en van een inleiding voorzien door *J. H. Holwerda* en *J. P. W. A. Smit*. 's-Hertogenbosch 1917. Met 4 platen. 8°.

Catalogus van de bibliotheken der S. S. . . . Met alphabetische naamlijst der schrijvers. (Uitgave van 1 Juli 1914). Bandoeng 1914. 4°.

S. S. op Java.

Coenen (*J. A. W.*), Rapport betreffende Britsch Nieuw-Guinea (Papua). Met 1 kaart en 29 platen. Weltevreden 1918. 4°.

Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau. Afl. XVI.

Concilie (Het Solosche) [door *S. Koperberg*]. [Semarang 1918.] 8°.

Overdruk uit „De Taak'' van 25 Juli 1918.

Coomaruswamy (*Ananda K.*), Domestic Handicraft and Culture. A Lecture, &c. W. pl. 1910. 8° min.

Costantini (*Assunto*), Theoretisch-praktischer Lehrgang der Neu—Pommerschen Sprache (Bismarck—Archipel), nebst einem deutsch—neupommersch und neupommersch—deutschen Wörterbuch. Berlin 1907. 8°.

Archiv für das Studium deutscher Kolonialsprachen. Band V.

Dentz (*Fred. Oudschans*) en *Herm. J. Jacobs*, Onze West in Beeld en Woord. Amsterdam 1917. 4°.

Directory (Exporter's) of the Netherlands East-Indies, 2nd Ed. Published by the Division of Industry and Commerce of the Dep. of Agriculture, Industry and Commerce. Buitenzorg (Java). Weltevreden 1918. 8° maj.

Directory (Importer's) of the Netherlands East-Indies. 2nd Ed. Published by the Division of Industry and Commerce of the Dep. of Agriculture, Industry and Commerce. Buitenzorg (Java). Weltevreden 1918. 8° maj.

Djajadiningrat (*Hoes.*), De Voertaalkwestie. Weltevreden 1918. 8°.

[Onderwijscongres] IIb.

Doel en beteekenis van den „Schoolraad" en de Vereeniging: „Het Christelijk Onderwijs" (door *C. C. van Helsdingen Jr.*) Batavia 1917. 8°.

Bijlage No. 1 van de „Mededeelingen van den Schoolraad".

Drost (*D.*), Ontwerp bronwaterleiding voor Batavia. I. Tekst. II. Bijlagen. Weltevreden 1918. 2 dln. Met platen. fol.

Gemeente Batavia. *Hoogdruk—Waterleiding.

East (The New). Edited by *J. W. Robertson Scott.* Vol. I.—III. Tokyo 1917—1919. W. pl. 8°.

Eerde (*J. C. van*), Over de verwanten van de Indonesiërs. Rede bij de aanvaarding van het Hoogleeraarsambt. Amsterdam 1917. 8°.

Enthoven (*K. L. J.*), De handhaving van de doodstraf en het nieuwe Wetboek van Strafrecht voor Ned.-Indië. Praeadviezen III. (Vervolg op de Handelingen 1917). Batavia 1918. 8°.

Handelingen der Ned.-Indische Juristen — Vereeniging 1918. (Bijlage van het Orgaan der Vereeniging: Het Indisch Tijdschrift v. h. Recht).

Esser (*B. J.*), De Goddelijke Leiding in de Zending. Beantwoording der vraag of de Gereformeerde Kerken in Nederland een nieuw zendingsveld in de „Buiten-Bezittingen" zullen zoeken. Rotterdam 1914. 8°.

Eijken (*P. A. A. F.*), De Lactosegisting als hulpmiddel bij het onderzoek van Watermonsters. Batavia 1916. 8°.

Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië. Deel 56. Afl. 6.

Eijken (*P. A. A. F.*), Zink in Drinkwater. Batavia 1916. 8°.

Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië. Deel 56. Afl. 6.

Eijken (*P. A. A. F.*), Verontreiniging van Openbare Wateren. Batavia 1917. Met 1 kaart. 8°.

Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië Deel 57. Afl. 2.

Eijken (*P. A. A. F.*), Bodem-onderzoek te Soerabaja. Batavia 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië. Dl. 58. Afl. 1.

Eijken (*P. A. A. F.*), Een eenvoudige methode van Watervoorziening. Batavia 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië. Dl. 58. Afl. 1.

Eijken (*P. A. A. F.*), Grondwater als Watervoorziening (Onderzoek van Nortonwater te Tjilatjap). Batavia 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië. Dl. 58. Afl. 1.

Eijken (*P. A. A. F.*), Kan water voor het Onderzoek eenige dagen in een ijskistje bewaard worden? Batavia 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië. Dl. 58. Afl. 1.

Eijken (*P. A. A. F.*), Verontreiniging van de Tjiberes-rivier door Afvalwater van de Spiritusfabriek Paboearan (Residentie Cheribon). Batavia 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië. Dl. 58. Afl. 1.

Eijken (*P. A. A. F.*) en *G. Grijns*, Over biologische processen in den Indischen bodem. 1ste en 2de mededeeling. Batavia 1915—1916. Met 28 pl. 8°.
Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië. Deel 55, Afl. 6 en Deel 56, Afl. 6.

Eijken (*P. A. A. F.*) en *B. C. P. Jansen*, Waterleiding Batavia. Batavia 1918. 8°.
Overgedrukt uit het Geneesk. Tijdschrift voor Ned.-Indië Dl. 58. Afl. 1.

Freundlich (*Waldemar*), Nijverheid in Britsch-Indië. Gegevens bijeengebracht in verband met het Industrie-Vraagstuk voor Ned.-Indië. Weltevreden 1918. 8°.
Vereeniging voor Studie v. Kol. Maatschappelijke Vraagstukken. Publicaties No. 5.

Gelder (*W. van*), Geschiedenis van Ned.-Oost-Indië. Voor de scholen aldaar bewerkt. 9e, herziene druk. Geillustreerd. Groningen—den Haag 1918. 8°.

Genootschap (Kon. Zoölogisch) Natura Artis Magistra. Opgericht 1838. [Door *A. F. J. Portielje*]. Amsterdam 1916. Met afb. 8°.

Gids voor de verzameling van Indonesische en Chineesche kunst te Leeuwarden. Met bijdragen van *J. G. Huyser*, *N. J. Krom*, *W. Oitema*, *G. P. Rouffaer* en *Herm. F. E. Visser*. Leeuwarden 1917. Met 25 Afb. 8°.

Giles (*Herb. A.*), The civilization of China. Londen 1911. 8°.
Home University Library of Modern Knowledge [Vol. 25].

Groothandel (Over) en nog wat, of de verplaatsing van Europeesch kapitaal naar China en Arabië via Batavia.... [door M.]. Batavia 1897. 8°.

Guenther (*Konr.*), Einführung in die Tropenwelt. Erlebuisse, Beobachtungen und Betrachtungen eines Naturforschers auf Ceylon. Leipzig 1911. Mit 109 Abb. und 1 Karte. 8°.

Haan (*F. de*), De laatste der Mardijkers. 's-Gravenhage 1917. 8°.

Overdruk uit de Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië. Deel. 73. Afl. 2. 1917.

Handboek voor Cultuur- en Handelsondernemingen in Ned.-Indië. XXIXe Jaarg. 1918. Amsterdam 1917. 2 dln. 8°.

Handbook of the Museum of Fine Arts, Boston. Indian Art. [Boston] 1918. With pl. 8° min.

[*Handelingen* van den] Volksraad. [1e] Zitting 1918. [Bijlagen]. Ie-IIe Boekdeel. Begrooting van Ned.-Indië voor het dienstjaar 1919. [Batavia 1918]. 2 dln. fol.

Handelingen van het Provinciaal Genootschap van K. en W. in N.-Brabant. 1909—1915. 's-Hertogenbosch 1917. 8°.

Handleiding ten dienste van de inlandsche bestuursambtenaren op Java en Madoera. Batavia 1918. 2 dln. 8°.

No. 1. B. B. Desahoofdverkiezingen.
No. 6. F. Slachtbelasting.

Herinnering aan de viering op 18 Januari 1890 van het 75-Jarig bestaan der Sociëteit „Harmonie" te Rijswijk, Batavia. [Batavia 1890]. 8°.

Heutsz Jr. (*J. B. van*), Senator H. Colijn en de Defensie van Indië in de 1e Kamer der St. Generaal. Haarlem [1917]. 8°.

Heyden (*H. N. van der*), Arbeidersverzorging in de Lampongs. Batavia 1918. Met 9 pl. en 2 tab. 8°.

Mededeelingen van het Hygienisch Comité van het Ned.-Ind. Landbouw-Syndicaat.
Overgedrukt uit Mededeelingen van den Burgerlijken Geneesk. Dienst in Ned.-Indië.

Hikajat Radja Moeda Sjah Merdan. Diperlindoengkan hak pangarang. Weltevreden 1916. 8°. [Lat. kar.].

Hikajat Sitti Marjam dan Si Doerdjana atau seorang perempoean jang teraniaja. [Oleh *H. Ch. G. Ruttink*]. Bandoeng 1917. 12°.

[Uitgegeven door den Vrouwenbond, ook in 't Hollandsch onder den titel: Een verwoest leven, en in het Soendaneesch o. d. t. Lalakon Njï Mariam].

Hoernes (*Mor.*), Natur- und Urgeschichte des Menschen. Wien-Leipzig 1909. 2 Bände. 8° maj.

I. Naturgeschichte des Menschen, Urgeschichte der Kultur, I.—III., M. 1 Tab., 6 Vollbildern, 10 Text-Karten, und 202 Abb.

II. Urgeschichte der Kultur, IV—VII. Mit 1 Tabel, 29 Vollbildern, 1 Text-Karte und 261 Abb.

Holle (*W. H. C.*), De verdediging van Ned.-Indië. (Straat Soenda als bruggenhoofd-reduit-vlootbasis). Weltevreden 1918. 8°.

Hulstijn (*P. van*), Memorie over de Soela-eilanden. Weltevreden 1918. Met 23 pl. en 2 Krtn. 4°.

Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau. Afl. XV.

**Hurgronje* (*C. Snouck*), Beschouwingen over bestuursbeleid naar aanleiding van den Djambi-opstand in 1916. Batavia 1918. fol.

Vertrouwelijk.—Voor den dienst. 29.

Huijgens (*Const.*).—Mémoires de Const. Huygens . . . . publiés pour la première fois, d'après les minutes de l'auteur, précédés d'une introduction par *Théod. Jorissen*. La Haye 1873. 8°.

Instructien van den Hove van Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt. 's Graven-Hage [1733?]. kl. 4°.

103 Instructiën, Placaten, Ordonnancien en Ordres van 1452 tot 1733 met afzonderlijk titelblad.

Inventaire alphabétique de la Bibliothèque de l'École française d' Extrême-Orient: (fonds européen) t. II et table. Hauoi 1917. 8° maj.

Jaarboek van het Kon. Ned. Genootschap voor Munt- en Penningkunde onder de Zinspreuk „Concordia res parvae crescunt", te Amsterdam. IV, 1917. Amsterdam 1917. Met afb. en 3 pl. 8°.

Jaarboek van het Mijnwezen in Ned.-Oost-Indië. 44ste jaargang, 1915. Algemeen gedeelte en Verhandelingen. Batavia 1917. Met kaarten. 8°.

—Idem, Atlas behoorende bij .... 1915. Verhandelingen. Batavia 1917. 8°.

—Idem, 45ste Jaargang, 1916. Verhandelingen. Batavia 1918. 8°.

Jaarcijfers voor het Koninkrijk der Nederlanden. (Annuaire Statistique du royanme des Pays-Bas). Koloniën. (Les Colonies) 1915. 's-Gravenhage 1917. 8°.

Bewerkt door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

* *Jaarverslag.*—Linschoten-Vereeniging. 10e Jaarverslag 1917 .... 's-Gravenhage [1918]. 8°.

Jaarverslag,—Opiumfabriek. Jaarverslag over 1917. Batavia 1918. Met 6 kaarten. 4°.

Jaarverslag van den Landbouwvoorlichtingsdienst over 1912, 1915, 1916. Batavia [1913]- 1917. Met platen. 8° maj.

Dep. van Landbouw, Nijverheid en Handel.
1912 zonder omslag.

Jaarverslag,—Vereeniging „Koloniaal Instituut", Amsterdam. 7e Jaarverslag 1917. Amsterdam [1918]. 4°.

Jansz (*P.*), Nederlandsch-Javaansch Woordenboek. 5e weder vermeerderde druk. Semarang [1918]. 8°.

Java-Bank (The), (De Javasche bank). A short description of its organisation, operations and general policy. Supplemented by some notes on the monetary system of Netherlands India. Batavia 1918. With 4 Ill. and. 5 Appendices. 8°.

Jorissen (*Theod.*), Constantin Huygens. Studiën, I[e] deel. Arnhem 1871. Met 1 pl. 8°.

Jonge (*H. J. Kiewiet de*), De Politiek der Toekomst. Een Wetenschappelijk Onderzoek. Amsterdam 1917. 8°.

Journal of Science (The Philippine). Contents and Index. Vol I (1906) to Vol. X (1915). Manila 1917. 8°.

Kasteleijn (*J. S. C.*), Open Brief aan de Commissie der 2de Kamer, belast met het uitbrengen van een Rapport omtrent het ontwerp Koelie-ordonnantie van Mr. A. F. van Blommestein. Rotterdam (1917). 4°.

Kats (*J.*), Batikmotieven ten dienste van het teekenonderwijs op Javaansche scholen. Met teekeningen van *G. Kats.* Pola baṭiqan enz. Batavia 1915-16. 4 afl. 4°.

I. Motieven, ontleend aan de plantenwereld.
II. „ „ „ dierenwereld.
III. Vierkantsvulling en verdeeling van het vlak in schuine banen.
IV. Semèn-patronen.

Kervijn de Lettenhove (*H.*), La Guerre et les Oeuvres d' Art. en Belgique, 1914—1916. Bruxelles 1917. Avec 123 illustr. 4°.

Kielstra (*E. B.*), De Indische Archipel. Geschiedkundige schetsen. Haarlem 1917. 8°.

[Vervolg op *E. B. Kielstra*, Indisch Nederland.]

Kleintjes (*Ph.*), Staatsinstellingen van Ned.-Indië. 3e, herziene en bijgewerkte uitgave. IIe deel. Amsterdam 1918. 8°.

Koperberg (*L.*), Geneeskundige verzorging der Inlandsche arbeiders. Weltevreden 1917. 8°.

Overdruk uit de Koloniale Studiën, 1e Jaarg. 3e deel.

Kroon (*F.*), Onze Weermacht in Indië. Amsterdam [1917]. Met 2 pl., 2 kaarten en 2 fig. 8°.
Populair Wetenschappelijk Nederland. No. 16.

Kroon (*F.*), Waarom en hoe moet Indië weerbaar gemaakt worden? Amsterdam [1917]. 8°.

Kurth (*Jul.*), Der Japanische Holzschnitt. Ein Abriss seiner Geschichte. München 1911. Mit 75 Abb. und 100 Faks. 8°.

Lalakon Nji Mariam djeung Doerdjana atawa awewe noe kasangsara (koe *H. Ch. G. Ruttink*). Bandoeng 1917. 12°.
[Uitgegeven door den Vrouwenbond, ook in het Hollandsch onder den titel: Een verwoest leven, en in het Maleisch o. d. t. Hikajat Sitti Marjam.]

Leven (Een verwoest). Een ware geschiedenis (door *H. Ch. G. Ruttink*). Bandoeng 1918. 8°.
[Uitgegeven door den Vrouwenbond, ook in het Maleisch en Soendaneesch onder de titels: Hikajat Sitti Mariam, en Lalakon].

Lichnowsky (*Ch. M.*), My mission to London, 1912—1914. With a preface by *Gilb. Murray*. London a.e. 1918. 8°.

Löher (*Franz von*), Geschiedenis van Jacoba van Beieren en haar tijd, 1400—1436. Naar het Hoogduitsch door *J. Margadant*. Nieuwe uitgaaf. 's-Gravenhage 1880. 3 dln. 8°.

Maandblad der samenwerkende zendings-corporaties. Afl. 1. e. v. Rotterdam 1918 e. v. 8° maj.

Maandstatistiek (Gewestelijke) van de Handelsbeweging der Buitenbezittingen, met Economisch gedeelte der Maandverslagen. N°. 1 e.v. (1 Mei 1918 e.v.). Batavia 1918 e.v. 8°.
Publicaties van de Afdeeling Nijverheid en Handel.

Mackenzie (*De Witt*), The awakening of India. With an introduction by *Francis Jounghusband*. London a.e. 1917. 8°.

Magazijn van Handelsrecht, nieuwe verzameling onder redactie van *C. D. Asser Jr.*, *F. A. Molster* [en vanaf dl. XVII *J. van Woudenberg Hamstra*]. Deel I — XVIII. Amsterdam 1889 — 1906. 8°.

Mangoenkoesoemo (*Tjipto*), Het Saminisme. Rapport uitgebracht aan de vereeniging „Insulinde". Semarang 1918. 8°.

Marisini (*Mar.*), [Pseud. van *M. Ch. L. 't Sas*], Blank en Bruin. Indisch Tooneelspel van Rassenhaat. Amsterdam [1917]. Met 1 pl. 8°.

Marshall (*John*), A. Guide to Sanchi. Calcutta 1918. With 13 pl. and 2 maps. 8°.

Maspero (*Henri*), Études d' histoire d' Annam. IV-VI. Hanoi 1918. 4°.
Bulletin de l' Ecole Française d' Extrême-Orient. Tome XVIII, N°. 3.

Masterman (*E. W. G.*), The Deliverance of Jerusalem. London a.e. 1918. With 9 pl. 8°.

Mededeelingen van den Schoolraad voor Christelijke Scholen in Ned.-Indië N°. 1. e.v. [Batavia 1918 e.v.]. 8°.
— Idem. Bijlagen No. 1 e.v. Batavia 1917 e.v. 8°.

Memorie-Boek van Pakhuismeesteren van de Thee te Amsterdam 1818—1918 en de Nederlandsche Theehandel in den Loop der Tijden. Amsterdam [1918]. Met kaarten en platen. 4°.

Metteyya (*Ananda*), In de Schaduw van Shwe Dagon. Uit het Duitsch door *A. van de Linde*. Amersfoort 1911. 8°.

Michaelis (*Curt*), Prinzipien der Natürlichen und Sozialen Entwicklungsgeschichte des Menschen. Anthropologisch-Ethnologische Studien. Jena 1904. 8°.
Natur und Staat. Beiträge zur naturwissenschaftlichen Gesellschaftslehre. Teil 5.

Muhlenfeld (*A.*), De bestuurshervorming. Weltevreden [1918]. 8°.

Overdruk uit Het Indische Volk. Mei 1918.

Naam- en Ranglijst der Officieren van het Ned. Leger en van dat in Ned.-Indië, alsmede van de Landmacht in W.-Indië 1918. 84e Jaarg. Gorinchem 1918. 8° min.

Nederbragt (*J. A.*), „Pénétration pacifique" in China. 2e druk. 's-Gravenhage 1918. 8°.

Olcott (*Henry S.*), De Boeddhistische Catechismus. Uit het Engelsch vertaald. Amsterdam [1905 of 1906]. 8°.

Olvi (Ontspannings Lectuur Voor Inlanders). Bibliotheek van romans in het Hollandsch en in de voornaamste Inlandsche talen onder de redactie van *B. J. Visscher*, *R. Sasra Soegonda* en *M. Abdullah*. [No. 1—2]. Batavia [1918 —]. Met pl. 8°.

Hollandsch.
Maleisch.
Javaansch.

Orgaan van de vereeniging „Indië Weerbaar". Commissie van Redactie: *H. Quispel* e. a. Jaarg. I. No. 1 e. v. Batavia 1918 e. v. 4°.

Orient (*Der Neue*). Halbmonatsschrift für das politische, wirtschaftliche und geistige Leben im gesamten Osten. Bd — . Berlin 19 — .4°.

Patandjali (De Yooga-Aphorismen van).. Sanskrtatekst en vertaling door *D. van Hinloopen Labberton*. Weltevreden [1918]. 8°.

Péri (*Noël*), Les femmes de Çākya-muni. Hanoi 1918. 4°.

Bulletin de l'Ecole Française d'Extrême-Orient. Tome XVIII No. 2.

Plate (*W. . M.*) Het Bali— en Lombok—Reglement of het Reglement op het Rechtswezen in de Residentie Bali en Lombok. (Staatsblad 1882, No. 142). . . . Batavia 1913. 8°

Plate (*W. J. M.*), Het Zuid-Oost-Borneo-Reglement of het Reglement op het Rechtswezen in de Residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo. (Staatsblad 1880 No. 55) . . . Batavia 1913. 8°.

Plate (*W. J. M.*), Het Landgerecht-Reglement of het Reglement op de Strafvordering voor de Landgerechten op Java en Madoera . . . Soerabaja 1918. 8°.

Poerbatjaraka, Het beeld van Tjandi Djawi. Weltevreden 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Oudheidk. Verslag 1917, 4e kwart. uitgeg. door het Bat. Gen. van K. en W.

Prae-adviezen. Congres voor Javaansche Cultuur-ontwikkeling, 5-6 Juli 1918 te Soerakarta. Bundel I-II. Batavia 1918. 8°.

Programma en tekstboekje. Congres voor Javaansche Cultuur-ontwikkeling. 5-6 Juli 1918 te Soerakarta. Batavia 1918. Met 4 pl. 8°.

Prüm (*Em.*), Pan-Germanism versus Christendom. The conversion of a neutral. . . . . Edited and with comments by *René Johannet*. London a.e. 1916. 8°.

Publicaties van het Encyclopaedisch Bureau : Kwartaal-statistiek. No. 1 e. v. (1 Juli 1917 e. v.). Weltevreden 1917 e. v. 8°.

Bijlage voor de korte Berichten voor Landbouw enz.

Rabino (*H. L.*), Les Provinces Caspiennes de la Perse. Le Guîlân. Paris 1917. Avec 1 ill. Paris 1917. 8° maj.

Revue du monde musulman. tôme XXXII.

Ranga Pillai (*Ananda*).— The Diary of Ananda Ranga Pillai, translated from the Tamil by order of the Government of Madras. Edited by *H. Dodwell.* Vol VI. Madras 1918. 8°.

Rede door den Directeur van O. en E. [*K. F. Creutzberg*] uitgesproken in de vergaderingen van den Volksraad van 21 en 22 Juni 1918. Batavia [1918]. 8°.

—, Idem. Batavia [1918]. 8°.

Aangeboden door het Bataviaasch Nieuwsblad.

Registrierungen (Seismische) in De Bilt. II. u. III. 1914. Utrecht 1916—1917. 8°.

Kon. Ned. Meteorologisch Instituut. No. 108.

Rengers (W. J. van Welderen), Schets eener parlementaire geschiedenis van Nederland. IIIe druk, bijgewerkt tot 1901 door *H. J. Romeijn.* Afl. V. 's-Gravenhage 1918. 8°.

Report (Progress) of the Archaeological Survey of India, Western Circle. Archaeology. For the year ending 31st March 1917. Bombay 1918. fol.

Report (Annual Progress) of the Superintendent, Hindu and Buddhist monuments, Northern Circle, for the year ending 31st. March 1917. Lahore 1917. fol.

Report (Annual Progess) (Abridqed) of the Superintendent, Muhammadan and British monuments, Archaeological Survey of India, Northern Circle, for the year ending 31st. March 1917. Allahabad 1918. 4°.

Report on the Progress of Agriculture in India for 1916-17. Calcutta 1918. 8°.

Reports (Official) of the Parliamentary Debates. South Australia. Session 1917, 3rd Session of the 22th. Parliament. Adelaide 1917. 8°.

Richthofen (*Ferd. von*), Führer für Forschungsreisende. Anleitung zu Beobachtungen über Gegenstände der physischen Geographie und Geologie. Neudruck der Auflage von 1886. Hannover 1901. Mit 109 Abb. 8°.

* *Ronkel* (*Ph. S. van*), Rapport betreffende de godsdienstige verschijnselen ter Sumatra's Westkust. Batavia 1916. 4°.
Voor den dienst.

Ronkel (*Ph. S. van*), Maleisch Woordenboek. Maleisch-Nederlandsch, Nederlandsch-Maleisch, in de officieele Maleische Spelling. Gouda 1918. 8°.

Sammlung (Die Orientalische) Henri Moser, Charlottenfels. [Von *R. Zeller*]. Bern 1915. Mit Abb. und 20 Taf. 8°.

Sanctie (De poenale) in de koeli-ordonnantie [door *J. D. L. Le Fèbvre*]. Fort de Kock 1918. 8°.

Sasrasoeganda (R.) Baoe-sastra Melajoe-Djawa, gawéané —, kabantoe marang *M. 'Abdoellah*, *M. Karta-adi-Soebrata*, *M. Sastrasoebrata*. Weltevreden 1915. 8°. [Lat. karakters].
Serie uitgaven door bemiddeling der Commissie voor de Volkslectuur. No. 160.

Schrieke (*J. J.*), Atoeran oendang-oendang jang penting-penting tentang pembagian kekoewasaan ja'itoe Désèntralisasi tahoen 1903 dan tentang perkampoengan boemipoetera dan roekoen-roekoennja. Di melajoekan oléh *A. Salim*. Batavia 1918. 8°.
Volkslectuur Serie No. 271.

Sembodja [pseud. van Mej.], Srisoemi. Bewerkt naar een handschrift van —. Met 5 pl. Batavia [1918]. 8°.
—, Idem. Disalin daripada bahasa Belanda oleh *Nawawi Gelar Soetan Mamoer*. Dengan 5 gambaran. Batavia [1918]. 8°.

—, Serat tjariosipoen Srisoemi, katedaq saking hing båså Welandi dèning *Rosian*. Mawi gambar 5 hidji. Batavia [1918]. 8°.
Olvi. (No. 1.) Hollandsch, Maleisch, Javaansch.

Sembodja [pseud. van Mej.]. 1 Intan. 2. Dèwi Kleting Koening. Bewerkt naar een handschrift van —. Met 5 pl. Batavia [1918]. 8°.
Olvi. [No 2]. Hollandsch.

Silvestre (Cap.), Les Thai blancs de Phong-Tho. Hanoi 1918. Avec des fig. 8°.
Bulletin de l' Ecole française d'Extrême-Orient. Tome XVIII, No 4.

Soenardi (Bagoes), Serat Pradonggå-Hinggih poenikå anerangaken Gending Djawi. Mawi gambar gongså serantjaq. Weltevreden [1917?]. 8°.
Uitgave van Widyapoestaka, Javaansche Serie. No 2.

Soetomo (Raden), Een broederlijke Raadgeving! [Z. pl. Palembang? 1918]. 8°.

Soetomo (Raden), In den koers van de nieuwe Richting. Weltevreden 1918. 8°.

Soètomo (Raden), Riwajat dari perdjalanan kami atas namanja perkoempoelan „Among Bongso". Palembang [1918]. 8°.

Staatsalmanak voor het Koninkrijk der Nederlanden 1918. 's-Gravenhage-Utrecht 1917 8°.

Statistiek (Crimineele) van Ned.-Indië over het jaar 1913. Z. pl. en j. [Batavia 1918]. fol.
Samengesteld bij het Hoofdkantoor van het Gevangeniswezen.

Statistiek (Justitiëele) van Ned.-Indië over het jaar 1913. Batavia 1918. fol.
Samengesteld bij het Hoofdkantoor v.h. Gevangeniswezen.

Statuten en huishoudelijk reglement der Vereeniging Schoolraad voor Christelijke scholen in Ned.-Indië... Batavia 1918. 8°.

Bijlage No. 2 van de „Mededeelingen van den Schoolraad".

Stemmen (Inlandsche). Algemeen orgaan, gewijd aan de Inlandsche Evolutie. Redactie *A. Salim, Abdoel Moeis* e.a. Jaarg. I. No. 1 e.v. Weltevreden 1917 e.v. 4°.

Sinds no. 4 onder den titel: Indische Stemmen.

Streefland (B.), Olie-Industrie (plantaardige) in Ned.-Indië. Batavia 1918. Met 8 pl., 3 tab. en 2 kaarten. 8°.

Mededeelingen van de Commissie voor Fabrieksnijverheid in Ned.-Indië. No. 4.

Tĕka-tĕki. Singapore 1918. 2 vols. 8°.

Malay Literature Series 14.

Telegraaf (De). Economisch-financieel bijvoegsel. 20 Febr. 1918. No. 10,029. 2e Jaarbeurs-nummer. [Amsterdam 1918]. fol.

Hierin: Onze taak in Ned.-Indië, een interview met *A. W. F. Idenburg,* Ned. en Indische belangen door *C. J. K. van Aalst* en Voedselvoorziening uit de tropen, door *J. F. Niermeyer.*

Toelichting op de nieuwe Grondhuurbepalingen in de Gouvermentslanden op Java en Madoera. (Staatsblad 1918, N°. 88). Weltevreden 1918. 4°.

Samengesteld door het Departement van B.B., Afdeeling Agrarische Inspectie.

[*Uitgaven* der Vereeniging „Madjoe Kemoelian", in het Maleisch, en Soendaneesch.]. Bandoeng 1916? 6 vlugschriften. 4°.

Veer (Gerrit de), Reizen van Willem Barents, Jacob van Heemskerck, Jan Cornelisz Rijp en anderen naar het Noorden (1594-1597) verhaald door *Gerrit de Veer,* uitgegeven door *S. P. L' Honoré Naber.* IIe deel (Inleiding en Bijlagen). Met 2 krtn, 12 pl. en afb. en een Biblio-

graphie v.d. „Drie seylagiën" en Literatuur (1583-1917) over de N. reizen v. 1594-1597 door *C. P. Burger Jr.* 's-Gravenhage 1917. 8°.

Werken uitgegeven door de Linschoten-Vereeniging. Dl. XV.

Verhaal van hetgeen er onlangs bij de belegering en inneming van Breda is voorgevallen. 1637. Uit het Latijn vertaald en met eene inleiding en aanteekeningen voorzien door *L. van Miert.* 's-Hertogenbosch 1917. 8°.

Vermaes (S. J.), Tinerts op Flores. 's-Gravenhage [1917]. Met 5 fig. en 1 plaat. 8°.

Overgedrukt uit het Weekblad „De Ingenieur" v. 11 Aug. 1917 No. 32.

Verordening houdende verklaring, welke der door den Gewestelijken Raad van Semarang vastgestelde verordeningen en der binnen zijn ressort van kracht zijnde, door het Hoofd v. h. Gewestelijk Bestuur vastgestelde reglementen en keuren van politie, tegen wier overtreding straft is bedreigd, op en na 1 April 1918 nog zullen gelden. Semarang 1918. 8°.

Verslag betreffende den dienst der Opiumregie over het jaar 1917. Weltevreden [1918]. Met 11 pl. 4°.

Verslag betreffende oprichting, bestemming, werkwijze, werkzaamheden, enz. van de „Voorloopige Koloniale Afdeeling" v. h. Krijgsgeschiedkundig Archief v. d. Generalen Staf te 's Gravenhage en van de Krijgsgeschiedkundige Afdeeling v. d. Generalen Staf te Bandoeng (1913 t/m. 1917). Batavia 1918. 8°.

Verslag der Staatspoor- en Tramwegen in Ned.-Indië over het jaar 1916. Deel II. Batavia 1918. 8° maj.

Verslag. — Landsdrukkerij. Verslag over 1917. Batavia 1918. 4°.

Departement van Gouv. bedrijven in Ned.-Indië.

Verslag. — Museum van Oudheden te Leiden. Verslag van den Directeur over het tijdvak van 1 Jan. tot 31 Dec. 1916. 's-Gravenhage 1917. 8°.
Ministerie van Binnenlandsche zaken.

Verslag over de B. O. W. in Ned.-Indië over de jaren 1915 en 1916, VIe gedeelte: Laboratoria voor materiaalonderzoek. Batavia 1917. Met platen. 4°.

Verslag over het dienstjaar 1917 (5e boekjaar) van de Centrale Kas. Batavia 1918. 4°.

Verslag. — Regenwaarnemingen in Ned.-Indië. 38e Jaargang 1916. Dl. II. Batavia 1918. 8°.
Bewerkt en uitgegeven door het Kon. Magnetisch en Meteorologisch Observatorium te Batavia.

Verslag. — Rijks Ethnographisch Museum te Leiden. Verslag van den Directeur over het tijdvak van 1 Oct. 1915 tot 30 Sept. 1916. 's-Gravenhage 1917. 8°.
Ministerie van Binnenlandsche Zaken.

Verslag van de Gouvernementstransporten in eigen beheer over het jaar 1916. Batavia 1918. 4°.
Departement van Gouv. bedrijven in Ned.-Indië.

Verslag van den Directeur aan aandeelhouders der Cultuur-Mij. „Sedatie" over 1917. Soërabaja 1918. 4°.

Verslag van den President van de Javasche Bank . . . . over het 90ste boekjaar 1917/1918. . . . Batavia 1918. 8°.

Verslag van het College van diakenen der Evangelische Gemeente te Batavia over de jaren 1896, 1902, 1904—1913, 1916, 1917. Batavia 1897—1918. 8°.

Verslag van het Volkscredietwezen loopende tot medio Juni 1918 Met 10 bijlagen. Weltevreden 1918. 4°.

Verslagen en mededeelingen betreffende Indische delfstoffen en hare toepassingen. No. 3 en 4. Mijnbouwkundig — geologisch onderzoek in Benkoelen en Palembang. Batavia 1918. 2 dln. Met 13 krtn. 4°.

Dienst v. h. Mijnwezen in O.-Indië.

[*Verslagen* omtrent 's Rijks oude archieven. XXXIX 1916. 's-Gravenhage 1917]. 2 dln. 8°.

Het Rijksarchiefwezen in het algemeen in 1916.
Het Algemeen Rijksarchief in 1916.

Verzameling van wettelijke voorschriften betrekking hebbende op Coöperatieve vereenigingen met korte toelichting op eenige daarvan. Koempoelan atoeran-atoeran enz. Weltevreden 1918. 8°.

Dienst v.h. Volkscredietwezen.

Verzameling Voorschriften betreffende den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst. Weltevreden 1916. 8°.

— Idem, 2e Aanvullingsblad. Weltevreden 1917. 8°.

Samengesteld bij het hoofdbureau v.d. Burgerlijken Geneeskundigen Dienst.

Victoria (*Franciscus de*), De Indis et de Iure belli relectiones, being parts of Relectiones theologicae XII. Edited by *Ern Nys*. Washington 1917. 4°.

I. Introduction by *Ern. Nys*. and translation by *Jo. P. Bate*.
II A translation of the text by *J. P. Bate*.
III Revised text by *Herb. F. Wright* with prefatory remarks, list of errata and index of authors cited.
IV A photographic reproduction of Simon's edition of 1696
Classics of International Law. [vol. 7].

Voix (La) de l'Arménie. Revue bi-mensuelle. I^e Année. No. 1 ss. Paris 1918 ss. 8°.

Voorduin (*J. C.*), Geschiedenis en Beginselen der Nederl. Wetboeken ... Met eene voorrede van *H.M.A.J. van Asch van Wijck*. Utrecht 1837—1840. 11 deelen in 12 banden. 8°.

Voorschriften betreffende den dienst der pestbestrijding. Batavia 1918. Met 18 fig. 8°.

Voorschriften betreffende het Lager onderwijs (met uitzondering v. h. inlandsch onderwijs) gevolgd door algemeene personeele bepalingen, bewerkt door *J. W. Sanders*. Batavia 1918. 8°.
— Idem, Wijzigingen en Aanvullingen. Batavia 1918. 8°.

Voorschriften (Administratieve) voor den dienst van het wapen der Genie in Ned.-Indië. Batavia 1917. 8°.
— Idem. Modellen behoorende bij de Administratieve Voorschriften. Batavia 1917. 8°.

Voorschriften voor het kasbeheer en de contrôle op de Landsuitgaven in Ned,-Indië. Gearresteerd bij G. B. dd. 22 Jan. 1867, No 1. Batavia 1867. 4°.
—, Modellen van registers en staten behoorende bij het voorgaande [Ibid. 1867?]. fol.

In één band folio met aanteekeningen in handschrift.
Afkomstig van het Departement van Marine.

Vuuren (*L. van*), Ned.-Indisch Heemschut en Vereeniging voor Openluchtmusea Batavia 1918. Met pl. 8°.

Wandelkaart van Garoet en omstreken. Map of Garoet &c. 1: 40.000. [Batavia 1917?]. pl°, in omslag 8°.
—; Eenige wandelingen in de omstreken van Garoet, behoorende bij de wandelkaart. Some walks &c. [Batavia 1917?] 8°.

Ward (*J. S. M.*), Brasses. Cambridge 1912. With 25 fig. 8°.

The Cambridge Manuals of Science and Literature.

Weber (*Max*) and *L. F. de Beaufort*, The Fishes of the Indo-Australian Archipelago, Vol I-III. Leiden 1911-1916. 8°.

I. Index of the ichthyological Papers of *P. Bleeker*. With portr.
II Malacopterygiï, Myctophoidea, Ostariophysi: I Siluroidea. With 151 illustr. and portr.
III Ostariophysi: II Cyprinoidea, Apodes, Synbranchi. With 214 illustr.

Weerbaarheids-dag of — week (Een) [door *A. van der Boon*]. [Weltevreden 1918]. 8°.

Wetboek „Agama" in het Hoog-Balisch en Maleisch vertaald door *I Goesti Poetoe Djlantik*. Herzien en verbeterd door *H.J.E.F. Schwartz*. Batavia 1918. 8°.

Wetboek van strafrecht voor Ned.-Indië, met register, bewerkt door *F. C. Hekmeijer*. 2e druk. Batavia-Weltevreden 1918. Smal 8°.

Wetten en verordeningen van Ned.-Indië. Uitg. *Hekmeijer* en *Corporaal* No. 29.

Weijl (*S.*).— Het concubinaat in de Indische kazernes. Pro: *S. Weijl*, contra: *W.H. Boogaardt*. Baarn 1917. 8°.

„Pro en Contra". Serie X. No. 6.

Winstedt (*R.O.*) and *C.O. Blagden*, A Malay Reader. Oxford 1917. 8°.

Yearboek (6th Annual) Holland-American Chamber of Commerce of San Francisco. Ned. Monsterkamer te San Francisco. [San Francisco] 1918. 4°.

Zee (*D. van der*), De Volksraad. De voorschriften omtrent zijn instelling, samenstelling en bevoegdheden, stelselmatig gerangschikt en van aanteekeningen voorzien. Dl. II. Weltevreden 1918. 8°.

Notulen der negende Directievergadering gehouden op Maandag 4 November 1918.

Aanwezig: de Directieleden Dr. G. A. J. HAZEU, ondervoorzitter, J. P. MOQUETTE, Dr. H. DJAJADININGRAT, Dr. F. D. K. BOSCH, P. DE ROO DE LA FAILLE, Dr. B. SCHRIEKE, en de adj.-secretaris P. GEDIKING.

Afwezig: de Directieleden W. J. COENEN, voorzitter; V. ZIMMERMANN, Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN, P. J. OTT DE VRIES, Mr. K. F. CREUTZBERG.

I. De wd. voorzitter herdenkt de treurige reden der afwezigheid van den Heer COENEN, die diep gebukt gaat onder het pas geleden verlies zijner echtgenoote.

II. De Notulen der Directievergadering van 4 Augustus 1918, besproken en goedgekeurd in die van 20 September 1918, maar ter teekening aangehouden, worden thans, nadat de verlengde diensturen op werkdagen nader zijn vastgesteld op 7¼ tot 1¼ uur (en niet 8—2 uur) gearresteerd.

Daarna worden eenige bij de rondlezing der Notulen van 20 September gemaakte opmerkingen overwogen.

Dr. HAZEU, ter vorige vergadering afwezig, heeft bezwaar tegen hetgeen toen (sub IV No. 1) ten aanzien der bijdragen, door Directieleden aangeboden, is besloten en leest voor, wat dienaangaande vroeger is bepaald.

In 1900 (Notulen bladz. 33 sub V) werd, tegenover het ingeslopen gebruik, dat opstellen afkomstig van Directieleden direct in handen werden gesteld van de Redactie van het Tijdschrift, weer als regel aangenomen alle bijdragen eerst in rondlezing te zenden.

In 1912 echter (Notulen bladz. 93 sub d) werd besloten de stukken dadelijk in de vergadering te brengen, alwaar de benoeming eener commissie van præadvies overwogen zou kunnen worden.

De Heer MOQUETTE acht den toestand van 1900 niet gelijk aan dien van thans. Toen maakten bij de rondlezing alle directieleden hunne aanmerkingen, en was Dr. VAN RONKEL zelfstandig redacteur. Thans is er eene commissie van redactie.

Deze commissie heeft echter, volgens Dr. HAZEU, niet tot taak te beslissen aangaande de al- of niet opname van een stuk, maar eventueel in overleg te treden met auteurs en zich te bemoeien met de aangelegenheden van den druk. Hij acht het niet gewenscht den Directieleden een voorrecht te geven.

De Heer DE ROO DE LA FAILLE ziet in den ter vorige vergadering genomen maatregel geen bezwaar. Deze bedoelt immers alleen eene bespoediging. Dr. DJAJADININGRAT wijst in dit verband op het besluit der Directie van 17 Augustus 1914 (Notulen bladz. 106 sub e) waar, ten einde vertraging in den druk te voorkomen, besloten werd stukken, voor welke de commissie van præadvies eenparig ongewijzigde plaatsing had aangeraden, dadelijk in handen van den Redacteur te stellen zonder op eene Directievergadering te wachten.

Overwegende, dat anders toch in eene uitbreiding der nieuwe bepaling tot sommige eereleden moet worden voorzien, stelt Dr. SCHRIEKE voor, dat de Redactie-commissie voor alle ingekomen stukken zal bepalen, of zij deze meent te kunnen opnemen òf dat zij eene commissie van praeadvies noodig acht.

Daarmede wordt al het werk naar de commissie van redactie verplaatst, maar Dr. SCHRIEKE ziet daarin geen bezwaar, aangezien haar leden de stukken thans toch lezen, en zij alleen den wetenschappelijken opzet te beoordeelen hebben. Lijkt hun de taak der beoordeeling te zwaar, dan vragen zij eene commissie van præadvies aan.

Aldus besloten.

Voor den grafsteen-PLEYTE (Notulen 20 September '18 IV sub 2) zie beneden onder punt V.

Hierop worden de notulen der vergadering van 20 September l.l. goedgekeurd en gearresteerd.

III. Vervolgens komen aan de orde de ingekomen stukken:

1. Missive van den Directeur van O. en E., Batavia 23 September, No. 27883, waarin bericht wordt, dat de Gouv.-Generaal zich vereenigt met de voorstellen der Directie inzake den aankoop van oudheden in den kraton Kasepoehan te Cheribon enz. en de bemiddeling der Directie bij den aankoop gaarne aanvaardt.

Zie Notulen 4 Februari '18 IX sub 19 (blz. 18/19), 4 Maart sub I (blz. 20);, 8 April sub III 2 (blz. 43-44); 27 Mei VIII sub 10 (blz. 58-60); 1 Juli sub II (blz. 68-69).

Aan den wd. Sultan Sepoeh, die (No. 22 der ingekomen stukken) om spoedige beslissing inzake de aangeboden oudheden in zijnen kraton heeft verzocht, zal gevraagd worden, of hij er in toestemt de in het rapport der H.H. BOSCH en SCHRIEKE als een apart geheel aangeduide historica en ethnographica afzonderlijk te verkoopen en voorts of hij accoord gaat met het benoemen eener commissie van deskundigen voor de taxatie, waarvoor hij één lid (expert?) zoude aanwijzen, de Directie één, de derde door beide gemachtigden samen te kiezen. Dr. BOSCH maakt bezwaar als zoodanig vanwege de Directie op te treden, al is hij gewoon de Hindoevondsten (maar naar een vasten regel) te schatten, doch stemt in 't eind toe. Desnoods (desgewenscht en zoo mogelijk) zal Dr. SCHRIEKE als raadgever met Dr. BOSCH wederom naar Cheribon medegaan. Dr. BOSCH stelt evenwel de vraag, of de beslissing der comissie van taxatie bindend zal zijn voor beide partijen. Daar aan de Regeering een bepaald bedrag in het rapport is genoemd moet haar in geval van overschrijding bij het oordeel der deskundigen, vrijheid van al of niet aanvaarden gelaten worden, hetgeen billijkerwijze wederkeerig voor den wd. sultan geldt.

In dezen geest zal hem geschreven worden.

2. Aanbieding door den Ass. Secr. to the Gov. of India bij schrijven No. 809, gedagteekend Calcutta 15 Aug. 1918, van Addenda & Corrigenda tot de Gazetteers van Nimar, Drug, Chanda en Nagpur Districts.

3. Idem No. 844, dd. 23 Aug. 1918, van Addenda & Corrigenda Akola, Betul, Raipur, Sangor District.

4. Idem, No. 905, dd. 28 Aug. 1918, van Coorg District Gazetteer, B. Volume.

Voor Nos. 2—4 bedankt op 25 Sept. 1918.

5. Aanbieding bij dienstbrief Batavia 25 Sept. 1918, No. 591/13 door den Directeur van B.B., van het Rapport inzake de Saminbeweging [voor den dienst].

Aangevraagd op 28 Aug. '18 en toegezegd door den 1sten Gouv. Secretaris 17 Sept. l.l. „Mededeelingen over onderwerpen van Alg. Belang", insgelijks toegezegd, echter nog niet ontvangen. (Not. 20 Sept. '18 sub XI 20).

6. Schrijven van Dr. E. RITTER VON ZACH, Weltevreden 29 Sept. 1918, waarbij een opstel, getiteld: „Beiträge zum malayischen Wörterbuch" wordt aangeboden voor het Tijdschrift.

Hier wordt de nieuwe werkwijze meteen toegepast. De Redactiecommissie besluit tot onveranderde opname in het Tijdschrift.

7. Schrijven van den Secretaris van den Volksraad, Batavia 30 Sept. 1918, No. 296, houdende toezegging van een exemplaar van den herdruk der Handelingen van den Volksraad, 1e zitting.

Informatie. (Zie Not. 20 Sept. '18 IX sub 21)

8. Bericht van A. A. J. KOTTING, Tjiandjoer 1 October 1918, dat op 9 October d.a.v. in zijn venduhuis geveild wordt een toembak (gobang) met daarop aangebrachte letters VOC, blijkbaar geschenk der Compagnie aan een oud regentengeslacht, dat thans de limiet van *f* 150,— stelt voor den verkoop.

Geschreven: wanneer ter veiling aangehouden, verzoeke afbeelding en geschiedkundige gegevens. Wordt aankoop dezerzijds gewenscht, dan volgt vóór 9 Oct. telegrafisch bericht. Niets meer vernomen.

9. Aanbieding door L. THYS, Soekaboemi 30 Sept. 1918, van een koperen tafelschel met opschrift: „F. Hemony me fecit, 1569", ter overname voor het Museum.

Opzending verzocht. Zie No. 19.

10. Aanbieding door den Directeur der B. O. W., bij dienstbrief Batavia 1 Oct. 1918, No. 18587/D., van „Verslag over de B. O. W. in Ned.-Indië over 1914 (Havenwezen) en van dat over 1915 (Werken in het belang der gezondheid).

Bedankt 4 October 1918.

11. Brief van den Heer J. N. SMITH, Assistent-Resident van Indramajoe, d.d. 1 October 1918, waarbij ter eventueele opname in het Tijdschrift wordt aangeboden eene verhandeling, getiteld: „De Kilajoe als Jav. treurboom en de beteekenis van het praefix ki of ka voor namen van planten".

Door Dr. SCHRIEKE zijn bij de rondlezing eenige aanteekeningen gesteld, waarin tegen de afleidingen en uitleggingen van den Heer SMITH bedenkingen worden geopperd. Twee van de drie leden der Red. commissie maken bezwaar tegen opname. De H.H. HAZEU en DE ROO DE LA FAILLE, bereid als commissie van præadvies op te treden, kunnen zich al dadelijk met de bedenkingen vereenigen. Echter zal op raad van den Heer SCHRIEKE, die het betreurt, dat een onderwerp, waaraan nog niemand de aandacht heeft gewijd, daarmede van de baan zou zijn, den auteur om toestemming worden verzocht eenige feitelijke mededeelingen uit zijn stuk op te nemen in Notulen of Tijdschrift. (Zie Not. 11 Dec. II 8).

12. Aanbieding door Dr. F. DE HAAN, 8 October 1918, van een opstel „Mijne Schenkpiring" ter opname in het Tijdschrift.

De piring van Ds. JACOBUS CANTER VISSCHER op 3 Mei '18 (zie Notulen 27 Mei '18 VIII sub 14) in bruikleen (bij versterf ten geschenke) aangeboden, is aanvaard en volgens wensch van Dr. DE HAAN in de Goudkamer geplaatst.

Wijzigingen in het opstel worden door den schrijver beslist afgewezen en spoedig antwoord verzocht.

Wordt tot opname in het Tijdschrift besloten.

13. Aanbieding bij schrijven No. 982, Calcutta 20 Sept. 1918, door den Ass. Secr. to the Gov. of India, Dep. of Education, van: „Addenda & Corrigenda" tot eenige Prov. Gazetteers.

Bedankt 29 Oct. 1918.

14. Aanbieding door den Directeur van O. en E., Batavia 8 October 1918, No. 29606, van een afschrift eener van het Legerbestuur ontvangen woordenlijst der Poetoeksche taal.

Bedankt 11 October 1918.

15. Schrijven van den Heer TH. B. A. FAUBEL, vertegenwoordiger van het Genootschap te Soerabaja, 9 October 1918, met verzoek om eene dankbetuiging der Directie te zenden aan den Heer E. BÜCKER aldaar voor het kosteloos ter beschikking stellen van het Simpang-theater voor de lezing van den Heer VAN STEIN CALLENFELS.

Verzonden op 14 Oct. '18. Zie ing. stukken No. 21 en 25.

16. Toezending door den Secretaris der Société de l'Histoire des Colonies Françaises, Parijs 3 Aug. 1918, van reçu voor gestorte contributie over 1914-16, met verzoek om toezending van die over 1917-18.

Aanvulling der publicaties eindelijk toegezegd en ontvangen.

17. Aanbieding door den Ass. Secr. to the Gov. of India, Dep. of Educ., No. 952, Calcutta 19 Sept. '18, van Salem District Gazetteer, vol. I, part I-II.

Bedankt 29 Oct. 1918.

18. Idem, No. 1013, 23 Sept. 1918, van District Gazetteer of Ralda & Bakarganj 35, 36.

Bedankt 29 Oct. 1918.

19. Toezending bij schrijven Soekaboemi 3 Oct. 1918, door den Heer L. THYS, van de tafelschel, onder ing. stuk no. 9 genoemd.

Waardelooze namaak. Teruggezonden. Verzendkosten vergoed.

20. Toezegging door den Heer J. FORTGENS, zendeling te Djailolo, 16 Sept. 1918, van eene „Grammaticale Schets van het Tabaroesch" en van transcripties van Ternataansche uit De Clercq: „Bijdragen tot de kennis teksten van de Residentie Ternate" ter eventueele opname in het Tijdschrift.

Den Heer FORTGENS opzending verzoeken van hetgeen gereed is, enz.

De uitgesproken wensch om zelf te corrigeeren geeft bezwaar bij het Tijdschrift, minder bij de Verhandelingen.

21. Telegram, 15 October 1918, van den Vertegenwoordiger van het Genootschap te Soerabaja den Heer TH. B. A. FAUBEL, meldende de aanwinst van 37 gewone en 5 buitengewone leden.

Zie sub No. 15 en 25.

22. Verzoek van den wd. Sultan Sepoeh, Cheribon 14 Oct. 1918, om eene beslissing inzake den aankoop van oudheden uit den kraton te Cheribon.

Zie No. 1.

23. Aanbieding bij missive No. IV B, Buitenzorg 11 October 1918, door den 1sten Gouv. Secretaris namens den Gouv.-Generaal, van een prachtwerk getiteld: „Present Day Impressions of the Far East".

Bedankt 15 Oct. 1918.

24. Brief van Mevrouw de Wed. M. H. SCHWARZ-HARTIG, Soerabaja 14 October 1918, waarbij ingevolge den wil van wijlen haren echtgenoot wordt aangeboden eene groote op rol geplakte kaart van de Minahasa door E. G. A. TAENZER.

Bedanken.

25. Opgave bij schrijven, Soerabaja 15 Oct. 1918, door den vertegenwoordiger TH. B. A. FAUBEL, van nieuwe leden, toegetreden bij de lezing VAN STEIN CALLENFELS met verzoek om diapositieven voor aanmelding te laten maken.

Conform.

26. Toezending door de Redactie van het Int. Maandblad, Soerabaja Oct. 1918, van 10 Nos. van den 7en jaargang. No. 13, waarin een klein opstel ter ondersteuning van

den arbeid van Mevrouw T. TER HORST voor de inlandsche kunstnijverheid.

Informatie.

27. Schrijven van Mevrouw W. FRUIN—MEES, Fort van der Capelle 12 Oct. 1918, met gunstig antwoord op de uitnoodiging dezerzijds (Notulen 20 Sept. sub VII b) om als vertegenwoordigster van het Genootschap ter Weskust van Sumatra op te treden.

Benoemd. Instructie toezenden.

28. Missive van den Commandant van het Leger enz. Bandoeng 24 Oct. 1918 (VIIIe afd. Dep. v. O. No. 1724) waarbij met het oog op het ter perse gaan van het Verslag der Militaire Exploratie van N.-Guinea wordt gevraagd om de toezending van het namens de Directie bewerkte Hoofdstuk XI j. (Ethnographica) te bespoedigen..

De bijdrage van den Heer SCHWARTZ, na terugkomst uit de rondlezing bij de Directieleden, naar Bandoeng opgezonden 30 Oct. '18. Zie Notulen 1918, bladz. 14 e.e., Not. 27 Mei VI No. 3.

De H.H. ZIMMERMANN en DE ROO hebben bij de rondlezing op den omslag de vraag gesteld, of dit opstel over streken en zaken, waarover men zoo zelden iets te lezen krijgt, niet ook in het Tijdschrift kan opgenomen worden. Zal het gelijkluidend overnemen niet mogen geschieden zonder goedvinden van het Legerbestuur, de Heer SCHRIEKE merkt op, dat de Heer SCHWARTZ zijn eerst uitvoeriger opstel heeft besnoeid. Met de meerdere stof zou thans een stuk voor het Tijdschrift van het Genootschap zijn samen te stellen.

De Heer SCHRIEKE neemt zich voor daarover met den Heer SCHWARTZ te spreken.

29/30. Aanbieding door den Legal Ass. Legisl. Dep. Gouv. of India, Simla 23 Sept. en 27 Sept./10 Oct. 1918, No. 3283 en 3329, van „Digest of Indian Law Cases, compiled bij Bose, 1917", en „Central Provinces Code", 4th Edition, 1918.

Bedankt voor beide 29 Oct. 1918.

31. Aanbieding door den Directeur B. B., Batavia 17 Oct. 1918, No. 11045/Btb, ter inzage met voorstel tot event. publicatie, van 4 woordenlijsten der Soela-eilanden, bijlage van „Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau No. 15" door den luit. der Inf. P. VAN HULSTIJN.

Deze woordenlijsten werden reeds aangeboden door den Directeur van O. en E. namens het Legerbestuur op 16 Jan. 1917 (Notulen bladz. 15), en na het nemen van afschrift terugaangeboden dezerzijds op 11 Febr. 1918 (Notulen 1918 bladz. 6, X sub 1).

In dank terugzenden.

IV *a*. Bij de rondvraag spreekt Dr. BOSCH eerst over de electrische verlichting der achterzaal.

In de vergadering van 20 Sept. l.l. (Notulen sub II aan 't slot) werd de commissie ter zake gemachtigd tot een bedrag van ± *f* 1000.—. Daar de begrooting der firma MAINTZ & Co. een aanzienlijk voordeelig verschil aanwees (± *f* 250) en haar lampen nog geschikter bleken, gunden de beide gemachtigden haar het werk.

De aanleg is op de plaatsing van den meter na reeds voltooid.

De Heer SCHRIEKE vraagt, of de commissie zich overeenkomstig het opgemerkte ter vorige vergadering ook van den goeden wil der Gasmaatschappij heeft verzekerd ten opzichte van stroomlevering als anderszins voor eene leiding, niet door haar gelegd. De Heer BOSCH is overtuigd, dat de Heer ZIMMERMANN daarmede heeft gerekend. Bij den aanleg zijn alle voorschriften, door de Gasmaatschappij aan leidingen gesteld, in acht genomen. (Zie verder Notulen 11 Dec. '18 sub V*a*).

b. De Heer BOSCH verzocht en verkreeg in de Directievergadering van 4 Augustus l.l. (Notulen XI sub 3) machtiging om met den Heer J. TERMYTELEN te Kediri in onderhandeling te treden over de resten der bronsvondst te Ngandjoek (Notulen 1913 bladz. 86, 95, 111, 123; 1914 bladz. 29, 47, 53, 94, 154, 158) die op

dat oogenblik hem tot onderzoek waren afgestaan. Inplaats van de (naar rato der vroegere prijzen) begroote *f* 2000,— vraagt de Heer TERMYTELEN thans *f* 10000,— voor de 28 stuks, een onbehoorlijke som, waar deze heer ze zelf voor een tiental guldens van een inlander heeft gekocht. Dr. BOSCH stelt voor de onderhandelingen af te breken en den Heer TERMYTELEN de beeldjes te laten houden, hoe belangrijk ze ook zijn.

De Heer DE ROO vraagt, of deze daar het recht toe heeft. In Italië is men zeer streng ten opzichte van de opgegraven oudheden. Indien de bepalingen hier onvoldoende zijn, is het nu tijd, dat óf Dr. BOSCH óf het Bat. Genootschap aandringt op het uitvaardigen van eene behoorlijke wet.

Dr. BOSCH antwoordt, dat hij door informatie bij den controleur van Berbek zekerheid heeft gekregen, dat de beeldjes in Gouvernementsgrond zijn gevonden. Den Directeur van Justitie verzocht hij reeds tweemaal om inlichting, of gerechtelijke vervolging kon plaats hebben. Aan het bestaande Gouv. besluit op de gevonden oudheden ontbreekt nl. eene strafbepaling. Antwoord van den Directeur werd niet ontvangen. Het zoude evenwel unfair zijn den Heer TERMYTELEN gerechtelijk aan te grijpen, daar de Oudh. Dienst de beeldjes ter bezichtiging had ontvangen en ze laten photographeeren.

De Directie verzoekt den Heer Bosch nogmaals op antwoord aan te dringen bij den Directeur van Justitie en eventueel de aangelegenheid van eene behoorlijke Oudhedenwet voor te brengen.

c. Ten derde bericht Dr. BOSCH, dat hij op Bali de vrij belangrijke bibliotheek van D. D. DJLANTIK gezien heeft en van sommige manuscripten een afschrift laat maken, hetgeen eenige, overigens zeer geringe kosten met zich brengt. Eene lijst dezer handschriften, waarvan de meeste echter al bekend zijn, zal in de verzameling van het Genootschap worden opgenomen.

d. Voorts bestelde spreker (op het gebied van zijn collega tredend) voor de ethnographische afdeeling een zgn. santi, voorzien van eene figuur met twee aangezichten, door den pedanda boeda bij den dienst gebruikt.

e. Door eèn toeval kwam Dr. BOSCH te weten, dat de poenggawa van Djagaraga in het Boelelengsche in het bezit was van 4 versierde handschriften. Twee werden hem toevertrouwd ter bestudeering. Het eene bevat twee van de 40 zangen van den Smaradahana. Het is afkomstig van en geïllustreerd door den ouden poenggawa van Sawan en dateert van een 40 à 50 jaar geleden. De beide schutbladen van den lontar als ook de boven- en binnenzijde van den deksel van de doos dragen teekeningen in kleuren; de andere illustraties zijn zwart. Elke regel van elke strophe werd verlucht, maar de illustrator heeft den oud-Javaanschen tekst vaak niet meer begrepen, zoodat de afbeeldingen geen steun geven voor het begrip van den tekst. Het andere handschrift bevat de Ardjoena Wiwaha.

Zal het Genootschap deze beide merkwaardige manuscripten trachten aan te koopen? De bezitter is tot afstaan van geen van het viertal bereid en zegt voor het eerstgenoemde reeds een aanbod van *f* 750.— te hebben afgewezen. Voorts aarzelt Dr. BOSCH den poenggawa in verleiding te brengen, een Balisch huis te berooven van de schatten, die daar thuis hooren. Maar wel ware te vragen, ingeval de eigenaar besloot ze weg te doen, het Genootschap den voorrang te laten.

In verband met hetgeen door Mr. CREUTZBERG werd opgemerkt in Notulen 1917 bladz. 52 en 53 heeft Dr. BOSCH het plan ontworpen tot eene reproductie op ware grootte ter begeleiding van eene uitgave van den volledigen tekst van de Smaradahana (door R. Ng. POERBATJARAKA), waarbij spreker dan inleiding en toelichting zou schrijven. De kosten eener 1e klasse weergave zouden volgens den Heer TEILLERS bedragen ca. *f* 4000.—, waarbij nog ca. *f* 2000.— komen voor

den tekst en de banden. Eene uitgave van *f* 6000.— laat blijkens informatie bij den penningmeester de stand van de kas wel toe.

Aldus zou men dan iets smakelijks voor de leden verkrijgen.

De Heer DE ROO DE LA FAILLE vraagt, of men wel het geheele geïllumimeerde handschrift zal uitgeven? Dr. HAZEU stelt voor liever proeven uit beide te nemen. Dan zoude men voor een *f* 1000.— à *f* 1200.— reeds iets aardigs voor de leden verkrijgen.

Dr. DJAJADININGRAT voelt voor het voorstel HAZEU, niet zoozeer om het bezwaar der kosten, als wel aangezien de tekst van de Smaradahana toch niet geheel behandeld is door den illustrator en de tooneelen niet alle toonbaar zijn. Men zoude eene ruime keuze kunnen geven als proeven van Balische illustreerkunst. De wetenschappelijke uitgave van den tekst zou dan afzonderlijk kunnen geschieden.

De Heer MOQUETTE wijst op het weinige succes der vroegere uitgave van Darmo Lelangon en van de mooie serie platen: Ethnographica; de Heer DE ROO betwijfelt, of het publiek de ontworpen proeven van Balische grafische kunst (die in dezen vorm geen volkskunst en zeldzaam is) wel zal koopen. Zij staan als kunstproducten verre achter bij de verluchtingen der middeleeuwsche Europeesche handschriften; het zijn curiosa. En eene beteekenis van deze reproducties voor een nieuwen opbloei der Javaansche kunst kan hij niet aannemen. Is Bali wel eens eene levende antiquiteit genoemd met het oog op de verwantschap met oud-Java, op het hedendaagsche Mohammedaansche Java is het Hindoe-Javaansche dood en z.i. voor goed dood, al zijn er ook die een nieuwen opbloei thans meenen te kunnen onderstellen.

Dr. DJAJADININGRAT echter meent, dat eene uitgave dezer proeven wel in den smaak van het publiek zal vallen, er is thans meer belangstelling, en Dr. SCHRIEKE merkt op, dat zij aanleiding zouden kunnen geven tot eene herleving

dezer versieringskunst, gelijk in Engelsch-Indië eene nieuwe grafische school is uitgegaan van de oude voorbeelden.

Het voorstel BOSCH is feitelijk teruggenomen. Blijven de voorstellen HAZEU en DE ROO.

Het voorstel Dr. HAZEU luidt: ruime proeven uit de verluchtingen der handschriften van de Smaradahana en Ardjoena Wiwaha afzonderlijk te publiceeren als proeven van Balische illustratiekunst. Daarnaast zal eene wetenschappelijke uitgave van den oud-Javaanschen tekst met vertaling verschijnen.

De Heer DE ROO DE LA FAILLE echter wenscht geene aparte uitgave der reproducties, doch deze gevoegd bij de teksteditie. Daar echter verscheidene Directieleden thans afwezig zijn, geeft hij in overweging den Heer BOSCH te verzoeken zijn plan en de amendementen nog eens te ontwikkelen in eene nota, die vóór de volgende vergadering in rondlezing kan worden gezonden.

Dit voorstel vindt instemming. Met het oog op den korten termijn, voor welken de beide handschriften ter leen zijn afgestaan, ware de bemiddeling van den Resident van Bali in te roepen om den eigenaar te bewegen den leentijd te verlengen.

Aldus besloten.

f. Ten slotte deelt Dr. BOSCH mede in het archief van den Oudheidkundigen Dienst eene portefeuille te hebben gevonden, welke eene gedeeltelijke vertaling van den Nagarakrtagama door wijlen Dr. BRANDES bevat, eene vertaling, die aan de H.H. ROUFFAER en VAN RONKEL blijkens hunne lijst onbekend was, en welke in vele opzichten afwijkt van die van KERN. Mocht er al reden hebben bestaan bij het leven van den meester de afwijkingen niet te publiceeren, nu is daartegen geen bezwaar. Spreker stelt voor het stuk in het Tijdschrift op te nemen.

Aangenomen.

V. De Heer MOQUETTE: 1e, vestigt er de aandacht op, dat in de vorige vergadering (Notulen 20 Sept. '18 IV sub 2)

wel is besloten tot het plaatsen van een grafsteen met naam voor den Heer PLEIJTE maar dat voor de uitvoering geen commissie is benoemd. Naar hij meent zullen de H.H. DE ROO DE LA FAILLE en OTT DE VRIES bereid worden gevonden in deze commissie zitting te nemen.

2. Stelt voor den concierge DE JONG voor zijne voortdurende hulp bij het rangschikken der muntverzameling (tegen St. Nicolaas b.v.) als gratificatie eene maand loon toe te kennen.

Goedgekeurd.

VI. Dr. DJAJADININGRAT brengt ter tafel een door den Heer J. L. MOENS, ing. B. O. W. te Weltevreden, voor de verzameling aangeboden handschrift over de pamor-kunde.

Den gever dank betuigen.

VII. Dr. SCHRIEKE:

1. Heeft eveneens een geschenk van den Heer MOENS te vermelden, n.l. een zestal voorwerpen, uitmakende de jachtuitrusting van de Oet Hiban, Dajaks der Z. en O. afdeeling van Borneo.

Dank betuigen.

2. brengt ter tafel een aantal losse bladen, oproepen voor vergaderingen en derg., inzake het befaamde artikel in de Djawi Hisworo, dat aanleiding werd tot de Tentara Nabi beweging. Deze pamfletten zullen met verwijzing naar de betreffende courantenberichten bewaard worden in het archief. Bijgevoegd is een Jav. geschrift van denzelfden MARTODARSONO uit het jaar 1914, „Wedosanjoto," uitgegeven bij A. Rusche en Co. te Soerakarta, waarin reeds soortgelijke uitingen voorkomen als in het later zoo gewraakte Djawi-Hisworo-artikel.

4. voegt bij de ten vorigen male aangeboden brieven en werken nog een schrijven van Hadji ABDOELLAH ACHMAD (Notulen 20 Sept. '18 V sub 2, bijlagen).

5. vermeldt de ontvangst van een schrijven van den Resident der Z. en O. Afdeeling van Borneo waarin bericht wordt, dat naar het voorkomen van koperen martavanen onder de Oet Danoem Dajaks en het bestaan van gietplaatsen voor dergelijke voorwerpen in hun gebied spoedig onderzoek zal worden gedaan. (Zie Notulen 27 Mei 1918, VI sub 5).

6. biedt voorts aan voor de handschriftenverzameling een afschrift van een gebed voor Koningins verjaardag opgesteld door het Volksraadslid SAID ISMA'IL BIN ABDULLAH ALATAS waarvan de vorm kenschetsend is voor het hedendaagsch „literair" Arabisch.

7. legt over een drietal prijsnoteeringen voor het drukken van den Gids voor de Ethnographische Verzameling, waarvan twee voor eene oplaag van 2000 exemplaren totaal *f* 1500,— en ± *f* 1165,— bedragen, de derde *f* 124,— per vel (*f* 120,— bij mindere kwaliteit papier).

Het werk wordt aan de laatstgenoemde, de drukkerij „Evolutie" gegund, voor *f* 124,— p. v. bij oplaag van 2000 exemplaren.

8. heeft nog eenige stukken betreffende het model van een Balisch erf, die gevoegd kunnen worden bij Notulen 20 Sept. '18 V sub bijlage D.

9. deelt mede, van den Resident van Solo eene lijst te hebben ontvangen van handschriften van wijlen P. A. TJOKRONEGORO, aldaar, welke voor *f* 300,— konden worden aangekocht en van welke het Genootschap een deel zoude overnemen (Notulen 20 Sept. '18 V sub 2). Deze handschriften hoopt spreker de volgende maal aan de vergadering te presenteeren.

De voorzitter betuigt Dr. SCHRIEKE voor zijne verschillende geschenken en mededeelingen dank.

10. Eindelijk brengt Dr. SCHRIEKE het geval ter spake, enz.

VIII. 1. Voor het gewoon lidmaatschap hebben zich opgegeven:

Mr. G. A. Yssel de Schepper, Dir. N. I. Spaarbank, Lawang.
J. Kempen, Agent Javasche Bank, Soerabaja.
J. W. Goedhart, Soerabaja.
G. J. E. Kruijs, Dir. Cult, Mij. Kandangan, Soerabaja.
L. Frankema, makelaar, Soerabaja.
E. H. Brands, makelaar, Soerabaja.
Herm. Smeets, architect, Soerabaja.
A. M. Erkelens, Chef Installatie H. V. Amsterdam te Soerabaja.
C. H. Wilson, Tuingeëmployeerde s.f. Ketintang, Soerabaja.
P. R. Nieboer, Ingenieur, Soerabaja.
H. Th. Weissenborn, Ingenieur, Soerabaja.
M. A. A. van Mook, Directeur Instituut Buijs, Soerabaja.
W. G. Tesser, Directeur firma Gebr. Tesser, Soerabaja.
A. De Vos, Dir. Mineraalwaterfabriek A. de Vos & Co., Soerabaja.
J. H. Tobias, makelaar, Soerabaja.
A. G. van der Land, Inspecteur Zoutmonopolie, Soerabaja.
J. Th. van Rossum, Inspecteur N. H. M., Soerabaja.
J. J. Ramspek, Empl. Kol. Bank., Soerabaja.
J. Overweg, Ingenieur, Soerabaja.
G. J. Meijer, makelaar, Soerabaja.
E. A. Wolff, Dir. Wolff's Koffiebranderij, Soerabaja.
J. F. Metzelaar, Chef Admin. kantoor Kooij & Co., Soerabaja.
W. E. van Heukelom, Hoofd-agent N. I. Landbouw Mij., Soerabaja.
G. S. Bakker, Ing. Scheepsbouw Marine Etabl., Soerabaja.
Th. H. Schreuel, wd. Administrateur s.f. Tanggoelangin, Halte Tanggoelangin.
E. Steup, Soerabaja.
Ch. Edgar, Chef Zorab, Mesrope & Co., Singaradja
A. G. Edgar, Chef Zorab, Mesrope & Co., Soerabaja.
E. Bücker, Concert-bureau Simpang, Soerabaja.
W. van Oosten, Procuratiehouder Pharmaceutische Hand Vereeniging, Soerabaja.

B. J. DUETZ, empl. Dordtsche Petroleum Mij., Soerabaja.
F. O. MEEK, admin. ond. Soerowinangoen, Paree.
F. J. VAN VEEN, gezagvoerder K. P. M. (s.s. Both), Soerabaja.
R. AMIR, verificateur In- & Uitvoerrechten en Accijnzen, Soerabaja.
L. SCHIFF, firma S. B. Mesritz & Co., Soerabaja.
S. H. WOLFFERS, Dir. Indische Exploitatie Mij., Soerabaja.
Dr. P. H. M. TRAVAGLINO, Dir. Krankzinnigengesticht, Lawang.
M. J. KOCH, Dir. van Cultuurondernemingen, Malang.
S. BIET, makelaar, Soerabaja.
J. C. SCHELL, architect, Soerabaja.
J. H. F. GELPKE, kapt. der inf., Magelang.
A. J. A. VAN YSSELSTEYN, dir. Ozonia, Magelang.
S. DE KANTER, adviseur Cult. Mij. Vorstenlanden, Djokja.
M. H. M. VAN NOORT, 1e luit. mag. der genie, Djetis Krangan, Djokja.
G. E. VAN DER ZIJL, Gondokoesoeman, Djokja.
P. H. W. SITSEN, oud 1e luit. der genie, dir. Sultanaatswerken, Djokja.
A. ETERMAN, fabr. „Gembong", Soerobrantan, Djokja.
A. MÜHLENFELD, contr. B. B., ambtr. Volkstelling, Weltevreden.
Mr. A. E. SCHOUTEN, landrechter, Malang.
R. M. A. SOEJONO, Soerabaja.
Directeur Koningin Wilhelminaschool, Weltevreden.
P. A. J. MOOJEN, architect, Weltevreden.
J. TH. MOLL, ambt. v. Chin. Zaken, Weltevreden.
Mr. A. H. VAN OPHUYSEN, cand. notaris, Batavia.
A. J. VAN RIEMSDIJK, adm. tab. ond. Tempel, Halte Tempel N. I. S., bij Djokja.
F. E. LEKENS, Weltevreden.

2. De Heeren:

J. V. ARNOLD, wd. adj. controleur Landrente, Barabudur, Moentilan en

G. L. N. BRITT, gep. kapt. inf., beheerder Barabudur, ter vorige vergadering ons opgegeven als buitengewoon lid wenschen gewoon lid te zijn.

De Heer O. L. ZIMMERMANN, koopman, empl. Lindeteves, Soerabaja, die op 19 April 1918 heeft bedankt voor het buitengewoon lidmaatschap, wenscht thans gewoon lid te worden.

3. Buitengewone leden wenschen te worden:

G. L. N. ENGELHARD, Insp. Utr. Lev. Verz. Mij., Soerabaja.

G. A. BLITS, Dirigeerend Mil. Apoth. 1e Kl. (maj.), Soerabaja.

W. E. H. RAPPOLD, Ambtenaar b/d Politie, Soerabaja.

M. F. ONNEN, Leeraar H. B. S., Soerabaja.

G. H. A. SYTSMA, makelaar, Soerabaja.

C. H. KOCH, koopman, Makassar.

Mr. R. VERHEYEN, voorzitter landraad, Solo.

J. D. FERMAN, s. f. Poendoeng, Djokja.

E. LOUZADA JR., Ingenieur N. I. S., Djokja.

Mevr. N. HENGEVELD, Djokja.

C. A. VAN ROMONDT, controleur B. B., Djokja.

H. ZIEREN, onderwijzer 1e kl. te Djokja.

J. P. WERNER, Djokja.

Particuliere Kweekschool, (Keucheniusschool) (Dir. D. KOELEWIJN), Djokja.

CH. J. ODENTHAL, gep. opz. 2e kl., Djokja.

F. WELTER, oud 1e luit. admin., ond. Wedi Berit, Klaten.

A. J. P. DOOM, Djokja.

A. KUIJER, off. v. gez., Pajeti, (Soemba).

R. SOERATIN, ond. opz. B. O. W., Weltevreden.

W. STAUGAARD, partic., Malang (thans Batoe) (Zie echter Notulen 20 Jan. 1919).

R. K, BOWLES, controleur B. B., Poespa, Tengger.

G. OOSTENBROEK, ass. resident Loeboek Sikaping, S. W. K.

A. I. SPITS, controleur B. B., Fort van der Capelle.

Jhr. B. C. C. M. M. VAN SUCHTELEN, 1e luit. inf., controleur B. B., Djambi.

J. STOOVÉ, commies Res. kantoor, Madioen.

MAS DOERJAT, hoofddjaksa Landraad, Madioen.

C. F. SCHRÖDER, cand. gezaghebber B. B., Weltevreden.

Mr. J. H. MEISS, president Landraad, Magetan (later Ternate).

J. N. SMITH, ass. res., Indramajoe.

4. Bedankt voor het gewoon lidmaatschap:

ED. VAN GHERT, Dir. N. Soer. Courant, Soerabaja (tegen 1 Jan. 1919).

Mr. C. H. VAN TRAA, Djember.

E. P. STADLER, Buitenzorg.

H. M. DE LA CHAPELLE, Weltevreden.

Mr. L. H. F. CREUTZBERG, Probolinggo.

5. Bedankt voor het buitengewoon lidmaatschap:

P. PRITZELWITZ VAN DER HORST, Malang (tegen 1 Jan. 1919).

6. Overgegaan van het gewoon naar het buitengewoon lidmaatschap:

Mr. H. A. IDEMA, voorz. Landraad, Sampang, Madoera.

IX. Aan den Heer VAN STEIN CALLENFELS zullen de door hem bestelde edita Tjandi Djago en Tjandi Singasari als blijk van erkentelijkheid ten geschenke worden aangeboden.

X. Eindelijk, nadat de adj.-secretaris-biblioth. ingevolge de hem op 20 Sept. l.l. (Notulen sub X) gegeven opdracht heeft medegedeeld, dat door de jongste aanwinsten der ledenlijst de marge van 100 exemplaren boven het totaal te verzenden aantal reeds is overschreden, wordt nog besloten de oplaag der edita tot ± 100 boven het telkens benoodigde te verhoogen, en deze dus thans voor de uitgaven, welke alle leden ontvangen (Tijdschrift, Notulen en Oudh. Verslagen) vast te stellen op 800 exemplaren.

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 11 December 1918.

G. A. J. HAZEU, *wd. Voorzitter.*
P. GEDIKING, *Adj.-Secretaris.*

Notulen der tiende Directievergadering, gehouden op Woensdag 11 December 1918.

Aanwezig: de Directieleden, Dr. G. A. J. HAZEU, wd. voorzitter, J. P. MOQUETTE, V. ZIMMERMANN, Dr. H. DJAJADININGRAT, Dr. F. D. K. BOSCH, P. DE ROO DE LA FAILLE, Mr. K. F. CREUTZBERG, Dr. B. SCHRIEKE en de adj.-secretaris P. GEDIKING.

Afwezig (verhinderd): de Directieleden: Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN EN P. J. OTT DE VRIES.

I. De Notulen der vergadering van 4 November l.l. worden na bespreking der wijzigingen goedgekeurd en gearresteerd.

II. Daarna komt op verzoek van den Heer MOQUETTE eerst aan de orde de benoeming van een' nieuwen voorzitter, eene quaestie, die de Heer HAZEU wenscht te verbinden aan No. 1 der ingekomen stukken:

1. Schrijven van den Heer W. J. COENEN, Weltevreden 5 November 1918, waarbij hij, vermeldend, dat door hem met spoed ontslag uit 's Lands dienst is gevraagd, verklaart de functie van voorzitter van het Bataviaasch Genootschap neder te leggen.

Dit schrijven is door den wd. voorzitter namens de Directie beantwoord met een' afscheidsbrief, waarin de gevoelens van dank voor de aangename samenwerking worden vertolkt.

Over een opvolger enz. De Heer MOQUETTE is van meening (gelijk in 1913, Notulen p. 71), dat de aangewezen man is Dr. HAZEU. Deze woorden wekken algemeene instemming. De Heer HAZEU vraagt ten slotte bedenktijd tot de volgende vergadering (15 Jan. 1919).

2. Missive van den 1sten Gouv. Secretaris, Buitenzorg 1 November 1918 No. 2864/IV E, waarbij namens den landvoogd wordt aangeboden het boekwerk van P.H. VAN DER KEMP, getiteld: „Oost Indië 's inwendig bestuur van 1817 tot 1818".

Bedankt 6 November '18. Bibliotheek.

3. Antwoord van Mej. G. ANDREAE, Medan 26 October 1918, op de uitnoodiging der Directie van 24 September l.l., waarbij zij zich bereid verklaart als vertegenwoordigster ter Sumatra's Ooskust op te treden.

„Instructies" toegezonden 5 December '18.

4. Schrijven van den Amerikaanschen Consul te Batavia, 6 November 1918, ten geleide (van een afschrift) van een verzoek van het Public Museum te Milwaukee om specimina van O. I. nuttige planten.

Verwezen naar het Museum voor Economische Botanie (conservator K. HEYNE) te Buitenzorg (12 November 1918).

5. Bericht van den Consul-Generaal der Nederlanden te Calcutta 9 October 1918, No. 1099, dat brief en wissel der Directie (voor vracht der Prov. Gazetteers) door hem ontvangen zijn.

Informatie.

6. Aanbod bij schrijven van den Hoofdambtenaar voor de Volkslectuur, Weltevreden 9 November 1918, van toezending der wekelijksche overzichten van de inlandsche pers ten behoeve van de bibliotheek.

Een verzoek dezerzijds in 1916 kon niet worden ingewilligd. Zie No. 16 (op blz. 153).

7. Nota van het Directielid, Dr. F. D. K. BOSCH, betreffende zijn reeds ter vergadering van 4. Nov. l.l. (Not. sub. V e), gememoreerd plan tot uitgave van 2 verluchte Balische handschriften (Smaradahana en Ardjoena Wiwaha).

Het definitief voorstel-BOSCH luidt: reproductie in kleur en in zwart der illustraties van den Smaradahana desgewenscht op verkleinden schaal met vertaling der geïllustreerde en verklaring, benevens inhoudsopgave van het geheele gedicht. Plaatsing van den oud-Javaanschen tekst met vertaling in

het Tijdschrift of de Verhandelingen. Voorts: laten photographeeren der verluchtingen van de Ardjoena Wiwaha voor een artikel van den Heer VAN STEIN CALLENFELS over dit onderwerp in het Tijdschrift.

De heer BOSCH heeft de illustraties aan eenige heeren van den Kunstkring laten zien, die de reproductie er van toejuichten. De teleurstelling met den Darmo Lelangon opgedaan en de goede verwachting, die hij van deze onderneming koestert, verklaart de Heer BOSCH door de in deze 10 jaren toegenomen belangstelling van Europeesch publiek en de inlandsche wereld.

De Heer DE ROO ziet in de teekeningen meer ethnographische curiosa. Wil men oud-Javaansche kunst geven, dan geve men het beste: Het beste is echter Prambanan en Baraboedoer, deze illustraties acht hij nawerk uit het midden der 19e eeuw.

Ten aanzien van de waarde dezer kunst blijven de smaken van de H. H. DE ROO en BOSCH verschillen, gelijk aangaande de vraag, welke mooier zijn, de illustraties van Darmo Lelangon of Smaradahana, de appreciaties van de H. H. MOQUETTE en BOSCH. Maar het argument van den laatste, dat wanneer misschien over eenige jaren dit handschrift het land uit zoude gaan, het wel spijtig zou zijn, de overblijfselen van eene zeldzame kunst niet te hebben vastgelegd voor Indië, weegt bij den voorzitter. De Heer DE ROO antwoordt hierop, dat hij aankoop van het manuscript goedkeurt, maar daarom nog geen reproductie.

De Heer DJAJADININGRAT zou vóór het voorstel van den Heer DE ROO DE LA FAILLE zijn (Not. 4 November 1918 V), indien deze illustraties den geheelen tekst vergezelden.

Men zou dan eene smaakvolle tekstuitgave kunnen bezorgen met een keur van illustraties b.v. aan het hoofd en aan het slot van elk der zangen.

Maar de illustraties hebben slechts op een tweetal zangen (niet eens de twee eerste) betrekking. Door daarmede deze volledige tekstuitgave te illustreeren zou men dus het even-

wicht der compositie verstoren. Vandaar dat spreker meer voelt voor eene uitgave als door den Heer BOSCH voorgesteld. Voor zulk eene uitgave verwacht hij wel belangstelling, omdat zoowel het Europeesch als het Inlandsch publiek thans zich meer voor de Inlandsche kunst interesseert, terwijl titels als Smaradahana en Ardjoena Wiwaha tot den Javaan ook meer spreken dan Darmo Lelangon. Bij eene doelmatige bekendmaking zou de nieuwe uitgave wellicht ook meer aftrek van de Darmo Lelangon tengevolge kunnen hebben.

De Heer MOQUETTE vreest eene herhaling der financieele teleurstelling en opstapeling van onverkochte exemplaren in den goedang.

Op eene vraag van den Heer CREUTZBERG deelt Dr. BOSCH mede, dat de prijs voor het publiek (niet-leden) vrij hoog zal zijn, *f* 8.— per deel. Gewone leden zullen het gratis, buitengewone leden met gebruikelijke 20% korting ontvangen.

De wd. voorzitter brengt de voorstellen betreffende het photographeeren van de Ardjoena Wiwaha-verluchtingen (voor het artikel van den Heer CALLENFELS) en dat der reproductie en afzonderlijke uitgave in kleuren en zwart der illustraties van den Smaradahana met vertaling der geillustreerde zangen, afzonderlijk in stemming. Het eerste wordt met algemeene stemmen aangenomen, het laatste met die der H. H. MOQUETTE en DE ROO DE LA FAILLE tegen. Besloten wordt ditmaal de algemeene aandacht op deze uitgave te vestigen.

Dr. BOSCH vraagt nog, of men de obscoene voorstellingen wenscht opgenomen of weggelaten te zien. Zij vormen als het ware een groep, zoodat de omissie het verband niet te zeer verbreekt. Besloten wordt het al- of niet opnemen aan DR. BOSCH over te laten.

8. Vraag van den Ass.-resident J. N. SMITH, Indramajoe 13 November 1918, om door aanstreeping en terugzending van het door hem ter vorige vergadering aangeboden artikel

(aangaande de Kilajoe als Jav. treurboom, Notulen III sub 11) aan te duiden welke gedeelten de Directie wil bestemmen voor publicatie.

Het terugzenden zou geen nut hebben, omdat de bedoeling is de feitelijke gegevens opnieuw samen te vatten, hetgeen hier zou moeten gebeuren.

In dezen geest aan den Heer SMITH schrijven. (Zie Not. 3 Maart '19 V 3).

9. Verzoek van den Legercommandant (Dep. v. O. VIIe afd. A. No. 1855, Bandoeng 28 Nov. '18) om eventueel hier berustende origineele rapporten aangaande de Milit. Exploratie van Nieuw-Guinea, aan het Departement van Oorlog terug te zenden.

Onder de stukken der Ethnographische Afdeeling bevinden zich slechts enkele lijsten van voorwerpen (zie nota Hr. SCHWARTZ). In het Archief der Directie niets aangetroffen.

Zulks naar Bandoeng bericht.

10. Schrijven van de redactie van het Algemeen Landbouwweekblad van N. I., Bandoeng 22 November 1918, die niet langer een gratis-exemplaar wil afstaan, maar ruil tegen alle edita en gebruik van werken uit de bibliotheek verlangt of betaling van het abonnement.

Bij oprichting van het blad (1916) werd door den bibliothecaris een exemplaar voor de boekerij gevraagd.

Ruil tegen drie periodieken Verhand., Tijdschrift, Notulen, goedgekeurd op voorwaarde van aankondiging van den inhoud. Voor gebruik der bibliotheek: zie Reglement van Orde art. 10. Zie voorts Notulen 11 Dec. '18 sub VIII 3.

11. Aanbieding door den Ass. Secretary to the Gov. of India, Dep. of Educ. Books Distr. No. 1190, Calcutta 1 Nov. '18, van Gazetteers of the United Provinces, Mehun Distr. B. Vol.

Bedankt.

12. Aanbieding bij missive No. 12361/A1, Batavia 21 Nov. '18 van den Directeur B.B., der „Toelichting van de grondhuurbepalingen in de Res. Soerakarta en Djokjakarta".

Bedankt 4 December 1918.

13. Verzoek van L. ADAM, Menado 20 Nov. '18, om ten behoeve van de Gewest. bibliotheek, te mogen ontvangen (aankoopen) ingevulde woordenlijsten-Holle der talen van Noord-Celebes.

De heer DJAJADININGRAT vraagt, of de Directie deze woordenlijsten, berustende in de handschriftenverzameling wil laten afschrijven en zoo ja, kosteloos of buiten kantoortijd op kosten van den Heer ADAM. Besloten wordt de afschriften gratis te verstrekken aan de Gewest. Bibliotheek te Menado.

14. Aanbieding door den Commandant der Zeemacht enz., Batavia 10 Nov. '18, No. 9246, van de Jaarboekjes der Kon. Marine 1915/1916 en '16/17.

Ontvangen 5 December '18. Bedankt 6 December.

15. Aanbieding bij schrijven, Bandoeng 6 December 1918, door den Heer W. H. HOOGLAND, van eene opgaaf van 9 schenkpirings in de Preanger.

Vijf dezer pirings blijken reeds beschreven te zijn in de opgave van den Heer C. DEN HAMER in Notulen 1901 (Bijlage II blz. IV—VI) en 1902 (bijlage VII blz. LXXIII—LXXV). De 4 overige zullen als aanvulling op die lijst worden opgenomen in de bijlagen tot de Notulen van dit jaar (Bijlage IV blz. 164-165). Zie ook Not. 3 Maart '19 V 13.

Den Heer HOOGLAND dank betuigen.

16. Verzoek om antwoord van den Hoofdambtenaar voor de Volkslectuur, Weltevreden 7 December 1918, op zijn schrijven van 9 Nov. l.l. (zie op blz. 149 No. 6 betreffende het inlandsch persoverzicht, waarvoor vanaf 1 Jan. 1919 *f* 10.— per maand zal worden berekend.

De boekerij ontvangt tot nu toe het Inlandsch Persoverzicht van Dr. DJAJADININGRAT; de Directie zal het aanbod van directe toezending gaarne aanvaarden, maar overweegt, of zij niet in aanmerking komt voor een kosteloos exemplaar.

Dit te informeeren.

17. Brief van den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS, Gedong Sanga 29 November 1918, behelzende dankbetuiging

voor de beide boekgeschenken en opgave van 6 nieuwe leden.
Zie Notulen 4 November IX blz. 147.
Informatie.

III. Dr. BOSCH ondersteunt een voorstel van den bibliothecaris om een aantal oude antiquariaatscatalogi enz. te verwijderen uit de boekerij.
Conform.

IV. Het loon van den klerk der bibliotheek MAS PATAH (in dienst sinds 1916) zal worden verhoogd tot *f* 50,— 's maands om daarmede billijkheid te betrachten tegenover den schrijver NATADISASTRA der Ethnographische Verzameling, die twee maanden geleden op dat aanvangssalaris werd in dienst gesteld door den Heer SCHRIEKE (in overleg met den Heer COENEN). Aan eerstgenoemden klerk zal ook worden medegedeeld, dat bij trouw en goed werk zijn loon nog verder voor verhooging vatbaar is.

V *a)*. Thans is aan de orde de rondvraag.
Dr. BOSCH vraagt, hoe de Directie, nu de electrische installatie (Not. 20 Sept. '18 II en 4 Nov. '18 IV*a)* gereed is de eerste lezing wil regelen? De plaatjes zijn binnenkort beschikbaar, zoodat de voordracht over Oost-Javaansche kunst in het begin der volgende maand zou kunnen plaats hebben.
De Heer MOQUETTE oppert het denkbeeld den Gouverneur-Generaal, Beschermheer van het Bataviaasch Genootschap, uit te noodigen. Dit denkbeeld wint aller instemming. Aan Z. Excellentie en Mevrouw VAN LIMBURG STIRUM zal worden verzocht de inwijding der Museum-voordrachten met hunne tegenwoordigheid te willen vereeren en daartoe een' datum te willen bepalen. Entrée voor het publiek zal niet worden geheven, doch de leden zullen speciale uitnoodigingen ontvangen. De fondsen voor noodige uitgaven worden toegestaan.

Dan echter wordt op voorstel van den Heer MOQUETTE wegens bijzondere omstandigheden besloten de lezing eerst einde Februari te doen plaats hebben en den brief aan Z. Exc. nog een maand uit te stellen.

b). Door den Heer MARKAR, bioscoophouder te Solo, is (met bemiddeling der Residenten van Soerakarta en Batavia) aan het Museum geheel belangeloos afgestaan een bronzen hand, vermoedelijk behoorend tot hetzelfde beeld, welks andere hand door den Resident HARLOFF ten geschenke werd gegeven (Not. 4 Augustus XI sub 2 en 20 Sept. '18 sub I). De heer BOSCH vestigt nogmaals de aandacht op het belang dezer stukken, die het vermoeden van Dr. BRANDES betreffende groote bronzen beelden in de Javaansche Hindoetempels bevestigen.

Den Heer MARKAR zal bijzondere dank worden betuigd.

VI. De Heer DE ROO DE LA FAILLE heeft in de opstellen van ROUFFAER en VAN VOLLENHOVEN in de laatst ontvangen aflevering der Bijdragen Kon. Instituut (deel 74 bladz. 305 e. v.) aanleiding gevonden tot eene aanvulling van zijn in de Directievergadering van 20 Sept. '18 IV sub 1, aangeboden bijdrage over Grondenrecht.

Mede in handen gesteld van de Redactiecommissie.

VIIa). De Heer MOQUETTE vraagt een crediet voor het Muntenkabinet aan: nieuwe schilderijen voor de uit te stallen bankbiljetten en credietbrieven moeten worden gemaakt, welke meer in regelmaat zijn met de nieuwe muntkasten. De kosten worden door fa. YSENDIJK begroot op ± *f* 300.—.

De wd. voorzitter meent, dat de Directie zulk een verzoek van den Heer MOQUETTE zonder eenige aarzeling toestaat (deze som komt op de nieuwe begrooting) en vestigt nog, naar aanleiding van een bezoek, door hem aan het nieuw Muntenkabinet gebracht, de aandacht op de bijzonder interessante verzameling voor Indië, die daar thans zoo uitnemend gerangschikt wordt.

b). deelt mede, dat van den Gids voor de Goudkamer nagenoeg niets wordt verkocht (± 200 ex. van de 2000) en stelt voor, de prijs die in December 1917 (Not. bldz. 144/5) op *f* 0.50 werd gesteld, te verlagen.

De Heer ZIMMERMANN is tegen verlaging, verwacht daarvan geen meerdere aftrek.

Besloten wordt (met 4 tegen 3 stemmen, 1 blanco) daarmede nog te wachten.

VIII. De Heer DJAJADININGRAT vraagt, of nieuwe leden met ingang van een maand of alleen per loopend kwartaal worden aanvaard? Dit ook in verband met het recht der leden op gebruikmaking van de bibliotheek en op toezending der edita. Artikel 7 der statuten spreekt van „driemaandelijksche contributie"; de gebruikelijke formuleering echter voor buitengewone leden is f 1.— per maand.

De Penningmeester disponeert steeds over het kwartaal, doch bij reeds gedeeltelijk verstreken kwartaal eerst met het volgende.

IX *a).* De Heer SCHRIEKE: herinnert er aan (gelijk later eveneens de Heer MOQUETTE), dat de Directie den belangeloozen arbeid ter vertooiïng van den Gids der Ethnographische Verzameling door den Heer SCHWARTZ, heeft aanvaard, met het voornemen dezen later op passende wijze te beloonen. (Not. 4 Aug '18 sub III). Enz.

Goedgekeurd.

b). verzoekt het loon van den klerk MARTONO te verhoogen tot f 25,— reeds met December en verdere speling, naar gelang van tijd en tevredenheid, tot f 35.— toe te staan.

Goedgekeurd.

c). leest het antwoord van den Resident van Borneo's Z. en O Afdeeling op zijn verzoek om informatie betreffende het gieten van koperen tempajans door Dajaks in die afdeeling voor. (Zie Not. 24 Mei 1918 VI sub 5, bladz. 56 en Not. 4 Nov. 1918 VII sub 5). Dit schrijven en het daar-

bij gevoegd afschrift van den brief van den Gezaghebber te Koeala-Koeroen, den Heer L. E. BRETON VAN GROL, welke laatste ter zake eene geheel andere meening heeft dan de Resident zullen beide als Bijlage V der Notulen worden afgedrukt; zie blz. 166-168.

Besloten wordt de martavaan in quæstie niet aan te koopen, maar terug te zenden aan den bezitter. Op voorstel van Dr. HAZEU wordt besloten het voorwerp te fotografeeren, opdat het op deze wijze toch worde vastgelegd.

d). legt een stuk over betreffende het uitbetalen der gelden voor de Balische poera door den Controleur van Boeleleng, hetwelk zal worden gevoegd bij de andere (Notulen 20 Sept. '18 IV bijlage D). De toezending van het model is door de influenzaepidemie vertraagd.

e). oppert het denkbeeld om ter gelegenheid van het eerste Congres voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Java, in Solo te houden September 1919, een extra-nummer van het Tijdschrift uit te geven, gelijk het Bat. Genootschap indertijd (1902) een feestgeschrift heeft opgedragen aan het Orientalistencongres te Hanoi (Hommage au Congrès &c). Het zou aantrekkelijk kunnen gemaakt worden door platen en gratis verspreid moeten worden onder de deelnemers aan het congres.

Deze gedachte wordt gunstig ontvangen. De Redactie-commissie zal ondershands uitnoodigingen tot het medewerken aan dit feestnummer tot verschillende personen richten. Aan Dr. HAZEU wordt verzocht de door hem toegezegde herdenking van Prof. Dr. H KERN (Notulen 1917 p. 105) in dit nummer te plaatsen.

Aangenomen.

f). vermeldt, dat volgens den Heer J. VERBOOM, journalist, die eene reis in die streken gemaakt heeft, zich ten kantore van den controleur van Barabai (Z. Borneo), een dagboek van Generaal KAREL VAN DER HEYDEN moet bevinden.

Den Resident om inlichting en eventueel inzage verzoeken.

Ook moet zich te Bandjermasin een klein museum bevinden,

behelzende resten van Borneosche kunstnijverheid afkomstig van de Semarangsche tentoonstelling, welk museum in droevig verval is geraakt.

De Directie vindt geen vrijheid zich in deze zaak te mengen.

g). bericht, dat de handschriften van wijlen PANGERAN ARIO TJOKRONEGORO, waarvan de handschriftenverzameling hier een 28-tal zou overnemen, aangekomen zijn.

(Zie Notulen 20 September 1918 V 2 en 4 November '18 VII 9).

Gevraagd wordt, of men ook eene opgave van des Soenans verzameling zou kunnen verkrijgen?

De Heer SCHRIEKE deelt mede, dat de Directie deze spoedig, naar hij hoopt, zal ontvangen.

X. Het rapport der kleinere bibliotheekcommissie (Not. 8 April '18 IV blz. 46) verreischt nog eene beraadslaging der grootere commissie alvorens bij de verdere directieleden in rondlezing te worden gezonden.

XI. Voor het gewoon lidmaatschap hebben zich opgegeven:

Mevrouw A. J. HOLTAPPEL geb. LICHTENBELT, scheikundig ingenieur, Soerabaja.

Dr. L. OTTEN, arts, hoofd der pestbestrijding, Semarang.

A. H. MEYER, admin. ond. Getas, Salatiga.

L.. THOMAS, ass. resident, Salatiga.

J. DE VOS, controleur pestbestrijding, Salatiga.

Als buitengewone leden hebben zich opgegeven:

J. VERBOOM, journalist, Weltevreden.

R. SOERIO, wedono a/d Bestuursschool, Weltevreden.

R. M. ALI, onderdistricthoofd a/d Bestuursschool, Weltevreden.

OEMAR, l.l. boekhouder, Weltevreden.

R. MOHAMMAD DJAJADININGRAT, wedana van Goenoeng Kentjana, afd. Rangkasbitoeng.

L. ADAM, controleur B.B., Menado.

L. MOLT, onderwijzer, Weltevreden.
M. TYDEMAN, controleur B.B., Salatiga.
SOETARDJO, djaksa, Bestuursschool, Weltevreden.
R. M. SARWOKO MANGOENKOESOEMO, Secretaris Mangkoenegaran, Bestuursschool, Weltevreden.
J. SCHOLTE, directeur Kweekschool, Bandoeng.
M. MOH. TAJIB, leerling Bestuursschool, Weltevreden.
Bedankt hebben: het gewoon lid:
A. J. N. ENGELENBERG, oud-resident, Bandoeng.
en de buitengewone leden:
S. HEYMANS JR., leeraar H. B. S., Soerabaja.
W. J. KROON, Madioen.
J. W. KLEYN, kapt. inf., Magelang.
G. A. N. SCHELTEMA DE HEERE, Lembang.
A. B. VINCENT, comm. S. S., Madioen.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 20 Januari 1919.

G. A. J. HAZEU, *wd. Voorzitter.*
P. GEDIKING, *Adj.-Secretaris.*

(Zie Notulen 11 Dec. '18 II sub 15, blz. 153).

ZILVEREN GEDENKBLADEN UIT DE DAGEN DER O.I. COMPAGNIE (VERVOLG DER OPGAVEN VAN C. DEN HAMER in Notulen 1901, bijlage II (blz. IV—VII) en 1902, bijlage VII (blz. LXXIII—LXXV)

door W. H. HOOGLAND, te BANDOENG.

Bij den Regent van Tasikmalaja Raden Toemenggoeng WIRA TANOE NINGRAT, vond ik zilveren bladen, waarvan de inscripties hieronder volgen:

Ter Gedagtenisse van den Heer MICHIEL HENDRIK ROMP, in leven, onder koopman en tweede administrateur in de suyker pakhuys tot Batavia geboo- den 20 November 1704 en overlee den 20 Juni 1770.

(Hiervan bestaan twee zelfde exemplaren. De geboortedatum kan ook zijn 1749 en de sterfdag 29 Juni, daar deze cijfers moeilijk te lezen zijn).

Ter gedagtenis van D. E. BARTHOLD HENDRIK BROOKS in sijn Leven Lieutenant der Westzijdse Bataviase Burgerije Obiit den 24 Augustus A° 1710 Oud Sijnde 41 jaren. Voor D. E. NICOLAES VAN HAFTEN.

Ter Gedagtenisse Van de Heer WILLEM BACKER JACOBSZ-in sijn Ed Leven Raad Extraordinaris van Nederlands India. Obijt tot Batavia den 21 Decemb^r A° 1719 out 45 Jaren en 12 Dagen.

In mijn bezit bevindt zich een schenkpiring of schenkblad, waarvan ik den Weledelz. gel. Heer Dr. F. DE HAAN reeds eenige foto's heb gezonden. Behalve de inscriptie staat op den voorkant een familiewapen. De titel luidt:

Ter Gedagtenisse Van ANNA, RODRICA, BIERENS, Huisv[w] Van den Burger JAN, VAN, DEN, HECKE, Mistgad[s] waag en yk meest[r] dezer stede geboor[n] tot Jaffanapatnam den 6[o] Augustus A[o] 1716 En overl[n] tot Bat[a] den 29 Meij A[o] 1746. Oud sijnde 29 Jaar[n] 9 maand[n] En 23 daag[n].

Het blad is 26½ c.M. in 't vierkant waaronder vier pooten van 3 c.M.

In het lofwerk komt een keur voor: [E M]

(Zie Notulen 3 Maart '19 V sub 13).

BANDOENG, 6 Februari 1919.

In aansluiting op mijn vorig schrijven vind ik heden nog een zilveren schenkpiring bij den loerah van de dessa Lampejan (tusschen Madjalaga en Paseh).

De inscriptie luidt:

Ter Gedagtenisse Van WILLEM BOUMAN, In sijn Leven Baes Der Huystemmerlieden In Dienst Der E. Comp[e] Gebooren Tot Utrecht den 23 Decemb[r] 1695 Overleden op Batavia In 's E. Comp[e] Ambagts quartier Den 7 Octob[r] 1733.

BIJLAGE V (zie Not. 11 Dec. '18 IX sub c, blz. 157).

Gewestelijk Bestuur
Residentie: Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo.

No. 8145/23. BANDJERMASIN, 23 Nov. 1918.
BIJL. 1.

Ten vervolge op d. z. z. schrijven ddo. 12 October l.l. No. 7046/23 doe ik UEdelGestrenge hierbij afschrift toekomen van het ter zake handelend schrijven van den Gezaghebber te Koeala-Koeroen, naar den inhoud waarvan ter bekorting moge worden verwezen.

Ik heb omtrent de door U bedoelde bronzen tempajans enkele inlichtingen ingewonnen bij den Heer B. BROERS, die in dit gewest zeer goed bekend is.

Volgens hem dateeren die bronzen martavanen nog uit den Madjapahit-tijd, en zijn de *echte* daarom zeer zeldzaam. Toch hebben zij geen bijzonder hooge waarde. Exemplaren van een hoogte van 30 tot 40 c.M. werden vroeger wel te koop aangeboden voor *f* 20.— tot *f* 50.—.

Daar echter de Dajaks zeer gesteld zijn op het bezit van dergelijke bronzen of koperen martavanen hebben de koperwerkers in Negara zich o. m. ook toegelegd op den *namaak* hiervan, welke door behandeling met allerlei middelen een *„oud"* aanzien verkrijgen.

Werkelijk *echte* exemplaren zijn uiterst zeldzaam, doch, omdat de Mohamedaan er geen prijs op stelt en de Dajak veel meer waarde hecht aan de aarden potten, niet bijzonder duur. Het blijft evenwel een toeval om een werkelijk mooi ongeschonden en echt exemplaar te verkrijgen.

De Resident der Zuider- en
Oosterafdeeling van Borneo,
(w.g.) A. M. HENS.

Aan

den Conservator bij het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen te Weltevreden.

AFSCHRIFT.

KOEALA-KOEROEN 4 NOV. 1918.

No. 769/23.

Met referte aan Uw schrijven ddo. 1 October j.l. No. 7046/23, heb ik de eer UwHoogEdelGestrenge beleefd mede te deelen:

ad. 1. — dat volgens ingewonnen informaties de Dajaks, ook de Ot Danoem-Dajaks, de bewerking van koper of brons nooit gekend hebben. Zelfs ouden van dagen kunnen zich zulks niet herinneren, en wordt er in hunne legenden en sagen ook niet daarvan gewag gemaakt.

ad. 2.— Vervalt in verband met sub 1.

ad. 3.— De z.g. halamaoengs en belanga's, welke bij de Dajaks als reliquien van hooge waarde bewaard worden zijn dan ook uitsluitend aarden martavanen van Chineeschen oorsprong De daarop voorkomende relieffiguren zijn alle de bekende Chineesche draak. Deze soort martavanen, vooral de belanga's vertegenwoordigen duizenden guldens aan waarde bij de Dajak; de halamaoeng zijn minder in waarde dan de belanga's.

Slechts bij festiviteiten worden deze belanga's en halamaoeng's tentoongesteld; meestal midden in het huis, omgeven door andere reliquien, bestaande uit beenderen van den banteng (het wilde rund); van den badak (rhinoceros), uit wortels van verschillende boomen, aan welke voorwerpen min of meer bovennatuurlijke kracht wordt toegekend.

Deze voorwerpen worden dan ook bij zoo'n gelegenheid met bloed van de geslachte offerdieren bestreken. Een enkele maal wordt in die belanga's of halamaoengs ook wel de z.g. toewak (alcohol van gegiste rijst) bewaard, waaruit het vocht dan opgeschept en aan de feestvierenden wordt rondgediend. Veelal wordt voor dit laatste doel gebruik gemaakt van de nieuwere soort belanga's; eveneens aarden martavanen van Chineesch maaksel, doch deze hebben slechts eene waarde van *f* 3.— tot *f* 10.—. Deze soort martavanen kunnen gerekend worden tot de gewone dagelijksche gebruiksvoorwerpen.

Daarin toch bewaart men gezouten visch; gezouten doerianvruchten; soms zelfs gebruikt men ze om het water van de rivier daarin te laten bezinken voor het gebruik.

Aan den Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo te Bandjarmasin.

Voor zoover bekend bestaan er in dit ressort geene koperen of bronzen martavanen; mocht er al een enkele voorkomen, dan zal die evenals alle koperen artikelen bij de Dajaks alhier in gebruik, zooals sirihdoozen, lampen, scheplepels, rijstpannen, presenteerbladen, spuwbakjes enz. wel van Nagareesch maaksel zijn.

De Gezaghebber,
(w.g.) Breton van Grol.

Voor eensluidend afschrift.
De Expediteur.

Aan

den Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo te Bandjermasin.

AANWINSTEN

van de Ethnographische Verzameling in 1918.

JAVA.

17864. Hoofddoek, licht bruinen grond, waarop in zwart magische formulieren, koranteksten en kabalistische figuren. Zeer oud. Preanger-regentschappen. (Not. 1917 blz. 141).

17865. Kris, één der ± 30 exemplaren, speciaal vervaardigd voor de boogschutters *(panjoetra's)*, die eene afzonderlijke afdeeling gevormd hebben in den stoet bij het inhalen van de in 1916 met den Soesoehoenan van Soerakarta Pakoe Boewana X gehuwde dochter van den Sultan van Djokjakarta. Recht lemmer met nabij het einde één bocht; houten heft in den vorm van een wajang-kop; houten scheede met roodgekleurd overtrek, het huis beschilderd met jachttafereelen en het wapen van Pakoe Boewana X. (Not. 1918 blz. 71).

17866. Waterketel *(tjèrèt)* van geel koper in garoeda-vorm, opgegraven te Banjoewangi, vleugels, staart, deksel en hengsel ontbreken. (Not. 1917 blz. 57).

17867. Padisnijmes *(ani-ani)*, met een sjerlijk uitgesneden halvemaanvormig plankje, rood geverfd en gedeeltelijk verguld, en een langen sterk gebogen hoornen steel, voorzien van blikken banden; moet vroeger in gebruik zijn geweest bij ceremoniën bij den aanvang van den padi-oogst. Kedoe. (Not. 1917 blz. 37).

17873. Hazardspel „*Kodok oela*“, bestaande uit: een doek *(tan)*, door rechte lijnen verdeeld in twee rijen van vier vakken; in de vier uiterste vakken zijn geschilderd een slang, een kikvorsch, een duizendpoot en een haan, in de middelste respectievelijk 3, 4, 5 en 6 oogen; — een prismatisch tolletje

(dadoe), waarop overeenkomstige figuren en oogen zijn aangebracht; — een klapperdop *(batok)* tot bedekking van het tolletje; — bord of schaal *(glimĕran)*, waarop men het tolletje draait, ontbreekt. Vervaardigd door een Chinees te Trenggalek (Kediri). (Not. 1918, blz. 5).

SUMATRA.

17872. Ringen van koper en been aan een koperen ketting; wordt door Bataks aan den gordel gedragen. Oostkust van Sumatra.

17879. Kalkpotje van geelkoper met reliëf-figuren, deel van een sirihstel.
Idem.

17880. Tooverstaf, waarin uitgesneden aan het boveneinde twee menschenfiguren en verder naar beneden karbouwen Tapanoeli.

17881. Kogelhouder uit een buffelhoorn gesneden. Tapanoeli.

17882. Stok, hout, met geelkoperen knop en banden, van een Koeria-hoofd. Tapanoeli. (Not. 1918, blz. 95).

BORNEO.

17868. Betelhouder van geelkoper met baroque versiering; deel van een sirihstel. Kwala Kapoeas, (Zuider en Oosterafdeeling).

17869. Voetbanden, twee bundels koorden, gevlochten van zeer fijne rotan-reepjes; in elken bundel één koord voorzien van kraaltjes, in gebruik bij de Ot Kenjah aan den bovenloop van de Kahajan (Zuider- en Oosterafdeeling).

17870. Bamboekoker met overschuivend deksel, beide voorzien van ingesneden figuren, in gebruik bij de Ot Danoem. Zuider- en Oosterafdeeling. (Not. 1918, blz. 5).

17871. Amulet van geelkoper in den vorm van de welbekende Dajaksche tempajans; wordt door Timoer Dajaks aan de mandan gedragen. Zuider- en Ooster-afdeeling.

17883. Wandelstokken (2 stuks) van rotan met gouden knop; geschenk van den zelfbestuurder van Kota Waringin aan Z. E. den Gouverneur-Generaal. (Not. 1918, p. 71, 97).

17888. Bamboekokers (4 stuks), versierd met verschillende roodgekleurde en ingegriffelde figuren; twee voorzien van roodgekleurde houten deksels. Sanggau (Wester-afdeeling).

NOORD NIEUW GUINEA (Not. 1918 p. 95).

17889 Bogen van niboenghout (4 stuks); de pezen ontbreken. Humboldts-baai.

17890. Pijlen (27 stuks) met niboenghouten en bamboepunten van verschillende vormen. Idem.

17891. Disselstelen van hout; de steenen lemmers ontbreken. Idem.

17892 Stokken (9 stuks), van niboenghout, spatel-, lancet- en sabelvormig uitgesneden met al of niet uitgewerkte of met ingesneden figuren versierde handvatten. Worden gebruikt om gevelde sagoeboomen van de schors te ontdoen en de stukken stam bij het kloppen vast te zetten; verder als wapen ook op varkensjacht. Idem.

17893. Houten schaal, ovaal, ondiep, versierd met ingesneden figuren, voor sagoe spijzen. Idem.

17894. Draagtasschen van geknoopt blinjoe-touw (2 stuks). Idem.

ZUID-OOSTER-EILANDEN.

17877. Half afgewerkte saroeng, geweven van gekleurde lontarblad-reepen, versterkt met katoenen garens. Eiland Wetan (Baber-groep)

17878. Saroengs (2 stuks), geweven van katoenen garens, Idem.

TIMOR EN ONDERHOORIGHEDEN.

17874. Bamboe kalkkoker, versierd met ingebrande figuren; deksel ontbreekt. Endeh (Flores).

17875. Enkelringen (paar) van zilver (?), hol, waarin zandkorrels; in gebruik bij het dansen. Zuid-westereilanden.

17876. Kalkkokers (2 stuks), van bamboe; een exemplaar geheel bekleed met schildpad en een houten schijfje tot deksel; — het andere zonder versiering met een geslepen scherf tot deksel. Idem.

17884. Muziekinstrument (*ndetoe koöe*), een primitieve xylophoon, bestaande uit 7 ronde stukken licht gekleurd hout van ongelijke lengte en nagenoeg gelijke dikte, die met touw (niet origineel) op gelijke afstanden en evenwijdig aan elkaâr gebonden zijn; aan de boven- en onderzijde loopt het touw van het eene naar het andere einde voort. Het wordt bespeeld met twee hamertjes van roodbruin, fleschvormig gesneden hout, waartoe het instŕument aan het touw opgehangen en in den gewenschten stand gebracht wordt door met den voet het onder afhangende touw naar zich toe te trekken. Endeh (Flores).

17885. Weeftoestel (*Koeraro*), compleet. Idem.

17886 Dubbelfluit (*boa wa E*) van bamboe, aan een einde met touw aan elkaar gebonden en door een dwars aangebracht stukje rotan op afstand gehouden. Onderafd. Ngada (Flores).

17887. Drinkwaterkan *(tanah toa)*, bestaande uit een korte geleiding van bamboe petoeng, ontdaan van de schil, met twee rechte tegenover elkaar staande tuiten, gesneden in uitgespaarde stukken van de daarop volgende geleding. Idem.

Nos. 17884-17887 zie Not. 1918 p. 95.

17895. Muziekinstrument *(Sĕsando)*, bestaande uit een gepolijst stuk bamboe, waarop rondom in de lengte over kleine

houten kammetjes 24 dunne koperen snaren zijn gespannen; opgesteld op een halfbolvormige klankdoos van lontarblad *(Borassus flabelliformis)*. Met behulp van houten schroeven aan een der einden van de rol aangebracht, wordt het instrument gestemd. De sesando wordt met een band om den hals gedragen en de snaren met de vingers der beide handen getokkeld. Timor Koepang. (Not. 1918. p. 98).

BALI.

17896. *Pĕnoekoep*, een rechthoekig stuk grijze zandsteen *(paras)*, waarin een Batară Indră in bas relief is gebeiteld. Wordt gebruikt tot versiering van pilasters in plinten van méroes of andere bouwwerken. Kloengkoeng. (Not. 1917 p. 57).

17897. Modellen van een zoutpan en gereedschappen in gebruik bij den zoutaanmaak aan het strand te Boekti (Boeleleng) (Not. 1918 p. 54):

a. *oema*, zoutpan, nagenoeg vierkant, verdeeld in 4 vakken van gelijke grootte, alle omgeven door lage dijkjes *(galengan)*;

b. *tindjoeng*, trechtervormige filter van bamboe-vlechtwerk, aan de binnenzijde bekleed met klapper- en arènvezels en verder even boven het mondstuk met steenen en klei; opgesteld in het middelpunt van de pan boven de

c. *gloentoeng*, een uitgeholden en in een der dijkjes half begraven lontarstam, waarin de oververzadigde zoutoplossing *(njah)* opgevangen wordt;

d. *paloengan*, bestaande uit op stellingen neergelegde gehalveerde en uitgeholde stukken klapperstam, waarin de oververzadigde zoutoplossing uitgedampt wordt;

e. *pĕmĕbĕh*, emmers (2 stuks) van lontarblad met draagstok, waarmede zeewater gehaald en in de zoutpan uitgegoten wordt;

f. *pĕnjaäkan*, emmer van lontarblad, om de gefiltreerde oververzadigde zoutoplossing uit de *gloentoeng* naar de *paloengan* over te brengen;

g. *gahoe* of *gabag*, hark, om de korst op de zoutpan om te harken;

h. *toeloed*, schoffel, waarmede de omgeharkte korst van de zoutpan bij elkaar in een hoop getrokken of geduwd, verder met de

i. *pangkoep* of *sĕlangkoep*, twee halve maanvormige plankjes in de filter gebracht en vervolgens met zeewater overgoten wordt;

j. *pĕngĕrikan*, krabber tevens schepper, om het zout in de paloengan bijeen te krabben en het in een mand te doen;

k. *krandjang*, bamboemand, waarin het zout naar huis gedragen wordt.

17899. Woonerf *(karang pomahan, natah)* van een gegoeden Baliër (model in hout), omgeven door een ringmuur en verdeeld in drie door muren van elkaar gescheiden vakken *(plĕbahan)*, waartoe poorten van verschillenden vorm toegang verleenen. In het voorste vak staan rijstschuren en loodsen met twee soorten rijstblokken *(kĕtoengan* en *lĕsoeng)* en een nis *(djĕro gdé)*; in het tweede: woon- of binnenhuizen *(oemah mĕtèn)*, open loodsen *(bale bandoeng)* en keukens *(pawon)*, het derde vak is het heiligdom van de familie, de z.g. huistempel *(sanggah, pamĕradjan)* met houten offerhuisjes en nissen, elk waarvan aan een bijzondere godheid is gewijd. (Not. 1918, p. 94).

LIJST

der aanwinsten van de archaeologische verzameling in 1918.

RESIDENTIE BANJOEMAS.

Afdeeling Poerbolinggo.

5739. Onafgewerkte ZEGELRING van massief goud. Hoogte van de zegelplaat 1, lengte 3, breedte 2½ cM.

Afk. desa Patemon, distr. en afd. Poerbolinggo. Not. 1918 p. 48.

RESIDENTIE KEDOE.

Afdeeling Temanggoeng.

5741. Bronzen beeldje van AMITÂBHA, zittend op hoog lotuskussen. Ovaal achterstuk met vlammen-rand, in 't open midden vier „spaken". Op bovenrand pinnetje voor pajong. Hoogte lotuskussen 3, hoogte beeldje 10, totale hoogte 16 c.M.

Afk. Wonokerso, distr. en afd. Temanggoeng. Not. 1918 p. 71.

5742. Bronzen beeldje van WJRASATTWA met gewone versierselen zittend op een ovaal lotuskussen. In de rechterhand vóór de borst een wajra, in de linker op de dij de ghaṇṭâ. Achterstuk met vlammen-rand, naar boven spits toeloopend met kleine pajong. Het voetstuk vertoont aan de beide vóórhoeken een olifantskop. Hoogte voetstuk 3, totale hoogte met pajong 15 c.M.

Afk. en Not. als boven.

5743. Bronzen beeldje van KUWERA, zittend op Indische wijze op rond lotuskussen, dat los op een vierkant, onversierd voetstuk ligt, waaraan het achterstuk bevestigd is. De god draagt de gewone versierselen; in de linkerhand den geldbuidel en in de palm van de rechter de citroen. Glorie.— Hoogte voetstuk 3, beeldje met lotuskussen 9, totale hoogte 13 cM.

Afk. en Not. als boven.

5744. Bronzen beeldje van WAIROCANA, zittend op ovaal lotuskussen, dat op een rechthoekig onversierd voetstuk ligt. Achterstuk, dat naar boven spits toeloopt. Handen in dharmacakramudrâ. Zeer afgesleten.— Hoogte 10 ½ cM.

Afk. en Not. als boven.

RESIDENTIE DJOKJAKARTA.

Regentschap Sleman.

5735. LOTUS van bladgoud, bestaande uit een groote bloemkelk van vier stukken bladgoud, wier uiteinden twee bloembladen vormen; daarop een kleinere rozet gevormd door vier gelijkvormige stukken bladgoud, alles bijeengehouden door een knop met eenvoudig ornament, die als hart van den lotus fungeert — Diameter 12 c.M.

Afk. erf van den Inlander Kromotani, desa Diro. Not. 1918 p. 64.

5736. Lange smalle reep GOUDBLAD, aan de eene zijde afgescheurd, aan de andere zijde uitloopend in een klein haakje; heeft waarschijnlijk als draagband van boven beschreven lotus gediend of om het onder No. 5738 beschreven masker voor het gelaat vast te houden.— Lengte 30, breedte 2 c.M.

Afk. en Not. als boven.

5737. SIERAAD van bladgoud in den vorm van een gelijkvormigen driehoek uitgesneden in een bolopppervlak. Rand à jour bewerkt; in het midden eenvoudig, slordig uitgevoerd ornament.— Lengte van zijden van den driehoek 10 cM.

Afk. en Not. als boven.

5738. Miniatuur MASKER van bladgoud. Het gezicht stelt het gelaat van den Buddha voor: de ooren hebben langgerekte lellen en boven de oogen, die gevormd worden door kassen voor (verdwenen) edelsteentjes, bevindt zich de urnâ in den vorm van een dergelijke kas. Vooruitstekende neus en schematisch aangegeven mond. Aan weerszijden van de ooren kleine oogjes (Zie No. 5736).— Breedte masker van oor tot oor 7, hoogte van voorhoofd tot kin 8 c.M.

Afk. en Not. als boven.

RESIDENTIE SOERAKARTA.

5746. Bronzen (rechter) ONDERARM EN HAND ter grootte van een kleine vrouwenhand. Duim en ringvinger zijn tegen elkaar aangelegd; de wijsvinger en pink een weinig opgestoken. In de palm loopt een diepe groef, misschien de plaats aanduidend, waar de linkerhand (in dharmacakramudrâ?) raakte. Om het polsgewricht een band met grof bewerkt sluitstuk aan de linkerzijde, van waar een rolronde band met slangenstaartvormig uiteinde zich om de onderarm kronkelt. 3 cM. boven het uiteinde van den band is de arm afgebroken. Het voorwerp is vrij ruw bewerkt; de vingers slecht gemodelleerd. — Lengte vanaf breukvlak tot uiteinde middenvinger 24 cM.

Afk. geschenk van den heer MARKAR te Solo. Not. 1918 p. 155.

5747. Bronzen (linker) POLS EN HAND van kleiner afmetingen dan de voorgaande. Pink en middelvinger zijn bij den wortel afgebroken; van de flauw gebogen wijsvinger zijn nog twee leden over. Ringvinger en duim raken elkaar aan, een lontar omklemmend. Om het polsgewricht een band met eenvoudig profiel en een ruitvormig sluitstuk; een en ander van anderen vorm dan van No. 5746. De pols, die op ongeveer dezelfde hoogte is afgebroken is van binnen hol. — Lengte 24 cM.

Afk. geschenk van den heer HARLOFF, resident van Soerakarta. — Not. 1918 p. 86-87.

5745. Bronzen SPIEGELHANDVAT buitengemeen fraai bewerkt. Aan de eene zijde is Garuda afgebeeld, een eerbiedige sem-

bah makend voor een hooger zittend figuurtje, waarschijnlijk zijne moeder, als zij hem wijzen raad meegeeft voor zijn tocht naar den Surâlaya om den amrĕta te rooven. Aan de andere zijde ziet men Garuda in zijn vlucht, de amrĕtakruik voor de borst in de rechterhand houdend, met den snavel een god (of brahmaan?) met een koord in de rechterhand, aanvallen. Boven en om de figuren gestijleerde wolken- en bergpartijen.— Hoogte 10, grootste breedte 10 c.M.

Afk. het laatst in het bezit van den heer LOUWERENS, haltechef Prambanan.

RESIDENTIE KEDIRI.

Afdeeling Blitar.

5740. Klein steenen beeldje van GANEÇA, gewone voorstelling, makuta en attribuut in de rechter achterhand afgebroken. Hoogte achterstuk 16, breedte 11 c.M.

Afk. Tjandi Soemberdjati. — Not. 1918 p. 52.

AANWINSTEN

van de Handschriftenverzameling in 1918.

JAVAANSCH.

579. Menak, 6 dln.
580. Menak, 2 dln.
581. Tadjoesalatin.
582. Tadjoesalatin.
583. Kidoengan.
584. Ambija.
585. Ambija.
586. Noet gending Djawa (Jav. muziek op noten).
587. Noet gending Djawa.
588. Kidoengan.
589. Rama.
590. Lakad.
591. Babạd Inggris-Ngajogja, 3 dln.
592. Tjenṭini, 4 dln.
593 Pengging (Koesoemowitjetro,) 3 dln.
594. Poestaka radja poerwa, — madija, — wasana, 12 dln.
595. Praboe Poeroesangkara.
596. Kalasoerja.
597. Imam Nawawi.
598. Babad Mataram.
599. Babad Kartasoera.
600. Sana Soenoe.
601. Bratajoeda.
602. Babad Gyanti.

Uit de nalatenschap van Pangeran Ario Tjokronegoro te Solo;
zie Not. 20 Sept. '18, V 2; 4 Nov. '28 VII 9 en 11 Dec. '18, IX g.

603. Raden PRAWIRO WINARSO, Sĕrat dongeng njarijosakĕn pandoeng bangsa sakti, anjarijosakĕn babaripoen ingkang dipoen-wastani „Sarab sawan". Zie Not. 7 Jan. '18, X 7.

604. WIRODARSONA, Pratelanipoen sadjen manton awit bade taroeb toemrap prajagoeng loehoer ing Soerakarta.
Zie Not. 4 Febr. 18, IX 7.

605. KI DJOJOTENOJO, Serat gantjaripoen Kapal Kedoe tanah Djawi.
Zie Not. 4 Aug. '18, III 6.

606. Hds. over de pamor-kunde uit Solo, (afschrift in Jav. en Lat. karakters).
Zie Not. 4 Nov. '18, VI.

SOENDANEESCH.

137. ABDOERRACHMAN, Wawatjan badad Soemedang.
Zie Not. 4 Febr. '18, IX 1.

ARABISCH.

DCXCIII, SAJJID ISMA'ÏL B. ABDULLAH AL-ATAS, Doe'â lilmalikah (Gebed voor de Koningin op Koninginneverjaardag opgesteld op verzoek van de Regenten van Pasoeroean en Malang).
Zie Not. 4 Nov. '18, VII 6.

VERSCHILLENDE TALEN VAN DEN ARCHIPEL.

86. Woordenlijstje der Poetoeksche taal. (Mentarang stroomgebied in de Tidoengsche landen).
Zie Not. 4 Nov. '18, III 14.

WOORDENLIJSTEN-HOLLE.

153. Piroe } Zie Not. 7 Jan. '18 X 1.
154. Boven-Sapolewa }

LIJST

van ingekomen Boekwerken gedurende het 4de kwartaal 1918.

Abendanon (E. C.), Expédition de la Célèbes Centrale. Voyages géologiques et géographiques à travers la Célèbes Centrale. (1909—1910). Vol III. Contributions de *G. F. Dollfus, G. J. Hinde, J. H. Kruimel, S. J. Vermaes* et *M. Weber*. [Avec] 2 photogr., 5 phototypies &c. Leyde 1918. 8° maj.

Publié par la Société Royale de Géographie des Pays-Bas &c.

Account (The Official) of the Portola Expedition of 1769—1770. Edited by *Fred. J. Teggart.* Berkeley 1909. With 1 pl. 8°.

Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 1. No. 2.

Adams (Geo. Plimpton), The mystical element in Hegel's early theological writings. Berkeley 1910. 8°.

University of California Publications in Philosophy. Vol. 2, No. 4.

Alberda (S.), Inleiding voor eene bespreking van het onderwerp: De veiligheidsdienst volgens het Nederlandsche en het Ned.-Indische voorschrift. Batavia 1915. 8°.

— Idem, Debat. Batavia 1915. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging 1915. No. 43 en 45.

Alexander (Wi. Hardy), Some textual criticisms on the eigth book of the De Vita Cæsarum of Suetonius. Berkeley 1908. 8°.

University of California Publications in Classical Philology. Vol. 2. No. 1.

Allen (*Jam. Turney*), Greek acting in the 5th century. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in Classical Philology, Vol. 2. No. 15,

Ambitions (Les) de l' Allemague en Europe par *Henr. Lichtenberger, Geo. Blondel, Jos. Barthélemy, Geo. Bienaimé, Fern. Engerand, Em. Haumant.* Préface de *Paul Deschanel.* Paris 1918. 8°.

Les Appétits Allemands. 1ère Série.

Andeli (*Henr. d'*).— The Battle of the Seven Arts. French Poem by *Henri 'd Andeli,* Trouvère of the 13th Century. Edited and translated, with Introduction and Notes by *Lou. John Paetow.* Berkeley 1914. With 10 pl. 4°.

Memoirs of the Univ. of California. Vol. 4, No. 1: History, Vol. 1, No. 1.

Artsenschool (Nederl.-Indische) te Soerabaja. Eerste Lustrum (1913—1918). [Soerabaia 1918]. Met platen. 4°.

Balsem (*C. F.*), Vrijwilligerscorpsen. Verslag van . . . de Algemeene Vergadering van den 22 Mrt. 1907. Batavia 1907. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1907. No. 15.

Baretta (*J. M.*).— Halmahera en Morotai. Bewerkt naar de Memorie van *J. M. Baretta.* [Met Literatuurstudie van Helmahera door *H. J. van Lummel* en *L. van Vuuren*]. Batavia 1917. Met pl. en krtn. 8°.

Mededeelingen van het . . . Encyclopaedisch Bureau. Afl. XIII.

Barrett (*S. A.*), The Ethno-Geography of the Pomo and Neighbouring Indians. Berkeley 1908. With 2 maps. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology, Vol. 6, No. 1.

Barrett (*S. A.*), The Geography and Dialects of the Miwok Indians. — On the Evidences of the Occupation of Certain Regions by the Miwok Indians, by *A. L. Kroeber.* Berkeley 1908. With 1 map. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 6, Nos. 2 and 3.

Barrett (S. A.), Pomo Indian Basketry. Berkeley 1908. With 1 map and 16 pl. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 7. No. 3.

Barrett (S. A.), The Material Culture of the Klamath Lake and Modoc Indians of Northeastern California and Southern Oregon. Berkeley 1910. With pl. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 5, No. 4.

Bats (J. P. de), Inleiding voor eene bespreking van het onderwerp: De Militair Geneeskundige Dienst hij het leger te velde. Batavia 1915. Met 2 kaarten. 8°.
— Idem, Debat. Verslag der Algemeene vergadering op 29 Maart 1915. Batavia 1915. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging 1915, No. 44 en 46.

Begrooting van Uitgaven en Ontvangsten van het gewest Semarang voor het dienstjaar 1919. Semarang 1918. fol.
— Idem, Uitgewerkte staat tot toelichting der begrooting. Semarang 1918. fol.

Begrooting voor het Pasarbedrijf van het gewest Semarang voor de dienstjaren 1918—1919. Semarang 1918. fol.

Begrooting voor het Slachthuisbedrijf van het gewest Semarang voor de dienstjaren 1918—1919. Semarang 1918. fol.

Bennekom (J. J. W. van), Het rijwiel in het leger . . . . Weltevreden 1903. Met pl. 8°.
— Idem, Debat.— Verslag van . . . de Algemeene Vergadering van den 22sten Jan. 1904. Weltevreden 1903—1904. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. [No. 6 en *6a*].

Bepalingen (Wettelijke) voor de opiumregie I-II, 2de druk. Batavia 1918. 8°.
I. Bepalingen, geldende voor geheel Ned.-Indië.
II. Bepalingen, geldende uitsluitend voor Java en Madoera en de Lampongsche districten.

Bescheiden betrekking hebbende op de Onteigening der Particuliere Landerijen, Staatsblad 1911 No. 38. Batavia 1915. 8°.
Bataviasche Landbouw Vereeniging.

Bevervoorde (*J. Engelbert van*). Bespreking van den Stand van het Vliegwezen in medio 1917. Inleider:—. [Bandoeng 1918]. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1918. No. 61.

Blits (*W. A.*), Het geschut—vraagstuk voor de Indische bereden Artillerie . . . . Weltevreden 1904. 8°.
— Idem, Debat. Verslag van . . . . de Alg. Vergadering van 15 Juni 1904. Weltevreden 1904. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1904. [No. 7 en 7*a*].

Blum (*Sol.*), Jurisdictional disputes resulting from structural differences in American Trade Unions. Berkeley 1913. 8°.
University of California Publications in Economics, Vol. 3. No. 3.

Boletin de la Sociedad Mexicana de Geografia y Estadistica. Director: *Jesus Galindo y Villa.* Secretario de Redaccion: *Ign. B. del Castillo.* Quinta Epoca Tomo VII. No. 1 &c. Mexico 1918. 8°.

Bolton (*Herb. Eug.*), Texas in the middle 18th Century. Studies in Spanish colonial history administration. Berkeley 1915. With pl. 8°.
University of California Publications in History. Vol. III.

Boon (*J. G.*), Het gebruik der Cavalerie in Atjeh na 1898. Weltevreden 1903. Met kaart. 8°.
— Idem, Debat.— Verslag van . . . de Alg. Vergadering van 27 Febr. en 27 Mrt. 1903. Weltevreden 1903. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. [No. 3 en 3a].

Boon (*J. G.*), Eene krachtige vloot en een goed bevestigd steunpunt daarvoor, zijn onmiskenbare eischen voor de defensie van ons koloniaal eilandenrijk.— Verslag van . . . de Algemeene Vergadering van den 17den Juni 1907. Batavia 1907. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. No. 16 en 19.

Boon (*J. G.*), Eenige beschouwingen op cavaleristisch gebied. Weltevreden 1911. Met 1 kaart. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging 1910. No. 31.

Bradley (*Corn. B.*), On plotting the inflections of the voice. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 12, No. 5.

Breen (Diary of *Patrick*), one of the Donner Party. Edited hy *Fred. J. Teggart.* Berkeley 1910. With 1 pl. 8°.

Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 1, No. 6.

Brink (*J. F. E. ten*), Ethiek en wonderen der bureaucratie naast onveiligheid in de cultures. Bandoeng 1918. 8°.

Brissenden (*Paul F.*), The launching of the Industrial Workers of the World. Berkeley 1913. 8°.

University of California Publications in Economics. Vol. 4, No. 1.

Broek (*A J. P. van den*), Das Skelett eines Pĕsĕchĕm. Ein Beitrag zur Anthropologie der Papuanen von Niederländisch Südwest-Neu-Guinea. Leiden 1918. Mit Tafeln. 4°.

Nova Guinea. Résultats de l' Expédition scientifique Néerlandaise à la Nouvelle-Guinée en 1907 et 1909 . . . Vol VII: Ethnographie. livr. III.

Brooks (*Ch. E.*), Life insurance for professors. A study of the problem of protection for the families of salaried men. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in Economics. Vol, 4, No. 2.

Brown (*Elmer Ellsworth*), Notes on childrens drawings. Berkeley 1899. With fig. 8°.

University of California Publications in Education. Vol. 2 No. 1.

Brown (*Elmer Ellsworth*), The origin of American State Universities. Berkeley 1903. 8°.

University of California Publications in Education. Vol. 3. No. 1.

Brown (*Warn.*), The judgment of difference with special reference to the doctrine of the threshold, in the case of lifted weights. Berkeley 1910. 8°.

University of California Publications in Psychology. Vol. 1, No. 1.

Brown (*Warn.*), The judgment of very weak sensory stimuli, with special reference to the absolute threshold of sensation for common salt. Berkeley 1914. 8°.

University of California Publications in Psychology. Vol. 1, No, 3,

Brown (*Warn.*), Habit interference in sorting cards. Berkeley 1914. 8°.

University of California Publications in Psychology. Vol. 1, No. 4.

Brown (*Warn.*), Individual and sex differences in suggestibility. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in Psychology. Vol. 2, No. 6.

Bulletin. — Iowa Geological Survey. Bulletin No. 5. Des Moines 1918. With 37 fig. 8°.

Bulletin. — University of California Library Bulletin. Nos. 1 (2d Edit.), 3, 6, 10, 11, 18. Berkeley 1882—1913. 8°.

Burton (*W. E. A.*), Het Japansche volk en zijn weermacht. Weltevreden 1905. Met 1 kaart. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1905 [No. 10].

Callenfels (*P. V. van Stein*), Oudheidkundige Aanteekeningen. [*a.* Wengker. *b.* Lawor]. Weltevreden 1918. 8°.
Overgedrukt uit het Oudheidk. Verslag 1918, 2de kwartaal.

Catalogue of the Library, presented by Henry D. Bacon. Sacramento 1882. 8°.
University of California. Library Bulletin No. 3.
(Supplement to the Report of the Secr. of the Roard of Regents).

Catalogus van de Bibliotheek van het Departement van Onderwijs en Eeredienst, met een alphabetisch Gedeelte. Batavia 1918. 8°

Chamberlain (*Arth. Henr.*), The growth of responsibility and enlargement of power of the City School Superintendent. Berkeley 1913. 8°.
University of California Publications in Education. Vol. 3 No. 4.

Chinard (*Gilb.*), Notes sur le voyage de Chateaubriand en Amérique (Juillet—Déc. 1791). Berkeley 1915. 8°.
Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol 4, No. 2.

Clapp (*Edw. Bull*), Hiatus in Greek melic poetry. Berkeley 1904. 8°.
University of California Publications in Classical Philology. Vol. 1, No. 1.

Clapp (*Edw. B.*), The Oaristos of Theocritus. Berkeley 1911. 8°.
University of California Publications in Classical Philology, Vol. 2, No. 8.

Clark (*Aust. H.*), The Unstalked Crinoids of the Siboga Expedition. Leyden 1918. With 28 pl. and 17 fig. 4°.
Siboga-Expeditie. XLIIb, Livr. LXXXIII.

Clark (*John Bates*), Social Justice without Socialism. Boston-New-York 1914. 8° min.
Barbara Weinstock Lectures on the Morals of Trade [IV].

Code (The Central Provinces) ... with an Appendix and an Index .... 4th Edition. Calcutta 1918. 8°.

Colt (*Stanton*), Is Civilization a Disease? Boston-New-York. 8° min.

Barbara Weinstock Lectures on the Morals of Trade [III].

Collection (A) of the Acts passed by the Governor General of India in Council in the year 1917. Calcutta 1918. 8°.

Conrad (*Clint. C.*), On Terence, Adelphoe 511—516. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in Classical Philology. Vol. 2. No. 16.

Cook (*Alb. S.*), Cardinal Guala and the Vercelli Book. Sacramento 1888. 8°.

Univ. of California Library Bulletin, No. 10.
(Supplement to the Report of the Secretary of the Board of Regents).

Corpus iuris civilis. Berolini 1892—93. 2 vol. 8° maj.

I. Institutiones. Recogn. *Pau. Krueger.* Digesta recogn. *Theo. Mommsen.* Editio stereot. VIa.
II. Codex Iustinianus. Recogn. *Pau. Krueger.* Editio stereot. Va.

Cory (*Herb. E.*), The Critics of Edmund Spenser. Berkeley 1911. 8°.

Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 2, No. 2.

Cory (*Herb. E.*), Spenser, the School of the Fletchers and Milton. Berkeley 1912. 8°.

Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 2, No. 5.

Costanso (*Mig.*).—The Narrative of the Portola Expedition of 1769-1770 by *Mig. Costanso.* Edited by *Ad. Van Hemert-Engert* and *Fred. J. Teggart.* Berkeley 1910. With 1 pl. 8°.

Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 1, No. 4.

Costanso (*Mig.*)—The Portola Expedition of 1769-1770, Diary of *Mig. Costanso.* Edited by *Fred. J. Teggart.* Berkeley 1911. With 1 pl. 8°.
Publications of the Academy of Pacific Coast History Vol. 2, No. 4.

Cox (*P. A.*), Inleiding voor een bespreking van het Kadervraagstuk. Batavia 1916. 8°.
— Idem. Debat. Verslag der Algemeene Vergadering op 9 Oct. 1916. Batavia 1916. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. No. 54 en 56.

Creutzberg (*K. F.*) en *J. Hardeman*, Het Onderwijs in Ned.-Indië. Uitgeg. van wege het Eerste Koloniaal Onderwijs-Congres. 's-Gravenhage 1916. 8°.

Dalloz (Désiré), Dictionnaire pratique de Droit. Publiées sous la direction de *Gast. Griolet* [et] *Ch. Vergé*. Avec le Concours de *M. Koehler* et la collaboration de plusieurs magistrats et jurisconsultes. Paris 1909. 2 Vols. 4°.

Dessauvagie (*F. L. H.*), Mitrailleurs voor den Veld-Oorlog. Weltevreden 1910. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1910. No. 30.

Deutsch (*Monroe E.*), Notes on the text of the Corpus Tibullianum. Berkeley 1912. 8°.
University of California Publications in Classical Philology, Vol. 2, No. 9.

Deutsch (*Monroe E.*), The plot to murder Caesar on the bridge. Berkeley 1916. 8°.
University of California Publications in Classical Philology, Vol 2, No. 14.

Digest (*A*) of Indian law cases containing High Court reports and Privy Counеil reports of appeals from India,

1917, with an index of cases . . . compiled . . . by *B. D. Bose*. Calcutta 1918. 8°.

Dixon (*Rol. B.*), The Chimariko Indians and Language. Berkeley 1910. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 5, No. 5.

Döderlein (*L.*), Die Gattung Astropecten and ihre Stammesgeschichte. Mit 17 Tafeln and 20 Fig. Leiden 1917. 4°.
Siboga—Expeditie. XLVI*a.*, Livr. LXXXI.

Dolores (*Juan*), Papago verb stems. Berkeley 1913. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 10, No. 5.

Dubois (*Constance Goddard*), The Religion of the Luiseno Indians of Southern California. Berkeley 1908. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 8, No. 3.

Duran (*Narc.*).—Expedition on the Sacramento and San Joaquin Rivers in 1817. Diary of Fray *Narciso Duran*. Edited bij *Ch. Edw. Chapman*. Berkeley 1911. 8°.
Publications of the Academy of Pacific Coast History, Vol. 2, No. 5.

Durst (*Dav. M.*), Physiographic features of Cache Creek in Yolo County. Berkeley 1916. With 7 pl. & 1 map. 8°.
University of California Publications in Geography. Vol. 1, No. 8.

Eaves (*Luc.*), A history of California labor legislation, with an introductory sketch of the San Francisco labor movement. Berkeley 1910. 8°.
University of California Publications in Economics. Vol. 2.

Emmius (Briefwechsel des *Ubbo*). Herausg. von *H. Brugmans* and *F. Wachter*. Bd. I. 1556 bis 1607. Anrich 1911. 8°.

Essays (The Truxtun Beale Prize on) Tolstoy's What shall we do then? Berkeley 1912. 8°.
Univ. of California Prize Essays. Vol. I.

Essays (University of California Prize). Vol. I. Berkeley 1912 8°.

Fages (*Pedro*).— Expedition to San Francisco Bay in 1770. Diary of *Pedro Fages*. Edited by *Herb. Eug. Bolton*. Berkeley 1911. 8°.
Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 2, No. 3.

Fages (*Pedro*).— The Colorado River Campaign 1781-1782. Diary of *Pedro Fages*. Edited by *Herb. Ingram Priestley*. Berkeley 1913. With 1 pl. 8°.
Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 3, No. 2.

Fankhauser (*Wi. C.*), A financial history of California. Public revenues, debts and expenditures. Berkeley 1913. 8°.
University of California Publications in Economics. Vol. 3, No. 2.

Ferguson (*Wi. Scott*), The priests of Asklepios. A new method of dating Athenian archonts. Berkeley 1907. 8°.
University of California Publications in Classical Philology. Vol. I, No. 5.

Font (*Pedro*).— The Anza Expedition of 1775—1776. Diary of *Pedro Font*. Edited by *Fred. J. Teggart*. Berkeley 1913. With 1 pl. 8°
Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 3, No. 1.

Fuller (*Just. K.*), The psychology and plysiology of mirror-writing. Berkeley 1916. 8°.
University of California Publications in Psychology. Vol. 2. No. 3.

Gates (*Arth. I.*), Diurnal variations in memory and association. Berkeley 1916. 8°.
University of California Publications in Psychology. Vol. 1, No. 5.

Gates (Arth. I.), Correlations and sex differences in memory and substitution. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in Psychology. Vol. 1, No. 6.

Gates (Arth. I.), Variations in efficiency during the day, together with practice effects, sex differences and correlations. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in Psychology. Vol. 2, No. 1.

Gayley (Ch. Mills) and *Fred. Newton Scott*, A Guide to the Literature of Aesthetics. Berkeley 1890. 8°.

(Univ. of California Library Bulletin. No. 11).
(Supplement to the Report of the Secretary of the Board of Regents).

Geschiedenis (De) van den ziener Herthoorn. [Door *B. Schrieke.* Semarang 1918]. 8°.

Overgedrukt uit De Loc. van 11 Mei 1918.

Geusau (W. H. Alting von), Neutraliteit der overheid in de Nederlandsche Koloniën jegens godsdienstzaken. Haarlem 1917. 8°.

Gifford (Edw. Winslow), Dichotomous Social Organization in South Central California. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology, Vol. 11, No. 5.

Gifford (Edw. Winslow), Composition of California shellmounds. Berkeley 1916. With 1 map. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 12, No. 4.

Gifford (Edw. Winslow), Miwok Moieties. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in American Archæology and Ethnology. Vol. 12, No. 4.

Gifford (Edw. Winslow), Tübatulabal and Kwaiisu Kinship Terms. Berkeley 1917. 8°.

University of California Publications in American Archæoiogy and Ethnology. Vol. 12, No. 6.

Gillespy (Franc. Lytle), Layamon's Brut: a comparative study in Narrative Art. Berkeley 1916. 8°.

Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 3, No. 4.

Girard (Wi.), Du transcendentalisme considéré essentiellement dans sa définition et ses origines françaises. Berkeley 1916. 8°.

Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 4, No. 3.

Goddard (Pl. Earle), The Morphology of the Hupa Language. Berkeley 1905. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 3.

Goddard (Pl. Earle), The Phonology of the Hupa Language. Part I. The Individual Sounds. Berkeley 1907. With 8 pl. 8°.

University of California Publications in American Archæology and Ethnology. Vol. 5, No. 1.

Goddard (Pl. Earle), Elements of the Kato Language. Berkeley 1912. 8°.

University of California Publications in American Archæology and Ethnology. Vol. 12, No. 1.

Goddard (Pl. Earle), Notes on the Chilula Indians of Northwestern California. Berkeley 1914. 8°.

University of California Publications in American Archæology and Ethnology, Vol. 10, No. 6.

Godée-Molsbergen (E. C.) en *Joh. Visscher*, Zuid Afrika's Geschiedenis in Beeld. Platen-Atlas. South- African History told in Pictures. Amsterdam 1913. fol.

Uitgegeven onder toezicht van de Nederl. Zuid- Afrikaansche Vereeniging.

Gooszen (A. J.), Het Militaire Exploratie detachement voor Zuid- Nieuw-Guinea. Batavia 1909. Met kaart. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1908. No. 28.

Greve (W. R. de), De hoofdlijnen van het nieuwe Japansche Infanterie Reglement. Batavia 1908. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1908. No. 21.

Groeneveld (W.), De remonteering in Ned.-Indië. . . Weltevreden 1903. 8°.
— Idem, Debat.— Verslag van . . . de Alg. Vergadering van den 25 sten Juli 1903. Weltevreden 1903. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. [No. 4 en 4*a*].

Guide (An Official) to Eastern Asia. Trans-Continental Connections between Europe and Asia. Tokyo 1913-1917. 5 vols. With pl. and maps. 8°.
I. Manchuria & Chôsen. 1913.
II. South-Western Japan. 1914.
III. North-Eastern Japan. 1914.
IV. China. 1915.
V. East Indies, including Philippine Islands, French Indo-China, Siam, Malay Peninsula and Dutch East Indies. 1917.
Prepared by the Imperial Japanese Government Railways.

Guinea (Nova), Résultats de l' Expédition Scientifique Néerlandaise à la Nouvelle- Guinée en 1903 sous les auspices de *Arth. Wichman.* Vol. V. Zoologie, Livr. VI. Leiden 1917. Avec pl. 4°.
— Idem, en 1907 et 1909 sons les auspices de *H. A. Lorentz.* Vol. VII. Ethnographie. Livr. III. Leide 1918. Avec 9 pl. 4°.

Handleiding bij de oprichting van coöperatieve vereenigingen voor inlanders. Batavia 1918. 8°.
Dienst van het Volkscredietwezen.

Handleiding ten dienste van de inlandsche bestuursambtenaren op Java en Madoera. Batavia 1918. 8°.

No. 3/F. Bedrijfsbelasting.

No. 2/B B. Hoofdgeld—Ordonnantie. Heerendiensten op Java en Madoera.

No. 4/B.B. Inlandsch gemeentebeheer.

Uitgave van het Departement van B. B.

Handelingen van den eersten Partijdag der Christelijk—Ethische Partij, gehouden van 25—27 Sept. 1918 te Jogjakarta. Batavia 1918. 2 dln. 8°

Haremaker (*R. N.*), Eenige gegevens betreffende onze vuurwapenen M. 95, meer in het bijzonder wat het practisch gebruik en het onderhoud bij den troep aangaat. Weltevreden 1909. Met 2 pl. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1909. No. 27.

Heilandslied (Het). Eene metrische vertaling van Sjriemad Rhagawad—Gietaa naar het Sanskrtaorigineel door *D. van Hinloopen Labberton.* Buitenzorg [1913]. 8°.

Widya Poestaka. Hollandsche Serie. 1ste Reeks II.

Heller (*Wa. S.*) and *Warn. Brown*, Memory and association in the case of street-car advertising cards. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in Psychology. Vol. 2. No. 4.

Hermann (*Elisabeth Ad.*), Histrionics in the dramas of Franz Grillparzer. Berkeley 1911. 8°.

Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 2. No. 4.

Hocking (*Wi. Ernst*), Two extensions of the use of graphs in elementary logic. Berkeley 1909. 8°.

University of California Publications in Philosophy. Vol. 2, No. 2.

Hocking (*Wi. Ernst*), On the Law of History. Berkeley 1909. 8°.

University of California Publications in Philosophy. Vol. 2, No. 3.

Hokusai (Selection from) 's Views of Mount Fuji. No pl & y. 8° obl.

Holle (*W. H. C.*), Inleiding voor eene bespreking van het ouderwerp: „Een Vlootbasis aan de Merakbaai." Batavia 1915. Met 2 krtn. 8°.

— Idem, Debat. Verslag der Algemeene Vergadering op 23 Aug. 1915. Batavia 1915. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. No. 48 en 49.

Holway (*Rul. S.*), The Russian River. A characteristic Stream of the California Coast Ranges. Berkeley 1913. With 1 map & 9 pl. 8°.

University of California Publications in Geography. Vol. 1, No. 1.

Holway (*Rul. S.*), Preliminary report on the recent volcanic activity of Lassen Peak. Berkeley 1914. With 5 pl. 8°.

University of California Pnblications in Geography. Vol. 1, No. 7.

Horst (*R.*), Polychaeta Errantia of the Siboga Expedition. Part II. Aphroditidae and Chrysopetalidae. With 19 pl. and 5 fig. Leyden 1917. 4°.

Siboga—Expeditie. XXIV, b. livr. LXXX.

Hrdlicka (*Ales*), Contribution to the Physical Anthropology of California . . . Berkeley 1909. With 4 tables, 1 map and 10 pl. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 4. No. 2.

Hrdlicka (*Ales*), Recent Discoveries attributed to early man in America. Washington 1918. With 14 pl. 8°.

Smithsonian Institution. Bureau of American Ethnology. Bulletin 66.

Hughes (*Anne E.*), The beginnings of Spanish settlement in the El Paso District. Berkeley 1914. 8°.

University of California Publications in History, Vol. 1, No. 3.

Ibn Taghrî Birdî (*Abû'l-Mahâsin*), Annals entitled An-Nujûm az-Zâhira fi Mulûk Misr wal-Kâhira. Edited by *Wi. Popper*. Vol. II, part 2, n°. 3; Vol. III, part 1, n°. 1; Vol. VI, part 1, n°. 1-2. Berkeley 1912—1916. 8°.
Univ. of California Publications. Semitic Philology. Vol. II, No. 3, III, No. 1, VI, No. 1-2.

Impressions (Present Day) of the Far East and Promiment and Progressive Chinese at Home and Abroad . . ., Managing Director: *W. H. Morton-Cameron*. Editor-in-Chief: *W. Feldwick*. Londen &c. 1917. With pl., maps and fig. 4°.

Index op Handelingen en Bijlagen betreffende de eerste gewone zitting van den Volksraad in het jaar 1918. [Weltevreden 1918]. fol.

Ito (*Sangoro*), A comparison of the Japanese folksong and the occidental. A study in the psychology of form. Berkeley 1916. 8°.
University of California Publications in Psychology, Vol. 2, No. 5.

Jaarbericht (Wetenschappelijk) 1914-1917, 1ste-4de Jaarg. Batavia-Bandoeng 1915—1918. Met pl. 8°.
Indische Krijgskundige Vereeniging.

Jaarboek van de Kon. Marine 1915—1917. 's-Gravenhage 1917—1918. 8°.
Uitgegeven door . . . het Departement van Marine.

Jaarverslag.—Cultuur Maatschappij Seloredjo. Jaarverslag 1917. [Amsterdam 1918]. 4°.

Jaarverslag (21ste) der Madoera Stoomtram Maatschappij, gevestigd te 's-Gravenhage. 1917. Amsterdam [1918]. 8°.

Jaarverslag der opleidingsschool voor inlandsche rechtskundigen te Batavia over het schooljaar 1917—1918. Batavia 1918. 8°.

Jaarverslag van de Cultuur Maatschappij Belirie, gevestigd te Amsterdam. 1917. Amsterdam [1918]. 4°.

Jaarverslag van de Cultuur Maatschappij „Gending". 1917. [Amsterdam 1918]. 4°.

Jones (Dav. Rhys), State aid to secondary schools. Berkeley 1903. 8°.
University of California Publications in Education. Vol. 3, No. 2.

Jong (E. den Dooren de), Machinegeweren en hun gebruik in den veldoorlog. Weltevreden 1904. Met 10 pl. 8°.
— Idem. Debat.—Verslag van . . . de Alg. Vergadering van den 14en Sept. 1904. Weltevreden 1904. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1904. No. 8 en 8*a*].

Jonquière (A. J. C.), Voorbereiding van Koloniale Expeditiën in het licht van Britsche ervaringen. Weltevreden 1909. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1909. No. 26.

Kaye (G. R.), The astronomical observatories of Yai Singh. Calcutta 1918. With 26 pl., and 1 map. 4°.
Archaeological Survey of India, New Imperial Series, Vol. XL.

Keep (Winth. L.), The Separation of the attributive adjective from its substantive in Plautus. Berkeley 1911. 8°.
University of California Publications in Classical Philology. Vol. 2, No. 7.

Kelsey (Ray. Wickersham), The U. S. Consulate in California. Berkeley 1910. 8°.
Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 1. No. 5.

Kemp (P. H. van der), Oost-Indië's inwendig bestuur van 1817 op 1818 . . . . Naar oorspronkelijke stukken. 's-Gravenhage 1918. 8°.

Kerkkamp (H. C.), Verdediging van Stellingen.—Verslag van ... de Algemeene Vergadering van den 4den Jan. 1907. Weltevreden 1909. 2 dln. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging, 1907, No. 14 en 14*a*.

Kerkkamp (H. C.), De Infanterie van het Ned. Indische Leger na invoering van eene voorloopige Militie op Java. Weltevreden 1911. Met 2 krtn. 8°.

— Idem, Debat. Batavia 1912. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. No. 32 en 37.

Kerkkamp (H. C.), Inleiding voor een bespreking van: Een en ander over de positieverbetering van de militairen beneden den rang van onderluitenant. Batavia 1916. 8°.

— Idem, Debat. Verslag der Algemeene Vergaderingen op 14 en 15 Mrt. 1916. Weltevreden [1916]. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1916. No. 51 en 53.

Kerremans (H.), Het duel en de antiduel-beweging. Batavia 1911. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging No. 34.

Kingsley (Diary of *Nelson*), a California Argonaut of 1849. Edited by *Fred. J. Teggart*. Berkeley 1914. 8°.

Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 3, No. 3.

Klinkert (H. C.) Nieuw Maleisch- Nederlandsch Woordenboek. Met Arabisch karakter. 3de verbeterde en vermeerderde druk. Leiden 1916. 8°.

Koenig (Rob.), Deutsche Litteraturgeschichte. 17te Auflage. Mit 43 Tafeln und 261 Abb. Bielefeld u. Leipzig 1885. 8°.

Koningh (J. de), De Cavalerie in den Russisch-Japanschen Oorlog.... Batavia 1907. 2 dln. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige vereeniging. No. 18 en 18a.

Kroeber (*A. L.*), The Languages of the Coast of California South of San Francisco. Berkeley 1904. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 2, No. 2.

Kroeber (*A. L.*), Types of Indian Culture in California. Berkeley 1904. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 2, No. 3.

Kroeber (*A. L.*), The Yokuts Language of South Central California. Berkeley 1907. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 2, No. 5.

Kroeber (*A. L.*), Shoshonean Dialects of California. Berkeley 1907. With 1 map. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 4, No. 3.

Kroeber (*A. L.*), Indian Myths of South Central California. Berkeley 1907. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 4, No. 4.

Kroeber (*A. L.*), The Washo Language of East Central California and Nevada. Berkeley 1907. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 4, No. 5.

Kroeber (*A. L.*), The Religion of the Indians of California. Berkeley 1907. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology, Vol. 4, No. 6.

Kroeber (*A. L.*), A mission record of the California Indians. From a manuscript in the Bancroft Library. Berkeley 1908. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 8, No. 1.

Kroeber (*A. L.*), Ethnography of the Cahuilla Indians. Berkeley 1908. With pl. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 8, No. 2.

Kroeber (*A. L.*), Notes on Shoshonean Dialects of Southern California. Berkeley 1909. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 8, No. 5.

Kroeber (*A. L.*), The Chumash and Costawan Languages. Berkeley 1910. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 9, No. 2.

Kroeber (*A. L.*); The Languages of the Coast of California North of San Francisco. Berkeley 1911. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 9, No. 3.

Kroeber (*A. L.*), Phonetic constituents of the native languages of California. Berkeley 1911. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 10, No. 1.

Kroeber (*A. L.*), Phonetic elements of the Mohave language. Berkeley 1911. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology, Vol. 10, No. 3.

Kroeber (*A. L.*), and *J. P. Harrington*, Phonetic elements of the Diegueno language. Berkeley 1914. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 11, No. 2.

Kroeber (*A. L.*), Serian, Tequistlatecan, and Hokan. Berkeley 1915. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 11, No. 4.

Kroeber (A. L.), California place names of Indian origin. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 12, No. 2.

Kroeber (A. L.), Arapaho Dialects. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 12, No. 3.

Kurtz (Ben. P.), Studies in the Marvellous. Berkeley 1910. 8°.

Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 1. No. 2.

Lamberts (H.), De Opleiding volgens het Nieuwe Schietvoorschrift der Infanterie. Batavia 1908. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging, 1908. No. 20.

Lamberts (H.), Nadere beschouwingen over onze schietopleiding. Weltevreden 1911. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1910. No. 33.

Lau (H. L. la), Staat van Oorlog en Beleg. Weltevreden 1912. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1912. No. 38.

Lectures (Barbara Weinstock) on the Morals of Trade [II—IV]. Boston—New York 1914—1918. 8° min.

Leiding van Landingen [door *A. ten Broecke Hoekstra*].—Verslag van...de Alg. Vergadering van den 9en Jan. 1906. Weltevreden 1906. Met krtn. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging, 1906 No. 13.

Lekkerkerker (T. C.), Hindoe-recht in Indonesië. Amsterdam 1918. Met 1 plaat. 8°.

Leuschner (Arm. O.), Twenty-five-year Synopsis of the Meteorological Observations made at Berkeley from July 1, 1887 to June 30, 1912. Berkeley 1914. 8°.

University of California Publications in Geography. Vol. 1. No. 5.

Levy (*J. M.*), Experiments on attention and memory, with special reference to the psychology of advertising. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in Psychology, Vol. 2. No. 2.

Lieth (*A. J.*), Schoeisel en Kleeding voor het Leger. Weltevreden 1909. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1909. No. 25.

Linforth (*Ivan M.*), Epaphos and the Egyptian Apis. Berkeley 1910. 8°.

University of California Publications in Classical Philology, Vol. 2, No. 5.

Lipman (*Fred. L.*), Creating Capital. Money-making as an Aim in Business. Boston-New York 1918. 8° min.

Barbara Weinstock Lectures on the Morals of Trade [II].

List of Serials in the University of California Library. Berkeley 1913. 8°.

Univ. of California Library Bulletin. No. 18.

List (Coöperative) of Periodical Literature. 2[d] edition Berkeley 1892. 8°.

Univ. of California Library Bulletin. No. 1.
(Supplement to the Secretary's Report to the Board of Regents, 1892).

Lull (*Herb. Gal.*), Inherited tendencies of secondary instruction in the U. S. Berkeley 1913. 8°.

University of California Publications in Education. Vol. 3, No. 3.

[*Lummel* (*H. J. van*), Over het samenstellen van catalogi. Weltevreden 1918]. 8°.

Vereeniging tot bevordering van het bibliotheekwezen in Ned.-Indië. Vlugschrift No. I.

[*Lummel* (*H. J. van*), Handleiding bij het gebruik van den decimaal ingedeelden catalogus. Weltevreden 1918]. 8°.

Vereeniging tot bevordering van het bibliotheekwezen in Ned.-Indië. Vlugschrift No. II.

McAdie (*Alex. G.*), The Rainfall of California. Berkeley 1914. With 28 pl. & 12 fig. 8°.
University of California Publications in Geography. Vol. 1 No. 4.

McCormac (*Eug. Irving*), Colonial opposition to imperial authority during the French and Indian war. Berkeley 1911. 8°.
University of California Publications in History, Vol. 1, No. 1.

Marshall (*John*), A Guide to Taxila. Calcutta 1918. With 29 pl. 8°.

Marshall (*Tho. Maitland*), A history of the Western Boundary of the Louisiana Purchase, 1819-1841. Berkeley 1914. 8°.
University of California Publications in History, Vol. 2.

Martodarsono, Wedosanjoto. Soerakarta 1914. 8°. [Jav. karakters].

Mason (*J. Alden*), The Ethnology of the Salinan Indians. Berkeley 1912. With pl. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology, Vol. 10, No. 4.

Mason (*J. Alden*), The Mutsun dialect of Costanoan based on the vocabulary of de la Cuesta. Berkeley 1916. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 11, No. 7.

Matthews (*Lillian Ruth*), Women in Trade Unions in San Francisco. Berkeley 1913. 8°.
University of California Publications in Economics. Vol. 3, No. 1.

Matthews (*Wash.*), Navaho Myths, Prayers and Songs with Texts and Translations. Edited by *P. E. Goddard*. Berkeley 1907. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 5, No. 2.

Memoirs of the University of California. Vol. I, No. 1—2 (part 1—2), Vol. IV, No. 1 (History Vol. I, No. 1). Berkeley 1908—1914. With pl. 4°.

Mentz (*E. K. H. Pluim*), Zakboekje voor den Officier van het Indische Leger. Weltevreden 1909—1910. 2 dln. 8°.
Uitgegeven door de Indische Krijgskundige Vereeniging.

Merens (*D.*), Steunpunten. Weltevreden 1905. Met 4 pl. 8°.
— Idem, Debat. Verslag van . . . de Alg. Vergadering van 26 Juli 1905. Weltevreden 1905. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1905 [No. 11, en 11a].

Merrill (*Wi. A.*), On the influence of Lucretius on Horace. Berkeley 1905 8°.
University of California Publications in Classical Philology. Vol. 1, No. 4.

Merrill (*Wi. A.*), Cicero's Knowledge of Lucretius's Poem. Berkeley 1909. 8°.
University of California Publications in Classical Philology, Vol. 2, No. 2.

Merrill (*Wi. A.*), On the contracted genitive in *i* in Latin. Berkeley 1910. 8°.
University of California Publications in Classical Philology, Vol. 2, No. 4.

Merrill (*Wi. A.*), Studies in the Text of Lucretius. Berkeley 1911. 8°.
University of California Publications in Classical Philology, Vol. 2, No. 6.

Merrill (*Wi. A.*), The archetype of Lucretius. Berkeley 1913. 8°.
University of California Publications in Classical Philology, Vol. 2, No. 10.

Merrill (*Wi. A.*), Corruption in the manuscripts of Lucretius. Berkeley 1914. 8°.

University of California Publications in Classical Philology. Vol. 2, No. 11.

Merrill (*Wi. A.*), Proposed emendations of Lucretius. Berkeley 1914. 8°.

University of California Publications in Classical Philology. Vol 2, No. 12.

Merriman (*John C.*), Triassic Ichthyosauria with special reference to the Americanforms. Berkeley 1908. With 18 pl. 4°.

Memoirs of the Univ. of California. Vol. 1, No. 1.

Merriman (*John C.*), The Fauna of Rancho la Brea. Berkeley 1911—1912. 2 parts. With pl. and fig. 4°.

Memoirs of the Univ. of California. Vol 1, No. 2.

Mitchell (*Wesl. C.*), Gold, prices, and wages under the Greenback Standard. Berkeley 1908. 8°.

University of California Publications in Economics. Vol. 1.

Moens (*J. L.*), Nogmaals het Bronzen Beeldje te Solo. Weltevreden 1918. 8°.

Overgedrukt uit het Oudheidk. Verslag 1918, 2de kwartaal.

Moore (*Tho. Verner*), The process of Abstraction. An experimental study. Berkeley 1910. 8°.

University of California Publications in Psychology. Vol. 1, No. 2.

Myres (*John Linton*), The influence of anthropology on the course of political science. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in History, Vol. 4, No. 1.

Nelson (*N. C.*), Shellmounds of the San Francisco Bay Region. Berkeley 1909. With 1 map and 4 pl. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology, Vol. 7, No 4.

Nelson (*N. C.*), The Ellis Landing Shellmound. Berkeley 1910. With 2 maps and 12 pl. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology, Vol. 7. No. 5.

Nieuwenhuis (*F. Domela*), Geschiedenis van het Socialisme. Met portr. Amsterdam 1901—1902. 3 deelen. 8°.

Nostrand Jr. (*John Jam. Van*). The reorganization of Spain by Augustus. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in History. Vol. 4, No. 2.

Noto Soeroto, Emoet ka lemah tjai simkoering. Dikembangkeun koe *Mangoen di Karja.* Weltevreden [1918], kl. 8°.

[Uitgaven van het] Comité voor het Javaansch Nationalisme. [No. 5].

Nut (Het) van spoorwegen in oorlogstijd [door *A. W. E. Weyerman*]. Verslag van ... de Alg. Vergadering van den 24sten Nov. 1905. Weltevreden 1906. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging, 1905. [No. 12].

Nutting (*H. C.*), Studies in the Si-clause. I. Concessive si-clauses in Plautus. II. Subjunctive protasis with indicative apodosis in Plautus. Berkeley 1905. 8°.

University of California Publications in Classical Philology, Vol. 1, No. 2.

Nutting (*H. C.*), The conspiracy at Rome in 66-65 B. C. Berkeley 1910. 8°.

University of California Publications in Classical Philology, Vol. 2. No. 3.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1902-1918. Nos. 1-61. Weltevreden-Batavia-Bandoeng 1902-1918. Met pl. en krtn. 8°.

Ontbreken Nos. 17 en 55.

Ouden (*J. F. den*), Denkbeelden over Leger en Krijgstucht. Weltevreden 1910. 8°.

— Idem, Debat. Weltevreden 1910. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging 1910. No. 28 en 29.

Overstreet (*Har. Allen*), The Dialectic of Plotinus. Berkeley 1909. 8°.

University of California Publications in Philosophy. Vol. 2, No. 1.

Overzicht der Militie-Voorstellen. Batavia 1915. 8°.

— Idem. Debat. Verslag der Algemeene Vergadering op 6 Maart 1916. Batavia 1916. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. No. 50 en 52.

Overzicht van de Inlandsche Pers. [Bewerkt door het Persbureau, Bureau voor de Volkslectuur e. a. a.] Jrg. 1916—1918. [Weltevreden 1916—1918]. fol.

Geroneographeerd.— Jaarg. 1916 aanwezig vanaf No. 18.

Overzicht (Statistisch) der behandelde zieken van het Ned.-Indische leger en van de Koloniale Reserve te Nijmegen over de jaren 1912—1914. 's-Gravenhage 1915—1917. 8°.

— Idem, Supplément à la statistique médicale de l'armée indô-néerlandaise pendant l'année 1914. La Haye 1917. 4°.

Bewerkt door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Overzicht (Statistisch) der geneeskundig behandelde paarden van het Ned.-Indische leger over het jaar 1917. (Samengesteld door den Inspecteur-paardenarts). Batavia [1918]. 8°.

Papers of the San Francisco Committee of Vigilance of 1851. Edited by *Port. Garnett*. Berkeley 1910—1911. 2 parts. With 2 pl. 8°.
Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 1, No. 7. Vol. 2, No. 2.

Papyri (The Tebtunis). Part II, edited by *Bern. Grenfell* and *Arth. S. Hunt*, with the assistance of *Edg. J. Goodspeed*. London-New-York 1907. With map and 2 pl. 4°.
Univ. of California Publications, Gracco-Roman Archaeology, Vol. II.

Papyrus (The Hearst Medical), Hieratic Text ... with Introduction and Vocabulary by *Geo. A. Reisner*. Leipzig 1905. With 17 pl. 4°.
Univ. of California Publications. Egyptian Achaeology. Vol. 1.

Parker (*Dew. H.*), The metaphysics of historical knowledge. Berkeley 1913. 8°.
University of California Publications in Philosophy. Vol. 2, No. 5.

Photographs of Sculpture presented by John. S. Hittell. Berkeley 1885. 8°.
Univ. of California Library Bulletin No. 6.
(Supplement to the Report of the Secretary of the Board of Regents).

Pinger (*W. R. R.*), Der junge Goethe und das Publikum. Berkeley 1909. 8°.
Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 1, No. 1.

Plehn (*Carl Copping*), The San Francisco Clearing House Certificates of 1907—1908. Berkeley 1909. With 1 pl. 8°.
Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 1, No. 1.

Poll (*J. B. van de*), Debat over het onderwerp: Het tactisch gebruik van onze veldartillerie. Inleider—. Bandoeng [1917]. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1910 No. 57.

Portola (Diary of *Gasp. de*) during the California Expedition of 1769—1770. Edited by *Don. Eug. Smith* and *Fred. J. Teggart.* Berkeley 1909. With 1 pl. 8°.
Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 1, No. 3.

Powell (*Herb. Har.*), The Supposed Hebraisms in the Grammar of the Biblical Aramaic. Berkeley 1907. 8°.
Univ. of California Publications. Semitic Philology. Vol. 1, No. 1.

Prescott (*Henr. W.*), Some phases of the relation of thought to verse in Plautus. Berkeley 1907. 8°.
Univ. of California Publications in Classical Philology. Vol. 1, No. 7.

Priestley (*Herb. I.*), José de Gálvez, Visitor-General of New-Spain (1765—1771). Berkeley 1916. 8°.
Univ. of California Publications in History, Vol, V.

Prijsvragen uitgeschreven door de Vereeniging „Je Maintiendrai" te Medan. Medan [1918]. 8°.

Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 1—3. Berkeley 1909—1914. With pl. 8°.

Publications [of the] University of California in:
American Archaeology and Ethnology. Vol. II 1—3, 5, III, IV 2—6, V—XII 1—6. Berkeley 1904—1916. With pl. 8°.
Egyptian Archaeology. Vol II. Leipzig 1907. With pl. 4°.
Graeco—Roman Archaeology. Vol. II. London—New-York 1907. With pl. 4°.
Economics. Vol. I, III, IV, 1—2. Berkeley 1908—1916. 8°.
Education. Vol. I—II 1—6. Berkeley 1898—1913. With fig. 8°.
Geography. Vol I 1—2, 4—8, 10. Berkeley 1913—1917, With pl, 8°.
History. Vol. I—V. Berkeley 1911—1916. 8°.
Classical Philology. Vol. I—II. Berkeley 1904—1916. 8°.
Modern Philology. Vol. I—IV. Berkeley 1909—1916. 8°.
Semitic Philology. Vol. I 1, II 3, III 1, VI, 1—2. Berkeley 1907—1916. 8°.
Philosophy. Vol. I—II 1—5. Berkeley 1904—1913. 8°.
Psychology. Vol. I—II 1—6. Berkeley 1910—1916. 8c.

Putnam (Ruth), California: the name. With the collaboration of *Herb. I. Priestley*. Berkeley 1907. 8°.

University of California Publications in History, Vol. 4, No. 4.

Rama-Doeta. Wajang-wong voorstelling in 8 tafereelen, opgesteld door H. Edw. van Muyen en R. Soemarsana. Met een inleiding over het Ramayana en de Javaansche Tooneel- en Toonkunst door *J. Kats*. 5 Oct. 1918. [Weltevreden 1918]. Met pl. 8°.

Reed (Wi. Gardner), The Rainfall of Berkeley, California. Berkeley 1913. With 7 fig. 8°.

University of California Publications in Geography. Vol. 1, No. 2.

Reed (Wi. Gardner), Report of the Meteorological Station at Berkeley, California, for the year ending June 30, 1913. Berkeley 1914. With 2 pl. & fig. 8°.

— Idem, for the year ending June 30, 1915. Berkeley 1917. With 14 fig. 8°.

University of California Publications in Geography. Vol. 1, No. 6 and 10.

Report of the Superintendent, Archaeological Survey, Burma, for the year ending 31st March 1918. Rangoon 1918. fol.

Report (Annual) of the Archaeological Department, Southern Circle, Madras, for the year 1917-1918. Madras 1918. fol.

Report (Annual) [of the] Archaeological Survey of India 1915-16. Edited by *John Marshall*. Calcutta 1918. With 41 pl. fol.

Report.—Cambridge University Library. Report of the Library Syndicate for the year ended 31 Dec. 1907. Cambridge 1918. 4°.

[From the University Reporter, 1917-1918].

Republican (The Young). Orgaan boeat kaoem moeda bangsa Tionghoa. Taon ka 1. No. 1 seteroesnja. Soerabaia 1918. 8°.

Reynoso (*Diego de*), Vocabulario de la Lengua Mame. Impreso por Franc. Robledo en 1644 y reimpreso con una breve noticia acerca de los Mames y su lengua por *Alb. Mar. Carreno.* Mexico 1916. 8°.
Sociedad Mexicana de Geografia y Estadistica.

Richardson (*G. F.*), A neglected aspect of the English Romantic Revolt. Berkeley 1915. 8°.
Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 3, No. 3.

Richardson (*Leon Jos.*), Horace's Alcaic strophe. Berkeley 1915. 8°.
University of California Publications in Classical Philology, Vol. 1, No. 6.

Richardson (*Leon Jos.*), Greek and Latin Glyconics. Berkeley 1907. 8°.
University of California Publications in Classical Philology Vol. 2, No. 13.

Roelfsema (*H. L.*), Inleiding voor een bespreking van: Het nieuwe voorschrift betreffende den Militair Geneeskundigen Dienst op voet van oorlog, zijne toepassing en de ontstane moeilijkheden. Bandoeng 1917. Met fig. 8°.
— Idem, Debat. Bandoeng 1918. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. No. 58 en 59

Rood- Wit- en Blauwboekje [van de] Vereeniging „Je Maintiendrai" te Medan. 1—3. Medan 1916—1918. 8°.

Sachse (*F. J. P.*), De Photographie voor militaire doeleinden. Weltevreden 1909. Met fig. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1909, No. 24.

Sachse (F. J. P.), Het vermeesteren van bergstellingen op den Inlandschen vijand. Critisch—tactische studie. Weltevreden 1912. Met pl. 8°.

* Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1912. No. 39.

Sâwitrî, Indische Sproke uit het Sanskrit vertaald door *J. Ph. Vogel*. Amsterdam [1917]. 8°.

Schepp (C. L.), Causerie „Een en ander omtrent de oorlogvoering ter zee". Verslag der Algemeene Vergadering van den 21sten Juli 1915. Batavia 1915. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1915. No. 47.

Schevill (Rud.), Some forms of the riddle question and the exercise of the wits in popular fiction and formal literature. Berkeley 1911. 8°.

Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 2, No. 1.

Schevill (Rud.), Ovid and the Renascence in Spain. Berkeley 1913. 8°.

Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 4, No. 1.

Schrieke (B.), Die Himmelsreise Muhammeds. Straszburg-Berlin 1914. 8°.

Separatabdruck aus „Der Islam", 6. Jahrg., Heft I.

Semaoen, Antie Indië Weerbaar, antie Militie dan 3e Nationaal Congres Sarekat Islam. Semarang 1918. 8°.

Shinn (Milicent Washburn), Notes on the development of a child. [Part] I-II. Berkeley 1893-1907. 8°.

University of California Publications in Education. Vol. I, and IV.

Sinclair (Wi. J.), The Exploration of the Potter Creek Cave. Berkeley 1904. With 14 pl. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 2, No. 1.

Sinclair (*Wi. J.*), Recent Investigations bearing on the Question of the Occurence of Neocene Man in the Auriferous Gravels of the Sierra Nevada. Berkeley 1908. With 2 pl. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 7, No. 2.

Sluyterman (*K.*), Huisraad en Binnenhuis in Nederland in vroegere Eeuwen. Met ongeveer 450 afb. 's-Gravenhage 1917. 4°.

Smit (*J. G.*), Onze Intendance—verpleging in oorlogstijd. Weltevreden 1911. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1911. No. 35.

Smith (*Don. E.*), The Viceroy of New Spain. Berkeley 1913. 8°.

University of California Publications in History, Vol. 1, No. 2.

Smithson (*Geo. Arn.*), The old English Christian Epic. A study in the Plot Technique of the Juliana, the Elene, the Andreas, and the Christ, in comparison with the Beowulf and with the Latin Literature of the Middle Ages. Berkeley 1910. 8°.

University of California Publications in Modern Philology. Vol. 1, No. 4.

Snepvangers (*J. B.*), Verhooging der gevechtswaarde van den infanterist in het algemeen en van den Javaanschen in het bijzonder. . . . Weltevreden 1904. 8°.

— Idem, Debat. Verslag van . . . de Alg. Vergadering van den 21en Dec. 1904. Weltevreden 1905. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1904. [No. 9 en 9*a*].

Soendalanden (De). Maandelijksche berichten uit den arbeid der N. Z. V. Redactie: *L. Bergsma*, Jaargang I. [Bandoeng 1918]. 8°.

Sparkman (*Phil. Stedman*), The Culture of the Luiseno Indians. Berkeley 1908. With 1 pl. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 8, No. 4.

Spat (*C.*), De Islâm en zijn beteekenis voor Ned.-Indië. Breda 1917. 8°.

Stoner (*Dayton*), The rodents of Iowa. Des Moines 1918. With 37 fig. 8°.

Iowa Geological Survey Bulletin No. 5.

Swellengrebel (*N. H.*), De Anophelinen van Ned.-Oost-Indië. Amsterdam 1916. Met platen. 8°.

Kol. Instituut te Amsterdam. Mededeeling No. VII. Afd. Tropische Hygiene No. 3.

Teggart (*Fred. J.*), Prolegomena to History. The relation of history to literature, philosophy, and science. Berkeley 1916. 8°.

University of California Publications in History. Vol. 4, No. 3.

Tesch (*J. J.*), The Decapoda Brachyura of the Siboga Expedition. I. Hymenosomidæ, Retroplumidæ, Ocypodidæ, Grapsidæ and Gecarcinidæ. With 6 pl. Leiden 1918. 4°.

Siboga—Expeditie. XXXIXc, Livr. LXXXII.

Texts (Chilula). [Edited] by *Pl. Earle Goddard.* Berkeley 1914. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 10, No. 7.

Texts (Kato). [Edited] by *Pl. Earle Goddard.* Berkeley 1909. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 5, No. 3.

Texts (Sarsi). [Edited] by *Pl. Earle Goddard.* Berkeley 1915. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 11, No. 3.

Texts (Yana). [Edited] by *Edw. Sapir.* Together with Yana myths collected by *Rol. B. Dixon.* Berkeley 1910. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 9, No. 1.

Thevenot (*Jean de*).— Gedenkwaardige en zeer naauwkeurige Reizen van den Heere *de Thevenot* . . . mitsgaders de voornaamste Bijzonderheden van d'Archipel, Konstantinopelen, 't Heilig Land, Egypten, enz. . . . Uit het Fransch vertaald door *G. v. Broekhuizen* . . . . Amsterdam, Jan Bouman 1681. Met pl. 4°.

— Idem, Tweede Reizen . . . . Amst., Jan Bouman 1682. Met pl. 4°.

— Idem, Darde en laatste Deel . . . . Amst., Jan Bouman 1688. Met pl. 4°.

Toelichting der nieuwe regeling omtrent de verkrijging van gronden voor landbouw-doeleinden in de residentiën Soerakarta en Djokjakarta. Vastgesteld bij de ordonnantie van 15 Jan. 1918. (Stsbl. No. 20). Batavia 1918. 8°.

Samengesteld door het Depart. van B. B. Afdeeling Agrarische Inspectie.

Uhle (*Max*), The Emeryville Shellmound. Berkeley 1907. With 38 fig. and 12 pl. 8°.

University of California Publications in American Archaeology and Ethnology, Vol. 7, No. 1.

Vademecum voor Bivakcommandanten op administratief en ander niet-tactisch gebied. Batavia 1913. Met pl. 8°.

Uitgegeven door de Indische Krijgskundige Vereeniging.

Vermaat Jr. (*J. A. J.*), Registratuurstelsel. Practische Methode voor het ordenen, classificeeren en indiceeren van Departements-, Provinciale-en Gemeenteregistraturen en in het algemeen van die van groote Administratien. Voorrede voor den 1sten druk van *N. G. van Taaek Tra Kranen.* 2e verm. en herz. druk. Batavia 1918. 4°.

Verslag der Cultuurmaatschappij Randoe Goenting-Tjandi Sèwoe, 1917. Amsterdam [1918]. 4°.

[Verslag der*]* Kawi Koffie Cultuur-Maatschappij. 1917. [Amsterdam 1918]. 4°.

Verslag der werkzaamheden van de Vereeniging „Pro Juventute" te Batavia over het Jaar 1917. Weltevreden [1918]. 8°.

Verslag omtrent den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Ned.-Indië over het jaar 1917. Batavia 1918. 2 dln. 4°.

Verslag over de Burg. Openb. Werken in Ned.-Indië over het jaar 1914. 4de gedeelte: Havenwezen. Batavia 1918. Met krtn. 4°.

— Idem, over het jaar 1915. Dl. II: Werken in het belang van de gezondheid. Batavia 1918. Met tabellen. 4°.

Verslag van... de Algemeene vergaderingen der „Indische Krijgskundige Vereeniging" gehouden te Weltevreden op 11 Juli, 13 en 28 Nov. 1902. Weltevreden 1902-1903. 2 dln. Met pl. 8°.

[I. De Schiet opleiding der Infanterie. Inleider: *J. C. van den Belt*].
[II. Officiersopleiding in Indië. Inleider: *H. L. Bense*].
[Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging No. 1 en 2].

Verslag van de Groote-Manoeuvres in September 1917. Batavia 1918. Met krtn en pl. 8°

Indisch Militair Tijdschrift. Extra Bijlage No. 41.

Verslag van de Kamer van Koophandel en Nijverheid te Soerabaia over het jaar 1917. Soerabaia 1918. 8°.

Verslag van den toestand der gemeente Makasser over 1917. Makassar [1918]. 8°.

[Verslag van het*]* Nederlandsch Bijbelgenootschap. 1917. Amsterdam 1918. 8°.

Verslag.— Cultuur-Maatschappij „Pradjeken-Tangarang. Verslag over het boekjaar 1917. Amsterdam [1918]. 4°.

Verslag.— Indische Krijgskundige Vereeniging. Verslag over het jaar 1917. Bandoeng 1918. 8°.

Verslag.— Koloniale Bank. Verslag over het boekjaar 1917. [Amsterdam 1918]. 4°.

Vervaardiging van Lucifers in Nederl.-Indië. [Door *M. L. Fauel*]. Batavia 1918. 8°.
Mededeelingen van de Commissie tot ontwikkeling van de Fabrieksnijverheid in Ned.-Indië. No. 5.

Vila (*Vinc.*).—The Portola Expedition of 1769—1770. Diary of *Vinc. Vila*. Edited by *Rob. Selden Rose*. Berkeley 1911 With 1 pl. 8°.
Publications of the Academy of Pacific Coast History. Vol. 2, No. 1.

Visscher (*G. E.*), Verdediging der stelling: Het is wenschelijk, dat een zoo groot mogelijk aantal Nederlandsche dienstplichtigen den eersten oefeningstijd in Indië vervult, zonder vermindering van het jaarlijksche contingent voor het Hollandsche leger. Batavia 1908. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1908. No. 22.

Visscher (*G. E.*). Causerie over „Het gebruik van olifanten op Atjeh."— Verslag der Algemeene Vergadering van den 7den Sept. 1914. Batavia 1914. 8°.
Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1914. No. 42.

Vlugschriften [van de] Vereeniging tot bevordering van het bibliotheekwezen in Ned.-Indië. [No.] I-II. [Weltevreden 1918]. 8°.

Volksalmanak (Maleische) 1919. Tahoen ka 1. Batavia 1918. kl. 8°.
— Idem (Javaansche). Batavia 1918. kl. 8°.
— Idem (Soendaneesche). Batavia 1918. kl. 8°.
[Volkslectuur]. Serie 373-375.

Voorkomen en gebruik van Mangaanertsen. Batavia 1918. 8o.
Dienst van het Mijnwezen in N. O. Indië. Verslagen en mededeelingen betreffende Indische delfstoffen. No. 5.

Voortstuwer (De Indische). Courant voor Ned.-Indië van den Bond van Machinisten ter Koopvaardij. No. 1e. v. Weltevreden 1918. fol.

Waterman (*T. T.*), The religious practices of the Diegueno Indians. Berkeley 1910. With pl. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 8, No. 6.

Waterman (*T. T.*), The phonetic elements of the Northern Paiute language. Berkeley 1911. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology Vol. 10, No. 2.

Waterman (*T. T.*), The delineation of the day-signs in the Aztec manuscripts Berkeley 1916. With fig. 8°.
University of California Publications in American Archaeology and Ethnology. Vol. 11, No. 6.

Wawo-Runtu (*A. L.*), De Minahasa en het Minahasavolk 1679—1917. Amsterdam 1918 8°.
Overgedrukt uit „De Indische Gids", Juni-Afl. 1918.

Wedotjoerigo. Serat hanggantjaraken pårå déwå såhå pårå råtå ingkang hajåså dadamel, mawi kawoedjoedan dapoering doewoeng 51 hidji dalah gambaring pamor 26 warni. Soerakarta 1907. 8°.

Weiss (*Arth.*), Introduction to the Philosophy of Art. Berkeley 1910. 8°.
University of California Publications in Modern Philology. Vol. 1, No. 3.

Wet en Adat. Bladen, gewijd in het algemeen aan het Recht . . . uitg. onder leiding van *J. A. Nederburgh*. 1ste en 2de jaarg. 1896—1898, 2 Bdn. Batavia [1896—1898]. 8°.
Niet voortgezet.

Wetboek (Het Nederlandsch) van Burgerlijke Rechtsvordering, zooals de .... gewijzigde tekst daarvan is bekend gemaakt bij Kon. Besluit van 18 Sept. 1896 (Stbl. No 156) verklaard en door formulieren toegelicht door *W. van Rossem Bz.* Groningen 1907. Geb in 2 bdn. 8°.

Wheeler (*Benj. Ide*), The whence and whither of the modern science of language. Berkeley 1905. 8°.

University of California Publications in Classical Philology. Vol. 1, No. 3.

Winther (*Fritz*), Wilhelm Busch als Dichter, Künstler, Psychologe und Philosoph. Berkeley 1910. 8°.

Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 2, No. 1.

Winther (*Fritz*), Das Gerettete Venedig, eine vergleichende Studie. Berkeley 1914. 8°

Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 3, No. 2.

Wit (*J. J. de*), Welke wijzigingen zijn in het V. V. en in de G. H., voor wat betreft het gebruik van de Cavalerie gewenscht. Batavia 1914. 8°.

— Idem, Debat. Verslag der Algemeene Vergadering op 28 Aug. 1914 Batavia 1914. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1914. No. 40 en 41.

Woudenberg (S. H. Schutstal van), De gemengde compagnie Weltevreden 1903. 8°.

— Idem, Debat. Verslag van ... de Alg. Vergaderingen van 29 Sept. en 30 Nov. 1903. Weltevreden 1904. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. [No. 5 en 5a].

Woudenberg (*S. H. Schutstal van*), De slag aan de Jaloe (Tjoe ren tsjin), 1 Mei 1904. Tactische studie. Weltevreden 1911. Met 1 kaart. 8°.

Orgaan der Indische Krijgskundige Vereeniging. 1911. No. 36.

Wijneken (*F. A.*), Rousseau's Einfluss auf Klinger. Berkeley 1912. 8°

Univ. of California Publications in Modern Philology. Vol. 3, No. 1.

LIJST

van instellingen, waarmede het Genootschap in verbinding staat.

NEDERLAND.

Amsterdam.

Koninklijke Academie van Wetenschappen.
Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap.
Koloniaal Instituut.
Bibliotheek der Universiteit.
Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde.
Nederlandsch Bijbelgenootschap.
Maatschappij tot bevordering der Bouwkunst.
De Rhijnsche Zending.

Breda.

Koninklijke Militaire Academie.

Deventer.

Middelbare Koloniale Landbouwschool.

's-Gravenhage.

Bibliotheek van de beide Kamers der Staten-Generaal.
Ministerie van Koloniën.
Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch-Indië.
Koninklijke Bibliotheek.
Indisch Genootschap.
Centraal Bureau voor de Statistiek.
Koninklijk Instituut van Ingenieurs.

Groningen.

Bibliotheek der Rijksuniversiteit.

Haarlem.

Teyler's Genootschap.
Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen.
Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid.

'sHertogenbosch.

Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant.

Leeuwarden.

Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde.

Leiden.

Bibliotheek der Rijksuniversiteit.
Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde.
Nederlandsche Oudheidkundige Bond.
Rijks Ethnographisch Museum.
Rijksmuseum van Oudheden.
Commissie voor het Adatrecht.

Middelburg.

Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen.

Rotterdam.

Nederlandsch Zendelinggenootschap.
Nederlandsche Zendingsvereeniging.
Museum voor Land- en Volkenkunde en Maritiem Museum „Prins Hendrik".
Rotterdamsch Leeskabinet.

Utrecht.

Bibliotheek der Rijksuniversiteit.
Historisch Genootschap.

Maatschappij tot bevordering van het natuurkundig onderzoek der Nederlandsche Koloniën.

Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

Meteorologisch Observatorium.

Utrechtsche Zendingsvereeniging.

NEDERLANDSCH-INDIË.

Bandoeng.

Vereeniging van Waterstaatsingenieurs in Nederlandsch-Indië.

Opleidingsschool voor Inlandsche Ambtenaren.

Bureau van den Generalen Staf.

Batavia.

Departement van Onderwijs en Eeredienst.

Departement van Gouvernements Bedrijven.

Departement van Marine.

Bureau van den Oudheidkundigen Dienst.

Bureau van het Mijnwezen.

Topographisch Bureau.

Koninklijke Natuurkundige Vereeniging.

Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid en Landbouw.

Vereeniging tot bevordering der Geneeskundige Wetenschappen in Nederlandsch-Indië.

Koninklijk Instituut van Ingenieurs, afd. Ned.-Indië.

School tot opleiding van Inlandsche Geneeskundigen.

Bestuursschool.

Buitenzorg.

Algemeene Secretarie.

Departement van Landbouw.

's Lands Plantentuin.

Vereeniging tot bevordering van Veeartsenijkunde in Nederlandsch-Indië.

Magelang.

Opleidingsschool voor Inlandsche Ambtenaren.

Semarang.

Vereeniging voor Locale Belangen.

Probolinggo.

Opleidingsschool voor Inlandsche Ambtenaren.

ARGENTINIË.

Buenos Aires.

Instituto Geographico Argentino.

BELGIË.

Antwerpen.

Académie royale d'Archéologie de Belgique.
Société royale de Géographie d'Anvers.

Brussel.

Institut Colonial International.
Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique.
Société belge d'études coloniales.
Société des Bollandistes.

BRAZILIE.

Rio de Janeiro.

Instituto historico, geographico e ethnographico do Brazil.

CHINA.

Shanghai.

Statistical Secretary, Custom House.

DENEMARKEN.

Kopenhagen.

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab.
Kongelige Nordiske Oldskriftselskab.

DUITSCHLAND.

Berlijn.

Kön. Preussische Akademie der Wissenschaften.
Generalverwaltung der Kön. Museen.
Anthropologische Gesellschaft.
Gesellschaft für Erdkunde.

Bremen.

Geographische Gesellschaft.

Dresden.

Verein für Erdkunde.

Frankfurt a. M.

Städtisches Völkermuseum.

Göttingen.

Kön. Gesellschaft der Wissenschaften.

Hamburg.

Zentralstelle des Hamburgischen Kolonial-Instituts.

Keulen.

Verein zur Förderung des Rothenstrauch-Jost-Museums.

Leipzig.

Deutsche Morgenländische Gesellschaft.
Gesellschaft für Erdkunde.
Städtisches Museum für Völkerkunde.

München.

Kön. Baierische Akademie der Wissenschaften.
Geographische Gesellschaft.

ENGELAND.

Cambridge.

University Library.

Londen.

India Office.
Trustees of the British Museum.
Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland.
Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland.
Royal Colonial Institute.
Royal Geographical Society.

Manchester.

Literary and Philosophical Society.

BRITSCHE KOLONIËN.

Bombay.

Bombay Branch of the Royal Asiatic Society.

Calcutta.

Asiatic Society of Bengal.
Imperial Library.

Colombo.

Ceylon Branch of the Royal Asiatic Society.

Hongkong.

University Library.

Melbourne.

Royal Society of Victoria.
Public Library.

New Plymouth.

Polynesian Society.

Ottawa.

Geological Survey of Canada.

Perth.

Colonial Secretary's Office.

Simla.

Director General of Archæology.

Singapore.

Straits Branch of the Royal Asiatic Society.

Toronto.

Canadian Institute.

FRANKRIJK.

Havre.

Société de Géographie Commerciale.

Parijs.

Institut National de France.
Société Asiatique.
Société d' Anthropologie.
Société Ethnographique.
Société de Géographie.
Société de Géographie Commerciale.
Musée Guimet.
Ecole spéciale des langues orientales vivantes.

Tours.

Société de Géographie.

FRANSCHE KOLONIEN.

Hanoi.

Ecole française d' Extrême-Orient.

Saigon.

Société des études indo-chinoises.

Tananarive.

Académie Malgache.

ITALIË.

Modena.

Accademia delle Scienze, Lettere ed Arti.

Rome.

Accademia Reale dei Lincei.
Reale Società Geografica Italiana.

Turijn.

Accademia delle Scienze.

JAPAN.

Tokio.

College of Sciences, Imperial University.
Deutsche Gesellschaft für Natur- und Völkerkunde Ost-Asiens.

MEXICO.

Mexico.

Sociedad de geografia y estadistica.

NOORD-AMERIKA.

Berkeley.

University of California.

Boston.

American Academy of Arts and Sciences.

Chicago.

Field Museum of Natural History.
University of Chicago Libraries.

Newhaven.

American Oriental Society.
Yale University Library.

New York.

American Geographical Society.
Academy of Sciences.

Philadelphia.

Numismatic and Antiquarian Society.

Washington.

Library of Congress.
Smithsonian Institution, Bureau of American Ethnology.

NOORWEGEN.

Kristiania.

Videnskabs Selskab.

OOSTENRIJK.

Krakau.

Académie des Sciences de Cracovie.

Praag.

Kön. Böhmische Gesellschaft der Wissenschaften.

Weenen.

K. Akademie der Wissenschaften.
Anthropologisch-Ethnographische Abteilung des K. K. naturhistorischen Hofmuseums.

Orientalisches Museum.
K. K. Oesterreichisches Handelsmuseum.
Anthropologische Gesellschaft.
K. K. Geographische Gesellschaft.
Wissenschaftlicher Club.

PHILIPPIJNEN.

Manila.

Ethnological Survey (Bureau of Science).

PORTUGAL.

Lissabon.

Sociedade de Geographia.

RUSLAND.

Petrograd.

Académie imp. des Sciences de Russie.
Société imp. russe de Géographie.

SIAM.

Bangkok.

Vajiranana National Library.

URUGUAY.

Montevideo.

Museo de Historia Natural.

ZWEDEN.

Gothenburg.

Kongl. Vetenskaps och Vitterhets Samhallet.

Upsala.

Universitetets Bibliothek.
Kongl. humaniska Vetenskaps-Samfundet.

LIJST

DER LEDEN VAN HET BATAVIAASCH GENOOTSCHAP VAN KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN OP 1 JANUARI 1919.

Beschermheer:

Z. EXC. Mr. J. P. GRAAF VAN LIMBURG-STIRUM,
Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië.

Directie.

Dr. G. A. J. Hazeu, voorzitter.
P. de Roo de la Faille, onder-voorzitter.
J. P. Moquette, conservator van het munt-, penning- en zegelkabinet.
V. Zimmermann, penningmeester.
Mr. Dr. W. M. G. Schumann.
Dr. H. Djajadiningrat, conservator der handschriften-verzameling.
Dr. F. D. K. Bosch, conservator van het oudheidkundig museum.
P. J. Ott de Vries.
Mr. K. F. Creutzberg.
Dr. B. J. O. Schrieke, conservator van het ethnographisch museum.

Eereleden.

Mr. J. H. Abendanon, den Haag.
Dr. N. Adriani, de Bildt bij Utrecht.
Prof. Mr. L. W. C. van den Berg, Delft.

H. D. H. Bosboom, den Haag.
G. C. E. van Daalen, den Haag.
W. B. van Goor, den Haag.
Dr. F. de Haan, Weltevreden.
A. W. F. Idenburg, 's-Gravenhage.
R. A. A. Kromo Djojo Adinegoro, Modjokerto.
F. A. Liefrinck, den Haag.
Mr. H. A. Lorentz, Vogelensang.
Mr. J. C. Mulock Houwer, Bandoeng.
Prof. Dr. A. W. Nieuwenhuis, Leiden.
J. W. van Nouhuijs, Rotterdam.
Mr. J. G. Pott, den Haag.
Prof. Dr. C. Snouck Hurgronje, Leiden.
Dr. R. D. M. Verbeek, den Haag.
J. W. IJzerman, den Haag.

Correspondeerende Leden.

Prins Roland Bonaparte, Parijs.
Dr. Renw. Brandstetter, Luzern.
Dr. J. Burgess, Edinburgh.
A. Cabaton, Parijs.
J. C. Chailley-Bert, Parijs.
D. Clive Day, New Haven.
S. Coolsma, Apeldoorn.
Dr. A. Ehrenfeld, Weenen.
G. Ferrand, Parijs.
Prof. Dr. J. J. M. de Groot, Berlijn.
Dr. B. Hagen, Frankfurt a/M.
Dr. E. Hultzsch, Halle.
Prof. Dr. C. M. Kan, Utrecht.
Dr. H. ten Kate, Kobe.
Prof. Dr. Jos. Kohler, Berlijn.
Prof. Dr. A. Maass, Berlijn.
A. Marre, Vaucresson.
A. Meulemans, Brussel.
Dr. E. Modigliani, Florence.

Prof. C. Poensen, den Haag.
Prof. Dr. F. L. Pullé, Bologna.
G. P. Rouffaer, den Haag.
Prof. Dr. H. Schuchardt, Graz.
Prof. Mr. S. M. Steinmetz, Amsterdam.
Rajah Sourindro Mohun Tagore, Calcutta.

Buitengewone Leden (oude stijl).

P. V. van Stein Callenfels, Gedong Sångå bij Ambarawa.
J. F. de Corte, Meester Cornelis.
T. van Erp, den Haag.
O. L. Helfrich, Wageningen.
J. Knebel, Bandoeng.
Dr. Alb. C. Kruyt, Posso.
H. L. Leydie Melville, Weltevreden.
R. M. Kartadirdjo, Jogjakarta.
P. J. Perquin, Jogjakarta.
R. Ng. Poerbatjaraka (Lesya), Weltevreden.
W. H. Sundermann, Honnef.
C. W. J. Wenneker, Moentilan.

Vertegenwoordigers.

Mej. G. Andreae, Medan.
P. V. van Stein Callenfels, Gedong Sångå bij Ambarawa.
Th. B. A. Faubel, Soerabaja.
Mevr. W. Fruin- Mees, Fort van der Capelle, S. W. K.

Gewone leden:

J. Aalders, Blitar.
Abdur Rachman, Londen.
R. Mohamad Achmad, Weltevreden.
J. Admiraal, Soekaboemi.
Mr. N. A. M. van Aken, Lawang.
P. A. Mohamad Djamaloedin Aloeda, Cheribon.
E. H. Carpentier Alting, Weltevreden.

Prof. Mr. J. H. Carpentier Alting, Weltevreden.
R. Amir, Brebes.
Mej. G. Andreae, Medan.
J. V. Arnold, Boroboedoer bij Moentilan.
F. C. van Baak, Wonosari, Malang.
D. Bakker, Jogjakarta.
G. S. Bakker, Soerabaja.
H. Bekink, Blitar.
K. F. van den Berg, Weltevreden.
P. C. van Bergen, Kendal.
Mr. O. O. Bergsma, Semarang.
Chas. Berlin, Semarang.
W. F. van Beuningen, Weltevreden.
S. Biet, Soerabaja.
Biliton-Maatschappij, Tandjoeng Pandan.
A. H. G. Blokzeyl, Bandoeng
J. C. Blommesteyn, Garoem, Blitar.
A. G. Böseken, Dlanggoe, Klaten.
W. C. Bonebakker, Amsterdam.
Dr. S. E. Boorsma, Semarang.
Dr. J. Bosscha, Taloen, Pengalengan.
K. A. R. Bosscha, Malabar, Pengalengan.
A. Braam, Sadaréhé, Madjalengka.
E. H. Rrands, Soerabaja.
D. A. F. Brautigam, Palembang.
J. van Breen, Soerabaja.
R. M. Brenthel, Soerakarta.
J. L. N. Britt, Boroboedoer.
Mr. W. W. Brouwer, Semarang.
M. van Meeteren Brouwer, Bandoeng.
C. E. Brugman, Weltevreden.
E. Bücker, Soerabaja.
J. Bunger, Semarang.
W. de Cock Buning, Weltevreden.
P. Büttner, Soekodono, Modjoagoeng.
W. van Stein Callenfels, Tanah Datar, Tjibeber.

H. T. Campbell, Semarang.
C. Canne, Jogjakarta.
Societeit Concordia, Weltevreden.
L. van Cooten, Semarang.
Ch. G. Cramer, Weltevreden.
Ed. F. W. Croese van Vinkeveen, Blitar.
M. H. Damme, Weltevreden.
H. Th. Damsté, Singaradja.
Chr. L. Dat, Soerabaja.
E. M. Delfos, Hilversum.
Deli-Maatschappij, Medan.
R. A. A. Achmad Djajadiningrat, Serang.
Djojo Pranoto, Weltevreden.
H. van Doggenaar, Semarang.
J. G. Dom, Tjebongan, Djokjakarta.
Ch. H. van Dorp, Semarang.
A. Doup, Sarolangoen, Djambi.
B. J. Duetz, Soerabaja.
H. van Eck, Weltevreden.
A. G. Edgar, Soerabaja.
Ch. Edgar, Singaradja.
Sir Charles Eliot, Hongkong.
L. Engel, Weltevreden.
G. R. Erdbrink, Buitenzorg.
A. M. Erkelens, Bandoeng.
A. Eterman, Gembong, Soeroebrantan, Djokja.
Th. B. A. Faubel, Soerabaja.
L. Frankema, Soerabaja.
Mr. A. A. Galestin, Weltevreden.
P. Gediking, Weltevreden.
J. H. F. Gelpke, Magelang.
Fr. J. Gentis, Soerabaja.
Mr. J. Gerritzen, Weltevreden.
S. G. Ginsel, Karimon Djawa, Japara.
G. B. Gloyne, Semarang.
J. W. Goedhart, Soerabaja.

Mr. P. Chr. Groenemeyer, Weltevreden.
T. C. Th. Hampe, Djokjakarta.
P. H. Hausmann, Solo.
Mr. C. W. Baron van Heeckeren, Semarang.
M. G. van Heel, Semarang.
A. M. Hens, Bandjermasin.
W. H. Hoedt, Weltevreden.
Hoofdredactie Nieuwe Courant, Semarang.
Mevr. A. J. Holtappel geb. Lichtenbelt, Soerabaja.
W. H. Hoogland, Bandoeng.
D. J. N. van der Hoop, Pamanoekan, Soebang.
L. J. Husselman, Poetoessibau, Boven Kapoeas, Sintang, W. Borneo.
P. A. Hijnekamp, Grissee.
Mr. H. s'Jacob, Weltevreden.
F. James, Gempol, Cheribon.
A. W. Jansz, Weltevreden.
Mr. L. J. P. J. Jeekel, Semarang.
F. J. Junius, Benkoelen.
H. H. Kan, Weltevreden.
S. de Kanter, Djokjakarta.
Kantoor voor Chineesche Zaken, Weltevreden.
Thom. Karsten, Semarang.
J. Kats, Depok.
J. Kempen, Soerabaja.
R. A. Kerkhoven, Malabar, Pengalengan.
R. A. Kern, Modjokerto.
H. Ketner, Asahan.
J. F. W. Kleber, Semarang.
M. J. Koch, Malang.
R. M. A. Koesoemo Joedho Soemiodo, Ponorogo.
M. C. Koning, Weltevreden.
Koningin Wilhelmina School, Weltevreden.
Dr. J. C. Koningsberger, Buitenzorg.
A. C. Koorenhof, Soekaboemi.
S. Koperberg, Weltevreden.

W. F. J. Kroon, Menado.
G. J. E. Kruys, Kandangan, Soerabaja.
A. H. N. Kruysboom, Weltevreden.
Ch. R. Krijgsman, Sindangwangi, Tjitjalengka.
B. ter Kuile, Soerabaja.
D. van Hinloopen Labberton, Weltevreden.
A. G. van der Land, Soerabaja.
Mr. N. M. Lebret, Kedawoeng, Pasoeroean.
F. E. Lekens, Weltevreden.
G. Liebl, Wlingi.
E. Ch. van der Linde, Djokjakarta.
R. A. Lokhorst, Temanggoeng.
Mr. W. de Loos, Madioen.
Mgr. E. S. Luypen, Weltevreden.
Vereeniging „Maloeka", Amboina.
F. O. Meek, Soerowinangoen, Paree.
Mr. H. M. Meertens, Weltevreden.
W. Mees, Soerabaja.
J. F. Metzelaar, Soerabaja.
A. H. Meyer, Salatiga.
G. J. Meyer, Soerabaja.
Ch. M. Mioulet, Simpang Ampat, Serdang.
J. H. Misset, Mr. Cornelis.
J. L. Moens, Weltevreden.
J. Th. Moll, Weltevreden.
P. A. J. Moojen, Weltevreden.
M. A. A. van Mook, Soerabaja.
R. A. M. Mooy, Mr. Cornelis.
A. C. H. van Motman, Dramaga, Buitenzorg.
A. Mühlenfeld, Weltevreden.
F. Neumann, Bandoeng.
P. R. Nieboer, Soerabaja.
M. H. M. van Noort, Djetiskrangan, Djokja.
R. M. T. A. Koesoemo Oetojo, Japara.
Mr. W. H. R. Olt, Solo.
W. van Oosten, Soerabaja.

Mr. A. H. van Ophuysen, Batavia.
Opleidingschool voor Inlandsche Ambtenaren, Blitar.
Dr. L. Otten, Semarang.
J. Overweg, Soerabaja.
K. Peereboom, Pasoeroean.
H. Pek, Semarang.
G. A. Pieper, p/a. Batavia.
J. Pinedo, Soerabaja.
L. M. F. Plate, Padang.
R. M. A. A. Poerbahdiningrat, Semarang.
J. Hulshoff Pol, Buitenzorg.
Mr. A. J. G. Maclaine Pont, Weltevreden.
A. Pott, Temanggoeng.
B. N. Powell, Soerabaja.
P. A. A. P. Prang Wedono, Soerakarta.
Mr. J. D. Pijper, Weltevreden.
J. E. Radersma, Mendaris B. Estate, Tebing Tinggi.
Dr. Radjiman (Wedyapoero), Soerakarta.
J. J. Ramspek, Soerabaja.
Th. G. J. Resink, Djokjakarta.
Mr. H. H. Reyers, Weltevreden.
A. J. van Riemsdijk, Tempel, Djokjakarta.
S. J. Rikkers, Djokjakarta.
Dr. D. A. Rinkes, Weltevreden.
W. G. F. L. Rissink. Blitar.
A. D. Robijn, Kandang Lemboe, Glenmore, Banjoewangi.
Roelofs, Djokjakarta.
Dr. L. S. A. M. von Römer, Soerabaja.
M. A. van Roggen, Tjibeber.
Prof. Dr. Ph. S. van Ronkel, Leiden.
W. van Rossem, Weltevreden.
J. Th. van Rossum, Soerabaja.
H. W. Roth, Solo.
L. Sand, Pagilarang, Pekalongan.
L. H. van 't Sant, Weltevreden.
H. van Santwijk, Magelang.

R. A. Sasra di Ningrat, Soerakarta.
J. C. Schell, Soerabaja.
K. J. Schell, Soerabaja.
Mr. G. A. Yssel de Schepper, Lawang.
Mr. H. J. Scheuer, Weltevreden.
L. Schiff, Soerabaja.
H. J. Schmidt, Meulaboh, Atjeh.
G. Schmitz, Soerabaja.
Mr. A. E. Schouten, Malang.
Th. E. Schreuel, Tangoelangin.
E. E. W. G. Schröder, Manokwari, N. N. Guinea.
H. F. Schröder, Poerwokerto.
J. Bakker Schut, Bogorpradee, Paree.
J. G. Schuuring, Rotterdam.
J. H. Schuijt, Buitenzorg.
P. H. W. Sitsen, Djokjakarta.
H. Smeets, Soerabaja.
R. M. A. Soedjono, Soerabaja.
R. A. A. Salmon Salam Soeria di Ningrat, Cheribon.
Mr. W. Sonneveld, Weltevreden.
F. G. Stammann, Proempang, Pekalongan.
F. W. Stapel, Bandoeng.
W. Staugaard, Batoe bij Malang.
D. J. G. van Steenbergen, Solo.
H. E. Steinmetz, Weltevreden.
E. Steup, Soerabaja.
J. A. Stoop, 's-Gravenhage.
J. F. Stutterheim, Kentjong, Paree.
Mr. C. de Roon Swaan, Weltevreden.
B. J. Swart, Weltevreden.
L. P. L. van der Tas, Weltevreden.
W. G. Tesser, Soerabaja.
L. Thomas, Salatiga.
Mr. Th. Thomas, Weltevreden.
R. M. T. A. Tjokro Adinegoro, Wonosobo.
J. H. Tobias, Soerabaja.

P. W. M. Trap, Bantool, Djokjakarta.
Dr. P. H. M. Travaglino, Lawang.
A. C. A. Uhlenbeck, Ankola Estate, Tjibeber.
F. J. van Veen, Soerabaja.
Dr. H. van der Veen, Rante Pao, Midden Celebes.
J. Verschuur, Blitar.
N. M. C. Verwey Mejan, Weltevreden.
M. Vlierboom, Malang.
H. A. Voet, Temanggoeng.
H. Vogel, Lausanne.
Dr. W. Th. de Vogel, Weltevreden.
A. de Vos, Soerabaja.
J. C. de Vos, Semarang.
L. van Vuuren, Weltevreden.
J. M. Wassink, Pengoemben, Kebajoran.
A. Wattendorf, Randoeagoeng.
Dr. F. Weber, Bandoeng.
H. E. Taylor Weber, Tasikmalaja.
H. Th. Weissenborn, Soerabaja.
H. C. Westendorp, Kroewoek, Wlingi.
J. W. White, Magelang.
C. H. Wilson, Ketimbang, Soerabaja.
W. J. Winckel, Tjidadap, Tjibeber.
W. A. Winsser, Redjoagoeng, Madioen.
E. A. Wolff, Soerabaja.
S. H. Wolffers, Soerabaja.
N. A. Wymenga, Weltevreden.
A. J. A. van Ysselstein, Magelang.
M. van Yzeren, Medan.
E. A. Zeilinga, Weltevreden.
Zendingsconsulaat (D. Crommelin), Weltevreden.
O. L. Zimmerman, Soerabaja.
P. A. Zorab, Blitar.
C. E. van der Zijl, Djokjakarta.

Buitengewone leden (nieuwe stijl, Statuten art. 5-7).

R. W. Abma, Toeloengagoeng.
L. Adam, Menado.
A. Ph. van Aken, Tapa Toean, Atjeh.
R. M. Ali, Batavia.
W. J. D. van Andel, Palele, Celebes.
M. Aboekasan Atmodirono, Semarang.
Mr. E. C. M. A. Batta, Indramajoe.
A. F. G. Becker, Semarang.
C. L. van der Bel, tijd. Tjiandjoer.
W. H. Bethbeder, Madjalengka.
E. van Bienema, Pengadjaran, Djombang.
G. A. Blits, Soerabaja.
Mr. O. van Bockel, Magelang.
Mej. W. G. E. Boers, Madioen.
K. Borst, Semarang.
R. K. Bowles, Poespå, Tengger.
W. Boyd, Swaroe Boeloeroto, Blitar.
Dr. R. Broersma, Weltevreden.
H. W. Th. de Bruyn, Weltevreden.
F. Burdinski, Magelang.
H. J. F. Bijlmer, Makasser.
P. W. Calkoen, Soekodono, Modjoagoeng.
J. J. Callenfels, Wonoredjo, Kediri.
W. Voorbeytel Cannenberg, Weltevreden.
Mevr. J. S. A. Carrière, Weltevreden.
Mr. A. B. Cohen Stuart, Buitenzorg.
B. R. R. G. G. baron de Girard de Mielet van Coehoorn, Djetis, Solo.
P. F. Dahler, Weltevreden.
Dajat Hidajat, Muntok, Banka.
Mr. K. Denys, Blitar.
J. van Deun, Madioen.
Redactie „Deutsche Wacht", Weltevreden.
G. F. van Dissel, Gorontalo.

R. Hasan Djajadiningrat, Serang.
R. Mohamad Djajadiningrat, Goenoeng Kentjana, Rangkasbitoeng.
M. Doerjat, Madioen.
A. J. P. Doorn, Djokja.
Mej. B. Draayer, Weltevreden.
H. E. Driessen, Weltevreden.
Mr. E. J. F. van Dunné, Weltevreden.
C. N. Engelhard, Soerabaja.
Mr. K. L. J. Enthoven, Weltevreden.
P. K. Erkelens, Semarang.
Mr. H. D. Feenstra, Weltevreden.
C. J. Feith. Cheribon
Jhr. Mr. W. W. Feith, Magelang.
J. D. Ferman, Poendoeng, Djokja.
E. W. de Flines Jr., Soerabaja.
Mr. Th. A. Fruin, Fort van der Capelle, S. W. K.
Mr. A. van Gennep, Soerabaja.
W. K. van Gennep, Magelang.
P. G. Gerke, Weltevreden.
A. de Geus, Weltevreden.
Mej. B. J. Giljam, Weltevreden.
Mej. Dr. M. E. Lulius van Goor, Weltevreden.
F. P. F. Groeneveldt, Madioen.
Mr. H. Groeneveldt, Weltevreden.
C. de Groot, Batang.
H. F. van der Waart van Gulik, Soerabaja.
P. W. M. Haan, Batavia.
Mr. B. ter Haar Bz., Djokja.
A. J. Hamerster, Weltevreden.
Mej. P. M. Hamerster, Weltevreden.
M. A. Hamid, Weltevreden.
G. H. de Heer, Mr. Cornelis.
Mr. C. C. van Helsdingen Jr., Weltevreden.
Mevr. N. Hengeveld, Djokja.
G. A. M. Hondius van Herwerden, Singaradja, Bali.

J. H. Hesselberg, Madioen.
H. W. F. Hessels, Soerabaja.
K. Heyne, Buitenzorg.
Dr. A. Hischmann, Weltevreden.
Th. M A. Hoebink, Soerabaja.
Gita Hoesada, Klaten.
Mej. M. Hoetink, Weltevreden.
Mr. F. D. Holleman, Toeloengagoeng.
G. J. Pijnaker Hordijk, Beran, Djokja.
Mr. A. H. Idema, Toeloengagoeng.
A. J. Jansen, Tamansari, Banjoewangi.
A. S. Janssen, Magelang.
Mevr. K. A. H. Jarman geb. Eeftink Schattenkerk, Panggoengsen, Kawedoesan, Madioen.
Jhr. A. U. W. de Jonge, Ngrangkah, Kediri.
H. J. Kiewiet de Jonge, Weltevreden.
J. Jongejans, Tandjong Seilor, Boeloengan, O. Borneo.
T. T. Kan, Weltevreden.
L. F. W. Karthaus, Oebalan Djombang.
P. Keijzer, Mritjan, Kediri.
Mr. N. C. Kist, Buitenzorg.
C. H. Koch, Soerabaja.
J. P. Koster, Tandjong Pinang, Riouw (tijdelijk Weltevreden).
J. B. Kraakman, Soerabaja.
A. Kuyer, Pajeti, Soemba.
Kweekschool (Particuliere) (Keucheniusschool, dir. D. Koelewijn), Djokja.
R. A. F. Lach de Bère, Weltevreden.
S. M. Latif, Moeara Enim, Palembang.
Leeszaal (Openbare) en Bibliotheek, Semarang.
M. F. Lichtendahl, Ambarawa.
E. J. van Lier, Weltevreden.
A. J. Lievegoed, Semarang.
Th. Ligthart, Weltevreden.
J. E. G. van Looheren, Magelang.

E. Louzada, Djokja.
Mr. A. J. C. M. Nelissen, Probolinggo.
J. H. Nieuwenhuis, Weltevreden.
R. R. Nitidipoero, Djokjakarta.
C. Nuis, Magelang.
A. H. Nijhoff Jr., Blitar.
B. J. Nijman, Serang.
Ch. J. Odenthal, Djokja.
Oemar, Weltevreden.
M. F. Onnen, Soerabaja.
G. Oostenbroek, Solok, S. W. K.
T. Ottolander, Tamansari, Banjoewangi.
L. C. Ouwerling, Moeara Tewe, Kandangan, Borneo's Z. en O. Afd.
Mr. I. B. R. I. T. Pilon, Tangerang.
Mr. W. J. M. Plate, Soerabaja.
A. Pleysier, Poerwodadi, Ngebroek.
R. Herri Poernomo, Gendeng bij Kraksaän.
J. E. Pothoff, Weltevreden.
O. J. A. Quartero, Wlingi.
Ph. C. A. J. Quanjer, Weltevreden.
F. Raaymaekers, Weltevreden.
Abdul Rachman, Weltevreden.
Mr. H. Rahder, Weltevreden.
J. Ramkissen, Madioen.
W. E. H. Rappold, Soerabaja.
A. M. Reuter, Panataran, Blitar.
Eug. Reynecke, Modjoagoeng, (wordt met ingang van het 2e kwart. '19 gewoon lid).
C. A. van Romondt, Djokja.
F. H. W. Rooyackers, Mr. Cornelis.
Th. Roque, Beran, bij Djokja.
R. Sasrasoegonda, Djokja.
L. P. J. Sauter, Tjandi, Semarang.
R. M. Sarwoko Mangoenkoesoemo, Weltevreden.
J. Scholte, Bandoeng.

J. S. Scholten, Pandeglang.
Mr. L. Schoutendorp, Weltevreden.
C. F. Schröder, Weltevreden.
L. Serry, Soerabaja.
W. Serry, Soerabaja.
P. A. Sipkema, Medan.
F. Sjoukes, Madioen.
J. Ch. van Sliedrecht, Madioen.
J. N. Smith, Indramajoe.
J. B. Snellen, 's-Gravenhage.
M. Soedjono, Weltevreden.
R. T. Soemantri, Bodjonegoro.
R. Soemardjo, Weltevreden.
R. Soeratin, Mr. Cornelis.
R. Soerjo, Batavia.
Soetardjo, Weltevreden.
R. M. Soetatmo Soerjokoesoemo, Depok.
A. I. Spits, Fort van der Capellen, S. W. K.
Mr. E. Ph. C. E. Steinmetz, Weltevreden.
G. Stibbe, Soerabaja.
Mr. W. P. van Stockum, Soerabaja.
J. E. Stokvis, 's-Gravenhage.
J. H. G. Stoové, Madioen.
Jhr. L. de Stuers, Bandoeng.
T. Stuimer, Weltevreden.
Jhr. B. C. C. M. M. van Suchtelen, Djambi.
A. H. Sweys, Magelang.
G. A. H. Sytsma, Soerabaja.
M. Moh. Tajib, Weltevreden.
Mr. J. S. Thieme, Semarang.
Mr. J. J. Tichelaar, Bondowoso.
J. Tolk, Blitar.
J. Treep, Soerabaja.
M. J. J. Treur, Moentilan.
M. F. Tydeman, Salatiga.
E. H. M. Uljee, Madioen.

W. J. J. Veltman, Tegal.
J. Verboom, Weltevreden.
Mr. R. J. M. Verheyen, Solo.
J. A. Verhoog, Solo.
J. Versluis, Probolinggo.
M. Vertregt, Djatiroto.
J. J. de Vink, Weltevreden.
B. J. Visscher, Weltevreden.
J. J. de Vos tot Nederveen Cappel, Singaradja.
L. de Vries, Tapa Toean, Atjeh.
Mr. J. M. van Walsem, Banjoewangi.
J. J. Warendorf, Soerabaja.
P. S. L. Ward, Weltevreden.
A. L. Wawo Runtu, Meester Cornelis.
F. L. C. Weehuizen, Weltevreden.
F. Welter, Klaten.
Mr. J. D. Werkman, Soekaboemi.
J. P. Werner, Djokjakarta.
R. T. Wira Nata Koesoema, Tjiandjoer.
W. Zeehandelaar, Madioen.
H. C. Zentgraaf, Djokjakarta.
H. Zieren, Djokjakarta.

Alphabetisch Register.

